

కార్ల్ మార్క్స్ కాపిటల్

<http://karlmarxcapital.blogspot.in/>

<http://saamaajikam.blogspot.in/>

1. సరుకు యొక్క రెండు అంశాలు: ఉపయోగపు విలువా, విలువా

కార్ల్ మార్క్స్ ‘పెట్టుబడి’

రాజకీయ అర్థశాస్త్ర విమర్శ

(A Critique of Political Economy)

మొదటి సంపుటం (వాల్యూం)

పెట్టుబడి ఉత్పత్తి ప్రక్రియ

భాగం (పార్ట్) 1- సరుకులూ - డబ్బు

ఇందులో మొదటి అధ్యాయం (చాప్టర్)- 'సరుకులు' '

రెండోది 'మారకం'. మూడోది 'డబ్బు', లేక సరుకుల చలామణి' '

*****

మొదటి అధ్యాయం (చాప్టర్)1- సరుకులు

ఈ 'సరుకులు' అధ్యాయంలో 4 విభాగాలు (సెక్షన్సు) ఉన్నాయి. వాటి శీర్షికలు

1.సరుకు యొక్క రెండు అంశాలు: ఉపయోగపు విలువా, విలువా

(విలువ సారమూ, విలువ పరిమాణమూ)

2.సరుకులలో రూపొందిన శత్రు యొక్క ద్వంద్వ స్వభావం

3.విలువ రూపం లేక మారకం విలువ

4.సరుకుల ఆరాధనా, దాని రహస్యమూ

*****

విభాగం (సెక్షన్) 1- సరుకు యొక్క రెండు అంశాలు :

ఉపయోగపు విలువా - విలువా

(విలువ సారమూ- విలువ పరిమాణమూ)

సరుకులు రెండు పార్శ్వాలు : ఒకటి ఉపయోగపు విలువ. రెండు విలువ. ఈవిభాగంలో ఈరెంటి గురించీ ఉంటుంది. విలువ సారమేదో తెలుస్తుంది. అలాగే విలువ పరిమాణం గురించీ తెలుస్తుంది

అసలు సరుకు అంటే ఏమిటి? ఇది అందరికీ తెలిసిందే.

కొన్ని వస్తువుల ప్రయోజనాల గురించి మనిషికి మొదటినించీ తెలుసు. ఏవీ తినకపోతే, నీరు తాగకపోతే మానవజాతి కొనసాగేది కాదు. మనిషి క్రమంగా ఎన్నో వస్తువుల ప్రయోజనాల్ని తెలుసుకున్నాడు.

తనది ఇతరులకిచ్చి, ఇతరులది తాను తీసుకోవడం మొదలు పెట్టాడు. అదే మారకం. మారకాలు జరుగుతున్నాక తాను చేసిన వస్తువుని తానే ఉపయోగించుకోవచ్చు; ఇతరులకిచ్చి మరొకరకం వస్తువుని పోందనూవచ్చు. ఈరెండు పుపయోగాలూ ఉన్నాయిని తెలియడం తేలికే. అరిష్టాటిల్ (క్రి.పూ 384 - క్రి.పూ 322) చెప్పాడు: "మనకున్న వస్తువులవల్ల రెండు ఉపయోగాలు ఉంటాయి... ఒకటి సరైనది, రెండోది సరికానిది లేక ద్వితీయ ప్రాథాన్యం గలది. ఉదాహరణకి చెప్పులు తొడుక్కోవడానికి పనికొస్తాయి, అలాగే మారకానికీ పనికొస్తాయి; రెండూ చెప్పుల ఉపయోగాలే.అని కావాలనుకునే వాడికి అన్నానికో, డబ్బుకో

మార్పుకునే వాడు నిజానికి చెప్పుల్చి చెప్పులుగానే వాడతాడు. అయితే అది వాటి సరియైన, ప్రదానమైన ప్రయోజనం కాదు. ఎందుకంటే, చెప్పులు వస్తుమార్పిడి కోసం తయారయినవి కాదు. మనవైన అన్ని (పొసపున్న) వస్తుపులకీ ఇదే వర్తిస్తుంది..." -**క్రిటిక్.**19.పుట్ నోట్1 (*A Contribution to the Critique of Political Economy*)

ఆడం స్నైత్ (1723-1790) మొదటిదాన్ని ఉపయోగంలో విలువ అనీ, రండోదాన్ని మారకంలో విలువ అనీ అన్నాడు. అయితే స్నైత్ రండోది సరికానిదని అనలేదు.

మనం ఎన్నో వస్తుపులు వాడతాం. తినడానికి తిండీ, కట్టుకోడానికి బట్టలూ కావాలి. ఉండటానికి ఇల్లు కావాలి. అన్నం కూరలూ వండుకుంటాం. ఏటిని ఇంట్లో మనమే చేసుకుంటాం. కొనం. అమృం. అవి సరుకులు కాపు. కాని ఏటి తయారీకి కావలసిన వస్తుపుల్చి - బియ్యం, కూరగాయలు, ఉప్పు, పప్పు వగయిరా ఎన్నిటినో -కొనుక్కుంటాం. అవి సరుకులే. వంటసామగ్రినీ కొంటాం. అవ్వో సరుకులే. మార్కెట్ కొనేవ్వో సరుకులు, అమృవ్వో సరుకులు. మంచాలూ కుర్చీలూ టి.ఎఫ్ లూ, సెల్ ఫోస్టు మార్కెట్ నించి తెచ్చుకుంటాం. అవ్వో సరుకులే. అమృకానికి పెట్టిన వస్తుపులేవైనా సరుకులే. సరుకుకి ఉపయోగపువిలువ ఉంటుంది, కనకనే కొంటారు. సరుకుకి మారకం విలువ వుంటుంది. అందుకోసమే సరుకుని అమృతారు. సరుకులో ఉపయోగపువిలువా, మారకం విలువా పెనవేసుకోని ఉంటాయి. కొనేవాడు ఉపయోగపు విలువకోసం కొంటాడు. అమృవాడు మారకం విలువకోసం అమృతాడు. అంటే సరుక్కు ఉపయోగపువిలువా, మారకం విలువా రెండూ రెండు పార్శ్వాలు. సరుకు ద్వారం స్వభావం కలది అంట అర్థం ఇదే.

మరి, సరుకులు ఆదినించీ ఉన్నాయా? అంటే, లేవు. మానవ చరిత్రలో ఒకానోక దశలో ఏర్పడ్డాయి. సమాజంలో ఇప్పటికి మూడు ఆర్ద్రకవిధానాలు ముగిశాయి. అవి ఆదిమ, బానిస, భూస్వామ్య వ్యవస్థలు. తర్వాత పెట్టుబడిదారీవిధానం ఆవిర్భవించి అభివృద్ధి చెందుతున్నది. మొదటి మూడు సమాజాల్లో ఉత్సత్తి జరిగింది వాడకం కోసం, మారకం కోసంకాదు. దానర్దం మారకాలు అసలే జరగలేదని కాదు. కాని ఉత్సత్తి పుద్దేశం మారకం కాదు, వాడకం. మిగులు వుత్పత్తులే మారకం అయ్యావి.

ఆదిమసమాజంలో అయితే మారకాలు లేవు. అది అంతరించే దశలో మారకాలు మొదలయ్యాయి.

ఆదిమ సమాజంలో ఒక తెగంతా ఒకే కుటుంబంగా ఉండేది. అందరూ కలిసి వేటాడే వాళ్ళు, దుంపలూ కాయలూ సేకరించేవారు. అందరూ తినేవారు. ఏవస్తువూ ఎవ్వరి నోంతమూ కాదు. అన్ని అందరివీ.

అమ్మడాలూ, కొనడాలూ తెలియదు. అందరూ చేసిన వస్తువుల్ని అందరూ వాడుకున్న సమాజమే ఆదిమ సమాజం. సరుకులు లేని సమాజం అది.

అలా చాలా కాలం సరుకులు తెలియకుండానే సమాజం సాగింది. క్రమంగా పశుపోషణా, వ్యవసాయమూ అభివృద్ధయ్యాయి. కొంతకాలానికి కొన్నితెగలు వ్యవసాయాన్ని ప్రధానంగా చేసుకుంటే, మరికొన్ని పశుపోషణను ఎంచుకున్నాయి. శ్రమ విభజన జరిగింది. దాంతే వ్యవసాయిక తెగలకు వ్యవసాయోత్పత్తులు మిగులుగా ఉండేవి. కాని పశుసంబంధమైన వస్తువులు తక్కువ అయ్యేవి. అలాగే పశుపోషక తెగలకు పశు ఉత్పత్తులు మిగులుగా ఉన్నా, వ్యవసాయోత్పత్తులు తక్కువ అయ్యేవి. ఆపరిస్థితుల్లో ఆ తెగల వస్తువులు వారివి వీరూ, వీరివి వారూ ఇచ్చి పుచ్చుకునేవారు. అంటే ఆయా వస్తువులు మారకం అయ్యేవి. అలా వ్యవసాయ శ్రమ, పశుపోషణ శ్రమల విభజన వల్ల వారి ఉత్పత్తుల్లో మిగులు వస్తువులు సరుకులయ్యాయి. ఒకరి వస్తువులు మరొకరికి మారకం అయ్యాయి. కాలక్రమంలో చేతివృత్తులు విడివడ్డాయి. వీటిలో అధికభాగం మారకమయ్యేవి. మారకం అభివృద్ధి చెందింది. మారకంకోసం తయారయ్య వస్తువుల రకాలూ, సంఖ్య పెరిగుతూ వచ్చాయి. శ్రమవిభజనవల్ల మారకమూ, మారకంవల్ల శ్రమవిభజనా అభివృద్ధయ్యాయి. మారకాలు బాగా పెరిగినందువల్ల, డబ్బు ఏర్పడింది. బానిస, భూస్వామ్య వ్యవస్థల్లో మారకాలు పెరుగుతూ వచ్చాయి. అప్పటికే ఎక్కువగా మిగులు వస్తువులే మారకంలోకి వచ్చేవి. మారకంకోసమే ఉత్పత్తయ్య సరుకులు ఏర్పడ్డాయి కాని తక్కువగా ఉండేవి. అంటే అప్పటి ఉత్పత్తిలక్ష్యం ప్రధానంగా వినియోగం, మారకం కాదు. ఇందుకు భిన్నంగా పెట్టుబడిదారీ విధానంలో ఉత్పత్తి మారకం కోసమే సాగుతుంది. ఇదే పెట్టుబడిదారీ విధానపు విశిష్టులక్షణం.

ఇంతకుముందు కొన్ని వస్తువులు మాత్రమే మారకంలో ఉండేవి. పెట్టుబడిదారీ విధానం వేళ్ళానుకునే కొద్దీ, ప్రతిదీ సరుకవుతుంది. సరుకు ఉత్పత్తి సార్వత్రికం అవుతుంది. మార్క్స్ కాపిటల్ లో ముందుగా పరిశీలించింది సరుకునే.

అయితే, సరుకులు లేనప్పుడు ఏవి ఉండేవో చూచి, తిరిగి సరుకు వద్దకు వద్దాం.

చరిత్రలో సరుకులు లేకుండా గడచిన కాలమే ఎంతోఎక్కువ. అంటే వస్తువుల మారకాలు లేకుండానే మానవులు దీర్ఘకాలం గడిపారు. ప్రకృతిలో దోరికిన వస్తువులతో వెళ్ళటుచూరు.

మనచుట్టూ ఉన్న వస్తువులు ఎలా ఏర్పడతాయి?

విశ్వం పదార్థంతో నిండి ఉంటుంది. పదార్థం(matter) వస్తువుల రూపాల్లో ఉంటుంది. మన చుట్టూ ఎన్నో వస్తువులున్నాయి.

“విశ్వంలోని దృగ్యపయాలు అన్ని, మనిషి చేతితో తయారయినవైనా లేక భౌతికశాస్త్ర సార్వత్రిక సూత్రాల వల్ల తయారయినవైనా అన్ని పదార్థం యొక్క (రూపం)మార్పులే...” అన్న ఇటలీ ఆర్ద్రికవేత్త లక్ష్మోదీ మాటల్ని కోట చేశాడు మార్పు పుట నోట లో.

అన్ని పదార్థ రూపాలే. కొండలూ, అడవులూ, పచ్చికబయళ్ళూ, మబ్బులూ, చుక్కలూ, నదులూ సముద్రాలూ, గనులూ, గ్రహాలూ, గాలీ, నీరూ మొదలైనవైన్న పున్నాయి. ఇవన్నీ మనిషి అవతరించక ముందు నించే పున్నాయి. మనిషి శ్రమ కలవకుండా ప్రకృతి చర్యలవల్ల ఏర్పడ్డవి. ఇవి ప్రకృతి ఉత్సాధితాలు.

మరొక రకం వస్తువులున్నాయి. బట్టలూ, చెప్పులూ, కుర్చీలూ, సైకిళ్ళూ, కార్డూ, ఫాస్లూ, సెల్ ఫోస్టూ టి.ఎలూ వగయిరా. ఇవి ప్రకృతి చర్యలవల్ల ఏర్పడ్డవి కావు. మనిషి శ్రమ వల్ల తయారయినవి. ఇవి మనిషి శ్రమ కలిసిన వస్తువులు. శ్రమ ఉత్సాధితాలు.

కనక వస్తువులు రెండు రకాలు.

1. మనిషి శ్రమ కలవనివి - **ప్రకృతి ఉత్సాధితాలు.**

2. మనిషి శ్రమ కలిసినవి - **శ్రమ ఉత్సాధితాలు.**

ప్రకృతి తన కదలికలద్వారా, చర్యలద్వారా పదార్థపు రూపు మారుస్తుంది. పదార్థం ఆదినుండీ ఉంది. అదికొత్తగా ఏర్పడదు. ఉన్నది నశించదు. అదెప్పుడూ ఏదో వస్తువు రూపంలో వుంతుంది. అఱువూ వస్తువే, అందులో ఎంతోవేగంగా తిరుగుతున్న ఎలక్ట్రానూ వస్తువే. మేఘం వస్తువే. దాని రూపం మారి కురిసే వర్షపునీరూ వస్తువే. ప్రకృతిచర్యలవల్ల, చలనాలవల్ల పదార్థపు రూపాలు మారుతూ వుంటాయి. అంటే ఆనేక వస్తువులు ఏర్పడుతుంటాయి.

ఒకనాడు సూర్యుడూ లేదు, భూమీ లేదు. ఏదోనాటికి అదీ ఉండదు ఇదీ ఉండదు. అంటే పదార్థం నశిస్తుందని కాదు, మరొకరూపం పోంది, వేరొకవస్తువు ఏర్పడుతుందని. అంతే. అందువల్ల ప్రకృతి ఉత్సాధితాలు శాస్యంలో సృష్టికావు. పదార్థం కావాలి. ప్రకృతి చర్యలవల్ల పదార్థం ఏ వస్తురూపాల్లోకి మారుతుందో ఆవస్తువులు ప్రకృతి ఉత్సాధితాలు. మానవ శ్రమవల్ల ప్రకృతి ఉత్సాధితాలు ఏ వస్తురూపాల్లోకి మారతాయో ఆవస్తువులు శ్రమ ఉత్సాధితాలు.

ప్రకృతి ఉత్సాహితం లేకుండా మనిషి శ్రమ మొదలుకాదు. మళ్ళీ లేనిదే కుండలు చేసేశమ మొదలుకాదు. తేనెతుట్టే లేనిదే తేనెపిండే శ్రమ ఉండదు. ఏ శమోత్సాహితానికైనా 'మూలాదారవస్తువు' (substratum)ప్రకృతి ఉత్సాహితమే. మనిషి శ్రమచేసేది అప్పటికే వున్న వస్తువు మీద. ప్రకృతి చర్యల వల్ల మాత్రమే తయారైన వస్తువులమీదే.

మనిషి శ్రమ జరిగే వస్తువు, ప్రకృతి ఉత్సాహితం కావచ్చ. నదీ ప్రాంతాల్లో ఉన్న ఇసుక ప్రకృతి ఉత్సాహితం. దాన్ని చలగపారతో ఎత్తితే అది శ్రమ ఉత్సాహితం. దాన్ని మొసుకోస్తే మరోవిడత శ్రమ కలిసింది. సిముంట్ కంకర్ లతో కలిపటప్పుడు మరొక విడత కలుస్తుంది. ఒకసారి శ్రమ కలిసిందంటే అది శ్రమ ఉత్సాహితం. ఎన్నివిడతలు కలిసినా శ్రమ ఉత్సాహితమే.

*****

ప్రకృతి ఉత్సాహితం లేనిదే మనిషి శ్రమ మొదలుకాదు. వస్తువుల ఉత్పత్తిలో ప్రకృతి పనిచేస్తుంది, మనిషి పనిచేస్తాడు. "పదార్థపు రూపాన్ని మార్చడం ద్వారా మనిషి ప్రకృతి లాగే పనిచేస్తాడు." - కాపిటల్ 1.50

"కోటు, బట్ట వగయిరా ఉపయోగపువిలువలు- అంటే సరుకుల శరీరాలు -పదార్థమూ, శ్రమా అనే రెండు అంశాల కలయిక. వాటికోరకు చేసిన ప్రయోజనకరశ్రమని తోలగిస్తే, పాదార్థిక మూలం (substratum) మిగులుతుంది. అది మనిషి సహకారం లేకుండా ప్రకృతి సమకూర్చునది. ప్రకృతి పనిచేసినట్టే, మనిషి పనిచేయగలడు-పదార్థపు రూపాన్ని మార్చడంద్వారా. అంతేకాదు, ఈరూపాన్ని మార్చే చర్యలో మనిషి ప్రకృతిశక్తుల సహాయం ఎల్లప్పుడూ పౌందుతాడు. అప్పుడు శ్రమభక్తుల్ పాదార్థిక సంపదకు, శ్రమ ఉత్పత్తి చేసిన ఉపయోగపువిలువలే వనరు కాదని గమనిస్తాము. విలియం పెట్టే అన్నట్లు' సంపదకు భూమి తల్లి, శ్రమ తండ్రి'." కాపిటల్ 1.50

"భూమిని మినహాయిస్తే, శ్రమ ఒక్కటే సంపదకు మూలం." - గోధూ ప్రోగ్రాం విమర్శ, Selected Works single volume p315

"సకలసంపదకూ శ్రమ ఒక్కటే వనరు కాదు....శ్రమ...ఎంతవనరో...ప్రకృతికూడా అంతే వనరు." అంతేకాదు మనిషి " పదార్థపు రూపాన్ని మార్చే క్రియలో నిరంతరం ప్రకృతిశక్తుల సహకారం పౌందుతాడు." వ్యవసాయంలో వాతావరణం -వాన, ఎండా, గాలీ తేమా- నుండి సహకారం లభిస్తుంది. విద్యుదుత్వత్తిలో సహజ జలపాతాలు తోడ్పడతాయి. తూర్పారకు గాలి, దాన్యం ఆరడానికి, గడ్డి వగయిరా ఎండడానికి, ఉపు తయారికి ఎండ కావాలి.

తయారీ పరిశ్రమ లో " ప్రకృతి ఏమీ చెయ్యదు, అంతా మనిషి చేస్తాడు" అన్న స్నేత్ కి రికార్డ్ ఇలా జవాబిచ్చాడు: "మాన్యఫాక్చర్లో ప్రకృతి మనకోరక్మీ చెయ్యదా? యంత్రాలను కదలించడంలోనూ, జలయానంలోనూ సహకరించే వాయుశక్తి, జలశక్తి ఏమీ చెయ్యవా? బ్రహ్మండమైన ఇంజన్లను పనిచేయించే వాతావరణ పీడనమూ, నీటి ఆవిరి యొక్క స్థితిస్థాపకతా ప్రకృతి బహుక్షతులుకావా? లోహాలను మెత్తబరచడంలోనూ, కరగించడంలోనూ ఉష్ణం పుభావాన్ని, రంగువేసే ప్రక్రియలో, పులినే ప్రక్రియలో వాతావరణం డికాంపోజిషన్ గురించి చెప్పుకపోవడం" ఏమిటి? "మనిషికి ప్రకృతి సహకారాన్ని అందించని, అదికూడా ఉరకనే అందించని మాన్యఫాక్చరంటూ ఏదీ లేదు." –Theories of Surplus Value.1.149

అందువల్ల "సంపదకు భూమి తల్లి, శ్రమ తండ్రి" అని విలియం పెట్టి చెప్పిన విషయాన్ని మార్క్సు తన పెట్టుబడిలో ప్రస్తావించాడు.- కాపిటల్ 1.50

సారాంశం ఏమంటే: వస్తువుల ఉత్పత్తిలో ప్రకృతి పనిచేస్తుంది, మనిషి పనిచేస్తాడు. అయితే ప్రకృతి చేసిన వస్తువు లేనిదే మనిషి పని చెయ్యలేదు. మళ్ళీ ఉంటేనే, కుండ చెయ్యగలదు.

దీన్నిటట్టి మనిషి ఉత్పత్తిచేసే వస్తువులు రెండు అంశాల సమ్ముఖాలు - ప్రకృతి ఇచ్చిన వస్తువూ, దాని రూపం మార్చే మనిషి శ్రమా.

ఉదాహరణకి బుట్ట తయారీకి ప్రకృతి ఇచ్చే వెదురు బోంగు, దాన్ని చీల్చి బుట్టరూపంలోకి మార్చే శ్రమా రెండూ కావాలి. బుట్ట అదే రూపంలో ప్రకృతిలో దొరకదు. దానికోసం ఒక ప్రయోజనకరమైన శ్రమ అవసరం. ఆశ్రమని తోలగిస్తే, మిగిలేది పాదార్థిక మూలాధారవస్తువు- వెదురుబోంగు. అది మానవ సహాయం లేకుండా ప్రకృతి సరఫరా చేసేది.

"పదార్థపు రూపాన్ని మార్చడం ద్వారా ప్రకృతి పనిచేస్తుంటేనే మనిషి పనిచెయ్యగలడు"-కాపిటల్.1.50

తేలింది ఏమంటే " సంపదకు ...శ్రమ ...ఎంత వనరో ప్రకృతి కూడా అంతే వనరు"-గోధూ ప్రోగ్రాం విమర్శ, Selected Works single volume p315

అప్పుడు శ్రమబక్కటే పాదార్థిక సంపదకు, శ్రమ ఉత్పత్తి చేసిన ఉపయోగపువిలువలే వనరు కాదని గమనిస్తాము. విలియం పెట్టి అన్నట్లు' సంపదకు భూమి తల్లి, శ్రమ తండ్రి'." కాపిటల్ 1.50 అంతేకాదు మనిషి " పదార్థపు రూపు మార్చే చర్యలో నిరంతరం ప్రకృతిశక్తుల సహకారాన్ని పోందుతాడు." - కాపిటల్.1.50

ఒకేరకం వస్తువులు ప్రకృతి ఉత్సాధితాలు కావచ్చు, మనిషిశమ కలిసినవి కావచ్చు. సహజ అడవుల్ని అనుకరిస్తూ సామాజిక అడవుల్ని పెంచుతాడు. ఇవిశమ ఉత్సాధితాలు. అడవిలో పెరిగే జంతువులు ప్రకృతి ఉత్సాధితాలు. అవి వాటికవే దొరికింది తిని బతుకుతాయి. కానీ కోళ్ళఫారాల్లో కోళ్ళూ, డయరీ ఫారాల్లో గేదెలూ మనుషులకుశమతో పెరుగుతాయి. సర్గైస్ లో జంతువుల్ని మనుషులు పెంచి పోషిస్తారు. నాగలి లాగే ఎడ్డూ, టాంగాలీండ్స్ గుర్రాలూ మనిషి వల్ల తర్వీదు పొందినవే. పండాల్లో పాల్గొన్ కోళ్ళూ, గుర్రాలూ తర్వీదు పొందినవే. మనిషి శమతో నిమిత్తం లేకుండా ధాన్యాలూ, కూరగాయలూ, పండ్పు పండుతుంటాయి. అవి ప్రకృతి ఉత్సాధితాలు. పోలాల్లో వ్యవసాయం చేసి పండించేవన్నీ శమ ఉత్సాధితాలు.

ప్రకృతి సిద్ధంగా ఏర్పడ్డ చెరువుల్లో పిల్లలు ఈత కొడతారు. నగరాల్లో మనిషి నిర్మించిన ఈతకోసనలు ఉంటాయి.

ప్రకృతి ఉత్సాధితాలు	శమ ఉత్సాధితాలు
శీతాకాలంలో ఏర్పడే మంచుగడ్డలు	కార్బోనాల్లో తయారుచేసే ఐస్ గడ్డలు
గనుల్లో ఉపువు	మనిషి చేసే ఉపువు
చెట్లు రాసుకుని పుట్టే నిపుం/ అగ్నిపర్వతాల నిపుం	ఆగ్నిపుల్ల నిపుం/ లైటర్ నిపుం
సముద్రంలో రోయ్లు	తవ్విన చెర్లో పండించే రోయ్లు
మేఘుల రాపిడికి పుట్టే విద్యుత్తు	జనరేటర్ల వల్ల పుట్టే విద్యుత్తు
చందులూ లాంటి ఉపగ్రహాలు	కృతిమ ఉపగ్రహాలు

ప్రకృతి తయారుచెయ్యని చెయ్యలేని అనేక వస్తువుల్ని మనిషి చేశాడు. ఒక నట్టో బోల్టో ప్రకృతిలో కనబడదు. చెప్పులో, చోక్కలో, రోట్టులో ప్రకృతిలో దొరకవు. అలాంటివి లక్షల సంబ్యులో మనిషి తయారు చేసుకున్నాడు. రోజురోజుకి ఏటి సంబ్యు పెరుగుతున్నది. మానవుడు ఈనాడు ప్రకృతి ఉత్సాధితాలతో పాటు తన శమ ఉత్సాధితాలనూ వాడుకుంటున్నాడు.

ప్రయోజనకర వస్తువులే సంపద. అయితే, పెట్టుబడిదారీ సమాజంలో ప్రయోజనకర వస్తువులు సరుకులవుతాయి. కనక సరుకుల కూడికే ఆధునిక సమాజంలో సంపద. విడిసరుకే దాని యూనిట్.

‘పెట్టుబడి’ పుస్తకం ఈవాక్యంతో మొదలవుతుంది:

“పెట్టుబడిదారీ ఉత్పత్తి విధానం

పుటులంగా అమల్లో మన్న సమాజాల్లో, సంపద అపారామైన సరుకుల కూడికగా ఉంటుంది.”

ఆసంపద రకరకాల సరుకుల గుట్ట. ఆ సరుకుల గుట్ట ఎంత పెద్దదయితే సంపద అంత పెద్దది. ఆ సరుకులు ఏపైనా కావచ్చు. అయినా వాటిలో ప్రతిదీ సరుకే. కనక ఆసంపదకి ‘మూలప్రమాణం’ (unit) ఒక విడి సరుకే.” అంటాడు.

దాని తేటి వాక్యంలో, అందువల్ల, “మన పరిశోధన సరుకువిశ్లేషణతోనే మొదలు కావాలి” అంటూ తన పరిశోధన సరుకువిశ్లేషణతో ప్రారంభిస్తాడు.

ఆయన విశ్లేషణలో సరుకు గురించి తేలిన విషయాలు:

మొదటి విషయం.

1. సరుకు మనకు బయట ఉండే వస్తువు.

ఒక సరుకు అది స్ఫ్రెంచ్ కావచ్చు, మందు బిళ్ల కావచ్చు, పాన్, దోమల బాట్ కావచ్చు. అది ఏదైనా మనకు బయట వుండే వస్తువే. కొట్లలో ఎన్నో వస్తువులుంటాయి. అవన్నీ అమ్మడానికి. అరల్లో ఉంటాయి. అంట మనకి బయట అన్నమాట.

2. ప్రతి సరుకూ ఏదో ఒక కోరికని, అవసరాన్ని తీరుస్తుంది. వంటకి స్ఫ్రెంచ్ అవసరం.జ్వరం వస్తు మందు బిళ్ల వెయ్యాలి. గాలికోసం పాన్, దోమలు పీకుతుంటే బాట్ కావాలి. ఏవస్తువునైనా కోసం నిఱించానికి కారణం ఏదో ఒక ప్రయోజనం ఉండడమే. ఏ కోరికనూ తీర్చలేని వస్తువుని ఎవ్వరూ కోసరు. అది సరుకు కాదు.

3. వస్తువులు తీర్చు కోర్కెలు పొట్టలో పుట్టినపైనా, మనసులో ఏర్పడినపైనా తేడా ఉండదు. ఆకల్కైతో రొట్టో, పండో ఏదో ఒకటి తినాలి. పిల్లవాడికి ఆడుకోడానికి నచ్చిన బొమ్మ కావాలి. ఒకటి ఆకలితీర్చుది, మరొకటి మనసుకి కలిగిన కోరిక తీర్చుది. కోర్కెలు ఎలాటిపైనా, వాటి స్వబాహం ఏదైనా తేడా ఉండదు.

4.ಒಕ ವಸ್ತುವು ಕೋರ್ಪುಲ್ಲಿನ್ನು ಎಲೂ ತೀರ್ಪಿನಾ ಒಕಟೆ. ದಪ್ಪಿಕ ತೀರ್ಪುಕ್ಕೊಡ್ಡಾನಿಕಿ ನೀರುಕಾವಾಲಿ. ನೀಟಿನಿ ತೋಡಟಾನಿಕಿ ತಾಡು ಬೊಕ್ಕೆನ ಕಾವಾಲಿ. ನೀರು ತಾಗುತಾಂ.ಬೊಕ್ಕೆನ ಲೇನಿದೆ ನೀರು ಚೆದಲೆಂ. ನೀರು ತೋಡೆ ಪರಿಕರಂ. ಇಲಾಂಟಿವಿ ಎನ್ನೆ ವಸ್ತುವುಲು ಅವಸರಮವುತ್ತಾಯಿ. ಆ ಬೊಕ್ಕೆನ ತಯಾರುಚೆನ್ ವಾಡಿಕಿ ರೆಕು, ಕಡ್ಡಿ, ತಾಪಡಂ ಚೀಲಲೂ ಕಾವಾಲಿ. ಕೊಲಿಮಿ ಸಾಮಾನು, ಬೊಗ್ಗುಲೂ, ಸುತ್ತೀ , ಶಾಸಂ ವಗಯುರ್ ಉಂಡಾಲಿ. ಬೊಕ್ಕೆನ ಉತ್ಪತ್ತಿಕಿ ಇವನ್ನಿ ಅವಸರಂ.ನೀಟಿನಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಸಾಧನಾಲು ಅಂಟಾರು. ಇವನ್ನೀ ಕೊನ್ವೆವಾನಿಕಿ ಸರುಕುಲೆ. ಒಕ ವಸ್ತುವು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಂಗಾ ಜೀವಿತಾವಸರ ವಸ್ತುವುಗಾ(ಬೊಕ್ಕೆನಗಾ) ಕೋರಿಕ ತೀರುಸ್ತುಂದಾ, ಲೆಕ ಪರೋಕ್ಷಂಗಾ (ಬೊಕ್ಕೆನ)ಉತ್ಪತ್ತಿಕಿ ಅವಸರಮೈನ ವಸ್ತುವುಗಾ ಉಪಯೋಗಪಡುತುನ್ನದಾ/ ಕೋರಿಕ ತೀರುಸ್ತುಂದಾ ಅನೆ ಪಟ್ಟಿಂಪು ಉಂಡದು. ಅಲಾ ತೀರ್ಪಿನಾ, ಇಲಾ ತೀರ್ಪಿನಾ ತೇಡಾಲೆದು. ತೀರ್ಪಾಗಲ ಸತ್ತಾ ಪುಂಟೆ ಸರಿ.

ಚೆಪ್ಪುಲು ಕುಟ್ಟಾಲಂಟೆ,ತೀಲೂ,ದಾರಮೂ,ಜಿಗುರ್ ಕಾವಾಲಿ.ಈವಸ್ತುವುಲಮೀದ ಪನಿಚೆಸ್ತಾಡು.ಇವಿ ಶ್ರಮನಿ ಗ್ರಹಿಸ್ತಾಯಿ ಕನಕ ಶ್ರಮಗ್ರಹಿತಲು/ಶ್ರಮ ಪದಾರ್ಥಾಲು (subjects of labour). ಉತ್ತ ಶ್ರಮತೋ ಚೆಪ್ಪುಲು ತಯಾರು ಕಾವು. ಶ್ರಮಗ್ರಹಿತಲತೋನೂ ಕಾವು. ಕುಟ್ಟಡಾನಿಕಿ ಕೊನ್ನಿ ಪರಿಕರಾಲು ಕಾವಾಲಿ. ಚಾಕ್ಕಾ, ಆರೆ, ಸುತ್ತಿ, ಇನಪ ದಿಮ್ಮೆ ವಗಯುರ್. ಇವಿ ಶ್ರಮಸಾಧನಾಲು. ವಿವಸ್ತುವು ತಯಾರು ಕಾವಾಲನ್ನಾ ತಗಿನ ಶ್ರಮ ಪದಾರ್ಥಾಲೂ, ಶ್ರಮ ಸಾಧನಾಲೂ, ತಗಿನ ಶ್ರಮ ಕಾವಾಲಿ. ಮೊದಲಿ ರೆಂಡೂ ಕಲಿಸಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಸಾಧನಾಲು. ನೀಟಿಕಿ ಶ್ರಮ ತೋಡೈತೇನೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಜರುಗುತುಂದಿ. ಚೆಪ್ಪುಲು ಮನಿವಿ ಅವಸರಾನ್ನಿ ತೀರುಸ್ತಾಯಿ. ಉತ್ಪತ್ತಿಸಾಧನಾಲು ಹಾಟಿನಿ ತಯಾರು ಚೆಯ್ಯಡಾನಿಕಿ ಅವಸರಮವುತ್ತಾಯಿ. ಏ ಅವಸರಂ ತೀರ್ಪಿನಾ ಒಕಟೆ. ಅದಿ ಪ್ರಯೋಜನಂ ಕಲವಸ್ತುವೇ.

ಗುಣಮೂ-ಪರಿಮಾಣಮೂ

ಪ್ರತಿವಸ್ತುವುಕ್ಕೆ ಗುಣಂ ಉಂಟುಂದಿ.

ಒಕ್ಕೆ ರಕಂ ವಸ್ತುವುಕು ಒಕ್ಕೆ ಕರಕಂ ಧರ್ಮಾಲುಂಟಾಯಿ.ಸೂಪ್ಪನೂ,ಗಿನ್ನೆ,ಪಚ್ಚಮೂ ಸ್ಟೀಲ್ ವೇ ಕಾವಷ್ಟು. ಕಾನಿ ಹಾಟಿ ಆಕಾರಾಲ್ಲೋ ತೇಡಾಲ ವಲ್ಲ ಪ್ರಯೋಜನಾಲು ವೇರುಗ್ ಉಂಟಾಯಿ. ಅಂಟೆ ಅವಿ ಗುಣಾತ್ಮಕಂಗಾ ಭಿನ್ನಮೈನ ವಸ್ತುವುಲು. ಅಲಾಗೆ ಸ್ಟಾಫ್ಟ್ ತೋ ತಯಾರೈನ ನವಾರ್, ದಾರಮೂ, ಬಿಂದೆ ಗುಣಾತ್ಮಕಂಗಾ ಭಿನ್ನಮೈನವಿ. ಅಲಾಗೆ ಬಿಯ್ಯಮೂ, ಬಿಯ್ಯಪ್ಪು ರವ್ಯಾ,ಪಿಂಡೆ ಕೂಡ್. ಒಕೆ ಆಕಾರಂಲ್ಲೋ ಉನ್ನಾ,ಬೂರ್, ಪುಟ್ ಬಾಲೂ,ಒಕ ಇನಪಗುಂಡೂ ಒಕಟೆ ಕಾವು. ತಯಾರಿಕಿ ವಾಡಿನ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ ಲೋ ತೇಡಾವಲ್ಲ ಹಾಟಿ ಗಟ್ಟಿತನಂಲ್ ತೇಡಾಲುಂಟಾಯಿ. ಗಟ್ಟಿತನಂ ಒಕ ಬೋತಿಕ ದರ್ಜೆಂ. ಒಕೆದಾರಂತೋ ನೇನಿನ ತುವಾಲೂ,ದುಪ್ಪಟೀ ಆಕಾರಾಲ್ಲೋ ತೇಡಾಲವಲ್ಲ ಗುಣಾತ್ಮಕಂಗಾ ಭಿನ್ನಮೈನವಿ. ನೀರ್, ಆನೀಟಿತೋ ತಯಾರೈನ ಆವಿರೆ, ಖಸ್ತಾ ಗುಣಾತ್ಮಕಂಗಾ ಭಿನ್ನಮೈನವಿ.ಹಾಟಿ ಉಫ್ಫೋರ್ಗತಲ್ಲೋ ತೇಡಾಲವಲ್ಲ. ಉಫ್ಫೋರ್ಗತ ಒಕ ಬೋತಿಕ ದರ್ಜೆಂ. ಒಕೆವಸ್ತುವು ಕೊಯ್ಯದೀ, ಸ್ಟಾಫ್ಟ್ ದೀ, ಇನಪದೀ ಗುಣಾತ್ಮಕಂಗಾ ಭಿನ್ನಮೈನವಿ. ಸುತ್ತೆಲು ರಬ್ಬರುವಿ, ಕೊಯ್ಯವೀ, ಇನಪವೀ

ఉంటాయి. అవన్నీ గుణాత్మకంగా భిన్నమైనవి. అరచి పండూ, జూంపండూ రెండూ తినేవే అయినా వాటు రుమలు వేరు, రంగూ రూపమూ వేరు. కనక గుణాత్మకంగా భిన్నమైనవి.

సముద్రపు ఒడ్డున దోరికే ఇసకలో ఉప్పు ఎక్కువగా ఉంటుంది. ఎడారి ఇసక చాలా సన్నంగా ఉంటుంది.కట్టుబడికి ఉప్పులేని,గండ్ర ఇసక వాడతారు. అలాంటి ఇసక్కు ఆ ఉపయోగపు విలువ ఉంటుంది. సముద్రపు ఇసక్కు, ఎడారి ఇసక్కు ఆ ఉపయోగపు విలువ ఉండదు. రెండూ గుణాత్మకంగా భిన్నమైనవి.

అంటే, **ఏవస్తువుకైనా దాని గుణం దానికి ఉంటుంది.**

అలాగే ప్రతి వస్తువుకీ పరిమాణం ఉంటుంది.

వస్తువన్నాక-అది ఏదైనా సరే- పరిమాణం ఉండి తీరుతుంది. పరిమాణం ఎంతో చెప్పటానికి ప్రమాణాలు ఉంటాయి. అరచి పళ్ళు డజస్టలో, కాగితాలు దస్తాల్లో, రీముల్లో చెబుతాం. సిరా చెన్నుల్లో, బట్టలు గజాల్లో మీటర్లలో చెబుతాం. బరువుని రాముల్లో చెబుతాం. అయితే అన్నిచోట్లా ఒకే కొలత ప్రమాణాలు ఉండవు.ఎన్నోదేశాలు కిలోమీటర్లలో దూరాన్ని చెబుతుంటే, అమెరికాలో మైళ్లలో చెబుతారు. బరువుని పొణలో చెబుతారు. చాలాదేశాల్లో కిలోరాముల్లో చెబుతారు. ఉప్పొర్తని సెంటీగ్రెడ్ లలో చెబుతుంటే, అమెరికాను పొరన్ హిట్లలో చెబుతారు.

ఒకే చోటయినా అన్ని కాలాలలో ఒకే ప్రమాణాలు లేవు. పూర్వం దూరాన్ని అంగలతో చెప్పవారు. బారలూ మూరలూ వేసి పొడుగు కొలిచేవారు. ఆతర్వాత అడుగులూ గజాలూ వచ్చాయి. ప్రస్తుతం మీటర్లు అమల్లో ఉన్నాయి. బరువుని నేడు కిలోరాముల్లో చెబుతున్నాం. ఒకప్పుడు స్రద్ధ, మణగుల్లో చెప్పవాళ్ళు.ఇంతెందుకు ఇంతకుముందు ధాన్యాన్ని మానికలతో కొలిచేవారు. మరి నేడు అదే ధాన్యాన్ని తూస్తున్నాం.

అందుకే మార్గ్ని అంటాడు: " ఈ కొలమానాల వైవిధ్యం కొంతవరకూ కొలవాల్సిన వస్తువుల స్వభావంలో వుండే వైవిధ్యం నుండి, కొంతేమో అలవాటు (convention)నుండీ వస్తుంది"-కాపిటల్ 1.43

పాపులో 2 డజస్ట గడియారాలూ, 6 టి.వీ లూ, 3 ప్రీజ్ లూ ఉన్నాయంటాం. వీటి పరిమాణాన్ని కొలిచో తూచో చెప్పం. నాలుగు పాపురాళ్ళు ఎగురుతున్నాయి అంటాం.అయితే వాటి మాంసాన్ని తూచి, కిలోల్లో చెబుతాం.

ప్రతిదానికీ ఒక కొలతే ఉండాలని లేదు. నూనె లాంటి కొన్ని ద్రవుడ్రాల్ని కోలిచి శీటల్లలోనూ, తూచీ కెలోల్లో నూ చేస్తే అలవాటుంది. మార్కెట్లో కాలీ ఫ్లవర్ ని తూచీ ఇస్తారు. ఒక్కొట్టి ఇంత అనీ అమ్ముతారు.ఆపిల్ పజ్ఞని డబ్బు లెక్కనా కొంటాం, కెలోల లెక్కనా కొంటాం.

అంటే కొలత ప్రమాణాలూ, పద్ధతులూ ప్రాంతాల్ని బట్టి మారుతూ ఉంటాయి.

*****

ఒకవస్తువు ప్రయోజనమే దాన్ని ఉపయోగపు విలువగా చేస్తుంది. ఒక వస్తువుకి దాని ప్రయోజనం ఎలా ఏర్పడుతుంది? ఒక వస్తువు ప్రయోజనం గాలిలో ఏర్పడేది కాదు. తన ధర్మాలవల్ల మనిషి కోర్కెల్ని తీరుస్తుంది. ధర్మాలు వేరయితే ప్రయోజనాలు వేరుగా వుంటాయి.పెన్విల్ ప్రయోజనం వేరు, సైకిల్ ప్రయోజనం వేరు. కారణం వాటి ధర్మాలు భిన్నమైనవి గావడమే.

ప్రయోజనకరమైన ప్రతివస్తువూ ఎన్నో ధర్మాల సమ్మేళనం. అందువల్ల అది ఎన్నోవిధాలుగా ఉపయోగపడవచ్చు. నీరు దప్పిక తీరడానికి, వంటకీ, ఐస్ తయారికి, మురికి కడగడానికి, వ్యవసాయానికి,ఆవిరి యంత్రం నడిపేందుకు, నిప్పుని ఆర్వడానికి ఉపయోగపడుతుంది. ఇంజన్లు చల్లబురదానికి, విద్యుదుత్వాత్మికి, గుంపుల్ని చెదరగొట్టడానికి పనికోస్తుంది.ఇంకా ఎన్నో ప్రయోజనాలు. ఆవిరి ఇంజన్ కనుక్కొకముందు నీటిని అందుకు వాడలేదు. అయితే నీటికి ఆ ఉపయోగపు విలువ ఎప్పుడూ ఉంది.అద్దాలు లేక ముందు మనుషులు తమ ముఖాల్ని నీటిలో చూచుకునేవారు.ఇప్పుడెవరూ చూచుకోరు. అయినా దానికా ప్రయోజనం ఇప్పుడూ ఉంది. ఎప్పుటికీ ఉంటుంది. తాజ్ మహాల్ చూడటాయినవారు దాని ప్రతిబింబాన్ని ఇప్పుటికీ నీటిలో చూడడం ఒక పనిగా పెట్టుకుంటారు.ప్రకృతి అందాలు సరస్వతీలో చూచి ఆనందిస్తారు.

కర్తలు రాపాడితే ఎప్పుడయినా నిప్పు పుడుతుంది. ఒకప్పుడు అలా చేశారు.ఇప్పుడెవ్వరూ ఆపని చెయ్యరు. చెకుముకి రాయితో నిప్పు చేసేవారు.అగ్గిపుల్లలోచ్చాక, లైట్లోచ్చాక ఆరాయితో ఎవ్వరూ నిప్పు చెయ్యడం లేదు. అయితే దానికా ప్రయోజనం ఇప్పుడూ ఉంది. కారణం దాని ధర్మాలు అవే.

రాగి గురించి కీ.పూ.4000 సంవత్సరాలనాడే తెలుసు. నాగలి కర్రూ, గొడ్డజ్ఞూ రాగితో చేసేవారు. రాగిరేకుల్ని ఇంటి కప్పుకి వాడారు. ఇప్పుడెవరు అలా వాడడంలేదు- రాగికా ప్రయోజనం చెక్కుచెదరుండా అలానే ఉన్నా. విద్యుత్ కనుగొన్నాక రాగితీగని మంచి వాహకంగా వాడుతున్నారు. మోటార్ కాయల్ రాగివే. టెలిఫోన్ తీగలూ రాగివే.

అయస్కాంతం ఇనుముని ఆకర్షిస్తుంది. ప్రిఞ్ తలుపులకి పెడతారు.స్థిరియో సీకర్లలో, ఇయర్ ఫోస్టలో, దిక్కుచి లో వాడతారు.

ఒక వస్తువుకి దానిధర్యాలవల్ల ఎన్నో ప్రయోజనాలు ఉంటాయి - మనకు తెలిసినా తెలియకపోయినా. మనకి తెలియకపోతే, అందుకు దాన్ని మనం ఉపయోగించం. తెలిశాకనే ఆవస్తువు ఉపయోగపు విలువ అపుతుంది. ఒక్కొక్క నూతన ఆవిష్కరణతో రాగికుండే ఒక్కొక్క ప్రయోజనం బయటపడింది. ముందు ముందు ఇంకాకొన్ని అవసరాలకు దాన్ని ఉపయోగించవచ్చు. అందుకే మార్క్స్ అంటాడు:

"వస్తువుల వివిధ ఉపయోగాల్ని కనుక్కేవడం చరిత్ర పని." - మనిషి ఆలోచనలూ, అవసరాలూ పెరిగేకొద్ది, కొత్తకొత్త ఆవిష్కరణలు వచ్చేకొద్ది, చరిత్ర నడిచే క్రమంలో వస్తువుల వివిధ ప్రయోజనాలు తెలుస్తాయి. అందుబాటులోకి వస్తాయి.

"ఒక వస్తువు ప్రయోజనం ఆవస్తువునుండి విడిగా వుండజాలదు." కొయ్యడం అనే ప్రయోజనం భేడుకో, చాకుకో ఉంటుంది. వాటితో సంబంధం లేకుండా ఉండదు. ఏవస్తువు ప్రయోజనాన్నినా ఆవస్తువునించి విడదీయలేం."

"ఉపయోగించడం వల్లనో లేక వినియోగించడం వల్లనో మాత్రమే ఉపయోగపు విలువ యథార్థమవుతుంది." - కాపిటల్. 1.44

"ఉపయోగపు విలువలు సమస్తసంపద యొక్క సారాంశం అయివుంటాయి-ఆసంపదయొక్క సామాజిక రూపం ఏదయినా సరే." - కాపిటల్. 1.44

"ఉపయోగపు విలువ సరుకుయొక్క భౌతిక పొర్చుం"-ర్యండ్రెస్-881

ప్రయోజనానికి సంబంధించిన ఒక ముఖ్య విషయం: ఒక వస్తువు ఉత్పత్తికి పట్టిన శ్రమ పరిమాణానికి, దాని ప్రయోజనానికి సంబంధం ఉండదు. అంటే, ఒకవస్తువు తయారీకి పట్టే కాలాన్ని బట్టి దాని ప్రయోజనం ఉండదు. ఎక్కువ బడితే దాని ప్రయోజనం పెరగదు. తక్కువ బడితే దాని ప్రయోజనం తగ్గదు. రెండుసందర్భాలలోను అంతే ఉంటుంది. అంటే తయారీకి ఎక్కువ సమయం పట్టినా తక్కువ సమయం పట్టినా దాని ప్రయోజనం ఏమాత్రం మారదు. ఇంటి పక్కనే వున్న చెర్కో నీళ్ళు 10 బుంగలు తెచ్చి తొట్టి నింపడానికి 30 నిముషాలు పడుతుంది. ఆ చెరువు ఎండితే కెలోమీటర్ దూరంలో వున్న ఏటి నీటిని తెచ్చి అదే తొట్టిని నింపడానికి 3 గంటలు పట్టివచ్చు. తగినంత వర్షం పడితే తేకుండానే నిండుతుంది. మూడు

సందర్భాలలోనూ పట్టిన శ్రమ కాలాల్లో తేడా వుంది. అయినా 3 సందర్భాలలోనూ నీటి ప్రయోజనం మాత్రం ఒకటే.

" ఏదయినా కొత్త పరికరం కనిపెట్టినందువల్ల, రొట్టె తయారీకి పట్టే శ్రమలో 95 శాతం తగ్గినా రొట్టె ప్రయోజనంలో మార్పు రాదు "-క్లిపిక్.36 అంటాడు.

ఎలోక్కాలసిన్ వద్దాక అల్యూమినియం ని శుద్ధిచెయ్యటానికి పట్టే కాలం అనూహ్యంగా తగ్గిపోయింది. అయితే దాని ఉపయోగపు విలువలో అణుమాత్రమయినా మార్పు రాలేదు.

వేరోకచోట గోధుమలు " అలాగే మంచులాగా ఆకాశం నుండి కురిసినా వాటి ఉపయోగపు విలువని ఏమాత్రం కోల్పోవు "- కలెక్టెడ్ వర్స్‌ను ఆఫ్ మార్క్స్ అండ్ ఎంగెల్స్. 29 వ సంపుటం. పేజీ 252 (సాప్ట్ కాపీ)

అంతే ముఖ్యమైన మరోక విషయం:

ఒక వస్తువు ఏ సామాజిక సంబంధాలలో ఉత్పత్తయింది? అనే విషయం దాని ప్రయోజనానికి అనవసరం. ఈ సంబంధాలు ఆదిమ, బానిస, భూస్వామ్య, పెట్టుబడిదారి సమాజాల్లో భిన్నమైనవిగా వుంటాయి. అయితే ఉపయోగపు విలువకు ఈతేడాలతో సంబంధం ఉండదు. మార్క్స్ మాటల్లో:

"గోధుమల్ని రుచిచూచి వాటిని పండించింది రఘ్యన్ భూదాసుడో, ప్రించ్ రైతో, ఇంగ్లీష్ పెట్టుబడిదారుడో చెప్పడం సాధ్యం కాదు." -క్లిపిక్.32

మరోకచోట: గోధుమల్ని పండించింది బానిసైనా, భూదాసుడైనా, స్వచ్ఛాక్షామికుడైనా ఒకే ఉపయోగపు విలువను కలిగి వుంటాయి.- కలెక్టెడ్ వర్స్‌ను ఆఫ్ మార్క్స్ అండ్ ఎంగెల్స్. 29 వ సంపుటం. పేజీ 252 (సాప్ట్ కాపీ)

దీన్ని బట్టి " ఉపయోగపువిలువ అత్యంత భిన్నమైన ఉత్పత్తి విధానంలకూ ఉమ్మడి అంశం"- కలెక్టెడ్ వర్స్‌ను ఆఫ్ మార్క్స్ అండ్ ఎంగెల్స్. 29 వ సంపుటం. పేజీ 252 (సాప్ట్ కాపీ)

ఉపయోగపు విలువలు లేక ప్రయోజనకరవస్తువులు ఈవ్యవస్థలో మారకం విలువకు వాహకాలుగా కూడా ఉంటాయి.అంతే వస్తువులు పెట్టుబడిదారి విధానంలో ఉపయోగపు విలువలే కాదు, మారకం విలువలు కూడా.

అందుకే సరుకనేది "ఉపయోగపు విలువా, మారకం విలువా - ఈరెండిటి సమ్ముళనం" అంటాడు.

సరుకు పెట్టుబడిదారి విధానం యొక్క 'ఆర్థిక కణం'. తన చివరి ఆర్థిక రచనలో ఇలా అంటాడు:సరుకును "ఒకపక్క దాని సహజ రూపంలో అదీక ప్రయోజనకర వస్తువు, ఉపయోగపు విలువగానూ, మరొకపక్క, మారకపు విలువకు వాహకంగానూ నేను గమనించాను"

ఉపయోగపు విలువను గురించి సరిపడా చర్చించాడు. ఇక మారకం విలువని విశ్లేషిస్తాడు.ఎలాగో చూడ్దాం.

మొదటి అధ్యాయం మొదటి విభాగం సరుకులు. చివరి పేరాలో ఉపయోగపు విలువ గురించి చెబుతాడు.-
కాపిటల్ 1.48

"ఒక వస్తువు విలువ లేకుండానే, ఉపయోగపు విలువగా ఉండగలదు. దాని ప్రయోజనం శ్రమ వల్ల ఏర్పడకపోతే పరిస్థితి అదే. గాలీ, దున్నని పోలమూ, సహజ పచ్చికబయళ్లూ, నాటని అడవులూ మొదలైనవి ఈకోవకి చెందుతాయి."

ఇవన్నీ ఉపయోగపు విలువలే. కానీ అవి మారకంలోకి రావు. వాటికి విలువ వుండదు. అయినా అవి ఉపయోగపు విలువలు.

"ఒక వస్తువు ప్రయోజనకరమైనదీ, శ్రమ ఉత్సాధితమూ అయివుండి కూడా, సరుకు కాకుండా ఉండగలదు. తననొంతశ్రమతో తయారైన ఉత్సాధితంతో తన కోర్కెను తీర్చుకునే మనిషి ఉపయోగపువిలువల్ని ఉత్పత్తిచేస్తాడు, సరుకుల్ని కాదు."

ఉదాహరణకి ఒక నేతగాడు కుటుంబ సభ్యుల వాడకానికి నేనే బట్టలు సరుకులు కావు. ఉపయోగపు విలువలు మాత్రమే. కారణం అవి మారకంలోకి రావు.

ప్రతి సరుకూ శ్రమ ఉత్సాధితమే, కానీ ప్రతిశ్రమ ఉత్సాధితమూ సరుకు కాదు. మారకం ద్వారా ఇతరుల వాడకం బదిలీ అయ్యు శ్రమ ఉత్సాధితాలే సరుకులు.

"సరుకుల్ని ఉత్పత్తిచేయడానికి, అతను ఉపయోగపువిలువల్ని తయారు చెయ్యడమే కాదు, ఆ ఉపయోగపు విలువల్ని ఇతరులకోరకు, అంటే, సామాజిక ఉపయోగపు విలువల్ని తయారుచెయ్యాలి. (ఇతరులకోసం చేస్తేనే చాలదు. మధ్య యుగాల రైతు, భూస్వామి కోసం అట్టే/కోలు(quit rent) ధాన్యాన్ని, మతాధికారికోసం 'టీటీ'ధాన్యాన్ని పండించాడు. అయితే ఇతరులకోసం పండించినంత మాత్రాన అదీ ఇదీ సరుకులు కావు..సరుకు అవాలంట మరొకరికి - ఎవరికైతే అది ఉపయోగపు విలువగా ఉంటుందో వారికి - మారక మాధ్యమం ద్వారా బదిలీ కావాలి)*"

*బ్రాకెట్లో ఉన్నది నాగువ జర్మన్ ప్రతికి ఎంగెల్స్ చేర్చిన సేట్: " బ్రాకెట్లో ఉన్న దాన్ని సేను చేర్చాను. కారణం ఇది లేకపోవడంవల్ల ఒక అపొర్టుం తరచూ కలిగింది. ఉత్సత్తిదారుడు కాకుండా ఇతరులు ఎవరైనా వినియోగించే ప్రతి ఉత్సాధితాన్ని మార్చుస్తు సరుకుగా భావించాడని."

ఒక వడ్డంగి కొయ్యతో మూడు గాళ్ళ బండి తయారుచేసి నడక తొందరగా రావడానికి తన బిడ్డకిస్తే అది సరుకు కాదు. ఉత్త ఉపయోగపు విలువ. అదే బండిని మరోకరికి ఉచితంగా ఇస్తే, అప్పుడూ అది సరుకు కాదు. దానికి బదులుగా మరోక వస్తువు తీసుకోని ఇస్తేనే -అంటే మారకం చేసుకుంటేనే - అది సరుకు అపుతుంది.

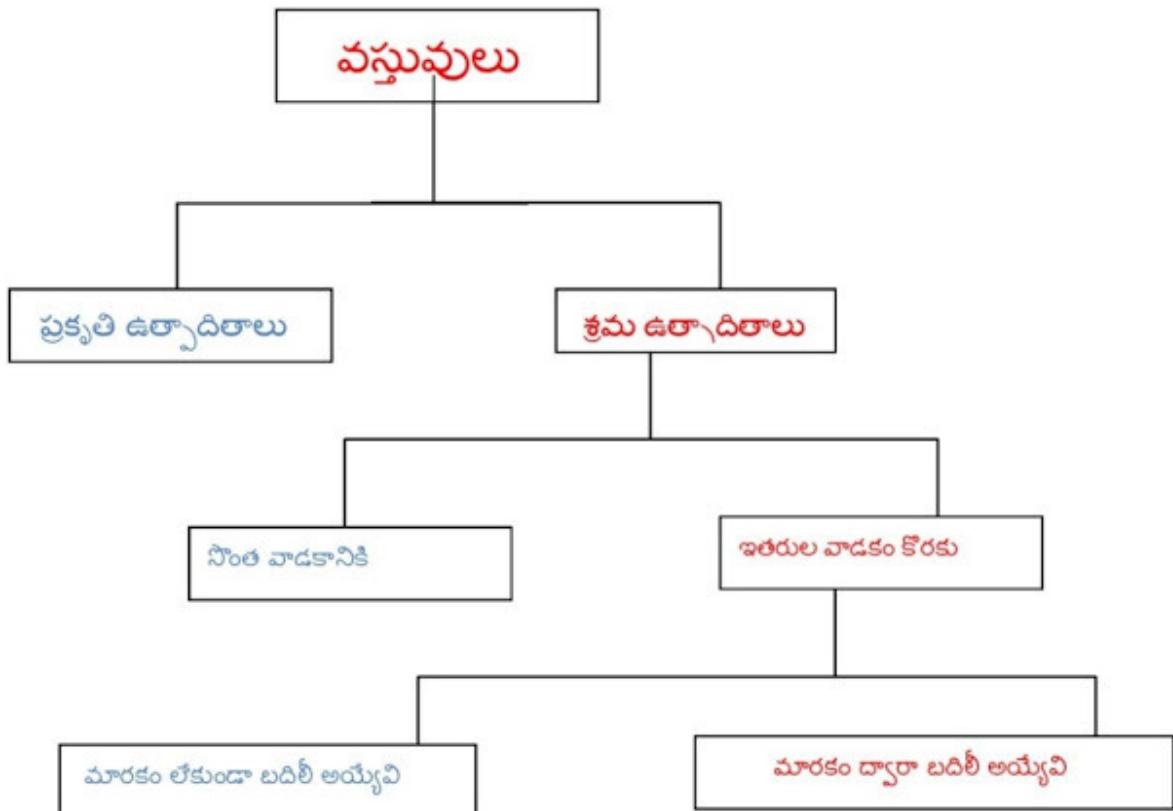
అంటే మారకం లేకుండా బదలాయించినవేపీ సరుకులు కాదు. మారకం కోసం ఉత్పత్తయినవే సరుకులవుతాయి.

పైన చెప్పినట్లు మధ్య యుగాల రైతు భూస్వామి కోసం అద్దె/కౌలు ధాన్యాన్ని పండించి ఇచ్చాడు. మతాదికారికోసం 'టిటీ'ధాన్యాన్ని పండించాడు. వాటిని తన శ్రమతో పండించింది తనకోసం కాదు, ఇతరులకోసం. అయినా అవి సరుకులు కావు." కారణం అవి మారకం లోకి రావు.

(టిటీ అంటే పదోవంతు అని అర్థం. ఆకాలంలో రైతు పండించిన ధాన్యంలో పదోవంతు చర్చికి పోతుంది. దానికి బదులు రైతుకి వచ్చే వస్తువేదీ ఉండదు. కనక ఆ ధాన్యం సరుకు కాదు)

"చివరగా, ప్రయోజనం లేని ఏ వస్తువూ విలువ కాజాలదు. ఆవస్తువు నిరుపయోగమయిందయితే, దానిలో ఇమిడిపున్న శ్రమ కూడా అంతే నిరుపయోగమయింది; ఆశ్రమ శ్రమకింద లెక్కకు రాదు. కనుక విలువను సృషించదు." కాపిటల్.1.48

ఇతరుల వాడకం కోరకు మారకంద్వారా బదిలీ అయ్య శ్రమ ఉత్సాధితవస్తువులు మాత్రమే సరుకులు. ప్రకృతి ఉత్సాధిత వస్తువులూ, సౌంతవాడకానికి తయారుచేసుకున్న వస్తువులూ, ఇతరుల వాడకం కోసమే అయినా ఊరకే/ ఉచితంగా అంటే, మారకం లేకుండా ఇతరులకు బదిలీ అయ్య వస్తువులూ సరుకులు కావు. సరుకులైన వస్తువులు కోన్ని. సరుకులు కాని వస్తువులు కోన్ని.

సరుకులు కానీ వస్తువులు

సరుకులు అయిన వస్తువులు

ఇప్పటికే, ఏవి సరుకులో, ఏవి కావో - అంటే ఏవి కేవలం ఉపయోగపువిలువలో - చూచాం. సరుకుల ఉపయోగపు విలువ గురించిన విషయాలు తెలుసుకున్నాం. ఇక సరుకు మారకం విలువ గురించి తెలుసుకోవాలి.

2. మారకం విలువా- విలువా

"మన పరిశోధన సరుకు విశ్లేషణతోనే మొదలుకావాలి" అంటూ మార్గ్ను సరుకుని నిశితంగా పరిశీలిస్తాడు. సరుకు ఉపయోగపువిలువా మారకం విలువా- ఈరెంబి సమ్మేళనం. కనక ముందుగా ఉపయోగపువిలువని గురించి వివరంగా చెబుతాడు. ఆతర్వాత మారకపు విలువని విశ్లేషిస్తాడు. తద్వారా మారకపు విలువ నించి విలువకు చేరుకుంటాడు. ఎలాగో చూడ్దాం.

*****

భూర్భూవా సమాజంలో సరుకు అనేది ఆర్ద్రిక కణరూపం. సరుకు విశ్లేషణ ద్వారా తన అర్దశాస్త్రానికి సంబంధించినముల్యమైన అన్ని భావాభివర్గాల్ని (categories) కమంగా అబ్బిపుద్ది చేస్తాడు. మొదటగా సరుకు ఒక ప్రయోజనకర వస్తువు. ఉపయోగపువిలువ. మనం వాడుకునే వస్తువులన్నీ ఉపయోగపువిలువలే. కానీ అన్నివస్తువులు సరుకులు కాపు. అమ్మేవీ , కొనేవీ మాత్రమే సరుకులు. అయితే, అమ్మడాలు కొనడాలు లేని కాలమే చరిత్రలో ఎంతో దీర్ఘమయినది. ఆకాలమంతా వస్తువులకు మారకపు విలువ(విలువరూపం)లేదు. సరుకులు తెలియను. సరుకులు చరిత్రలో ఒకానోక కాలంలో ఏర్పడ్డాయి. ఉపయోగపు విలువలు సరుకులు లేనప్పుడు కూడా ఉన్నాయి. కనక ఉపయోగపువిలువ సరుకురూపాన్ని వివరించడానికి ఎంతమాత్రమూ సరిపోదు. దీన్నిటటి సరుకుకి ఉపయోగపు విలువతో పాటు అదనంగా మరొకలక్షణం- సరుకురూపాన్ని వివరించగల విశిష్ట లక్షణం- ఉండాలి. ఆలక్షణాన్నిమార్గ్ను మారకం విలువ లేక విలువరూపం అంటాడు .అంటే సరుకుకి ఉపయోగపువిలువ రూపంతో పాటు విలువ రూపం కూడా ఉంటుంది. అలా మార్గ్ను మారకం విలువ లేక విలువ రూపం అనే భావాభివర్గానికి చేరతాడు.

విలువ రూపం

"ఈరూపాలు రెండూ ఉన్న మేరకే అవి సరుకులుగా వ్యక్తమవుతాయి"-కాపిటల్ 1.54. అంటే సరుకు ద్వంద్వ రూపి. ఉపయోగపువిలువ రూపం అంటే సరుకు భౌతికరూపమే ,శరీర రూపమే. ఏవస్తువుకైనా భౌతిక రూపం ఉంటుంది. అది కేవలం ఉపయోగపువిలువే అయినా, సరుకయినా. అయితే, సరుకైన వస్తువుకి మాత్రం, భౌతిక రూపానికి తోడు విలువరూపం కూడా ఉంటుంది. కేవలం ఉపయోగపు విలువే అయిన వస్తువుకి ఈ విలువరూపం ఉండదు.

విలువరూపం అన్నా మారకం విలువ అన్నా ఒకటే.

"సరుకు ఉపయోగపు విలువా...విలువా కూడా. అది ఈ ద్విముఖ వస్తువుగా ఎప్పుడు వ్యక్తం చేసుకుంటుందంటే, దానివిలువ స్వతంత్రరూపం తీసుకున్నప్పుడు. "విడిగా పున్నప్పుడు ఆరూపం తీసుకోదు. మరొకరకం సరుకుతో విలువ లేక మారక సంబంధంలో పెట్టినప్పుడు మాత్రమే ఈరూపం తీసుకుంటుంది." - కాపిటల్ 1.66

ఒక బస్తా సిమెంటు విడిగా ఉంటే దానికి విలువరూపం ఉండదు. దాని విలువ స్వతంత్ర రూపం తీసుకోదు. దాన్ని 10 ఇనప చువ్వులతో మారక సంబంధంలో పెట్టగానే, దాని విలువ స్వతంత్ర రూపం తీసుకుంటుంది. అప్పుడు సిమెంట్ బస్తా ద్విముఖవస్తువుగా, సరుకుగా వ్యక్తమవుతుంది.

అంటే, సరుకుకి సహజ, భౌతిక రూపంతో పాటు విలువ రూపం కూడా ఉంటుంది.

పెట్టుబడి తోలి చాప్టర్లో ఆయన వివరించదల్చుకున్నది దీన్నే. ఆయన మాటల్లోనే:" సరుకు యొక్క విలువరూపాన్ని, లేక శ్రమ ఉత్సాహితం యొక్క సరుకు రూపాన్ని." - ఎంగెల్న్ కి మార్గ్న్ ఉత్తరం 27, జూన్ 1867

విలువ రూపం విశ్లేషణ

1)"మొదట మారకం విలువ పరిమాణాత్మక సంబంధంగా, ఒకరకం సరుకులు మరొక రకం సరుకులతో మార నిష్పత్తిగా, బయటపడుతుంది." - కాపిటల్ 1.44 మారకపు విలువ కేవలం పరిమాణాత్మక నిష్పత్తే అని ఎవరు అన్నారో పుట్ట నోట్ లో చెబుతాడు:"ఒక వస్తువుకీ, మరొకవస్తువుకీ మధ్య ఒక వస్తువు ఫలానింత పరిమాణానికీ, మరొకవస్తువు ఫలానింత పరిమాణానికీ మారక నిష్పత్తే విలువ " -లో ట్రాన్స్ . కాపిటల్ 1(పెంగ్స్ న్). 127 .

ఈనిష్పత్తినే లే ట్రాన్స్ విలువ అన్నాడు.

20 గజాలబట్ట ఒక కోటుతో మారితే, మారక నిష్పత్తి 20:1

20 గజాలబట్ట = 1 కోటు అనే సమీకరణ దీన్ని తెలుపుతుంది. బట్టా కోటూ ఏపరిమాణాల్లో సమానమవుతాయో తెలుపుతుంది. అంటే, మారకం విలువ పరిమాణాత్మక సంబంధంగా మొదట కనిపీస్తుంది.

ఒక సోపా 5 కుర్చ్చలతో మారితే మారకనిష్పత్తి 1:5

1 సోఫో=5 కుర్చీలు అనే సమీకరణ దీన్ని తెలుపుతుంది. సోఫో, కుర్చీలు ఏపరిమాణాల్లో సమానమవుతాయో తెలుపుతుంది. ఒకరకం సరుకులు మరొక రకం సరుకులతో మార్ నిష్టత్తిగా, బయటపడుతుంది.

అయితే, మారకమయ్య పాళ్ళు స్థిరంగా ఉండవు. స్థలాన్ని బట్టి, కాలాన్ని బట్టి మారుతుంటాయి.

ఒకప్పుడు ఒక అరేబియా తెగ, ఒక పౌను ఇముముకి 10 పొస్టు బంగారం ఇచ్చినట్లు, ఒక పౌను వెండికి 2 పొస్టు బంగారం ఇచ్చినట్లు శ్రైబ్ "చెప్పాడు"-క్రిటిక్ 156.

అప్పుట్లో పౌను ఇముము = 10 పొస్టు బంగారం

పౌను వెండి = 2 పొస్టు బంగారం

ఇండియాలో వైదిక కాలంలో సరికి సరి మారేవి-రుగ్యేదార్యులు

పౌను వెండి = పౌను బంగారం

1865 ప్రాంతంలో బంగారం, వెండి మారిన నిష్టత్తి 15:1; 1890 లో 22:1; ఇవ్వాళ 70:1 ఉంటుంది.

2011లో ర్రాము బంగారం కావాలంటే 38 ర్రాముల వెండి ఇవ్వాలి. 2017 అకోబర్లో 75 ర్రాములు వెండి జ్ఞాని ఒక ర్రాము బంగారం రాదు. అంటే, బంగారం విలువతో పోలిస్తే వెండి విలువ దాదాపు సగానికి పడిపోయింది.

అల్యూమినియమైతే మరి ఆశ్చర్యం కలిగిస్తుంది. మూడో నెపోలియన్ కాలంలో (1848-1870) అల్యూమినియం వెండి బంగారాలకన్నా విలువయింది. ఎంత విలువైందంట: "ఆయన (నెపోలియన్) అత్యంత గౌరవనీయులైన అతిధులకు అల్యూమినియం సూస్సూ, పోర్కులూ ఇచ్చి, అంతకన్నా తక్కువ ముఖ్యులైనవారికి వెండివీ బంగారానివీ ఇచ్చేవాడు"-World book of encyclopaedia vol1.p340

మూడవ నెపోలియన్ రాజులకు ఇచ్చిన విందులో, పరివారానికి బంగారం వెండి పళ్ళాల్లో పెట్టి, రాజులకి అల్యూమినియం పళ్ళాంలో పెట్టేవాడు. అంటే అల్యూమినియం అప్పుట్లో అంత విలువైనది.

మరి ఈనాడో ఒక కిలో వెండికి 320 కిలోల అల్యూమినియం వస్తుంది. కిలోబంగారానికైతే చెప్పేదేముంది. 22,000 కిలోలకు పైగా వస్తుంది.

1850 లలో పొను అల్యామినియం 550 డాలర్లుండేది. 50 ఏళ్ళతర్వాత 25 సంటకు పడిపోయింది.

మామూలుగా కిలో పోటాటోలకి 4కిలోల టోమాటోస్తాయి. అదే ఎండాకాలంలో ఒకోక్కుప్పుడు కిలో టోమాటోలకు 4 కీలోల పోటాటోస్తాయి. ఇది అందరికీ అనుభవమే.

వైరుధ్యం

సరుకులు మారకం విలువకు నీలయాలు. అంటే, సరుకులో అంతర్గతంగా మారకం విలువ ఉన్నదని అర్థం..

మారకం విలువ రెండు సరుకుల సంబంధంగా బయటపడుతుంది. కనక మారకం విలువని ఒకే సరుకుకి ఆపాదించడం కుదరదు. మరొక అర్ధంలో కూడా ఇది సాపేక్షం. మారక పరిష్ఠితుల్ని బట్టి – స్థల కాలాలను బట్టి-మార్కెట్లు పొశ్చాప్పుటికప్పుడు, ఎక్కుడికక్కుడ మారుతుంటాయి. ఈ వాస్తవం అందరికి తెలిసిందే. అంటే, సరుకులో అంతర్గతంగా మారకం విలువ ఉండదని.

మారకం విలువని సరుకులో లంగరై ఉన్నదిగా, ఉపయోగపు విలువతో పాటు సరుకులోపున్న రెండవ ధర్యంగా మొదట ప్రవేశ పెట్టడం మన అవగాహనకు సరిపోయేదే. అంటే సరుకులో అంతర్గతంగా మారకం విలువ ఉన్నదని ఒకచోట, లేదని మరొకచోట లేదనీ చెప్పడం తార్కిక వైరుధ్యం కదా!

ఇక్కడ వైరుధ్యం ఏమిటంటే : మారకం విలువ ఒకపైపు సరుకుల్లో అంతర్ఘమైనదని పిస్తుంది, మరొకపైపు సాపేక్షమూ, యాదృచ్ఛికమూ అయినట్లు అనిపిస్తుంది. ఇవి రెండు అభిప్రాయాలూ ఒకదానికొకటి పోసగపు. అది తార్కిక వైరుధ్యం. మారకం విలువ అంతర్గతం అని ఎందుకు అనిపిస్తుందంటే, మారకం విలువ ఆసరుకుల్లో ఉన్నదాని వ్యక్తికరణ గనుక. అది సాపేక్షం ఎందుకంటే, ఆ వ్యక్తికరణ భిన్న సరుకుల మధ్య సంబంధం రూపాన్ని తీసుకుంటుంది కనక.

అది వైరుధ్యం కాదు

కాని జాగ్రత్తగా పరిశీలించి మార్క్స్ ఈ అభిప్రాయాన్ని తిరస్కరిస్తాడు. ఎందుకంటే ఏ సరుకు మారకం విలువనైనా నిర్దిష్ట పరిమాణాల్లో ఇతర అన్ని సరుకుల రీత్యా వ్యక్తం చెయ్యవచ్చి. కనక అవన్ని ఒకదాని చోటులో మరొకచి దేరగలవు. అంటే, అవన్ని ఒకదానికొకటి సమానం అని.

ఒక రకం సరుకు అన్ని ఇతర సరుకులతో మారకం అపుతాయి. అయితే పరిమాణాలు వేరువేరుగా ఉంటాయి. నిష్పత్తులు తేడాగా ఉంటాయి.

10 కిలోల గోదుమలు = 6 లీటర్ల పాలు

=30 పెట్టెల గుండుసూదులు

= 7 సబ్బులు

=6 కిలోల చక్కర ఇలా

10 కిలోల గోదుమలకు అన్ని ఇతర సరుకులతో మారకం కుదురుతుంది- భిన్న పరిమాణాల్లో. అంటే 10 కిలోల గోదుమల మారకం విలువ చెక్కుచెదరకుండా (ఏమార్గాలేకుండా) ఉండి -అది 6 లీటర్ల పాలలో వ్యక్తమయినా 30 పెట్టెల గుండు సూదుల్లో వ్యక్తమయినా, 7 సబ్బుల్లో వ్యక్తమయినా, 6 కిలోల చక్కరలో వ్యక్తమయినా అది మారదు. చూడగానే మారకం విలువ ఇలాటి పరిమాణాత్మక నిష్పత్తిగా కనిపిస్తుంది.

మారకపు విలువ ఒక సరుకుకి చెందినది కాదు. అది రెండు సరుకుల సంబంధం.

మారకపు విలువ సాపేక్షమైనదిగా కనిపిస్తుంది.

కనక మారకం విలువ ఏదో యాదృచ్ఛికమైనదైనట్లూ, సాపేక్షమైనదైనట్లూ అగుదుతుంది.

అందువల్ల సరుకులో అంతర్గతంగా ఉండే మారకం విలువ స్వయం పైరుధ్యం అనిపిస్తుంది.

ఒకేసరుకున్నప్పుడు మారకం విలువ బయటపడదు.

సరుకు మారకం విలువకి, ఆసరుకు ఉపయోగపు విలువ వాహకం అని చెప్పినప్పటికీ, మారకం విలువ ఒకేసరుకున్నప్పుడు బయటపడదు. అది రెండు సరుకుల సంబంధం.

"రెండన్నా లేకుంటే, మారకం విలువ ఉనికిలో ఉండదు"-నోట్స్ ఆన్ వాగ్నర్- మార్క్స్ ఎంగెల్స్ కలెక్టెడ్ వర్క్స్ 24వేళీ 533.

ఒకేసరుకు ఉన్నప్పుడు మారక నిష్పత్తికి అవకాశం ఉండదు.

ఒక రజాయా విలువ 1500 రూపాయలు అని ముద్ద వుండవచ్చు. ఇక్కడ రజాయా ఒక సరుకులుతే డబ్బు రెండో సరుకు. అది అటుపోనిదే ఇది ఇటు రాదు. కనక ఒక రజాయా = 15 స్టీలు డబ్బులు అన్నప్పుడు ఎలాగయితే రెండు రకాల సరుకులు ఉన్నాయో, రజాయా = 1500 రూపాయలు అన్నప్పుడు కూడా రెండు సరుకులు ఉన్నట్టే. రజాయా విలువ డబ్బుల్లో తెలిసినట్టే, ఇక్కడ డబ్బులో తెలుస్తున్నది. అంతే, అంతకు

మించి మరేమీ లేదు. అంటే, ఒక సరుకు విలువ మరోకసరుకులో (ద్వారా) తెలుస్తుంది.సాపేక్షంగా అన్నమాట.

మారకం విలువ తోలిచూపుకి మరోక విధంగా కూడా సాపేక్షం. మారకమయ్య పాజ్చు మారక పరిస్థితుల్ని బట్టి పోతుంటాయి. స్టూన్ని బట్టి, కాలాన్ని బట్టి భిన్నమైన నిప్పుత్తుల్లో మారకం అవుతుంటాయి. ఇది అందరికీ తెలిసినదే. మారకం విలువ సరుకుల ఉపయోగపు విలువకు జంటగా సరుకులో లంగరై ఉన్న రెండో లక్షణమన్న తెలిసిన విషయమే. ఆవిధంగా మొదట మారకం విలువని పరిచయం చేశాడు. "ఉపయోగపువిలువలు మారకం విలువయొక్క బౌతిక నిలయాలు కూడా" అన్న మాటల్ని ఇక్కడ గుర్తుచేసుకోవాలి. అసలు ఈసెక్షన్ శ్రీక 'సరుకు యొక్క రెండు అంశాలు: ఉపయోగపువిలువా మారకం విలువా '. అంటే ఇవిరెండూ సరుకుకుండే రెండులక్షణాలుగా చెప్పేదు.మారకం విలువ సరుకులో అంతర్గతంగా ఉన్నదయతే, ఎప్పటికప్పుడు ఎక్కడికక్కడ పరిస్థితుల్ని బట్టి మార్క, నిలకడలేని సరుకులమధ్య సంబంధంగా వ్యక్తం కాకూడదు. కానీ వాస్తవంలో పరిస్థితుల్ని బట్టి మార్క సంబంధంగా వ్యక్తం అవుతున్నది.

"అందువల్ల మారకం విలువ ఏదో యాదృచ్ఛికమైనదే, కేవలం సాపేక్షమైనదే అయినట్లు, తత్పులితంగా సరుకుల్లో అంతర్గంతంగా ఉండే విలువ(intrinsic value) అనేది... స్వయం వైరుధ్యం/ అయినట్లు గా అగుపిస్తుంది"- కాపిటల్ 1.44.

అక్కడే,(పైన చుక్కలు పెట్టినచోట) అంతర్గతంగా వుండే విలువ అంటే ఏమిటో చెబుతాడు:intrinsic value"అంటే సరుకుల లోపలేవుండి, ఆసరుకులనుండి విడదీయరాని సంబంధంలో వుండే మారకం విలువ." విషయాన్ని మరింతదగ్గరగా పరిశీలించాం అంటాడు. పరస్పరవిరుద్ధమైన దాన్ని తార్కిక inference కి ఆధారం చేసుకోకూడదు. లోతుగా పరిశీలన చేయాలి. ఇలాంటి అటంకాలు వచ్చినప్పుడల్లా మార్క్స్ లోతుగా పరిశీలించాలి అంటాడు.

ఇది వైరుధ్యం అనిపిస్తుంది. పైకలా కంపించినా,సూక్ష్మ పరిశీలనలో అసలు విషయం వేరుగా ఉంటుంది. జాగ్రత్తగా పరిశీలిస్తే ఈ అభిప్రాయాన్ని తిరస్కరించవలసి వస్తుంది. మారకం విలువ యాదృచ్ఛికంకాదనీ ఒకలేక్కపుకారం ఉంటుందనీ తేలుతుంది. రెండుసరుకుల పోలికలో వచ్చేది కాదనీ, అందులో బయటపడుతుందనీ తేలుతుంది. ఆమారక నిప్పుత్తిని నిర్ణయించే అంశం అందులోనూ ఇందులోనూ అంతర్గతంగా ఉందని తెలుస్తుంది".-

లోతు పరిశీలనలో అందరికీ అనుబంధమై లోపున్న రెండు వాస్తవాలని చెబుతాడు. మొదటి వాస్తవం: ఒక క్వార్టర్ గోధుమ ఒక పోను ఇనుమతినే కాదు ఇతర సరుకులతోకూడా భిన్నపరిమాణాలలో మారుతుంది. అంటే, గోధుమలకి ఒకటికాదు, ఎన్నో మారకం విలువలు ఉన్నాయి. ఆసరుకులలో ప్రతిదీ ఒక పాపుటన్న గోధుమల మారకం విలువకి ప్రతినిధిగా ఉన్నది. మారకం విలువలుగా అవి ఒకదాని స్థానాన్ని మరొకటి ఆక్రమించగలవు. దానర్థం అవి ఒకదానితో మరొకటి సమానం అని.

1 కిలో కాఫీ పోడి = 3 కిలోల నూనె

= 10 కిలోల బియ్యం

= 1 రీము తెల్లకాగితాలు

= 20 బాల్ పెన్నులు

ఇక్కడ కాఫిపోడికి ఉన్నది ఒక మారకం విలువ కాదు. నాలుగు. ఇంకా ఎన్నో ఉండ వచ్చు అంటే, నిష్పత్తులైనా కావచ్చు గాని, ఒకసరుక్కి అనేక మారకం విలువలు ఉంటాయి. అవన్ను కాఫిపోడి మారకం విలువకి ప్రతినిధులుగా ఉంటాయి. దీన్ని బట్టి ఒకదానికి ఒకటి సమానమై తీరాలి.

దీన్నించి తన సిద్ధాంతానికి అతి ముఖ్యమైన రెండు నిర్దారణలు రాబడతాడు:

1) మొదటి విషయం, ఒక సరుకు యొక్క చెల్లుబాటయ్య మారకం విలువలు 'ఏదో' సమానమైన దాన్ని వ్యక్తం చేస్తాయి.

2) రెండో విషయం, మారకం విలువ అనేది దానిలోనే పుండి, దానిసుండి వేరైనదిగా గమనించదగ్గ 'దాని' వ్యక్తికరణ పద్ధతి, దృగ్గోచర రూపం.

ఒక ప్రత్యేకసరుకు మారకం విలువలు ఏదో సమానమైన దాన్ని వ్యక్తం చేస్తాయి. రెండు, మారకం విలువ అనేది దానినించి వేరైనదానిగా గమనించడానికి ఏలున్న సారానికి కనబడే రూపం, వ్యక్తికరించే పద్ధతే తప్ప మరేమీ కాదు.

దీన్ని బట్టి తేలిందేమంటే ఏ రెండు సరుకుల మారకనిష్పత్తి అయినా స్థిరంగా ఉండదు. ఒకప్పుడున్నట్లు మరొకప్పుడు ఉండదు. ఒకచోట ఉన్నట్లు మరొకచోట ఉండదు. ఆవిధంగా మారకం విలువ ఏదో యాదు చ్చికమైనదిగానూ, కేవలం సాపేక్షమైనదిగాను (రెండు సరుకుల పోలికలో వచ్చేదిగానూ) కన్నిస్తుంది. కాండి

లాక్ అన్నట్లు అది “మనకోర్కెలతో సరుకుల యొక్క సంబంధంగా మాత్రమే ఉండేదిగా ” కనిపిస్తుంది. అలా అయితే, ఆనిప్పుత్తిని నిర్ణయించే అంశం ఆసరుకుల్లో ఉండ కూడదు. బార్బన్ అన్నట్లు “దేనికి అంతర్గత విలువ ఉండదు ” అనాల్సివస్తుంది. అంటే, సరుకులో విడదీయరాని లంకెలో ఉండే మారకంవిలువ స్వయం వైరుధ్యం అనిపిస్తుంది . పైకి అలా కన్సించినా ,పరిశీలిస్తే విషయం వేరుగా ఉంటుంది. పై అభిప్రాయాన్ని తిరస్కరించాల్సి వస్తుంది మారకం విలువ యాదృచ్ఛికమైనది కాదనీ, ఒక లెక్కప్రకారం ఉంటుందనీ తేలుతుంది.రెండు సరుకుల పోలికలో వచ్చేది కాదనీ , పోలికలోబయటపడేదనీ తెలుస్తుంది. ఆమారక నిప్పుత్తిని నిర్ణయించే అంశం నిప్పుత్తిని నిర్ణయించే అంశం అందులోనూ ఇందులోనూ (పోలిచ్చిన రెండు సరుకుల్లోనూ)ఉందని తేలుతుంది. ఇందుకు మార్క్స్ చేసిన వాదన.

ఈమారక నిప్పుత్తులు తరచుగా మారుతూ ఉండడం వల్ల,మారకం విలువ అమ్మేవాని, కోనేవాని ఇష్టాయష్టాల(కాపిటల్ Rice) పైన ఆధారపడి ఉన్నట్లు అనిపిస్తుంది. ఫలితంగా, సరుకుల్లో అంతర్గతంగా ఇమిడి పున్న మారకం విలువ అసాధ్యం అనీ, అది వైరుధ్యం అనీ అనిపిస్తుంది.కానీ శ్రద్ధగా పరిశీలిస్తే, ఈవాదన ఒప్పుకోదగింది కాదని తేలుతుంది.వైరుధ్యమేమీ లేదని తన తర్వాతో తెలుస్తాడు:

ఒకసరుకు మారకం విలువని మిగిలిన అన్నిసరుకుల భిన్న పరిమాణాల్లో చెప్పవచ్చి.కనక మిగిలిన సరుకులు కూడా ఆయాపరిమాణాల్లో ఒకదానికోకటి సమానం.ఒకదానిస్థానంలో మరొకదాన్ని పెట్టవచ్చి.

దీన్నించి రెండు నిర్ధారణలు రాబడతాడు:

ఒకటి-అమలయ్య (valid)ఒకప్రత్యేక (given) సరుకు మారకం విలువలు ‘ఏదో’ సమానమైనదానిని వ్యక్తం చేస్తాయి.

రెండు- మారకం విలువ దానిలోనే పున్న, దానినుండి వేరుగా గమనించి దగిన ‘దాని’ వ్యక్తికరణ పద్ధతి,దృగ్యపథ రూపం మాత్రమే.అలా దాని లోనే ఉండి, దానినుండి వేరుగా గమనించ దగ్గదాన్ని **విలువ** అంటాడు. ఆవిధంగా మారకపువిలువ వెనక ఉన్న విలువని పట్టుకుంటాడు. విలువ అనేది మరొక భావాభివర్గం.

దీన్నిటట్టి, మారకం విలువ వేరు, విలువ వేరు.

విలువ మారకపువిలువ ఒకటి కాదు.

" తమ వుత్సుదితం ఏ సామాజిక రూపంలో కనబడుతుందీ ఆరూపంలో దాన్ని విశ్లేషించాను. ఒకవైపున అది తన సహజరూపంలో ఉపయోగకరమయిన వస్తువు. మరొవైపు, మారకపు విలువకు **bearer**. ఈదృష్ట్యా దానికదే మారకపు విలువ. మారకపువిలువ గురించిన తదుపరి విశ్లేషణలో మారకపు విలువ కేవలం 'అగపదే రూపం' , సరుకులోపున్న విలువని తెలిప స్వతంత్ర మార్గం అని తెలింది. అప్పుడు నేను విలువవిశ్లేషణకు బయలుదేరాను. అందువల్ల నేను కాపిటల్ రెండోముద్రణ 36 పాంట్లో (ఇది 'ప్రోగ్రెస్ పబ్లిషర్స్ కాపిటల్. 1 లో 66వ పేజీలో ఉంటుంది.) బాహ్యటంగా ప్రకటించాను: ఈచూప్పర్ మొదట్లో వాడుక మాటల్లో (common parlance) సరుకు ఒక వుపయోగపు విలువా లేక ప్రయోజనకర వస్తువూ, ఒక మారకంవిలువా అన్నప్పుడు, నిక్కచ్చిగా చెప్పాలోస్తే మేము తప్పు. సరుకు ఒక వుపయోగపు విలువా లేక ప్రయోజనకర వస్తువూ, ఒక విలువా. దాని విలువ దాని నొంత రూపానికి భిన్నంగా స్వతంత్రమయిన అగపదే రూపాన్ని - మారకపు విలువ రూపాన్ని పొందుతుందీ - అప్పుడిది ద్వంద వస్తువుగా తన్నుతాను బయటపెట్టుకుంటుందీ వగయిరా"- మార్జినల్ నోట్స్ ఆన్ వాగ్నర్- మార్క్స్ ఎంగెల్న్ కలెక్టెడ్ వర్క్స్ 24 వ సంపుటం, పేజీ 544-545

"సరుకు ఒకవైపు వుపయోగపు విలువ, మరొకవైపు విలువ- మారకపువిలువ కాదు. ఎందుకంటే కనబడేరూపం దాని నొంత సారం కాదు గనక “-మార్జినల్ నోట్స్ ఆన్ వాగ్నర్ ... - మార్క్స్ ఎంగెల్న్ కలెక్టెడ్ వర్క్స్ 24 వ సంపుటం పేజీ 545

"నాదృష్టిలో, సరుకు విలువ దాని వుపయోగపు విలువాకాదు, మారకపు విలువా కాదు." మార్జినల్ నోట్స్ ఆన్ వాగ్నర్.... మార్క్స్ ఎంగెల్న్ కలెక్టెడ్ వర్క్స్ 24 పేజీ 545

"మారకం విలువ దానినుండి విడిగా గమనించదగ్గ సారం యొక్క వ్యక్తికరణ పద్ధతి, అగపదే రూపం మినహా మరేమీకాదు"- కాపిటల్1 (పెంగ్ల్స్). 127

దేని ఆధారంగా సరుకులు వేర్వేరు పరిమాణాల్లో సమం చేయబడతాయో అదే విలువ.

ఆవిధంగా విలువనీ, మారకం విలువనీ భిన్నమైనవిగా స్వస్థపరుస్తాడు.

ఇవి మార్క్స్ విలువ సిద్ధాంతానికి అత్యంత ప్రధానమైనవి. విలువ పాయింట్ ఆఫ్ డిపార్ట్ర్మెంట్ ఆఫ్ ఎగ్జిస్టెన్స్ థీర్మ. అంతకు ముందు ఆర్డిక వేత్తలకు విలువకూ విలువరూపానికి తేడా తెలియదు. ఈతేడాని గ్రహించి మార్క్స్ ముందుకు పోతాడు.

రెండు సరుకులు ఎప్పుడు మారకం అవుతాయి? ఉపయోగపు విలువలు భిన్నమైనప్పుడు. టార్పు లైట్ టార్పు లైట్ తో మారకం కాదు. బియ్యం బియ్యంతో మారపు. మరే ఇతర వస్తువులతోనయినా మారతాయి. అంటే మారకంలో ప్రవేశించే వస్తువులు భిన్నమైనపై ఉండాలన్నమాట. ఇది మొదటివిషయం. మారకం అయ్యి రెండు వస్తువులూ సమానం కావడం తప్పనిసరి. ఆరిష్టాటిల్ అన్నట్లు: "సమానత్వం లేనిదే మారకం జరగదు. ఒకే ప్రమాణంతో కొలవబడనిదే సమానత్వం సాధ్యం కాదు."

రెండుసరుకులు సమానమైనవని తేల్చాలంటే, వాటిని రెంటినీ ఒకే ప్రమాణంతో కొలవడం కుదరాలి. వాటి మారకపు విలువల్లో వ్యక్తమయ్యేది అదే. అలా కొలవడం కుదురుతుందని. మార్పు మాటల్లో: "ఒకే యూనిట్ వ్యక్తికరణలుగా మాత్రమే అవి ఒకే రకం అయినవి. అందుచేత ఒకే ప్రమాణంతో కొలవబడానికి వీలైనపై వుంటాయి." - కాపేటల్ 1.56

సరుకులన్నిటిలోనూ ఉండి ఒకే ప్రమాణంతో కొలవడానికి వీలయిన ఆసారం ఏమిటో తేల్చాలి. "సరుకులు మారకం అయినప్పుడల్లా, సరుకుల మారకం విలువలో బయటపడే ఆ ఉమ్మడిసారమ్ వాటి విలువ"- మార్జినల్ నేట్స్ . మారకంలో బయట పడుతుంది అంటే మారకానికి ముందే సరుకులో విలువ ఉండాలి. ఉంటనే గదా బయటబడేది?

"ముందుముందు మన పరిశోధన సరుకుల విలువ వ్యక్తమయ్య ఏకైకరూపంగా మారకపువిలువను తెస్తుంది. ప్రస్తుతానికి విలువస్వభావాన్ని దానికి(విలువరూపానికి-నాది) స్వతంత్రంగా, అంటే దాని రూపంతో సంబంధం లేకుండా పరిశీలించాల్సి ఉంది"- నేట్స్ ఆన్ వాగ్గుర్- మార్పు ఎంగెల్స్ కలెక్టెడ్ వర్గ్స్ 24 వ సంపుటం పేజీ 534

ఒకలీటర్ తేనే=2 కిలోల బియ్యం అనేడోక మారకసంబంధం. ఈ రెండు సరుకులు సమానమని అర్థం.

అలా ఏ రెండు సరుకులయినా సమానం కావాలంటే, అ రెండు సరుకుల్లో ఏదో 'ఉమ్మడి అంశం' ఉండితీరాలి. సరుకుల్లో అంతర్గతంగావుండి, వాటి మారకాన్ని పాలించే 'ఉమ్మడి అంశం' ఏకైక సారం ఉంది.

ఆఉమ్మడి అంశాన్ని మార్పు విలువ అన్నాడు.

ఆ విధంగా తన విశ్లేషణలో మారకంవిలువ వెనక దాగివున్న విలువని పట్టుకున్నాడు. ఇక విలువ సారం గురించీ, విలువ పరిమాణం గురించీ చెబుతాడు.

విలువ సారమూ - విలువ పరిమాణమూ

ఇప్పటికే తెలిసిన విషయాలు:

మార్గ్ని కాపిటల్ లో పరిశీలించింది పెట్టుబడిదారీ ఉత్పత్తి విధానాన్ని. ఇందులో సంపద సరుకుల కూడికగా ఉంటుంది. కనుక సంపదకి 'మూలప్రమాణం' (unit) ఒక విడి సరుకే. సరుకు అనేదే 'ఆర్థిక కణరూపం'. సరుకు విశ్లేషణలో తేలిన విషయాలు.

"సరుకు ఉపయోగపు విలువా...విలువా కూడా" కాపిటల్ 1.66

సరుకుకి ఉపయోగపు విలువ పుంటుంది. అది లేనిదే సరుకు కాలేదు.

ఒక వస్తువు ఉత్పత్తికి పట్టిన శ్రమ పరిమాణానికి, దాని ప్రయోజనానికి సంబంధం ఉండదు.

అలాగే, అది ఉత్పత్తీయిన వ్యవస్థకే, దాని ప్రయోజనానికి సంబంధం ఉండదు.

ఉపయోగపువిలువ అత్యంత భిన్నమైన ఉత్పత్తి విధానసలకూ ఉమ్మడి అంశం.

ప్రయోజనకరవస్తువులు పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థలో మారకం విలువకు వాహకాలుగా కూడా ఉంటాయి అంట సరుకైన వస్తువుకి ఉపయోగపువిలువ రూపంతో పాటు విలువ రూపం కూడా ఉంటుంది.

విలువరూపం అన్నా మారకం విలువ అన్నా ఒకటే.

అయితే, విలువా మారకపువిలువా ఒకటి కాదు. మారకం విలువ వేరు, విలువ వేరు. విలువ అనేది 'సారం', మారకం విలువ దాని 'రూపం'

అందుకే మార్గ్ని సృష్టింగా తేల్చి చెప్పాడు: "సరుకు ఒకవైపు పుపయోగపు విలువ, మరొకవైపు విలువ-మారకపువిలువ కాదు. ఎందుకంటే కనబడేరూపం దాని సొంత సారం కాదు గనక “-మార్జినల్ నోట్స్ ఆన్ వాగ్నర్ని ... - మార్గ్ని ఎంగల్ని కలెక్టడ్ వర్గ్ని 24 వ సంపుటం పేజీ 545

ఆవిధంగా, మారకం విలువ అనేది విలువ (యొక్క) రూపం. ఆరూపం వెనక దాగివున్న విలువని పట్టుకున్నాడు. ఇక విలువ సారం గురించీ, విలువ పరిమాణం గురించీ చెబుతాడు.

*****

విలువ సారం అయిన అంశం ఏమిటి?

ఆ అంశం సరుకు ఉపయోగపువిలువా? కాదు.

ప్రయోజనం లేని ఏ వస్తువూ మారకం కాదు. కనక సరుకు కాజాలదు. నిజమే. అలాగని, సరుకు విలువసారం సరుకు ప్రయోజనం ఎంత మాత్రమూ కాదు. ఆ సారం అన్న సరుకుల్లో ఉండే అంశం అయివుండాలి. ఒకేరకమైనదై తీరాలి. అలాంటి అంశం మాత్రమే విలువ సారం కాగలుగుతుంది.

ఉపయోగపు విలువ అలాంటిదా? కాదు. అన్నిసరుకుల ఉపయోగపు విలువలు ఒకటికాదు.

ఏ వస్తువు ప్రయోజనం దానిదేపలుగు ప్రయోజనం పలుగుదే, పార ప్రయోజనం పారదే. బల్లకట్టు కావలసిన చోట ఓడతో పనిజరగదు. కనుక ఉపయోగపు విలువ విలువ సారం కాజాలదు.

ఇక పరిశీలన నించి ఉపయోగపు విలువని తప్పించి మిగిలిన దానిలో విలువ సారాన్ని వెదకాలి. అదే మార్గ్ని చేస్తాడు.

సరుకుల మారకం ఉపయోగపువిలువల్ని పూర్తిగా పక్కనట్టే, (ఎమాత్రం లెక్కలోకి తీసుకోని) చర్య.-
కాపిటల్ 11.45

ఒక మారక చర్యని చూస్తే ఈ విషయం స్వప్తం అవుతుంది.

1 కిలో రొయ్యలు = 1 బెట్టు

రొయ్యల ప్రయోజనం వేరు, బెట్టు ప్రయోజనం వేరు. కనకనే మారకం అవుతాయి.

విలువసారం ఉపయోగపు విలువ కాదు.

ఒకేరకం ఉపయోగపు విలువలు మారకం కావు.

రొయ్యలు రొయ్యలతో మారపు.బెట్టులు బెట్టులతో మారకం కావు. ఏదైనాయిచ్చి అలాంటి దాన్నీ తిరిగి తీసుకంటే ఆలావాదేవీకి అర్థం ఉండదు.రొయ్యలిచ్చి బెట్టులు తీసుకోవచ్చు.ఆ మారక చర్య అది అర్థవంతమైనదే. దేని ప్రయోజనం దానిదే గనక.

ఎన్నిరొయ్యలకి ఎన్ని బెట్టులు వస్తాయి? కిలో రొయ్యలకి 1 బెట్టు అనుకుండాం. **ఈ మారక నిష్పత్తి దేన్నిబట్టి నిర్ణయమువుతుంది? ఉపయోగపువిలువను బట్టా?**

అలా అయినట్లయితే, ఎక్కువ ఉపయోగపు విలువ ఉన్న సరుకుకి ఎక్కువ విలువా, తక్కువ ఉపయోగపు విలువ ఉన్న సరుకుకి తక్కువ విలువా ఉండాలి. అయితే వాస్తవం అలాలేదు.

ఎంతో ఉపయోగపు విలువ వుండి విలువలేని వస్తువులు ఉన్నాయి. ఒకవేళ ఉన్నా అతికోద్ది విలువ మాత్రమే ఉన్న వస్తువులు చాలా ఉన్నాయి. ఇందుకు భిన్నంగా ఉపయోగపువిలువ లేని, ఉన్న అతికోద్ది ఉపయోగపువిలువ మాత్రమే వుండి, ఎంతో విలువ వున్న వస్తువులు కూడా ఉన్నాయి.

ఒకరోజు ఆహారం లేకపోతే మనిషి నీరసపడతాడు.చాలా ఉపయోగం గలది. స్వార్థ ఫోను అంతటి ప్రయోజనం ఉన్నది కాదు. అయినా దానికి బదులు కోన్ని నెలలకి సరిపడే ఆహారం వస్తుంది. ఏ సరుక్కి ఇంకో సరుకు ఎంత వస్తుందో దాన్ని నిర్ణయించేది ఉపయోగపు విలువ కాదు.

కనక ఉపయోగపు విలువ విలువ సారం కాదు. సరుకుల మారకం ఉపయోగపువిలువల్ని పూర్తిగా పక్కనట్టే, (ఎమాత్రం లెక్కలోకి తీసుకోని) చర్య.- కాపిటల్ 11.45

*****

అది అదీ ఇదీ కానిమూడోది

రెండుసరుకుల మారకం ఏనిష్పత్తిలో జరిగినా దాన్ని ఒక సమీకరణ వ్యక్తం చేస్తుంది.

ఉదాహరణకి, 1కిలో గోదుమలు = 2 కిలోల ఇనుం

ఈసమీకరణ మనకి ఏమి చెబుతుంది? అని ప్రశ్నిస్తాడు. తానే సమాధానం చెబుతాడు.

రెండు భిన్న వస్తువుల్లో -1కిలో గోదుమల్లోనూ 2 కిలోల ఇనుం లోనూ- ఒక సారం ఉన్నదని. ఆసారం ఒకే పరిమాణంలో ఉన్నదని.

ఈ రెండు వస్తువుల్లో ఏదో అంశం (సారం) ఉంది.అది గోదుమా కాదు, ఇనుమూకాదు.మరొకటి. అందులోనూ ఉంది ఇందులోనూ ఉంది. కాని అదీ ఇదీ కానిమూడోది.ఈ రెండు వస్తువులూ ఆమూడో ఉమ్మడి అంశానికి

సమానమై ఉండాలి.ఆ ఉమ్మడి అంశం గోదుమాకాదు, ఇనుమూ కాదు. ఆరెంటీలో అదీ, ఇదీ ,మారకపు విలువ అయినమేరకు ఆమూడో ఉమ్మడి అంశానికి దించడానికి కుదరాలి.

ఈ ఆలోచనని మార్గ్ను ఇలా రూపొందిస్తాడు.

" రెంటీలో ప్రతి ఒకటీ మూడోదానికి మార్గాబడాలి" ఈరెండు వస్తువుల్లో ఒకే సారం వున్నది. అది వేర్యేరు వస్తువుల్లో వేర్యేరు పరిమాణాల్లో ఉంటుంది. అన్ని సరుకుల్లోనూ అంతే. కనక అన్ని సరుకులూ భిన్న పరిమాణాల్లో ఒకే సారాన్ని, ఒకే పరిమాణంలో కలిగి ఉంటాయి. కనక సమపరచవచ్చు.

10 కిలోల గోదుమలు = 6 లీటర్ల పాలు

=30 పెట్టెల గుండుసూదులు

= 7 సబ్బులు

=6 కిలోల చక్కెర

ఆసారం 10 కిలోల గోదుమల్లో ఎంత ఉండో 6 లీటర్ల పాలలో అంతే వుంది, 30 పెట్టెల గుండుసూదుల్లోనూ, 7 సబ్బుల్లోనూ, 6 కిలోల చక్కెరలోనూ అంతే ఉంది అని అర్థం. ఒకేసారం, ఒకే పరిమాణంలో ఉన్నందువల్ల ఇవి 5 వస్తువులూ ఆసారం రీత్యా సమానం.

ఏసరుకునైనా మూడోదైన ఉమ్మడి సారానికి మార్గపచ్చు. సరుకుల మారకం విలువలు ఈసారం ద్వారా వ్యక్తం అవుతాయి.ఇదే సారం అన్ని సరుకుల్లో ఉంటుంది. పరిమాణాల్లో తేడాలు - ఎక్కువ తక్కువలు - ఉంటాయి.

మారక సంబంధాల్లో ఈసారం ఒక్కటే లెక్కకొస్తుంది. దాని పరిమాణమే సరుకులు మారే పాశ్చాని నిర్ణయిస్తుంది. మరే ఇతర అంశమూ లెక్కకి రాదు. కనక ఈసారం ఏదో కనిపెట్టడం తప్పనిసరి.

తమ ఎన్నో రకాలుగా ఉంటుంది. దేనికదే.మరి ఇన్నింటిలో ఏశమని కోలమానంగా తీసుకోవాలి? దేనిషైఫిరి దానిదే కాబట్టి అన్నిటిలో ఉమ్మడిగా ఉన్నదేదో తేల్చాలి.అన్నిటిలోనూ పైఖరులను వదలివేస్తే,శరీరావయవాల కదలికలు అన్నిట్లోనూ ఉంటాయి.ఇదే అన్నితమల్లోనూ ఉమ్మడిగా ఉండే అంశం.

పంచదార పలుకుల్లాగా.ఒక సారం తో ఏర్పడేన గుళికల్లాంటివి. మారకం విలువ మొదట ఒక పరిమాణాత్మక సంబంధంగా కనిపిస్తుంది. అంటే, ఉపయోగస్తువిలువలు ఏనిష్ట్రెటిలో మారతాయో ఆనిష్ట్రెటిగా. ఈ సంబంధంలో అవి సమానమైన పరిమాణాలు. మారకం కాగలవి. Propertius రాసిన ఒక స్క్యూలిటీతాల పుస్తకం 8 బెన్నుల నశ్యంతో మారకం కావచ్చు, అవి రెండూ భౌతికంగా పోలికలేని ఉపయోగస్తువిలువలు అయినప్పటికీ. మారకం విలువగా చూస్తే ఒకటి ఎంతో రెండోదీ అంతే, రెండూ తగిన పరిమాణాల్లో ఉంటే.

ఉదాహరణకి పోష్టు కార్డూ, ఉత్తరం రాస్ బాల్ పెన్మా పోలిక లేనివి.కాని 10 కార్డులకి ఒక బాల్ పెన్ వస్తుంది.5 కార్డులకి రాదు.మారకానికి తగిన నిష్ట్రెటిలో పరిమాణాలు ఉండాలి.మారకానికి సరిపడే పరిమాణంలో వస్తువులు వుంటే చాలు, ఒకవస్తువు మరొకవస్తువు వంటిదే. ఒక రాజజపనం మారకం విలువని నిర్దిష్ట సంఖ్యలో ఉన్న(5కోట్ల)బూట్ పాలిష్ డబ్బులలో వ్యక్తపరచవచ్చు.ఒక బంగారం వడ్డాణం విలువని 200 బస్తాల బియ్యంలో వ్యక్తంచేయవచ్చు.

అందువల్ల, ఉపయోగపువిలువలుగా వాటి సహజ రూపంతోనూ, అవి ఉపయోగపు విలువలుగా అవి తీర్చు అవసరాలతోనూ నిమిత్తం లేకుండా ఆ సరుకులు నిర్దిష్ట పరిమాణాల్లో సమానమయినవి. మారకంలో ఒకదాని చేటుని వేరొకటి తీసుకోగలవు. మారక ప్రక్రియలో సమానమైనవిగా పరిగణించబడగలవు. భిన్నమైనవిగా కనబడినప్పటికీ, ఉమ్మడి విభాజకం కలిగి ఉంటాయి.

ఉపయోగపువిలువలు మనుగడ సాధనాలుగా నేరుగా ఉపయోగపడతాయి. మరోకపక్క, ఈసాధనాలు సమాజిక చర్య యొక్క ఉత్సవితాలు, వ్యయమయిన మానవతుమ పరితాలు, పాదార్థికృత శ్రమ. వస్తువులలో చేరిన సామాజికశ్రమగా చూస్తే, అన్ని సరుకులూ ఒకే సారం యొక్క స్ఫూటికాలు. ఈసారం, అంటే, మారకం విలువలో రూపొందిన శ్రమ యొక్క విశిష్ట స్వభావాన్ని ఇప్పుడు పరిశీలించాలి.

ఒక బోన్సు బింగారం, ఒక టన్ను ఇనుం, పాపు గోధుమ, 20 గజాల సిల్వ్రె గుడ్డ - ఇవి ఒకేపరిమాణంగల మారకం విలువలు అనుకుండాం. మారకపువిలువలుగా - వేటిలో అయితే ఉపయోగపువిలువల మధ్య ఉండే గుణాత్మక భేదాలు వదలివేయబడతాయో ఆమారకపు విలువలుగా - అవి ఒకే పరిమాణంలో ఉన్న ఒకే రకం శ్రమకు ప్రతినిధులు.

వాటిలో ఒకేరీతిలో పాదార్థికృతమైన శ్రమ ఒకేరకమైన సాదా శ్రమ అయితీరాలి. అది(అటువంటిశ్రమ) ఏవస్తువులో రూపొందినా - అది బింగారమైనా, ఇనుమైనా, గోధుమలైనా, సిల్వ్రెయినా. ఆక్రీజన్ తుప్పు ఇనుంలో ఉన్నా, వాతావరణంలో ఉన్నా, ద్రాక్ష రసంలో ఉన్నా, మనిషి రక్తంలో ఉన్న ఆక్రీజన్ ఒకటే అయినట్టు.

అయితే బింగారం తియ్యడం, ఇనుం వెలికి తియ్యడం, గోధుమలు పండించడం, సిల్వ్రె బట్ట నెయ్యడం- వేర్యరు పనులు-గుణాత్మకంగా భిన్నమైనవి. వాస్తవానికి, ఏదయితే వస్తుగతంగా చూచినప్పుడు ఈ ఉపయోగపువిలువల భిన్నత్వంగా కనబడుతుందో, అదే డైనమికలీ చూస్తే వాటిని చేసిన చర్యల వైవిధ్యంగా కనబడుతుంది. మారకం విలువని ఉత్పత్తిచేసే శ్రమకి ఆవస్తువుల తయారీలో వాడే మెటీరియల్ తో నిమిత్తం ల్యేనట్టే, అది ఏపుత్యేక రూపంలో ఉన్న శ్రమ అనేదానితో నిమిత్తం ఉండదు. ప్రైగా భిన్న ఉపయోగపువిలువలు భిన్న వ్యక్తుల శ్రమ ఉత్సవితాలు. అందువల్ల వ్యక్తులపరగా భిన్న రకాల శ్రమ పరితాలు. అయినా, మారకం విలువలుగా ఏకరీతి (homogeneous) శ్రమకి ప్రతినిధులుగా ఉంటాయి.. అంటే, అది ప్రామికుల పైయక్కి లక్షణాలు వదలివేసిన శ్రమ. ఆవిధంగా మారకం విలువని స్పృజించే శ్రమ సాధారణ అన్నిర్దిష్టశ్రమ (abstract general labour). -critique-20

ఉపయోగపువిలువని పరిశీలననించి తప్పించాలి. అంటే, వాటి భౌతికధర్మాల్ని, పదార్థాన్ని వదలివేయాలి. ఇవిపోగా సరుకు 'వింగా' మిగులుతుంది? ఒక మంచం రెండు రగ్గులతో మారిందనుకుండాం. ఉపయోగపు విలువల్ని తప్పిస్తే, ఆరెండు వస్తువుల తయారీకి వాడిన కొయ్యనీ, ఉన్నినీ వదిలోసినట్టే. వాటి వేర్యరు భౌతిక ధర్మాలను పక్కకు నేట్టినట్టే.

మరి మిగిలింది ఏమిటి? మంచాన్ని చేసిన శ్రమా, రగ్గుని చేసిన శ్రమా. అంటే ఆరెంటిలోనూ శ్రమ ఉన్నది.

తమకు ప్రతినిధులుగా, అవి తమ ఉత్సాహితాలుగా మాత్రమే మిగులుతాయి. “తమ ఉత్సాహితం అనేది ఒక వస్తువులో రూపొందిన శమే. పదార్థం రూపంలోకి మారిన శమే. శమ వస్తుత్వం చెందడమే” -collected works vol 3.p 276 . కనక శమే ఆణమ్మడిసారం. అన్ని సరుకుల్లో ఉన్న అంశం.

శమే విలువ సారం అనే విషయం మార్గ్న కి ముందున్న ఆర్థికవేత్తలకు -పెట్టి, స్నేత్, రికార్డీలకు- తెలుసు. వారదే చెప్పారు.

నీరు,వజ్రం-రెంటిని పోల్చాడు స్నేత్. నీటి కంటే ఉపయోగకరమైనది ఏదీ లేదు. అయినా అరుదుగా తప్ప అది దేన్నే కొనలేదు. దానికి మారకంలో ఎప్పుడో తప్ప ఏదీ రాదు. మరొకమైపు, వజ్రం. దీనికి పెద్ద ఉపయోగపు విలువ లేదు. కాని దానికి మారకంలో భారీగా వస్తువులు లభిస్తాయి. దీన్ని వాటర్ డైమండ్ పారడాక్స్ అంటారు. ఈవిరుద్ధమైన పరిస్థితిని గమనించి శమే విలువ సారం అన్నాడు స్నేత్ : “అన్ని సరుకుల మారకపు విలువలకు నిజమైన కోలత శమే”

తమ విలువ సారం అన్న విషయం కనుగొన్నది సాంప్రదాయ అర్థ శాస్త్రజ్ఞులే. మార్గ్న కాదు. **మరి మార్గ్న చేసింది ఏమిటి?**

ఇక్కడ ఒక ఆటంకం ఉంది. ఏమంటీ, భిన్న సరుకుల్లో రూపొందిన శమల రూపాలు ఒకటి కావు. కుండలు చేసే శమా ,గంపలల్లో శమా ,గుడ్డలు కుట్టేశమా ఒకేరకమైనవి కావు దేనికదే. భిన్నమైనవి. కనుక సరిపోల్చరానివి.

సమస్య ఏమంటీ: **ఎన్నో రకాల శమలున్నాయి.**

ఏరకం శమ విలువని ఏర్పరుస్తుంది?

అప్పటికున్న అర్థశాస్త్రం లో “ విలువని సృష్టించే ప్రత్యేక రకం శమ గురించి సరైన పరిశోధన లోపించినట్లు” మార్గ్న గ్రహించాడు.

తమ అనే మాటలో చాలా భిన్న రూపాలు దాగి ఉన్నాయి అని మనకు తెలుసు. అలాంటప్పుడు, కచ్చితంగా ఏరకం శమ విలువ సారంగా ఉంటుంది?

బట్టలు ఇస్తేచేసే శమ వేరు. గులాబీ దండలు గట్టే శమ వేరు.తాడు పేనేశమా,దారం వడిక శమా ఒకటికావు.కాని ఏదైనా శమే.శరీర చలనాలే. అయితే అవయవాలు కదిలే వైఫిరులలో తేడాలున్నాయి.

అయితే, భిన్న సరుకుల్లో రూపొందిన శమలేమో ఒకేరకం అయినవి కావు.ఒకేరకమైనవి కానివాటిని ఒకే ప్రమాణంతో కోలపలేం. అలాకోలపనిదే సమానత్వం తేల్చడం సాధ్యం కాదు. సమానత్వంలేనిదే మారకం కుదరదు.

ఇన్నిరకాల శమల్లో ఏ తేడా లేని ఆ ఉమ్మడి అంశం ఏమిటి?

ఆ అంశం శమే కాని వేరొకటి కాకూడదు.

కనుక విలువసారంగా ఉన్న ఆ అంశం - అన్ని రకాల శమల్లో ఒకే రకమైనది ఉండాలి. పైగా, అది శమే అయి ఉండాలి. స్నేత్ గానీ రికార్డీగానీ అలాంటి దాని జోలికి పోలేదు. దాని కోసమ్ మార్గ్న దేవుళ్ళాట.

దీన్ని పట్టుకోవడానికి తన విశ్లేషణని మరికొంత లోతుకి తీసుకుపోతాడు. “ఉపయోగపువిలువని ఉపయోగించటమంటే దాన్ని ఉపయోగపువిలువగా చేసిన దాని పదార్థాన్నీ, ఆకారాన్నీ కూడా అదేసమయంలో ఉపయోగించినట్టే” - కాపిటల్ 1. 45

ఉపయోగపు విలువకి సంబంధించిన అన్ని అంశాలనీ పరిశీలననించి తప్పించినట్టే. ఉదాహరణకి, కుండ ప్రయోజనం మళ్ళీ వల్లా, దాని ఆకారం వల్లా చేకూరుతుంది. అదే మళ్ళీని మరో ఆకారంలో మరిస్తే ముంతో, మూకుడో తయారపుతుంది. కనక మళ్ళీ, ఆకారం (రూపం) లేకుండా కుండా ఉండదు, కుండ ప్రయోజనమూ ఉండదు. దీన్ని బట్టి తేలిందేమంటే:

అసలాకుండని కుండగా చూడం. అది ఒక పాదార్థిక వస్తువు అనే విషయం మన దృష్టిలో ఉండదు. అసలు సంగతి ఇక్కడే ఉంది. ఎప్పుడైతే కుండని కుండగా చూడమో, దానిలోని శమని కుమ్మరిశమగా చూడం. అలాగే మంచంలోని శమని వడ్డంగి శమగా చూడం.

“శమ ఉత్సాహితం యొక్క ప్రయోజనకర స్వభావం అదృశ్యం కావడమంటే వాటిలో ఇమిడెపున్న శమ రకాల ప్రయోజనకర స్వభావం కూడా అదృశ్యం అవుతుంది.”-పెంగ్రిన్.128 దాంతో శమ యొక్క భిన్న నిర్దిష్ట రూపాలు అదృశ్యం అయినట్టే. అవి ఇక ఏమాత్రమూ భిన్నమైనవిగా ఉండవు. అన్ని ఒక రకం శమగా, అనిర్దిష్ట మానవ శమగా మదింపు అయినట్టే.

ఇతర ఆర్థిక వేతలు పట్టుకోనిదీ, మార్కు తన విశ్లేషణ ద్వారా కనిపెట్టింది దీన్నీ, అనిర్దిష్ట శమనే. “**శామికుల వైయక్తిక లక్షణాలు వదలివేసిన శమ. ఆవిధంగా మారకం విలువని స్వాంచే శమ సాధారణ అనిర్దిష్ట శమ (abstract general labour)-క్రిటిక్ 20**

ఇదే మార్కు తనపరి శోధనలో తేలిచి చెప్పిన విషయం.

ఇప్పుడిక ప్రశ్న: ఈమెత్తార్థి కోరిచేదలా?

చలనాన్ని కాలంతో కొలిచినట్టే శమని శమకాలంతో కొలవడమే. శమకాలం మామూలు కాలాన్ని కొలిచే యూనిట్ రీత్యానే(గంటలు, రోజులు, వారాలూ...) కొలవబడుతుంది. అది శమ యొక్క పరిమాణాత్మక అంశం. ఒకమొత్తం శమకాలం ఇమిడె పుండే భిన్నమైన ఉపయోగపువిలువలు సమానకాలు (ఈక్విప్లంట్స్) మారకం విలువలుగా చూస్తే, అన్ని సరుకులూ నిర్దిష్ట మొత్తాల శమకాలం మాత్రమే.- క్రిటిక్ 30

ఒక బ్రెష్ట తయారికి 2 గంటలు పట్టి, కొడవలి తయారికి 4 గంటలు పడితే 2 బ్రెష్ట లు ఒక కొడవలికి విలువరీత్యా సమానం.

ఇక్కడ మరొక చిక్కు. ఏమంటే అన్ని రకాల శమలు ఒక కాలంలో ఒక విలువని ఏర్పరుస్తాయా?

ఒక గంట గుంట తీసే శమ, మెదడు ఆపరేషన్ చేసే డాక్టర్ శమ ఒక విలువని ఏర్పరుస్తాయా?

గుంట తవ్వే శమకి పెద్దగా శికణ పనిలేదు. కాని డాక్టర్ కావడానికి కొన్ని సంపత్తురాల శికణ అవసరం. చిన్నప్పటి నించే ఎవరైనా గుంటలు తవ్వగలరు. కాని మెదడు ఆపరేషన్ చేసే వైద్యుడికి కనీసం 30 సంపత్తురాల వయసు దాటుతుంది. పైగా పుతివైద్యుడూ చెయ్యలేదు. అందుకు మరికొంత ప్రత్యేక శికణ అవసరం. అతనిది నిపుణ శమ. గుంట తీసే శమ సాధా శమ.

నిపుణ శ్రమ

నిపుణ శ్రమ పరిమాణం సాదాశ్రమపరిమాణానికి ఎన్నోకొన్ని రెట్లుంటంది. ఉదాహరణకి ఒక గంట కోటుకుట్టే శ్రమ, 3 గంటలు మళ్ళీమోనే శ్రమకు సమానం కావచ్చ. నెక్కేన్ లో వజ్రాలు పోదిగే శ్రమ కోటుకుట్టే శ్రమకి 5 రెట్లుండవచ్చు. గుండె ఆపరేషన్ చేసే శ్రమ వజ్రాలు పోదిగే శ్రమకి 10 రెట్లుండచ్చు. ఒకగంట సాదాశ్రమ మరిన్ని గంటల సాదాశ్రమకు సమానమవుతుంది.

ఇది సాదాశ్రమ. సగటు వ్యక్తి చెయ్యగల, శికణ పౌందగల శ్రమ. ఇసాదా శ్రమ కాలాన్ని బట్టి, ప్రాంతాన్ని బట్టి మారుతుంటుంది. అయితే ఏ ప్రత్యేక సమాజంలో అయినా స్థిరంగా ఉన్నట్లు కన్నిస్తుంది. గణాంకాల ప్రకారం బూర్ఘవా సమాజంలో జరిగే శ్రమలో ఎక్కువభాగం సాదా శ్రమే. ఒక వ్యక్తి 6 గంటలు ఇనుం ఉత్పత్తిచేసి, మరో 6 గంటలు బట్ట ఉత్పత్తిచేస్తాడు. మరోకవ్యక్తి కూడా అలాగే పనిచేస్తాడు. అలాకాక, ఒకరు 12గంటలు ఇనుం ఉత్పత్తిచేసి, మరోకరు 12 గంటలు బట్టని ఉత్పత్తిచేసినా ఒకే శ్రమ కాలాన్ని భిన్న రీతుల్లో వర్తింప చేయడమే.- క్రిటిక.31

ఒక వ్యవసాయ శామికుడి శ్రమశక్తి సాదాశ్రమ కింద తీసుకుండాం. కుట్టుశ్రమ మరింత అభివృద్ధి చెందిన శ్రమ శక్తిగా అనుకుండాం. వ్యవసాయశామికుడు రోజులో సృజించిన విలువ దర్శి సృజించే విలువ ఎక్కువ.

ఇక్కడ ఒక సందేహానికి ఆస్కారం ఉంది. పనివాడు ఎంత సోమరి అయితే, ఎంత తక్కువ నిపుణుడు అయితే అంత ఎక్కువ శ్రమ పడుతుంది. అందువల్ల ఆసరుక్కు అంత ఎక్కువ విలువ ఉంటుందా అన్నదే ఆసందేహం. ఒకేరకం బుట్ట అల్లడానికి ఒకడికి 2 గంటలు పడితే, ఒక సోమరికి 4 గంటలు పట్టిందనీ, సరిగా పనిరానివానికి 6 గంటలు పట్టిందనీ అనుకుండాం. అప్పుడు మొదటివాని బుట్టకు రెండవ వాని బుట్ట రెట్టింపు విలువ ఉంటుందా? మూడవ వాని బుట్ట 3 రెట్ల విలువ కలిగి ఉంటుందా?

ఉండదు.

సామాజికంగా అవసరమైన శ్రమ

విలువసారాన్ని రూపోందించే శ్రమ సమాన మానవశ్రమ, ఒకే రకమైన మానవశ్రమ శక్తి వ్యయం. సమాజపు మొత్తం శ్రమ శక్తి అన్ని సరుకుల విలువలో ద్వేతకమవుతుంది. అది అసంఖ్యాక వ్యష్టి యూనిట్లతో ఏర్పడ్డా, ఏ తేడా లేని శ్రమ శక్తి రాశిగా లేక్కకోస్తుంది. ఈ యూనిట్లలో ప్రతిది మిగతా వాటి లాటిదే .....

సరుకు విలువ పరిమాణాన్ని నిర్ణయించేది ఆసరుకు ఉత్పత్తికి వాస్తవంగా పట్టిన శ్రమ కాలం కాదు. దాని ఉత్పత్తికి సామాజికంగా అవసరమైన శ్రమకాలం. అంటే, “ అమల్లో వున్న ఉత్పత్తి పరిస్థితుల్లో, ఆకాలంలో పుటులంగా వున్న పైపుణ్య స్టాయిల్స్, తీపుతతో ఒక వస్తువును ఉత్పత్తి చెయ్యడానికి అవసరమైన శ్రమ కాలమే సామాజికంగా అవసరమైన శ్రమ కాలం.” -కాపిటల్ 1 .47

ఇంగ్లండ్ లో మరమగ్గాలు (పవర్-లూమ్స్) వచ్చాక, కొంత దారాన్ని బట్ట నెయ్యడానికి అంతకు ముందు పట్టే శ్రమ కాలం సగానికి తగ్గింది. అయితే, చేతి మగ్గాలమీద నేను వాళ్ళకి మాత్రం అంతకు ముందెంత కాలం పట్టిందే, అంట పట్టింది. అందువల్ల, వాళ్ళు గంట నేనిన బట్ట అరగంట సామాజిక శ్రమకి మాత్రమే ప్రతినిధిగా వుంది. ఫలితంగా దాని విలువ సగానికి పడిపోయింది. దీన్నిబట్టి చూస్తే, ఏ వస్తువు విలువ

పరిమాణాన్నయినా నిర్దయించేది సామాజికంగా అవసరమైన శ్రమ మొత్తమే.దాని ఉత్పత్తికి అవసరమైన శ్రమ కాలమే.ఈ విషయాన్ని ఒక అభ్యాత రచయిత చెప్పినట్లు మార్క్స్ పుట్ నోట్ లో చెప్పాడు.- కాపిటల్ 1 .47 తేలిందేమంట, ఏ సరుకు విలువ పరిమాణాన్నయినా నిర్దయించేది ఆవస్తువులో రూపొందిన సామాజికంగా అవసరమైన శ్రమ కాలమే. ఈ సందర్భంలో ఒకే రకం సరుకుల్లో ప్రతిదానినీ (ప్రతి విడి సరుకునీ) ఆ తరగతి(ఆరకం అన్ని సరుకుల) సగటు మాదిరిగా/ సమూనా గా పరిగణించ వలసి వుంటుంది.

అందువల్ల ఏ సరుకుల్లో అయితే సమాన మొత్తాల శ్రమ రూపొంది వుంటుందో, ఆ సరుకుల విలువలు సమానం. మరో మాటల్లో, ఒకే కాలంలో ఉత్పత్తయ్యే సరుకుల విలువలు సమానం.

ఈ విషయం 'వేతనం-ధర -లాభం' అనే ప్రసంగ వ్యాసంలో వివరంగా ఉంటుంది:

“ ఇంగ్లండ్ లో మరమగ్గం చేతి మగ్గంతో పోటీ పడినప్పుడు, ఒక నిర్దిష్ట మొత్తపు దారాన్ని ఒక గజం గుడ్గగా నేయడానికి అంతకు ముందు పట్టిన శ్రమ కాలంలో సగం మాత్రమే అవసరమయింది. ఇంతకు ముందు రోజుకు తొమ్మిది పది గంటలు మాత్రమే పనిచేస్తూ వుండిన చేసేతకార్బూకుడు పాపమిప్పుడు పదిహాడు పద్ధనిమిది గంటలు పనిచెయ్యాల్సి వచ్చింది. అయినాకూడా అతని 20 గంటల శ్రమ యొక్క ఉత్సాహితం యుప్పుడు, కేవలం 10సామాజిక శ్రమ గంటలను, లేక ఒక నిర్దిష్ట పరిమాణపు దారాన్ని జోళి వస్తువులుగా మార్పుడానికి సామాజికంగా అవసరమైన 10 గంటల శ్రమకు మాత్రమే ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్నది. అందుచేత అతనిప్పుడు 20 గంటల్లో చేసిన ఉత్సాహితానికి అంతకు ముందు 10 గంటల్లో చేసిన ఉత్సాహితానికి పున్నా విలువకన్నా ఎక్కువ వుండదు.”- మార్క్స్ ఎంగెల్స్ సంకలిత రచనలు 2 .41

“ఒక సరుకు ఉత్పత్తికి అవసరమయ్యే శ్రమకాలానికి కి మరొక సరుక్కి అవసరమయ్యే శ్రమకాలం ఎలాగో, ఒక సరుకు విలువ మరొక సరుకు విలువకి అలాగు.” – కాపిటల్ 1 .47

“విలువలుగా, అన్ని సరుకులూ నిర్దిష్ట మొత్తాల్లో గడ్డకట్టిన శ్రమ కాలాలు మాత్రమే”- అంటాడు.

సరుకు విలువ పరిమాణం ఆ సరుకు ఉత్పత్తికి పట్టిన సామాజికంగా అవసరమయ్యే శ్రమ కాలమే – అని తేలింది. దీన్నిబట్టి , ఒకసరుకు ఉత్పత్తికి పట్ట సామాజికంగా అవసరమయ్యే శ్రమకాలం స్థిరంగా మారకుండా ఉంట, దాని విలువ పరిమాణం కూడా స్థిరంగా వుంటుంది. నిజమే. కానీ అది (ఒకసరుకు ఉత్పత్తికి పట్ట సామాజికంగా అవసరమయ్యే శ్రమకాలం) మారకుండా, స్థిరంగా వుండేది కాదు. ఉత్పత్తి పరిస్థితుల్లో మార్పు వచ్చినా, సగటు శ్రమ నైపుణ్యంలో, తీవ్రతలో మార్పులోచ్చినా అవసర శ్రమ కాలం మారుతుంది. ఈ అంశాల్లో ఎందులో మార్పుచ్చినా శ్రమ ఉత్సాహిత మారుతుంది.

“శ్రమ ఉత్సాహిత కాలానికి ఆ కాలంలో ఉత్పత్తయన వస్తువుల పరిమాణానికి సంబంధం ద్వారా వ్యక్తం అపుతుంది.”-ఎంగెల్స్

ఒక విషయాన్ని గుర్తుచేసుకోవాలి: ఒకే కాల వ్యవధిలో జరిగిన అదే శ్రమ ఎప్పుడూ ఒకే విలువ మొత్తాన్ని సృజిస్తుంది. కానీ ఒకే మొత్తంలో ఉపయోగపువిలువలను సృజించాలని లేదు. ఉత్పత్తయ్యే వస్తువుల పరిమాణం పెరగావచ్చు, తరగా వచ్చు. పరిమాణం పెరిగితే, ఉత్సాహిత పెరిగినట్లు. పరిమాణం తగ్గితే, ఉత్సాహిత తగ్గినట్లు. ఉత్సాహితతలో వచ్చే మార్పులు కొన్ని పరిస్థితుల ను బట్టి వుంటాయి.

ఉదాహరణకి, మామూలు తోపుడుతో ఒకడు గంటలో 2 దర్యాజాల కమ్ముల్ని తోపుడేస్తాడు

అదే గంటలో మరతోపుడుతో అయితే 10 దర్యాజా కమ్ముల్ని తోపుడు పడతాడు.

రెండో సందర్భంలో ఉత్సాదకత పెరిగింది. కానీ మొదటి సందర్భంలో 2 కమ్ముల్లో ఎంత శ్రమకాలం ఉందో,

రెండో సందర్భంలోని 10 కమ్ముల్లో అంట శ్రమ కాలం ఉంది.

ఉత్సాదకత పెరిగితే ఎక్కువ ఉపయోగపు విలువలు వస్తాయి. కానీ ఎక్కువ విలువ రాదు. అంతే విలువ వస్తుంది. అంటే, అప్పుడు రెండు కమ్ములు సాపు చేయడం వల్ల వాటికి ఎంత విలువ కలిసిందో, ఇప్పుడు పది కమ్ములకీ అంట విలువ కలుస్తుంది. “ఉత్సాదకతలో మార్పులు విలువకు ప్రతినిధిగావున్న శ్రమ మీద ఏ మాత్రం ప్రభావం చూపదు.” -కాపిటల్ (పెంగ్యిన్) 1 .138

కారణం, గంటలో ఒకే శ్రమ సృజించే విలువ పరిమాణం స్థిరమైనది. “దానికి ఉత్సాదకత హాచ్చు తగ్గులకూ సంబంధం ఉండదు.” పై ఉదాహరణలో ఉత్సాదకత 5 రెట్లయింది. కానీ మనిషి చేసిన శ్రమ గంటే. తేడా లేదు.

కనుక అంతే విలువ ఏర్పడుతుంది.

“ఒకే శ్రమ ఒకే కాలవ్యవధిలో భిన్న పరిమాణాల్లో ఉపయోగపువిలువల్ని ఉత్పత్తి చేస్తుంది. ఉత్సాదకతపెరిగితే ఎక్కువ పరిమాణంలో, తగ్గితే తక్కువ పరిమాణంలో.” కానీ అంతే విలువని ఏర్పరుస్తుంది. శ్రమ ఉత్సాదకత కు దోహదపడే కొన్ని పరిస్థితులు:

1. పనివాళ్ళ సగటు సైపుణ్య స్థాయి.

2. పైన్న అభివృద్ధి , దాని సాంకేతిక అన్వయింపు

3. ఉత్పత్తి ప్రక్రియ నిర్వహణ

4. ఉత్పత్తి సాధనాల విస్తృతీ, సామర్థ్యమూ

5. ప్రక్రతి పరిసరాల్లో ఉండే పరిస్థితులు. కాపిటల్ (పెంగ్యిన్) 1 . 131

ఉదాహరణకి, అనుకూల వాతావరణంలో 8 బుపెల్స్ గోధుమల్లో వ్యక్తమయిన శ్రమ, అనుకూల వాతావరణంలో 4 బుపెల్స్ వ్యక్తం కావచ్చు. ఒకే పరిమాణమున్న శ్రమ మంచిగనుల్లో మామూలు గనుల్లో కంటే ఎక్కువ లోహల్ని తీస్తుంది. వఱ్లాలు భూమ్యిద అరుదుగా దోరుకుతాయి. అందువల్ల వాటిని పట్టుకోడానికి సగటున ఎంతో కాలం పడుతుంది. ఫలితంగా, అవి కొద్ది స్వీన్ లోఎంతో శ్రమకి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తాయి- కాపిటల్ 1.47

“శ్రమ యొక్క ఉత్సాదక శక్తులు ఎంతగా ఎక్కువైతే ఒక నిర్దిష్ట శ్రమ కాలంలో ఉత్పదితం అంత ఎక్కువగా తయారపుతుంది. శ్రమ యొక్క ఉత్సాదక శక్తులు తగ్గినకొద్ది, అదే కాలంలో తయారయ్య ఉత్సాదితం తగ్గుతుంది. ఉదాహరణకు, జనాభా పెరుగుదల కారణంగా తక్కువ సారవంతమైన భూములు సాగుచేయడం అవసరమైనట్లయితే, అదే మొత్తపు పంట అధికతర శ్రమను వినియోగిమ్మినప్పుడు మాత్రమే లభ్యమవుతుంది. తత్త్వర్యవసానంగా వ్యావసాయిక పంటల విలువ పెరుగుతుంది. మరోవంక, ఒకనేత కార్బూకుడు ఒక పనిదినంలో పూర్వం రాత్మాంతో వడక గలిగిన పత్రికి, ఆధునిక ఉత్పత్తి సాధనాలతో యిప్పుడు కొన్ని వేల రెట్లు ఎక్కువ పత్రిని అదే ఒక్క పనిదినంలో నూలుగా మార్చగలుగుతున్నాడంటే, దీన్ని బట్టి ఒక్క

విషయం స్వప్పపడుతున్నది: ప్రతి ఒక్క పొను పత్రి ఇప్పుడు ఇంతకుముందు కన్నా అనేక వేల రెట్లు తక్కువ వడికే శ్రమను గ్రహించన్న మాట, మరి తత్పర్యవసానంగా ప్రతి ఒక్కపొను పత్రికి జోడింపబడుతున్న విలువ యింతకు ముందు కన్నా అనేక వేల రెట్లు తగ్గుతుప్పన్నమాట. నుఱు విలువ తదనుగుణంగా పది పోతుంది. ” మార్క్స్ ఎంగెల్స్ సంకలిత రచనలు 2 .42

కాపిటల్ నించి మరికొన్ని ఉదాహరణలు:

“1793 లో విట్సీ కాటన్ జిన్ కనుక్కున్నాడు. అంతకు ముందు ఒక పనివాడు రోజుకి ఒక పొను పట్టి నించి విత్తనాలు వేరుచెయ్యగలిగే వాడు. జిన్ తో ఒక రోజుకి 100 పొన్ల పత్రిని శుభ్రపరచ గలిగాడు.” కాపిటల్ 1.369
“450 మూల్ కదుర్లతో పని చెయ్యడానికి ఇద్దరే పనివాళ్ళు సరిపోతారు. 366 పొన్ల దూదిని దారంగా మార్పడానికి 150 పనిగంటలు పడుతుంది. అదే రాట్చుంతో అయితే ఒక పనివాడికి 27000 గంటలు కావలసి వస్తుంది.” కాపిటల్ 1.369

శ్రమ విభజనవల్ల పెరిగిన ఉత్పాదకత గమనించి స్నైత్ ముగ్గుడయ్యాడు:

“ సుత్తి వాడే కమ్మరి అంతకుముందు చీలలు చెయ్యకపోయినా రోజుకి 200 లేక 300 చీలలు చేస్తాడు. చీలలు చేసే అలవాటున్నా అదే అతని ఏకైక వృత్తి కాని కమ్మరి మహా అయితే రోజుకి 800 లేక 1000 చేస్తాడు. అయితే నేను 20 ఏళ్ళ లోపు పిల్లల్ని చాలా మందిని చూచాను. కష్టపడితే, ఒక్కొక్కరూ రోజుకి 2300 చీలలకు పైగా చెయ్యగలరు.”

స్నైత్ దే బాగా తెలిసిన పిన్నుల ఉదాహరణ:

“ ఒక పనివాడు రోజంతా కష్టపడితే బహుశా ఒక పిన్ను చేస్తాడేమో! 20 పిన్నులు ఎలాగూ చెయ్య లేదు. ఇప్పుడు ఈ పనిసాగే విధానం ....ఒక మనిషి తీగ తీస్తాడు. మరొకడు ఆతీగని సాపు చేస్తాడు. మూడోవాడు తెగ్గేడతాడు. ఇంకోకడు మొన తేలుస్తాడు. అయిదో వాడు తలపైన నునుపు చేస్తాడు. తల తయారీలో రెండు, మూడు చర్యలు వుంటాయి. పిన్నుల్ని తెల్లగా చెయ్యడం వేరొక చర్య. వాటిని పేపర్లో పెట్టడం మరోకరిపని. ఈ విధంగా పిన్నుల తయారీ 18 చర్యలుగా విడి పోయింది. ....

నేనేక చిన్న పిన్నుల ప్రాఫ్టరీ చూచాను. అక్కడ 10 మంది పనివాళ్ళన్నారు. కొందరు రెండు, మూడు చర్యలు చేసేవారు...వాళ్ళు రోజుకి 48000 పిన్నుల చేస్తారు. అంటే, ఒక్కొక్కరూ 4800 పిన్నులు చేసినట్లు లక్కు.” –Wealth of Nations.7

విభిన్న చర్యల విభజన, కలయికల వల్ల 20 పిన్నులు చెయ్యలేని వాళ్ళు 4800 పిన్నులు చేస్తున్నారంటే, ఉత్పాదకత 240 రెట్లకంటే ఎక్కువే పెరిగింది.

ఎవరైనా టొగ్గుని వజ్ఞాలుగా మార్పగలిగితే, వాటి విలువ ఇటుక విలువ కంటే దిగువకి పడిపోతుంది.
సాధారణంగా: శ్రమ ఉత్పాదకశక్తి పెరిగితే, ఒకవస్తువు తయారీకి పట్టే శ్రమ తగ్గిదాని విలువ తగ్గుతుంది. అందుకు భిన్నంగా శ్రమ ఉత్పాదకశక్తి తగ్గితే, ఒకవస్తువు తయారీకి పట్టే శ్రమ పెరిగి, ఆవస్తువు విలువ పెరుగుతుంది.

ఒకసరుకు విలువ పరిమాణం ఆసరుకులో ఇమిడెన్సున్న శమ మొత్తానికి అనులోమంగానూ, ఆశ్చర్య ఉత్సాధకశక్తికి విలోమంగానూ మారుతుంది- కాపిటల్ 1.48 అంటే శమ ఎంత పెరిగితే విలువ అంత పెరుగుతుంది. ఉత్సాధకత ఎంత పెరిగితే సరుకు విలువ అంత తగ్గుతుంది.

ఇప్పటికి సరుకుల రెండు అంశాలైన ఉపయోగపు విలువ, విలువ ల గురించీ, విలువ సారం, విలువ పరిమాణం గురించీ చెప్పాడు. అంటే, సరుకు ద్వాంద్వ స్వభావాన్ని వివరించాడు. ఇక సరుకుల్లో రూపొందిన శమ యొక్క ద్వాంద్వ స్వభావాన్ని విశదీకరిస్తాడు.

విభాగం 2

సరుకుల్లో రూపొందిన శమ ద్వాంద్వ స్వభావం

సరుకుకి ద్వాంద్వ స్వభావం ఉంటుంది - అది ఉపయోగపు విలువా, విలువా కూడా. అలాగే సరుకుని తయారుచేసిన శమ కూడా ద్వాంద్వ స్వభావం కలదే - అది ఒకపైపు నిర్దిష్టశమ, మరొకపైపు అనిర్దిష్టశమ. ఉపయోగపువిలువలో వ్యక్తమయినప్పుడు అది నిర్దిష్టశమ. విలువలో వ్యక్తమయినప్పుడు అనిర్దిష్టశమ.

శమ ప్రక్కియ సరుకుకున్న రెండు అంశాల్ని ఏకకాలంలో ఏర్పరుస్తుంది. అది ఒకపక్క సరుకు ఉపయోగపు విలువని ఏర్పరుస్తుంది. మరొకపక్క విలువని ఏర్పరుస్తుంది. ఉపయోగపు విలువల్ని ఏర్పరిచే ఉప్పుడు శమ కుండే లక్షణాలు వేరు. విలువలో వ్యక్తమయ్యేటప్పుడు శమ కుండే లక్షణాలు వేరు. సరుకుల్లో ఇమిడెన్సున్న శమ ద్వాంద్వ స్వభావం అంటే ఇదే.

“శమ విలువలో వ్యక్తం కాగానే, ఉపయోగపు విలువల్ని ఉత్సృతిచేసే శమని వేరుపరిచే అన్ని లక్షణాలూ అదృశ్యం అవుతాయి”- అంటాడు ప్రొంచి కూర్చులో.

దీన్ని గురించి “మొదట చెప్పింది, విమర్శనాత్మకంగా పరిశీలించింది నేనే”-అని చెప్పుకున్నాడు-కాపిటల్ 1..49   “ఈ పాయింట్ రాజకీయ అర్దశాస్త్రం అర్ధం చేసుకోవడానికి ఇరుసు” అని దాని ప్రాధాన్యతని వెల్లడించాడు. అంత కీలక మైనది “కనక వివరాల్లోకి వెళ్ళాలి.” అంటాడు. అంటే, లోతుగా పరిశీలించాలి అని.

*****

ఉపయోగపు విలువను ఏర్పరచే శమ- నిర్దిష్టశమ

రెండు సరుకుల్ని తీసుకుండాం- ఒకాంటు, 10 గజాల బట్ట.

కోటు ఒక ప్రత్యేకమైన కోరికను తీరుస్తుంది. దాని తయారీకి ప్రత్యేక తరహా ఉత్సాధకచర్య అవసరం. ఈచర్యని దాని లక్ష్యమూ , చేసే పద్ధతీ, కావలసిన వస్తువులూ , వాడేసాధనాలూ, దాని ఫలితమూ నిర్ణయిస్తాయి . లక్ష్యం కోటు తయారు చెయ్యడం. కావలసిన వస్తువులు బట్ట, గుండీలు, దారం వగయిరా, చేసేది కుట్టుపని. సాధనాలు కుట్టుమిషన్, కత్తెర, సూది. శమ పదార్థాలమీద, శమ సాధనాలతో కుట్టుపనిచేస్తే కోటు

తయారవుతుంది. అది ఒక ఉపయోగస్తు విలువ. దాన్ని తయారుచేసే కుట్టుపని ఒక (ప్రత్యేక) రకమైన శ్రమ, ప్రయోజనకర శ్రమ, నిర్దిష్టశ్రమ.

అలాగే దారంతో మగ్గం మీద నేతపనిచేస్తే బట్ట అవుతుంది. నేతపని మరొక రకమైన (ప్రత్యేక) శ్రమ. వేరొక ప్రయోజనకర శ్రమ, నిర్దిష్టశ్రమ. అలాగే ఒక నాగలి చెక్కే శ్రమాగరిసి చేసే శ్రమాబాణం కట్టే శ్రమా వేర్వేరు రకాల శ్రమలు. ఈ సందర్భంలో శ్రమ ప్రయోజనకర ప్రభావాన్ని మాత్రమే పరిగణిస్తాము.

కోటూ, బట్టా వేర్వేరు ఉపయోగస్తు విలువలు. గుణాత్మకంగా భిన్నమైనవి. వాటిని తయారు చేసిన శ్రమ రూపాలు కూడా భిన్నమైనవే. ఒకటి కుట్టు శ్రమ, రెండోది నేత శ్రమ. ఏ వస్తువు తయారి కయినా దానికి సంబంధించిన ప్రత్యేక శ్రమ ఉంటుంది. అంటే, ఎన్నిరకాల ఉపయోగస్తు విలువలుంటే వాటిని చెయ్యడానికి శ్రమ అన్నిరూపాల్లో ఉండాలి.

భిన్నరూపాల శ్రమ ఉత్సాధితాలు కాకపోతే అవి ఒకదానితో మరొకటి మారకానికి తలపడజాలవు. కోట్లు కోట్లతో మారవు. ఒక ఉపయోగస్తు విలువ అదే రకం ఉపయోగస్తు విలువతో మారకం కాదు.

కనుక, సరుకుల ఉత్పత్తికి శ్రమ విభజన తప్పనిసరి.

వ్యవసాయం – పశుపోషణ ముందుగా విడి వడ్డాయి. తర్వాత చేతి వృత్తులు. వాటిలో తిరిగి వడ్డంగం, కమ్మరం, కుండలు చెయ్యడం, గుడ్లలు నెయ్యడం, బట్టలు కుట్టడం, గంపలల్లడం లాంటి ఎన్నో రకాల శ్రమలు దేనికది విడిపోయాయి. విభిన్న(heterogeneous) ప్రయోజనకర శ్రమలు జూతులుగా, ఉపజూతులుగా, శ్రేణులుగా, తరగతులుగా వర్గీకరించబడి ఉంటాయి. అదే సామాజిక శ్రమ విభజన.

ఆపరిస్థితుల్లోసమాజంలోని వ్యక్తులు తమకు కావలసిన వస్తువుల్లో కొన్నితామే చేసుకున్నా, చాలా వస్తువులు ఇతరులు తయారుచేసినవే అయి ఉంటాయి. పోతే, ఎవరుచేసినవి వారివే. కనక ఒకరు చేసినవి మరొకరికిచ్చి వారుచేసినవి తీసుకోని వాడుకోవడమే మార్గం. అదే మారకం. మారకం అయ్య ఆ శ్రమ ఉత్సాధితాలే సరుకులు. తమకు కావలసిన వస్తువులన్నీ ఎవరికివారే తయారుచేసుకో గలిగితే, మారకంతో పనిపుండదు. కనక అవి శ్రమ ఉత్సాధితాలు అయినంత మాత్రాన సరుకులు కాలేవు.

ఎందుకంటే, ఒకరి ఉత్సాధితం మరొకరి ఉత్సాధితంతో మారకం అయితేనే అది సరుకు. అది తనకు ఉపయోగస్తు విలువ అయితే, దాన్ని మారకం చేసుకోడు. మారకం చేసుకున్నాడంటేనే, అది తనకు అవసరం లేనట్లు. మరొకరి వస్తువు తీసుకోని దాన్నిస్తాడు. తనేదాన్నికూడా తయారుచేసుకుంటే మారకం పనిలేదు. కానీ దాన్ని అతను తయారు చెయ్యడం లేదు. ఇద్దరు వేర్వేరు రకాల శ్రమ చేస్తున్నారు. అందుకు కారణం శ్రమ విభజన. అదే లేకపోతే మారకం ఉండదు. సరుకుల ఉత్పత్తికి నేపథ్యం ఉండదు. సరుకుల ఉత్పత్తి ఉండదు. కనుకనే సరుకుల ఉత్పత్తికి శ్రమ విభజన అవసరమైన పురతు.

అయితే, **శ్రమ విభజన ఉన్నదంటేనే, సరుకుల ఉత్పత్తి ఉన్నట్లా?**

అంటే, శ్రీ విభజన ఉన్న ప్రతి సందర్భంలోనూ ఉత్సాహితాలు సరుకులపుతాయా?

కొన్ని సందర్భాలలో సరుకులు, మరికొన్ని సందర్భాల్లో సరుకులు కావు. శ్రీ విభజన ఉండి, సరుకులు లేని సమాజాలు చరిత్రలో ఉన్నాయి. ఉదాహరణకి,

“ప్రాచీన భారతసమాజంలో, సరుకుల ఉత్సవాల్లో లేకుండానే, సామాజిక శ్రీ విభజన ఉంది.” - కాపిటల్ 11.49
అనాటి సమాజంలో సబ్మ్యులు తలా ఒక పనిచేసినా, తయారైన వస్తువులన్నీ అందరివీ . ఏంక్కు వ్యక్తి కోసం చేసినవి కావు. ఏ ఒక్కటీ ఏ ఒక్కరిదీ కాదు.ప్రతి ఒక్కటీ ప్రతి ఒక్కరిదీ. అందువల్ల ఒక వస్తువుని వాడుకోవాలంటే, మరొక వస్తువు ఇవ్వాల్సిన పని లేదు. మారకం అవసరం లేదు. కనక అటువంటి సమాజంలో శ్రీ విభజన ఉంటుంది కాని సరుకుల ఉత్సవి ఉండదు.

ఇంకా దగ్గరైన ఉదాహరణ: ప్రతి పొక్కరీ లోనూ శ్రీ విభజన ఒక పద్ధతి ప్రకారం ఉంటుంది. అయితే ఈ విభజన పనివాళ్ళు వాళ్ళు ఉత్సాహితాల్ని ఒకరితో ఒకరు మారకం చేసుకున్నందువల్ల ఏర్పడింది కాదు.

చేక్కులు కుట్టే పొక్కరీ చూద్దాం. అక్కడ బట్టని ఒకరు కత్తిరిస్తారు. కాలర్ ఒకరు. చేతులు మరొకరు. బాడి మరొకరు. కాజాలు తీసేది మరొకరు, గుండీలు కుట్టేది వేరొకరు. ఒక్కుక్క భాగాన్ని ఒక్కుక్కరు చేస్తారు. అన్నిటినీ కలిపి కుట్టేవారు ఇంకోకరు. ఒకరినించి ఒకరికి మారతాయి. అయితే అది మారకం కాదు. వారి శ్రీ కలిసినవే కాని వారివి కావు. వేరేవారివి. కనక వాటిని వారు మారకం చేసుకోలేదు. అని వారికి సరుకులు కావు.

ఇలాగే మిగిలిన ప్రయోజనకర శ్రీ కూడా.దేనికి దానికి పనివాడు వుంటాడు. స్నైత్ గుండు సూదుల ఉదాహరణ ఉండనే ఉంది. “పెన్నుల తయారీ 18 చర్యలుగా విడి పోయింది” అని చెప్పాడు.ఒకచర్య చెయ్యగానే, వాటిని మరొక చర్యచేసే పనివాడికి ఇస్తాడు. మరొక చర్య చెయ్యడం కోసం.అంటే. ఇతను అతనికిస్తాడే కాని, అతను ఇతనికి ఏమీ ఇవ్వడు. మారకం లేదు కనక అది సరుకు కాదు.

అందుకే అంటాడు: సరుకుల ఉత్సవికి శ్రీ విభజన అవసరం.కాని దానిననుసరించి..... శ్రీ విభజనకి సరుకుల ఉత్సవి అవసరం- అనేది రాదు. -కాపిటల్ 1.49

దీన్ని బట్టి సరుకుల ఉత్సవికి శ్రీ విభజన ఒక్కటీ సరిపోదు.

సరుకుల ఉత్సవికి శ్రీ విభజన అవసరం.అది లేనిదే మారకానికి ఆధారం ఏర్పడదు. అయితే అదున్నంత మాత్రాన మారకాలు జరగాలని లేదు.

ఉదాహరణకి ఒక ఉమ్మడి కుటుంబంలో ఇల్లు చిమ్మడం వంట పనులు, పొలం పనులు, పాలు పీండడం ,బట్టలు ఉత్కడం సబ్మ్యులే చేస్తారు. తలా ఒకటి చేస్తారు. వాటిని ఆసబ్మ్యులే వాడుకుంటారు . వారిమధ్య మారకం ఉండదు.అని సరుకులు కావు. ఇతరుల వాడకం కోరకు మారకంద్వారా బదిలీ అయ్యే శ్రీ ఉత్సాహితవస్తువులు మాత్రమే సరుకులు.

ఉమ్మడి కుటుంబంలో శ్రీ విభజన ఉంటుంది. కాని ఉత్సాహితాలు సరుకులు కావు.

వారిపోలంలో పండిన ధాన్యాన్ని ఎవరికన్నా యిచ్చి, కుండలో, బుట్టలో తీసుకుంటే అవి సరుకులు. ఇలా మారకం జరగాలంటే ఆయావస్తువులు వారిపై ఉండాలి. అప్పుడే మారకంలో పెట్టే హక్కు ఉండాలి. ఈ పరిస్థితి లేనప్పుడు శ్రమ విభజన ఉన్నా సరుకుల ఉత్పత్తి లేనట్ట.

సరుకుల ఉత్పత్తికి

1. శ్రమ విభజన ఉండాలి.

2. ఉత్పత్తిలు ప్రైవేట్ వ్యక్తులకి చెందినపై ఉండాలి. అప్పుడే అవి మారకంలోకి రాగలుగుతాయి.

మార్గ్ని స్పృష్టింగా చెబుతాడు: ““ప్రైవేట్ వ్యక్తులకోసం, దేనికది స్వయంత్రింగా నిర్వహించబడే భిన్న రకాల శ్రమ ఫలితంగా తయారయ్య ఉత్పత్తిలు మాత్రమే ఒకదానికొకటి సరుకులు కాగలవు.”” -కాపిటల్ 1.49

*****

ఇంతదాకా మార్గ్ని సరుకుని ఉపయోగపు విలువగా చూచాడు. ఇక మారకం విలువ గురించి పరిశీలిస్తాడు. మన ఉదాహరణలో రెండు సరుకులు - ఒకకోటు, 10 గజాల బట్ట.

కోటు విలువ బట్ట విలువకి రెట్టింపు అనుకుండాం. ఇది కేవలం విలువ పరిమాణంలో తేడా మాత్రమే. కోటు విలువ 10 గజాల బట్టకి రెండు రెట్లుంటే, 20 గజాల బట్ట ఒక కోటు విలువకి సమానం కావాలి. మారకం విలువలుగా అవి రెండూ ఒకే సారం ఉన్న వస్తువులు. ఏక రీతి (identical /homogeneous) శ్రమకు వస్తురూపాలు. అయితే, కుట్టుపనీ, నేతపనీ గుణాత్మకంగా వేరు వేరు రకాల శ్రమలు. వాటివాటి ప్రత్యే కతల్ని వదలివేస్తే, ఉత్పత్తి చర్య మానవ శ్రమ శక్తి వ్యయం మాత్రమే. కుట్టుపనీ, నేతపనీ భిన్న శ్రమలే అయినప్పటికీ రెంటి లోనూ మనిషి మెదడూ, నరాలూ, కండరాలూ వ్యయమవుతాయి. అంటే, మానవశ్రమశక్తి ఖర్చుతుందన్న మాట. ఆరెండూ శ్రమ శక్తి ఖర్చుయ్య రెండు వేరేరు పైఫరులు. అంతే.

ఒకవ్యక్తి కుట్టుపనీ, నేత పనీ ఒకప్పుడదీ, మరొకప్పుడిదీ చేసిన సమాజాలు ఉన్నాయి. ఆపరిస్థితుల్లో ఈ రెండు రకాల శ్రమలూ ఒకవ్యక్తి యొక్క శ్రమకి రెండు రూపాలే, కాని ఇద్దరు వ్యక్తులు చేసే ప్రత్యేకమైన, స్థిరమైన (special and fixed) చర్యలు కావు- ఎలాగంటే, ఒక దర్జీ ఒక రోజు కుట్ట కోటు, మరొక రోజు కుట్ట లాగూ ఒక వ్యక్తిచేసే శ్రమ లోని తేడాని మాత్రమే చూపినట్లు.

అదీగాక, పెట్టుబడి దారి సమాజంలో మానవ శ్రమలో కొంత భాగం, గిరాకిలో వచ్చే మార్పులకి అనుగుణంగా, ఒకసారి కుట్టు శ్రమ రూపంలోనూ, మరొసారి నేత శ్రమలోనూ సరఫరా అపుతుంది. ఇది ఘుర్రణతోనే జరిగినా, జరిగి తీరుతుంది. ఇది తెలిసిన విషయమే.

ఒకవ్యక్తి బేద్దారు/సుతారి పని చేస్తాడనుకుండాం. ఆపనికి డిమాండ్ తగ్గితే మరొక పనిలోకి మారతాడు. ఒక పని ప్రతిరోజు దీరకకపోతే దీరికిన పని చేస్తాడు. రోజుంతా ఒక పని లేకపోతే రెండుమూడు పనులు చేస్తాడు. ఉదయం ఒకరి పెరట్లో గుంట తీసి మొక్క నాటతాడు. అక్కడనించి మరొకచోట చెట్టు కొడతాడు. వేరేచోట ఇసక

జల్లేడ పడతాడు. ఇంకోకచోట ఇంకోపని చేస్తాడు. ఒకపనినించి మరోకపనికి మారడంలో చోటు మారుతుంది, పనిముట్టు మారతాయి. ఇన్ని రకాల పనులు చెయ్యడం లో ఇబ్బంది ఉంటుంది. ఇబ్బంది పడ్డా ఘర్రణ ఉన్నా, చెయ్యక తప్పని పరిస్థితి. కనక ఇది జరుగుతుంది. అమెరికాలో ఉద్యోగాలు పోయినప్పుడు, కొందరు రోజు అయిదారు వేర్యరు పనులు చేసినట్లు తెలుస్తుంది.

ఈక ప్రయోజనకర శ్రమ యొక్క ప్రత్యేక రూపాన్ని వదలివేస్తే, శ్రమ మానవ శ్రమ శక్తి వ్యయం తప్ప మరేచీ కాదు.

కుట్టడం, నెయ్యడం గుణాత్మకంగా భిన్నమైన ఉత్సాదక చర్యలే అయినప్పటికీ, అదయినా ఇదయినా మానవ మెదడు, సరాలు, కండరాలూ ఉత్పత్తిలో ఖర్చువడమే. ఈ అర్ధంలో అదీ మానవ శ్రమే, ఇదీ మానవ శ్రమే. అయితే, అవి మానవ శ్రమ శక్తి ఖర్చుయ్య వేర్యరు వైఖరులు.

అయితే ఈ మార్పులు అన్నింటిలోను శ్రమ శక్తి అలాగే ఉంటుంది. అది బహు వైఖరుల్లో ఖర్చు కావాలంటే, అది ఒకస్థాయికి అభివృద్ధి అయి ఉండాలి. అయితే, సరుకు విలువ మనిషి అనిద్దిష్ట శ్రమలో ప్రాతినిధ్యం వహిస్తుంది. అది సాదా శ్రమ శక్తి వ్యయం. అంటే ప్రత్యేకమైన అభివృద్ధితో నిమిత్తం లేకుండా ప్రతి సాధారణ వ్యక్తి లోనూ సగటున ఉండే శ్రమ శక్తి. సాదా, సగటు శ్రమ స్వభావం వేర్యరు దేశాల్లో, వేర్యరు కాలాల్లో తేడాగా ఉండేది వాస్తవమే. కానీ ఒక ప్రత్యేక సమాజంలో, ఒక కాలంలో ఇంచుమించు ఒకే స్థాయిలో ఉంటుంది.

నిపుణ శ్రమ

నైపుణ్యం గల శ్రమ ఎక్కువ సాదాశ్రమ కింద లేక్కకొస్తుంది. ఈ సద్గుబాటు ఎప్పుడూ జరుగుతూనే ఉంటుంది. ఒక సరుకు గొప్ప నైపుణ్యం గల శ్రమ వల్ల తయారై ఉండవచ్చు. దాని విలువ సాదాశ్రమతో తయారైన వస్తువు విలువకు కొన్నిరెట్లుగా లేక్కకొస్తుంది. దీన్ని లేక్కించే పద్ధతులు సమాజంలో అలవాటు వల్ల స్థిరపడుతుంటాయి. అయితే మార్కెట్లో తేలికగా ఉండడానికి ప్రతి శ్రమనీ సాదా శ్రమగా భావిస్తాడు.” దీంతో మనకి సద్గుబాటు చేసే ఇబ్బంది తోలిగి పోతుంది” అంటాడు. ఇక శ్రమ లేక్క కొచ్చేది కేవలం శ్రమ శక్తి వ్యయంగా మాత్రమే.

కోటునీ, బట్టనీ విలువలుగా చూస్తున్నప్పుడు, వాటి ఉపయోగపు విలువల్ని తప్పిస్తాం. వాటిని ఉత్పత్తిచేసిన శ్రమ ప్రయోజనకర రూపాల్ని - కుట్టుపని, నేతపని - కూడా పక్కనబెడతాం. ఇక విలువలుగా కోటూ బట్టా ఏ తేడా లేని శ్రమ కి వస్తు రూపాలు మాత్రమే.

విలువ పరిమాణం

కోటూ, బట్టా కేవలం విలువలే కాదు. నిర్దిష్ట పరిమాణం వున్న విలువలు. మన ఉదాహరణలో కోటు విలువ 10 గజాల బట్ట విలువకి రెట్టింపు. ఎందువల్ల వాటి విలువల్లో ఈ తేడా ఏర్పడింది? కోటులో ఉన్న శ్రమలో సగం మాత్రమే బట్టలో ఉన్నందువల్ల.

సరుకును ఉపయోగపు విలువగా చూచినప్పుడు శ్రమ గుణాత్మకమైనదిగా పరిగణనలోకి వస్తుంది. మారకం విలువగా చూచినప్పుడు పరిమాణాత్మకమైనదిగా పరిగణించబడుతుంది. అందువల్ల రెండో సందర్భంలో (మారకం విలువగా చూచినప్పుడు) శ్రమను సాదా శ్రమలోకి మార్చాలి.మొదటి సందర్భంలో వచ్చే ప్రశ్న:
ఎలాంటి శ్రమ?విమి శ్రమ? కుట్టు శ్రమ, నేత శ్రమ వగయిరా.

రెండో సందర్భంలో ఎంత మొత్తం శ్రమ?ఎంతకాలంపాటు చేసిన శ్రమ?

సరుకు విలువ పరిమాణం ఆసరుకులో వున్న శ్రమ పరిమాణాన్ని సూచిస్తుంది.కనుక అన్ని సరుకులూ ఏవో పాళ్ళలో సమానమై తీరాలి.

ఉత్సాహకత

(ఉత్సాహకత గురించి , 'విలువ సారమూ విలువ పరిమాణమూ' అనే క్రితం పోస్ట్ లో కూడా ఉంది.)

కోటు ఉత్పత్తికి అవసరమైన ప్రయోజనకర శ్రమల ఉత్సాహక శక్తి మారకుండా అలాగే వుంటే, తయారయ్యే కోట్ల మొత్తం విలువ వాటి సంబుతో పాటీ పెరుగుతుంది. ఒక కోటు ఒక రోజు శ్రమని సూచిస్తు, రెండు కోట్లు రెండు రోజుల శ్రమని సూచిస్తాయి. అలా ఎస్తేనా, ఏషైనా లెక్క ఇలాగే.

కోటు ఉత్పత్తికి పట్టే శ్రమ కాలం మారింది అనుకుండా. అంటే, మునుపటికంటే పెరిగి రెట్టింపో , తగ్గి సగమో అయింది అనుకుండా. మొదటిసందర్భంలో ఒక కోటు విలువ వెనకటి రెండు కోట్ల విలువంత అపుతుంది.రెండో సందర్భంలో వెనకటి రెండు కోట్ల విలువ వెనకటి ఒక కోటు విలువ అపుతుంది. అయితే, రెండు సందర్భాలలోనూ కోటు అంతకుముందు ఎలా ఉపయోగపడిందో ఇప్పుడూ అలాగే ఉపయోగ పడుతుంది.ఎందుకంటే, కోటులో వున్న ప్రయోజనకర శ్రమ గుణం మారలేదు. కానీ శ్రమ పరిమాణంలో మార్చి వున్నది. కనక విలువ పరిమాణంలో మార్చి వస్తుంది.

“ 1852 లో అల్యూమినియం ఒక పొను 545 డాలర్లు. 1859 లో డెవిలీ అల్యూమినియాన్ని విడదీన్ విధానాన్ని లోపరహాతం చేసాడు.దాని ఫలితంగా పొను వెల 17 డాలర్లయింది. 1886 లో చార్లెన్ మార్కీన్ హాల్ ...ఎలా క్రూలిసిన్ ద్వారా విడదిసాడు. ఇనాడు (1961 లో) అదే ప్రక్రియని మెరుగుపరచి విడదీస్తే పొను 20 సెంట్ల కన్న తక్కువకి వస్తున్నది.”- Chemistry in Action .482 డబ్బులో దాని విలువ అంతగా తగ్గింది. డాలర్ విలువ స్థిరంగా వుండి అనుకుంటే, ఉత్సాహకత 2,725 రెట్లు అయినట్లు.

రేడియోలలో వాల్యూలు ఉండేవి. అప్పుడు రేడియో కి బదులుగా ఇనప బీరువా వచ్చేది.వాల్యూల స్టానంలో ట్రానిస్టర్లు, ఆ తర్వాత ఐ.ఎస్.ఎలు వచ్చాయి. సాంకేతిక స్థాయి పెరిగింది. ఇప్పుడు ఒకసూట భోజనం మానుకుంటే చాలు బుల్లి రేడియో ఇంటికి వస్తుంది.

బాగా తెలిసిన ఉదాహరణ- సెల్ ఫోన్. 20 ఏళ్ళ క్రితం అక్కడక్కడ మాత్రమే కన్నించేది. సాంకేతికతలో మార్పులోచ్చి ఉత్సాహకత పెరిగి విలువ పడిపోయింది.కనకనే సెల్ లేని చేతులు ఎక్కువగా కనిపించడం లేదు.

ఉపయోగపు విలువల పరిమాణం పెరుగుదలే, వస్తుసంపద పెరుగుదల. ఒకకోటు ఒకరు వేసుకుంటే, రెండు కోట్లు ఇద్దరు తేడుక్కుంటారు. అయితే, వస్తుసంపద పెరిగినా, విలువ పరిమాణం తగ్గి పోవచ్చ. ఈవిరుద్ధమైన ఎదురుగమనం శ్రమ యొక్క ద్వాంద్య స్వభావం నుండి ఏర్పడుతుంది.

ఉత్సాహక శక్తి అనేది కేవలం ఏదో ఒక ప్రయోజనకర, నిర్దిష్ట రూపంగల శ్రమకు సంబంధించింది. ఉత్సాహకతలో వచ్చే మార్పులు మారకపు విలువని సూచించే శ్రమ మీద ప్రభావం చూపవు. ఉత్సాహకత పెరిగితే ఎక్కువ వస్తువులు తయారపుతాయి. తగ్గితే, తక్కువ తయారపుతాయి. ప్రయోజనకర శ్రమ అనేది ఎక్కువో తక్కువో ఉత్సాహితాలకు వనరుగా పుంటుంది.

మరొకపైపు, ఈ ఉత్సాహకతలో మార్పు విలువకు ప్రతినిధి అయిన అనిర్దిష్ట శ్రమ మీద ఎటువంటి ప్రభావమూ చూపదు. ఉత్సాహక శక్తి ఎంతగా మారినా, అదే శ్రమ సమాన కాలాల్లో ఎల్లప్పుడూ సమాన మొత్తాల విలువల్ని ఏర్పరుస్తుంది. కానీ సమాన కాలాల్లో విభిన్న పరిమాణాల్లో ఉపయోగపు విలువల్ని ఉత్పత్తి చెయ్యపచ్చ. ఉత్సాహకశక్తి పెరిగితే, ఎక్కువ మొత్తంలోనూ తగ్గితే తక్కువ మొత్తంలోనూ ఉపయోగపు విలువల్ని ఇస్తుంది. ఒకే కాలంలో ఎక్కువ వస్తువులు తయారయితే, ఒక్కొక వస్తువు విలువ తగ్గుతుంది. అలాకాక తక్కువ వస్తువులు తయారయితే, ఒక్కొక్క వస్తువు విలువ పెరుగుతుంది. తయారయ్యే ఉపయోగపు విలువల పరిమాణం పెరగడమే .

ఒక దర్శాజ్ఞ తలుపులు తయారుచెయ్యడానికి మామూలు పరికరాలతో పనిచేస్తే ఇద్దరికీ ఒకరోజు పట్టిందనుకుండాం. యంత్రాలు ఉపయోగిస్తే, ఆ ఇద్దరే అయిదు చేస్తారనీ అనుకుండాం. వస్తువులు పెరిగాయి . కానీ చేరే విలువ అదే. అయిదింటికి ఇంతకుముందు ఒకదానిలో ఎంతవిలువ చేరిందో ఇస్తుండు అయిదింటికి అంతే చేరుతుంది. ఫలితంగా, ఒక్కొక్క వస్తువు విలువ అయిదవంతుకి తగ్గుతుంది. అయినా అయిదింటి మొత్తం విలువ మొదటి పద్ధతిలో తయారైన ఒకదాని విలువతో సమానంగానే ఉంటుంది.

ఒకే కాలంలో భిన్న పరిమాణాల్లో వస్తువులు తయారు కావచ్చ. అయినా విలువ పరిమాణం అన్ని సందర్భాలలోనూ ఒకట. ఏమాత్రం తేడా ఉండదు.

ఉత్సాహకకలో మార్పు రెండో షైపు జరిగితే, అంటే ఉత్సాహకత తగ్గితే, ఉత్పత్తయిన ఉపయోగపు విలువలు తగ్గి, వాటి విలువ పెరుగుతుంది.

శ్రమ అంటే శ్రమ శక్తి వ్యయమే. ఒకే రకమైన అనిర్దిష్ట మానవ శ్రమ. ఈ పాత్రలో అది సరుకుల విలువల్ని రూపొందిస్తుంది. మరొకపక్క, శ్రమ అనేది ఏదో ప్రత్యేక మైన రూపం కలిగి , నిర్దిష్టమైన లక్ష్యంతో చేసే శ్రమ శక్తి వ్యయం. ఈ పాత్రలో నిర్దిష్ట ప్రయోజనకర శ్రమ. ఉపయోగపు విలువల్ని సృజిస్తుంది.

ఒకడు పీట చేస్తున్నాడు. పక్కనే మరొకడు తాడు పేసుతున్నాడు. వేరొకడు చెప్పులు కుడుతున్నాడు. ఇవి వేర్వేరు పనులు. వారు తయారు చేసేవి భిన్నమైన వస్తువులు. వాడే ముడి పద్మాలు వేరు. పనిముట్లు వేరు. అవయవాల కదలికలు వేరు. ఒక్కొక శ్రమవల్ల ఒక్కొక రకం వస్తువు తయారపుతున్నది. పద్ధతులు

వేరైనా, శ్రమశక్తిని వ్యయం చేస్తున్నారు. అయితే ముగ్గురూ శ్రమ చేస్తున్నారు. ఒక అంశం (నిర్దిష్ట శ్రమ)ద్వారా ఉపయోగపు విలువనీ, మరొక అంశం (అనిర్దిష్ట శ్రమ) ద్వారా విలువని ఏర్పరుస్తున్నారు.

“శ్రమ మారకం విలువని ఉత్పత్తిచేసేది కుట్టు శ్రమగా కాదు, అనిర్దిష్ట సార్వత్రిక శ్రమగా...” కీటిక్ .36

నిర్దిష్ట శ్రమ ఉపయోగపు విలువనీ, అనిర్దిష్ట శ్రమ మారకం విలువని ఏర్పరుస్తాయని కీటిక్ (1859)లో కాపిటల్ లో కంటే ఎనిమిదేళ్ళ ముందు చెప్పాడు.

సరుకులో ఉండే శ్రమ ఒక్కటే. రెండు కావు సరుకు విరుద్ధాంశాలు సరుకువైనట్లే, శ్రమ విరుద్ధాంశాలు శ్రమవే. ఒకే శ్రమ రెండు అంశాలు. అవి పరస్పర విరుద్ధాలు.

“ఒకే శ్రమ ఇక్కడ దానికదే విరుద్ధంగా ఉంటుంది.” అని ప్రాంద్ ఎడిషన్లో సృష్టింగా ఉంటుంది.

తెలి జర్మన్ ఎడిషన్లో ఈ వైరుద్ధాన్ని గురించి: “...సరుకులో భిన్న రకాల శ్రమలు ఉంటాయి అనేది వాస్తవం కాదు. అయినప్పటికీ, ఒకే శ్రమ భిన్నమైన, పరస్పర వ్యతిరేకమైన నిర్ణాయకతల్ని (Determinations)కలిగి ఉంటుంది” – అంటాడు.

ఆవిధంగా సరుకులోని విరుద్ధాంశాలను ఉత్పత్తిచేసే శ్రమ లోని విరుద్ధాంశాలను విడగొట్టి చూపాడు. ఒకదానిలోని విరుద్ధాంశాలను విడగొట్టి చూడటమే గతితర్వం అన్నాడు లెనిన్.

కాపిటల్ అచ్చవుతుండగా 1867 ఆగష్టు 24 న ఎంగెల్స్ కి దీని గురించి ఉత్తరంలో రాశాడు: నా పుస్తకంలో మంచి పాయంట్లు 1) శ్రమ యొక్క ద్వంద్వ స్వభావం, అది ఉపయోగపు విలువలో వ్యక్తమయిందా లేక మారకపు విలువలో వ్యక్తమయిందా అనే దాన్ని బట్టి.(వాస్తవాల్ని) అర్థంచేసుకోవటం అంతా దీనిమీద అధారపడివుంటుంది). వాస్తవాల అవగాహన దీని మీద ఆధారపడిఉంటుంది . 2) అదనపు విలువని దాని ప్రత్యేక రూపాలైన లాభంగా , వద్దీగా అద్దీగా కాకుండా స్వతంత్రంగా చూడడం –Selected Correspondence (progress publishers)-180

అంటే దీనికి అదనపువిలువకి ఇచ్చినంత ప్రాధాన్యతని ఇచ్చాడు.

మార్పుకి ముందున్న ఆర్ద్రికవేత్తలు దీన్ని గమనించ లేదు.

సరుకు ఉపయోగపు విలువా, మారకం విలువా ఉన్న వస్తువు అని వాళ్ళకు తెలుసు. పెట్టి నుంచీ రికార్డ్ పరకూ సమాన కాలాల్లో తయారయిన వాటి విలువలు సమానం అని తెలుసు. కానీ రకరకాల శ్రమలు ఎలాసమానమవుతాయి? అనే ప్రశ్న వాళ్ళ వేసుకోలేదు. కానీ ఉపయోగపు విలువని ఏర్పరచే ఉప్పుడు, విలువని ఏర్పరచే ఉప్పుడు శ్రమ స్వభావం ఒకటే కాదు, వేరు వేరు అని వారికి తెలియదు. ఇవి సింపుల్ అయినవే అయినా తన ముందటి అర్ధశాస్త్రజ్ఞులకు తట్టలేదు అంటాడు మార్పు.

“అర్దికవేత్తలు అందరూ ఒక సింపుల్ పాయింట్ ని మిన్ అయ్యారు. అదేమిటంటే, సరుకుకి ద్వంద్వ స్వభావం -ఉపయోగపు విలువా మారకం విలువా- ఉన్నప్పుడు, ఆసరుకు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న శ్రమ కూడా ద్వంద్వ స్వభావం కలిగి ఉండాలి”. ‘కేవలం దానికదిగా శ్రమ (labour as such) విశ్లేషణ’ అడుగడుగునా

వివరించరాని సమస్యలు తెచ్చిపెడుతుంది. స్క్రీత్, రికార్డ్ లకు ఆపరిస్తుతే ఎదురయింది. కనుక శ్రమాశ్రయ విలువస్థాంతం వివరణ అసమగ్రంగా వుండిపోయింది.

మార్క్స్ శమలోని రెండు వియద్ధాంశాల్ని విడగొట్టి, నిర్దిష్ట శమ పుపయోగపు విలువనీ, అనిర్దిష్టశమ విలువనీ కలిగిస్తాయని తెల్చాడు. నిర్దిష్ట శమ, అనిర్దిష్ట శమ అనే కాటగరీల్ని ప్రవేశ పెట్టింది మార్క్స్.

సరుకులోని వియద్ధాంశాల్ని శమలోని వియద్ధాంశాలు పుత్రుత్తిచేస్తాయని తేల్ని శ్రమాశ్రయ విలువ స్థిరంగా నీ సమగ్రం చేశాడు. లోపరహితం గావించాడు.

అందుకే మార్క్స్ ఎంగెల్స్ కి 1868 జనవరి 8 న రాసిన లేఖలో అన్నట్లు శమ ద్వంద్య స్వభావమే “విమర్శనాత్మక అవగాహన కి పూర్తికీలకం(the whole secret of the critical conception)”. -Selected Correspondence (progress publishers)-186.

ఇప్పటికి సరుకు అంశాలైన ఉపయోగపు విలువ గురించి, విలువ గురించి చెప్పాడు. వాటిని ఏర్పరచిన శమ అంశాలైన నిర్దిష్టశమ గురించి అనిర్దిష్ట శమ గురించి వివరించాడు.

ఇక విలువ రూపాన్ని ఎత్తుకుంటాడు. వచ్చే పోస్ట్ లో

5. విలువ రూపం లేక మారకం విలువ

“ప్రమాదం పెచ్చేక్కిన వాళ్ళ కంటే, డబ్బు స్వభావం గురించిన ఆలోచన పల్ల వెర్రివాళ్ళయిన వాళ్ళ ఎక్కువమంది” అని విలియం గ్లాడ్ స్టన్(1809-1898) బ్రిటిష్ పార్లమెంట్ లో అన్నాడు – మార్క్స్ ‘ఏ కంటిబ్యూపన్ టు ది కీటిక్ ఆఫ్ పొలిటికల్ ఎకానమీ’. 64

డబ్బు అనేదేమిటి? డబ్బిస్తే ఏ వస్తువయినా ఎందుకు వస్తున్నది? మిగిలిన ఏ వస్తువుకూ ఆశక్తి ఎందుకు లేదు? ఈ ప్రశ్నల పట్ల ఆసక్తి చూపిన వారు ఎందరో ఉన్నారు.

ఒక ఇల్లు = 5 మంచాలు అనేదానికి

ఒక ఇల్లు = పులానింత డబ్బు అనేదానికి తేడావుండదు అన్నాడు అరిస్టోటిల్.

ఒక సరుకు మరొక సరుకుతో మారినా, డబ్బుతో మారినా ఒకటే. మొదటిది ఆదిమరూపం రెండోది పూర్తిగా అభివృద్ధి చెందిన రూపం. డబ్బు రూపం అనేది సరళరూపం యొక్క అభివృద్ధి చెందిన రూపమే అని అరిస్టోటిల్ చెప్పాడు.

అయినా గాని మానవ మేధ 2 వేల ఏళ్ళకు పైగా ప్రయత్నించినా దాని మూలాన్ని పసిగట్టలేక పోయింది.-

తేలి జర్మన్ కూర్చుకి ముందుమాట. కాపిటల్ 1.19

డబ్బు విశ్లేషణలో ముఖ్యమయిన ఇబ్బంది సరుకే డబ్బు పుట్టుకకి మూలం అని తెలుసుకోవడంలో వుంది.

దీన్ని అధిగమించారు. ఇక మిగిలింది: డబ్బుకి ప్రత్యేకమైన రూపాన్ని స్వప్తంగా గ్రహించడమే సమస్య. -క్రిటిక్. 64

17 వ శతాబ్దిం చివరి దశాబ్దాలలో డబ్బుకూడా ఒక సరుకే అని తేటతెల్లమయింది. అయితే విశ్లేషణలో ఇది శశు దశ మాత్రమే. ఇట్టంది డబ్బు కూడా ఒక సరుకే అని తెలుసు కోవడంలో లేదు. ఒక సరుకు ఎలా, ఎందుకు, దేనిద్వారా డబ్బుయిందో కనిపెట్టడంలో ఇట్టందంతా పుంది.- కాపిటల్ 1.95

‘ ఈ విషయం పుస్తకానికి నిర్ణయాత్మకమైనది. ఇంతదాకా ఆర్ద్రకవేత్తలు ఎంతో సింపుల్ అయిన పాయింట్ ని మిన్ అయ్యారు. ఆ పాయింట్ ఏమంటే, 20 గజాల బట్ట = 1 కోటు అనేది 20 గజాల బట్ట = 2 హౌస్ అనేదానికి అభివృద్ధి చెందని ప్రాతిపదిక మాత్రమే.....sel cor .177

విలువని మారకం విలువలోకి మార్పు విలువరూపాన్ని సాంపుదాయ అర్దశాస్త్రం కనుక్కోలేక పోయింది - కాపిటల్ 1. 85 బూర్జువా ఆర్ద్రకవేత్తలు కనుక్కునే ప్రయత్నం చెయ్యనే లేదు. అందుకు సూనుకున్నాడు మార్గ్సు:

“ ఇక్కడ మనకొక పని పడింది. డబ్బు రూపం పుట్టుకని ఆరా తీసే పని. సరుకుల విలువ సంబంధంలో ఇమిడి వున్న విలువ వ్యక్తికరణ ని అగపడీ అగపడని సింపుల్ అపుట్ లైన్ నించీ జిగెల్చైనే డబ్బురూపందాకా ఆరా తీసే పని. ఈ పని చెయ్యడం ద్వారా, అదేసమయంలో డబ్బు మనముందుంచిన చిక్కు సమస్యని (riddle) ని పరిష్కరించిన వాళ్ళమపుతాం”-కాపిటల్ 1. 54

డబ్బీస్ ఏ వస్తువయినా ఎందుకు వస్తున్నది? మిగిలిన ఏ వస్తువుకూ ఆశక్తి ఎందుకు లేదు? అనేదే ఆసమస్య.

సరుకు యొక్క డబ్బు రూపం ప్రాధమిక విలువ రూపం యొక్క అభివృద్ధి చెందిన రూపమే.

ఒక సరుకు విలువని ఏదో ఒక ఒక్క సరుకులో చెప్పడమే ప్రాధమిక విలువ రూపం..

1 కోడవలి = 1 ఈతచాప

1 గరిసు = 2 బాణాలు

మొదటి దాంట్లో కోడవలి విలువ ఈతచాప లో వ్యక్తమయితే, రెండో దాంట్లో గరిసు విలువ బాణాల్లో వ్యక్తమయింది.

ఈ మారక సంబంధంలో అటోక సరుకు ఇటోక సరుకు మాత్రమే ఉన్నాయి. ఇంతకన్నా సరళం అయిన విలువ సంబంధం ఉండదు. కనుక ఇదే సరళ విలువ రూపం. ఇదే ప్రాధమిక మైనది.

డబ్బులో చెప్పేటప్పుడు అలాచేప్పుం. దేనికదిగా చెబుతాం.

కోడవలి = రూ.200, ఈతచాప = రూ.200, గరిసు = రూ. 500, బాణం = రూ.250.

ఇది విలువ డబ్బు రూపం.

20 గజాల బట్ట = 1 కోటు అనేది కూడా సరళ విలువ రూపమే. ఇదొక సమీకరణం.

కనుక మొత్తం విలువ రూపం యొక్క ఆంతర్యం/ రహస్యం ఈ సరళ విలువ రూపం లోనే ఉండి తీరాలి. కనుక ఇట్టంది అంతా దీని విశ్లేషణ లోనే ఉంటుంది. కనుకనే మార్గ్సు దీని వివరణకి 14 హజ్యలిచ్చాడు.

మిగిలిన 3 రూపాలనీ 8 హెచ్ట్లోనే ముగించాడు. సరళ విలువ రూపంతో మొదలై ఉట్టి రూపానికి అభివృద్ధి చెందింది.

- 1.ప్రాథమిక విలువ రూపం లేక యాదృచ్ఛిక విలువ రూపం
- 2.సంపూర్ణ విస్తృత విలువ రూపం లేక సంపూర్ణ విలువ రూపం
- 3.సాధారణ విలువ రూపం
- 4.డబ్బు రూపం.

ప్రాథమిక విలువ రూపం లేక యాదృచ్ఛిక విలువ రూపం

ఈక సరుకు విలువని ఏదో ఒకే ఒక్క సరుకులో చెప్పుడమే ప్రాథమిక విలువ రూపం..

20 గజాల బట్ట = 1 కోటు అనేది కూడా సరళ విలువ రూపమే. ఇదోక సమీకరణం.

ఈక సమీకరణం ఏం చెబుతుంది?

రెండు వస్తువులు సమానం అని చెబుతుంది. రెంటికీ మధ్య = ఉంటుంది.= కి ఎడమవైపుని Left Hand Side(LHS) అనీ, = కి కుడివైపుని Right Hand Side (RHS)అనీ అంటారు.= కి ఎడమవైపున్నది కుడివైపున్నదానికి సమానం అని తెలుపుతుంది.

పై సమీకరణంలో = కి ఎడమవైపున 20 గజాల బట్ట 1 ఉంది. కుడివైపు 1 కోటు ఉంది. 20 గజాల బట్ట 1 కోటు తో సమానం అని చెబుతుంది.ఇక్కడ పోలిక విలువలో. కనక ఇది విలువ సమీకరణం.

ఈ విలువ సమీకరణంలో ఇరువైపులా ఉన్నవి విలువ రూపాలే. అయితే ఒకటి విలువయొక్క సాపేక్ష రూపం రెండోది విలువ యొక్క సమానక రూపం.

మార్గ్ని తన విలువ సమీకరణం ఎడవైపున్నదాన్ని రెలటివ్ పోల్(సాపేక్ష ద్రువం) అనీ కుడివైపుదాన్ని ఈక్స్ప్రెసలెంట్ పోల్ (సమానక ద్రువం) అనీ అంటాడు. రెండు ద్రువాల్లో రెండు వస్తువులు ఉంటాయి.

సాపేక్షద్రువంలో ఉన్న సరుకు తనవిలువను తెలియజ్ఞుంది.

సమానక ద్రువంలో పున్న సరుకు ఆవిలువకు ప్రతినిధిగా ఉంటుంది.

పై ఉదాహరణలో బట్ట సాపేక్షద్రువంలో పుంది. కోటు సమానక ద్రువంలో ఉంది. రెండూ విలువ రూపాలే. బట్ట సాపేక్ష రూపంలో పుంటే, కోటు సమానకం రూపంలో పుంది.

సాపేక్షంగా అంటే, మరొకదానితో పోల్చగా అని . 20గజాల బట్ట విలువ కోటు విలువంత అని పోలికలో సాపేక్షంగా చెప్పినట్లపుతుంది..

ఈ సరళ విలువ వ్యక్తికరణలో రెండు రకాల సరుకులున్నాయి - బట్టా, కోటూ.

బట్ట తన విలువని తెలుపుకుంటుంది – కోటు శరీరంలో. తన విలువని మరొక సరుకులో వ్యక్తం చేసుకునే సరుకు సాపేక్ష విలువ రూపం లో ఉంటుంది.

దినికి భిన్నంగా రెండో సరుకు కోటు, బట్ట విలువ వ్యక్తమయ్య వస్తువుగా ఉంటుంది. ఇది బట్టకి సమానకంగా ఉంటుంది, అంటే సమానక రూపం లో ఉంటుంది.

మన ఉదాహరణ (20 గజాల బట్ట = 1 కోటు) లో బట్ట సాపేక్ష విలువ రూపంలో ఉంటే, కోటు సమానకం రూపంలో వుండన్నమాట.

లోతుగా విశ్లేషించకపోయినా విలువ వ్యక్తికరణలో ఈ క్రింది విషయాలు ఇప్పటికే సృష్టిం:

ఈ రెండు రూపాలూ - సాపేక్ష విలువ రూపమూ, సమానక రూపమూ- దీనికదిగా విడివిడిగా ఉండవు.

ఒకదానితో ఒకటి బింధంలో వున్నవి. విడదియ వీలు కానిని. రెండూబిన్నమైనవే కాని ఒక వ్యక్తికరణకు చెందినవి. రెండూ విలువ సంబంధంలో ముడిటిడి వుంటేనే విలువ వ్యక్తికరణ సాధ్యమముతుంది. ఇది సృష్టిమే.

మరొకవైపు, ఇవి రెండూపరస్సుర విరుద్ధమైన, ఒకదాన్నికటి బహిప్రారించుకునే భిన్న ద్రువాలు.

విలువ సమీకరణంలో రెండు ద్రువాలూ రెండు వేర్వేరు సరుకులకు కేటాయించ బడతాయి.

ఆ ద్రువంలో ఒక రకం సరుకు ఉంటే, ఈ ద్రువంలో వేరే రకం సరుకు ఉండాలి. ఎందుకంటే, బట్ట విలువ బట్టలో వ్యక్తం కాదు. 20 గజాల బట్ట = 20 గజాల బట్ట అనేది విలువ వ్యక్తికరణ కాదు. పునరుక్తి మాత్రమే. అది కొత్తగా చెప్పేదేమీ లేదు. బట్ట విలువ వేరొకరకం సరుకులో - అంటే సాపేక్షంగా- వ్యక్తం చెయ్యడం మాత్రమే కుదురుతుంది.

బట్ట సాపేక్ష విలువ రూపంలో వుంటే, సమానకం రూపంలో మరొక సరుకు వుండి తీరాలి. ఇక్కడ కోటు ఆ సమానకం. కోటు, బట్ట విలువని తెలుపుతుంది. అది బట్టవిలువకు సమానమైనది, ఆవిధంగా కోటు బట్టకు సమానకం రూపంలో ఉంటుంది. అదే సమయంలో కోటు సాపేక్ష రూపం లో ఉండజాలదు.

అలా ఉన్నట్లు అనిపించే సందర్భాన్ని మార్చి మనముందు పెడతాడు:

బట్ట ఉత్పత్తిదారుడూ(A) కోటు ఉత్పత్తిదారుడూ(B) బేరం మొదలుచేడతారు.

బట్టతనికి A కోటతనికి B బేరం తేగే ముందు వాళ్ళ మాటలు:

A: 20 గజాలబట్ట రెండు కోట్లతో సమానం. 20 గజాలబట్ట= రెండు కోట్లు

B: 1 కోటు 22 గజాల బట్టకు సమానం. 1 కోటు= 22 గజాల బట్ట

కొంతసముద్ర బేరం ఆడాక, చివరకి కొలిక్కు వస్తారు. అప్పుడు

A: 20 గజాలబట్ట=1 కోటు. 20 గజాలబట్ట 1 కోటుకి సమానం అంటాడు

B: 1 కోటు=20 గజాలబట్ట. 1 కోటు 20 గజాల బట్టకి సమానం అంటాడు.

ఈ సందర్భంలో బట్ట కోటూ రెండూ ఏక కాలంలో సాపేక్ష విలువ రూపంలోనూ, సమానకం రూపంలోనూ ఉన్నాయి. జాగ్రత్తగా పరిశీలిస్తే ఇది ఇద్దరు వేరే వేరే వ్యక్తులకు, రెండు వేర్వేరు విలువ వ్యక్తికరణలకు ఏకకాలంలో జరిగింది. A కి తన బట్ట సాపేక్ష విలువ రూపంలో వుంటుంది. అవతలవాని సరుకు కోటు సమానకం రూపంలో వుంటుంది.

B వైపు నుంచి చూస్తే, అటుదటుగా, ఇటుదటుగా వుంటుంది. అంటే, కోటు సాపేక్ష విలువ రూపంలో వుంటుంది, బట్ట సమానకం రూపంలో వుంటుంది.

ఆవిధంగా ఈ సందర్భంలో కూడా ఒక విలువ వ్యక్తికరణలో ఒక కాలంలో, ఒక సరుకు ఒకేవ్యక్తి వైపునించి ఈ రెండు రూపాలనూ పొంద జాలదు.

సాపేక్షవిలువా, సమానకమూ అనేవి కేవలం విలువల రూపాలు మాత్రమే.

ఒకసరుకు ఏరూపం లో ఉన్నది? అనేది విలువ సమీకరణంలో ఆసరుకు ఉన్న స్థానాన్ని బట్టి ఉంటుంది.

1) 20 గజాల బట్ట = 1 కోటు అనే దాంట్లో బట్ట సాపేక్ష రూపంలో ఉంది. కోటు (విలువేమో) సమానకంగా ఉంది.

2) 1 కోటు = 20 గజాల బట్ట అనే దాంట్లో కోటు సాపేక్ష రూపంలో ఉంటే, బట్ట సమానకంగా ఉంది.

సారానికి సంబంధించి రెంటికీ తేడా లేదు. కానీ రూపం విషయానికొస్తు భిన్నమైనవి. అంతేకాదు పరస్పరం వియద్దమయినవి కూడా.

మొదటిదాంట్లో బట్టవిలువ సాపేక్షంగా వ్యక్తమయింది. కనుక బట్ట సాపేక్ష రూపంలో ఉంది. కోటు విలువేమో సమానకంగా వ్యక్తమయింది. కనుక కోటు సమానకం రూపంలో పుంది.

ఇప్పుడు 20 గజాల బట్ట = 1 కోటు అనేదాన్ని తిరగ దిప్పవచ్చు. 1 కోటు = 20 గజాల బట్ట అనేది వస్తుంది, – ఇదీ సరైన సమికరణశే.

అయితే అలా తిప్పితే సరుకుల స్థానాలు మారతాయి.

కోటు సాపేక్ష రూపంలో ఉంటుంది. బట్ట సమానకం అవుతుంది.

అందువల్ల ఒక విలువ వ్యక్తికరణలో ఒకేకాలంలో ఒక సరుకు రెండు రూపాల్లోనూ ఉండ జాలదు. ఏదో ఒకరూపంలో మాత్రమే ఉండగలదు. ఆరెండు రూపాలూ ఒకదాన్నికటి బహిప్రారించు (exclude) కుంటాయి. దాకిణ ద్రువం, ఉత్తర ద్రువం మాదిరిగా. **ఒక విలువ సంబంధంలో ఒక సరుకు సాపేక్షద్రువంలోనూ, సమానక ద్రువంలోనూ ఉండ జాలదు.**

ముందుగా సాపేక్ష రూపాన్ని, తర్వాత సమానక రూపాన్ని విడివిడిగా పరిశీలిస్తాడు. అప్పుడు సరళ విలువ రూపాన్ని మొత్తంగా పరిశీలిస్తాడు.

సాపేక్ష విలువ రూపం యొక్క గుణాత్మక సారం (qualitative content of the relative value-form)

భోతిక రూపంగా, బట్ట కోటు నుండి భిన్నమైనది విలువలుగా బట్టా కోటూ ఒకలూంటివే. అదీ విలువే, ఇదీ విలువే. కనుక బట్ట కోటుతో విలువ సంబంధంలోకి రాగలదు. ఇక్కడ సమానత్వసంబంధం విలువ సంబంధం. తన విలువని తెలిపే సరుకు యొక్క విలువ వ్యక్తికరణ. ఉపయోగశ్శ విలువగా, అంటే సరుకు శరీరంగా, బట్ట కోటు వంటిది కాదు. కోటుకి భిన్నమైనది. విలువగా ముందుకో చ్చినప్పుడు ఒక సంబంధంలో వ్యక్తమపుతుంది. ఈ సంబంధంలో మరొక రకం సరుకు కోటు, బట్టకు సమం అవుతుంది, అంటే బట్టలో నూ కోటులోనూ ఒక సారం ఉన్నట్లు లెక్కిస్తుంది.

అయితే తనవిలువని చెప్పుకునేది బట్ట. అది తనకి భిన్నమైన మరొక సరుకుతో సంబంధంలోకి వస్తుంది. ఈ సంబంధం సమానం అని తేల్చి సంబంధం. సమానత్వ సంబంధం

20 గజాల బట్ట = 1 కోటు అనే సమీకరణానికి మూలం: బట్ట=కోటు .

మామూలు మాటల్లో చెబితే, కోటు సారంలో బట్ట లాంటిదే. కనుక ఒకదాన్ని మరొకదానితో పరిమాణాత్మకంగా సమపరచవచ్చు.

గజం బట్టలో పున్న సారానికి 20 రట్ల సారం కోటులో పుండి.సమపరిష్ట, 20 గజాల బట్ట= ఒకకోటు.

ఉపయోగపు విలువలుగా అయితే ఏసరుక్కు ఆ సరుకే , దేనికదే. భిన్నమైనవి.అయితే విలువలుగా సరుకులన్నీ ఒకటే. ఎందుకంటే విలువలుగా సరుకులు పేరుకున్న శ్రమే. శ్రమ పేరుడే అన్నామంటే వాటిని అనిర్దిష్టతకి, విలువకి దించినట్లే - మన విశ్లేషణ ద్వారా.అయితే ఈ విలువకి వాటి శరీర రూపాన్ని తప్ప మరొక రూపాన్ని ఆపాదించం.

అయితే సరుక్కు ,మరొక సరుక్కు విలువ సంబంధంలో ఇందుకు భిన్నంగా పుంటుంది. బట్ట తానేక విలువనంటూ ముందుకొస్తుంది, తన శరీరాన్ని పదలి పెట్టి మరీ దూసుకొస్తుంది. ఇదంతా విలువ సంబంధంలో ఉన్నపుడే సాధ్యం. దేనికది విడిగా పున్నపుడు సాధ్యమవదు. అప్పుడు శరీరరూపం తప్ప మరొకరూపం అవి తీసుకోలేవు.ఇది స్వప్పం.

మనం కోటును బట్టకు సమానకం చేశాం. తద్వారా కోటు లో రూపొందిన శ్రమనీ, బట్టలో రూపొందిన శ్రమని సమానం చేశాం అన్నమాట. కోటుని చేసింది దర్శి శ్రమ. బట్టను చేసింది నేత శ్రమ. ఈ రెండూ గుణాత్మకంగా భిన్నమైనవి.

మరి వాటిని ఎలా సమానం చెయ్యగలం? విలువని ఏర్పరచే మేరకు రెంటినీ అనిర్దిష్ట శ్రమకు దింపడం ద్వారా మాత్రమే అలా చెయ్యగలం. అనిర్దిష్ట శ్రమ విలువ సారం.

ఇంతవరకే తెలిస్తే సరిపోదు. తెలుసుకోవాల్సిన మరొక విషయం మిగిలే పుంది. ఏమంటే,

శ్రమ దానికదే విలువ కాదు.

బట్ట విలువని ఏర్పరచిన శ్రమా, కోటుని ఏర్పరచిన శ్రమా ఒకేరకమైన అనిర్దిష్ట మానవ శ్రమ అని తెలుసుకున్నాం. ప్రతిసరుకులోనూ ఒకేసారం ఉన్నపుడు, ఆసరుకులు ఏవో పరిమాణాల్లో సమానం అప్పతాయి అనీ తెలుకున్నాం.

ఇంతవరకే తెలిస్తే సరిపోదు. బట్ట విలువ ఏర్పరచిన శ్రమ స్వభావం వ్యక్తికరణ ఒక్కటే సరిపోదు.

తెలుసుకోవాల్సినది మరొకటుంది:

అనిర్దిష్ట శ్రమ దానికదిగా విలువ కాదు. విలువంటే, ఏదైనా వస్తువులో చేరిన /రూపొందిన అనిర్దిష్ట శ్రమ.బట్టలోనూ కోటులోనూ చేరిపున్న శ్రమ విలువ అపుతుంది.

బట్టని చేసిన శ్రమ కోటు చెయ్యడానికి ఉపయోగించవచ్చు.మరేదైనా తయారు చెయడానికి వాడవచ్చు.అయితే అది ఒక ఉత్సాహితంలో చేరిండాలి. అప్పుడే ఆ శ్రమ విలువ అపుతుంది.ఎందుకంటే శ్రమని శ్రమగా పుంచడం కుదరదు. శ్రమ దానికదిగా విలువ కాదు. ఎందుకు కాదో చెప్పాడు.

తుమ అంటే చలనంలో తుమ శక్తి, సహిత తుమ విలువని ఏర్పరుస్తుంది. కానీ దానికదే విలువ కాదు. తుమ పేరుకున్న స్థితిలో మాత్రమే విలువ అపుతుంది. అంటే ఎదో ఒక సరుకులో రూపొంది నష్టుడు మాత్రమే తుమ విలువ అపుతుంది. మానవ తుమ పేరుడుగా బట్ట ఒక విలువ. ఆవిలువని వ్యక్తం చెయ్యాలంటే, విలువకి వస్తుగత మనుగడ ఉన్నట్లు ఆ విలువ వ్యక్తం కావాలి. అంటే, ఆబట్టనుండి పాదార్థికంగా భిన్నమైనదిగా వ్యక్తం కావాలి. అయినాగాని బట్టకే, అన్ని ఇతర సరుకులకే ఉమ్మడి అయినదిగా వ్యక్తం కావాలి. సమస్య పరిష్కారం అయింది.- కాపిటల్ 1.57 -58

విలువ సమీకరణంలో సమానకం స్థానంలో ఉన్నప్పుడు కోటు బట్టకు గుణాత్మకంగా సమానమైనదిగా ఉంటుంది. అది విలువ కనక బట్ట వంటిదే. కోటులో విలువని తప్ప మరి దేన్ని చూడం. దాని శరీరం విలువకి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తుంది. అయినా, కోటు శరీరం దానికదిగా కేవలం ఒక ఉపయోగపు విలువ మాత్రమే. తానీక విలువని అని చెప్పుదు. మొదట్లో మనం పట్టుకున్న బట్ట లాగే. “బట్టతో విలువ సంబంధంలో పెట్టగానే, సంబంధంలో లేనప్పటి కంటే కోటు మరింత అర్థవంతం అపుతుందని తెలుస్తుంది.” ఎక్కువ విషయం చెయ్యుతుంది. ఉపయోగపువిలువనే కాదు, విలువని కూడా అని. ఒకవ్యక్తి మష్టిలో ఉన్నప్పటికంటే యూనిపాంలో ఉన్నప్పుడు ఎక్కువగా లెక్కకొస్తాడు, అలాగే.

కోటు ఉత్పత్తిలో మానవ తుమశక్తి కుట్టు రూపంలో ఖర్చుయింది. అది కోటులో నిల్వ అయింది. కోటు ఈ అంశంలో విలువ నిక్షేపం (depository of value). అయినా, ఆకోటు చీలికలయినా అది విలువ అనే విషయాన్ని బయటపడనీయదు. బట్టతో విలువ సంబంధంలో మాత్రం కోటు కేవలం ఈ అంశ తోనే ఉంటుంది. కనుక రూపొందిన విలువగా, విలువ అయిన శరీరంగా లెక్కకొస్తుంది.

“A అనేవాడు B దృష్టిలో ప్రభువు. ‘ప్రభువు’ B దృష్టిలో A శరీర రూపాన్ని పొందితే తప్పA అనేవాడు B కి ప్రభువు కాలేడు. అంతేకాక, కొత్త ప్రభువు వచ్చినప్పుడల్లా ప్రభుత రూపురేఖలూ, జట్టుగా వగయిరా అన్ని మారతాయి.”

కనుక బట్టకి కోటు సమానకంగా ఉన్న విలువ సమీకరణంలో కోటు విలువ రూపంగా వ్యవహరిస్తుంది. బట్ట సరుకు విలువ కోటు సరుకు శరీర రూపంలో వ్యక్తం చెయ్యబడుతుంది. అంటే ఒక సరుకు విలువ మరొక సరుకు ఉపయోగపు విలువలో. ఉపయోగపు విలువగా బట్ట కోటు లాంటిది కాదు. కోటుకి భిన్నమైనది. అయితే విలువగా బట్ట కోటు వంటిదే. ఆవిధంగా బట్ట తన శరీర రూపానికి భిన్నమైన విలువ రూపాన్ని పొందుతుంది. బట్ట ఒక విలువ అనే వాస్తవం (విషయం) కోటుతో దాని సమానత్వం ద్వారా వెల్లడపుతుంది—“ ఒక కైస్తువుని గొర్రె స్వభావం దేవుని గొర్రెతో అతని పోలికలో వెల్లడయినట్లు” -కాపిటల్ 1.58 తోలి జర్నల్ కూర్చుకి చేర్చిన అనుబంధంలో ఇలాంది : కోటు ఒక వస్తువు రూపంలో దాని ఉత్పత్తికి ఖర్చుయిన మానవ తుమ శక్తి వ్యక్తికరణ. ఆ మేరకు అది అనిర్ణయిస్తు మానవ తుమ యొక్క జెల్లీ(jelly). ఆవిధంగా కోటు అనేది విలువ. అలాగే బట్ట కూడా, అదే మానవ తుమ జెల్లీ గా అది విలువే. బట్టలోను కోటు లోనూ ఉమ్మడిగా మానవతుమ వుంది. ఈ సంబంధంలో ఒక వస్తువుగా కోటు, బట్టలోనూ, తనలోనూ ఉమ్మడిగా

పున్న మానవ శ్రమకు ప్రతినిధిగా వుంటుంది. ఈ సంబంధంలో కోటు ' విలువ ఆకారంగా' మాత్రమే లెక్కకొస్తుంది. అందువల్ల, ఈ సంబంధంలో బట్ట విలువ యొక్క రూపంగా, అంటే బట్ట విలువ ఏ రూపంలో కనపడుతుందో ఆ ఇంద్రియాగేచర రూపంగా కోటు లెక్కకొస్తుంది. ఆవిధంగా విలువ సంబంధం వల్ల ఒక సరుకు విలువ మరోకసరుకు ఉపయోగపు విలువలో వ్యక్తమవుతుంది. అంటే, దానికి భిన్నమైన మరోక సరుకు శరీరం ద్వారా అన్నమాట.

విలువ సంబంధంలో ఉన్న సాపేక్ష విలువ రూపం యొక్క పరిమాణాత్మక నిర్దిష్టత (Quantitative definiteness).

విలువగా 20 గజాలబట్ట శ్రమ జెల్లి. అంత మాత్రమే కాదు. ఆబట్టలో కొంత నిశ్చిత పరిమాణం లో శ్రమ వస్తూత్వం (objectified) చెందింది. అంతే పరిమాణం లో కోటు లో కూడా. రెంటిలోనూ ఉన్న శ్రమ గుణాత్మకంగా ఒకటే, పరిమాణాత్మకంగానూ ఒకటే. కనుకనే సమానం అవుతాయి. 20 గజాల బట్ట = 1 కోటు అవుతుంది గాని 20 గజాల బట్ట = డఱన్ కోట్లు కావు.

ఏరండు సరుకుల విలువ సంబంధానికైనా ఇది వర్తిస్తుంది.

ఉదాహరణకి 10 కిలోల టొమాటోలు, 3 దస్తాల కాగితాలు. నిశ్చిత పరిమాణంలో ఉన్న సరుకు ఏదైనా దానిలో ఒక నిశ్చిత పరిమాణంలో మానవ శ్రమ ఇమిడి ఉంటుంది. అందువల్ల :

" విలువ రూపం విలువనే కాక విలువ పరిమాణాన్ని కూడా వ్యక్తం చెయ్యాలి." కాగితాల్లోను, టొమాటోల్లోనూ విలువ ఉన్నది. కనుక విలువలుగా చూస్తే, అపి గుణాత్మకంగా ఒకటే.

టొమాటోలు = కాగితాలు

గుణాత్మకంగా సమానమైనవే. కాని అదొక్కటే దాలదు. పరిమాణాత్మక సమానత్వం ఉండాలి.

విలువ పున్నట్లు చెప్పడమే కాదు, ఎంత పరిమాణంలో ఉండే కూడా చెప్పాలి.

10 కిలోల టొమాటోలో ఎంత విలువ సారం ఉండే, 3 దస్తాల కాగితాల్లో అంటే ఉంటేనే ఆపరిమాణాలో రెండూ సమానమవుతాయి. వేరే నిప్పుత్తిలో కావు. ప్రాపి పరిస్థితుల్లో, అంటే

5 కిలోల టొమాటోలు = 3 దస్తాల కాగితాలు అనేది కుదరదు. రెంటిలోనూ ఒకే సారం ఉన్నది కాని పరిమాణంలో తేడా ఉంది. 5 కిలోల టొమాటోలో 3 దస్తాల కాగితాల్లో ఉన్న సారంలో సగమే ఉంది. కనుక సమానం కావు.

20 గజాల బట్టలో విలువ సారం ఎంత ఉండే సరిగ్గా అంతే ఒక కోటు లో ఉంది. దీనర్దం ఆపరిమాణాలో ఉన్న ఆ రెండు సరుకుల ఉత్పత్తికి ఒకేమొత్తం శ్రమ కాలం ఖర్చుయిందని.

ఒక సరుకు విలువని ఆసరుకు యొక్క సాపేక్ష విలువ అని ఎప్పుడు అంటాం?

ఒక సరుకు విలువకి వేరీక సరుకు ప్రాతినిధ్యం వహించి వుంటే ఆ సరుకు విలువ సాపేక్షవిలువ అనబడుతుంది. ఉదాహరణకు, 5 కిలోల టొమాటోలు = 3 దస్తాల కాగితాలు అనప్పుడు టొమాటోల విలువకు కాగితాలు ప్రాతినిధ్యం వహించాయి. కనుక టొమాటోల విలువ వాటి సాపేక్ష విలువ అవుతుంది.

“ ఒకసరుకు విలువ స్థిరంగా వుంటూ ,దాని సాపేక్ష విలువ మారవచ్చు. భిన్నంగా దాని విలువ మారినా, సాపేక్ష విలువ స్థిరంగా వుండవచ్చు”

ఉత్సాహకతలో వచ్చే మార్పుల వల్ల సరుకులకు పట్టే శమ కాలంలో మార్పులోస్తాయి.వాటిపుభావం సాపేక్ష విలువ మీద ఎలావుంటుంది?

ఉత్సాహకతలో వచ్చే మార్పుల ప్రభావం

అయితే, నేతపని ఉత్సాహకతలోనో కుట్టుపని ఉత్సాహకతలోనో మార్పులు రావచ్చు. ఆయా మార్పులకి తగినట్లు 20 గజాల బట్ట 1 కోటు ఉత్పత్తికి 1 కోటు ఉత్పత్తికి అవసరమయ్యే శమ కాలం మారుతూ ఉంటుంది.ఆ మార్పుల ప్రభావం విలువ పరిమాణం యొక్క సాపేక్ష వ్యక్తికరణ మీద ఎలావుంటుంది?

ఇక్కడ మార్పు అన్ని అవకాశాలనూ చర్చించాడు:

1)యొదటిది.కోటు విలువ స్థిరంగా వుండగా, బట్ట విలువ మారుతున్న సందర్భం.

A)పత్తి పండే నేల నిస్సారమవుతున్నందు వల్ల – బట్ట 1 కోటు ఉత్పత్తికి అవసరమయ్యే శమకాలం రెట్టింపు అయిందనుకుందాం. అప్పుడు ఆబట్ట విలువ కూడా అంతకు ముందుకంటే రెండింతలవుతుంది.

20 గజాల బట్ట = 1 కోటు అనే సమీకరణంకి బదులు ఇప్పుడు

20 గజాల బట్ట = 2 కోట్లు అనేదొస్తుంది.

B) దానికి భిన్నంగా, అభివృద్ధి చెందిన మగ్గాలు వచ్చినందువల్ల బట్ట 1 కోటు ఉత్పత్తికి అవసరమయ్యే శమ కాలం సగానికి తగ్గితే, బట్ట విలువ కూడా సగమవుతుంది.

దీనికి అనుగుణంగా సమీకరణం మారి

20 గజాల బట్ట = $\frac{1}{2}$ కోటు అనేదొస్తుంది.

ఈ మార్పు కూడా పరస్పర వ్యతిరేక కారణాల వల్ల వచ్చిందనేది స్వప్తమే.

2)బట్ట విలువ స్థిరంగా ఉండగా,కోటు విలువ మారుతున్న సందర్భం.

A) ఊలు దిగుబడి తగ్గి, కోటు ఉత్పత్తికి అవసరమయ్యే శమ కాలం రెట్టింపై

20 గజాల బట్ట = 1 కోటు అనే దానికి మారుగా

20 గజాల బట్ట = $\frac{1}{2}$ కోటు అనేదొస్తుంది.

ఇందుకు భిన్నంగా కోటు విలువ సగానికి తగ్గితే

20 గజాల బట్ట = 2 కోట్లు అనేదొస్తుంది.

దీన్ని బట్టి: సరుకు A విలువ స్థిరంగా వుంటే, సరుకు B లో వ్యక్తమయ్యే సాపేక్ష విలువ B విలువ పెరిగితే తగ్గుతుంది. తగ్గితే పెరుగుతుంది. సరుకు B విలువ పెరిగినా తరిగినా విలోమంగా మారుతుంది.

1,2 లో ఇచ్చిన వివిధ సందర్భాల్లో చూస్తే, సాపేక్ష విలువల్లో వచ్చే మార్పు పరస్పర వ్యతిరేక కారణాల వల్ల ఏర్పడవచ్చు. ఎలాగంటే:

20 గజాల బట్ట = 1 కోటు అనేది, 20 గజాల బట్ట = 2 కోటు కావడానికి రెండు కారణాలు ఉండవచ్చు. ఒకటి, కోటు విలువ అలాగే ఉండగా, బట్ట విలువ రెండింతలు కావడం. రెండు, బట్టవిలువ అలాగే ఉండగా, కోటు విలువ సగం కావడం. సాపేక్ష విలువలో వచ్చిన ఈ మార్పు, పరస్పరం వ్యతిరేకమైన కారణాల మూలంగా వచ్చిందనేది స్వప్తమే.

అలాగే కోటు విలువ అలాగే ఉండగా, బట్ట విలువ సగానికి తగ్గినా, బట్టవిలువ అలాగే ఉండి, కోటు విలువ రెట్టింపయినా 20 గజాల బట్ట = $\frac{1}{2}$ కోటు అవుతుంది.

ఈ మార్పు కూడా పరస్పర వ్యతిరేక కారణాల వల్ల వచ్చిందనేది స్వప్తమే.

3) బట్ట, కోటు ఏటి ఉత్పత్తికి అవసరమయ్య శమ కాలాలు రెండూ ఒక దిశలో, ఒక నిష్పత్తిలో మారుతున్న సందర్భాలో, వాటి వాటి విలువల్లో మార్పులోస్తాయి. కానీ, 20 గజాల బట్ట = 1 కోటు అనేది మారదు. అలానే ఉంటుంది. రెంటి విలువ్వాలు ఏక కాలంలో రెట్టింపయినా, సగమయినా ఆ సమీకరణం మారాడు. ఇది స్వయం స్వప్తం.

వాటి విలువల్లో వచ్చ మార్పు తెలియాలంటే, విలువ స్థిరంగా వున్న మూడో సరుకుతో పోల్చాలి. బట్టని, కోటుని మాత్రమే పోల్చి చూస్తే అటువంటి మార్పు తెలియనే తెలియదు. తెలుసుకునే ఆస్కారమే ఉండదు.

ఇక్కడ మూడో వస్తువుగా 2 కుర్చీలు తీసుకుండాం.

20 గజాల బట్ట = 1 కోటు = 2 కుర్చీలు

బట్టవిలువా కోటు విలువా రెండూ రెట్టింపయితే,

20 గజాల బట్ట = 1 కోటు = 4 కుర్చీలు అనేదొస్తుంది.

రెంటి విలువా సగానికి పడిపోతే,

20 గజాల బట్ట = 1 కోటు = 1 కుర్చీ అవుతుంది.

రెండు సందర్భాలలోనూ 20 గజాల బట్ట = 1 కోటు అనేది మారదు. బట్టవిలువ సాపేక్షంగా కుర్చీలో వ్యక్తమయినప్పుడు, బట్టవిలువలో వచ్చిన మార్పు బయట పడుతుంది. కానీ కోటు లో వ్యక్తమయినప్పుడు బయటపడదు.

4) బట్ట ఉత్పత్తికి, కోటు ఉత్పత్తికి అవసరమయ్య శమ కాలాలు ఒక దిశలో మారుతున్నా, అసమాన స్థాయిలో ఈ మార్పు జరగవచ్చు. ఉదాహరణకి, బట్ట ఉత్పత్తికి పట్టే శమ కాలం రెండు రెట్లయి, కోటు ఉత్పత్తికి పట్టే కాలం $1 \frac{1}{2}$ రెట్లు కావచ్చు. ఇంకా వేర్వేరు కాలాలు పట్టవచ్చు. ఒక సరుకు సాపేక్ష విలువలో సాధ్యమయ్య తేడాల ప్రభావాన్ని 1,2,3 సందర్భాల్లిన్న బట్టి తెలిగ్గా రాబట్టవచ్చు.

విలువ పరిమాణంలో వాస్తవ మార్పులు, వాటి సాపేక్ష వ్యక్తికరణలో – సాపేక్ష విలువ పరిమాణంలో – స్వప్తంగా గానీ, సంపూర్ణంగా గానీ ప్రతిబింబించవు. ఒక సరుకు విలువ అలాగే వున్నా, దాని సాపేక్ష విలువ మారవచ్చు. దాని విలువ మారుతున్నా, సాపేక్ష విలువ అలాగే వుండనూ వచ్చు. విలువ పరిమాణాల్లోనూ, ఈ పరిమాణాల సాపేక్ష వ్యక్తికరణ లోనూ ఒకేసారి వచ్చ వ్యత్యాసాలు అనుగుణంగా ఉండాలి అనేదొమ్మీ లేదు.

సాపేక్ష విలువ రూపం మొత్తంగా

సాపేక్ష విలువ వ్యక్తికరణ ద్వారా సరుకు విలువ దాని సోంత ఉపయోగపు విలువకి భిన్నమైన రూపాన్ని పొందుతుంది.

ఈ సరుకు ఉపయోగపు రూపం (use form) ఉదాహరణకి ఒక్క అయితే అది కోటుతో సమానత్వ సంబంధంలో విలువ రూపం పొందుతుంది. ఈ సమానత్వ సంబంధం ద్వారా, దానికి(sensibly different) భిన్నమైన మరొక సరుకు శరీరం విలువగా దాని మనుగడకు, విలువగా దాని స్వభావానికి అద్దం అపుతుంది/పదుతుంది.ఆవిధంగా అది తన ప్రాకృతిక రూపానికి భిన్నమైన స్వతంత్రమైన విలువ రూపాన్ని పొందుతుంది. రెండు,నీర్దిష్ట పరిమాణం గల విలువగా అది ఏ నిష్పత్తిలో మరొక సరుక్కు సమం అపుతుందో కొలవబడుతుంది.

విలువ యొక్క సమానక రూపం

మన ఉదాహరణలో కోటు సమానక రూపం లో ఉంది. ఒక్క తనవిలువని కోటు ఉపయోగపు విలువలో (శరీర రూపంలో) తెలుపుతుంది. అదే సమయంలో కోటు మీద ఒక ప్రత్యేకమైన విలువ రూపాన్ని ముద్దిస్తుంది. ఆ విలువ రూపమే సమానక రూపం.

1 కళ్ళజోడు = 1 స్కూల్ బాగ్

కళ్ళజోడు తనవిలువని స్కూల్ బాగ్ లో తెలుపుతుంది. బాగ్ ని సమానకం చేస్తుంది.అంటే దాని మీద సమానక రూపం ముద్ద వేస్తుంది.

ఈ విలువ సమీకరణంలో కళ్ళజోడు సాపేక్షవిలువ రూపంలో ఉంది. బాగ్ సమానకం రూపంలో ఉంది. కళ్ళజోడు తన విలువని స్కూల్ బాగ్ లో తెలుపుకుంటుంది.

నేరుగా మారగలిగే రూపం

ఒక సరుకు విలువను కలిగిపున్నట్లు ఎలా బయటపడుతుంది? మరొకసరుకు దానితో నేరుగా మారకం కాగలుగుతుంది అని చెప్పడం ద్వారా. అందువల్ల ఒక సరుకు సమానకం రూపంలో వున్నది అన్నామంటే, అది ఇతర సరుకులతో మారకం కాగలదు అంటున్నామన్నమాట.

ఒక సరుకు విలువగా అగుడే రూపంలో ఉంటే అది మరొకసరుకుతో మారగలుగుతుంది.అంటే దాని భౌతిక రూపం విలువ రూపంగా లేక్కకోస్తునే. ఈ ధర్మం కోటుకి వుంటుంది-బట్టకు కోటుతో విలువ సంబంధంలో. అలా కాకపోతే, కోటు అనే వస్తువులో ఒక్క విలువ వ్యక్తం కాదు.ఆకారణంగా కోటు సమానక రూపంలో వుంది అంటే అద్దం ఇదే.విలువ సమీకరణంలో అది వున్న స్థానం వల్ల , దాని ప్రాకృతిక రూపం మరొక సరుకు విలువ రూపంగా లేక్కకోస్తుంది. మరొక సరుకుతో తక్షణం మారగలగే రూపాన్ని పొందుతుంది. అందువల్ల, వేరొక సరుక్కు విలువగా అగుడాలంటే, ఆసరుకు దాని ప్రాకృతిక రూపానికి భిన్నమైన రూపాన్ని తీసుకోవాలిన అవసరం లేదు.- Appendix to the 1st German edition of Capital, volume 1

సమానక రూపంలో(విలువ) పరిమాణాత్మక నిర్దారణ వుండదు

కోటు రూపంలో పున్న వస్తువు బట్టతో నేరుగా మారుతుంది. లేక బింగారం రూపంలో పున్న వస్తువు విదయినా అన్ని ఇతర సరుకులతో మారగలదు – ఈ వస్తువు సమానక రూపం ఏ మాత్రం పరిమాణాత్మక నిర్దారణ కలిగి వుండదు. కలిగి వుంటుంది అనే పొరపాటు అబిప్రాయమూ వుంది. ఇందుకు కారణాలు:

1. బట్ట విలువని వ్యక్తికరించే కోటు కూడా పరిమాణాత్మకంగా నిర్దిష్టమమైనదే. 1 కోటు ,12 కోటులు కావు లాగా. ఒకటి అనేది కోటు నిర్దిష్ట పరిమాణమే. కనుక సమానక రూపంలో పరిమాణాత్మక నిర్దారణ వుంటుంది అనిపిస్తుంది.

ఒక కోటు 12 కోటులు కాదు. ఎందువల్ల? 20 గజాల బట్ట తన సాపేక్ష విలువ వ్యక్తికరణలో కేవలం విలువగానే కాకుండా, అదేసమయంలో నిర్దిష్ట పరిమాణంగల విలువగా కూడా కోలవబడుతుంది. 1 కోటు, (12 కోటులు కాదు), 20 గజాలబట్టలో ఎంత శ్రమ వుందో అంతే శ్రమను కలిగి వుంది కనుకనే 20 గజాల బట్టకు సమానం. ఈ విషయానికి, బట్టతో నేరుగా మారే కోటు వంటి సరుకు ప్రత్యేకధర్మానికి ఏమీ సంబంధంలేదు.

2. నిర్దిష్ట విలువ పరిమాణంగా బట్ట 20 గజాలు 1 కోటులో వ్యక్తమయితే, అప్పుడు విపర్యయంగా(conversely) ఒక కోటు విలువ పరిమాణాన్ని కూడా 20 గజాల బట్టలో చెప్పవచ్చు.

అయితే పరోక్షంగా మాత్రమే, ఈసమీకరణని తిరగదిప్పడం ద్వారా మాత్రమే. కోటు సమానకం పాత్రలో ఉన్నంతవరకు ఇది కుదరదు. సాపేక్ష విలువ రూపంలో ఉన్నప్పుడే ఇది సాధ్యం.

3. ఇదే ఫార్ములాన్సి - 20 గజాల బట్ట = 1 కోటు, లేక 20 గజాల బట్ట 1 కోటుతో - అనేదాన్ని ఇలాకూడా చెప్పవచ్చ:

20 గజాల బట్ట 1 కోటు సమానకాలు (equivalents), సమాన పరిమాణంలో పున్న విలువలు.

ఇక్కడ మనం ఏసరుకు విలువనీ, రెండో సరుకు ఉపయోగస్తు విలువలో వ్యక్తం చెయ్యడం లేదు. కనుక దేన్ని సమానకం స్థానంలో వుంచడం లేదు. ఇక్కడ సమానక అంతే ‘పరిమాణంలో సమానమైన వస్తువు’ అని అర్థం.

“కోటు బట్టకు సమానకంగా ఉంటే, కోటులు బట్టతో నేరుగా మారకంకాగల లాక్షణిక ధర్మాన్ని పొందుతాయి.

అంతమాత్రాన అవి ఏ నిష్పత్తిలో మారతాయో చెప్పినట్లు అవదు.” కాపిటల్1 .....

మారక నిష్పత్తి రెండు వస్తువుల ఉత్పత్తికి సామాజికంగా అవసరమైన శ్రమ కాలాన్ని బట్టి నిర్దయం అవుతుంది.

“బట్ట విలువ పరిమాణం ఇవ్వబడింది కనుక ఈ నిష్పత్తి కోటు విలువ పరిమాణాన్ని బట్టి ఉంటుంది. కోటు సమానకంగానూ, బట్ట సాపేక్ష విలువగానూ వ్యక్తమైనా, ఇందుకు భిన్నంగా బట్ట సమానకంగానూ, కోటు సాపేక్ష విలువగానూ వ్యక్తమైనా , కోటు విలువ పరిమాణం ఎప్పటిలాగే దాని ఉత్పత్తికి అవసరమైన శ్రమ కాలం చేత నిర్దయ మవుతుంది.అందువల్ల కోటు విలువ పరిమాణం కోటు విలువ రూపం నుండి స్వతంత్రంగా వుంటుంది.” – కాపిటల్1.....

ఈ మారక సంబంధాన్ని కోటుల విలువా,బట్ట విలువా రెండూ నిర్దయించినప్పటికీ, కోటు సమానకం రూపంలో తేగల పరిమాణాలు కోటు విలువకు ఒక వ్యక్తికరణ కావు.

“విలువ వ్యక్తికరణలో కోటులు సమానకం స్థానంలో ఉంటే, వాటి విలువల పరిమాణం వ్యక్తంకావు. అంతకన్నా అని ఒకానేక వస్తువు యొక్క నిర్దిష్ట మొత్తాలుగా లెక్కకొస్తాయి .”-కాపీటల్1 ...

ఈ సమీకరణలో కోటు విలువ పరిమాణం వ్యక్తం కాదు.

సమానక రూపం కోటుల పరిమాణాన్ని చెబుతుంది: 20 గజాల బట్ట 2 కోట్లో 5 కోట్లో కాదు, ఒక్క కోట్లో. కోటు విలువ సగానికి పడిపోతే 20 గజాల బట్ట 2 కోటులు. దీన్ని బట్టి, కోటుల పరిమాణం ఆకోటు ల విలువ పరిమాణం యొక్క వ్యక్తికరణ కాదా? కాదు. ఎందుకంటే,

1.” ఈ సంబంధంలో కోటు లు ఒక వస్తువు యొక్క పరిమాణాలుగా లెక్కకొస్తాయి, కానివిలువ పరిమాణాలుగా కాదు.

40 గజాల బట్ట విలువ- ఏమిటి?2 కోటు లు. ఇక్కడ కోటు లు సమానకం పాత్ర పోషిస్తున్నాయి. అంటే బట్టకు సంబంధించి ఉపయోగపువిలువ అయిన కోటు విలువ మూర్ఖిగా లెక్కకొస్తుంది. కనుక కొంత నిర్దిష్ట పరిమాణంలో ఉన్న బట్ట విలువ వ్యక్తికరణకు ఇన్ని కోటులు అని సంబ్యాచాలు.”- కాపీటల్1 ..

2. “ రెండు కోటులు 40 గజాల బట్ట విలువ పరిమాణాన్ని చెప్పు గలవు . కానీ తననొంత విలువ పరిమాణాన్ని,(అంటే) కోటుల విలువ పరిమాణాన్నిఎప్పటికీ చెప్పులేవు.”- కాపీటల్ 1.....

(ఈ విషయం ధర ప్రమాణం, విలువ కోలతల గురించి మార్గ్ని చర్చించే చోట మళ్ళీ వస్తుంది).

సమానక రూపానికున్న ప్రత్యక్షతలు

ఇక సమానక రూపానికి 3 ప్రత్యక్షతలున్నాయి.

1. సరుకు భౌతికరూపం విలువరూపం అవుతుంది
2. నిర్దిష్ట శమ, దానికి విరుద్ధమైన అనిర్దిష్ట శమ రూపం అవుతుంది
3. ప్రైవేట్ శమ సామాజిక శమలో వ్యక్తం అవుతుంది.

1. ఉపయోగపు విలువ, దానికి విరుద్ధమైన విలువ అగుపడే రూపం అవుతుంది.

ఈ ప్రత్యక్షత మాలికమయినది కాదు. కాకబోయునా 3 ప్రత్యక్షతల లోనూ స్పృష్టమైనది.

సరుకు భౌతికరూపం విలువరూపం అవుతుంది.

”అయితే గమనించాల్సిన విషయం, ఈ తిరగబడడం అనేది B సరుకుకి (కోట్లో, ధాన్యమో, ఇనుమో మరొకటో)మాత్రమే సంబవిస్తుంది- మరేదో సరుకు A (బట్ట మొదలైనవి)దానితో విలువ సంబంధంలోకి వచ్చినప్పుడు మాత్రమే. అప్పుడైనా, ఈ సంబంధం పరిమితుల్లో మాత్రమే.”

విడిగా చూస్తే కోటు ఒక ప్రయోజనకర వస్తువు, ఒక ఉపయోగపు విలువ. బట్టలాగో అలాగే. ఏసరుకూ తనకు తానే సమానకంగా వుండజూలదు. అందువల్ల, తన భౌతిక రూపాన్ని తననొంత విలువ వ్యక్తికరణగా

చెయ్యలేదు. ఆకారణంగా అది మరీక సరుకును సమానకంగా సంబంధంలోకి తెచ్చి తీరాలి. అంటే, మరీక సరుకు శరీరాన్ని తననొంత విలువ రూపంగా ఆమోదించి తీరాలి.

బట్ట విలువ కోటులో వ్యక్తం కావడమూ, ఒక చక్కర గడ్డ (sugar loaf) తనబటువుని ఇనుప బటువు రాళ్ళలో వ్యక్తం చెయ్యడమూ ఒకేలాంటిని అంటాడు. (19 వ శతాబ్దం చివరిదశ దాకా చక్కర పలుకులుగా ఉండేది కాదు. ఎత్తైన గడ్డలుగా దోరికేది ఒక్కొక్క గడ్డ 3 కిలోలనించి 15 కిలోల దాకా ఉండేది. దాన్ని పలుకులుచేసే ప్రత్యేక పరికరాలు వంటిళ్ళలో ఉండవి.)

చక్కర గడ్డ ఒక శరీరం, దానికి బటువు వుంటుంది. దాన్ని చూచో, తాకో దాని బటుపెంతో చెప్పులేం. అందుకోసం కొన్నివేర్వేరు ఇనుప ముక్కలు తీసుకుంటాం. వాటి బటువు ముందుగానే నిర్ణయమై వుంటుంది. (కిలో, అరకిలో, 100 ర్రాములు ఇలా) చక్కర గడ్డ భౌతిక రూపం ఎలా బటువు అగుపే రూపం కాదో, ఇనుం భౌతిక రూపం కూడా బటువు అగుపే రూపం కాదు. (చక్కర గడ్డలో బటువు కనబడదు కదా, అలాగే ఇనుము లో నూ కనబడదు.) అయినా, చక్కర గడ్డ బటువు వ్యక్తం చెయ్యడానికి, దాన్ని ఇనుముతో బటువు సంబంధంలో పెడతాం. ఈ సంబంధంలో ఇనుము బటువుకు తప్ప మరి దేనికి ప్రాతినిధ్యం వహించని వస్తువు. అందువల్ల ఇనుం పరిమాణాలు చక్కర బటువుని కొలిచేవిగా వుంటాయి. పంచదార శరీరానికి సంబంధించి అవి కేవలం బటువు అగుపే రూపాలు మాత్రమే. చక్కరో, మరీకటో శరీరం బటువు కనుక్కునే సంబంధంలో ప్రవేశించి నప్పుడు మాత్రమే ఇనుం ఈ పాత్రను పోషిస్తుంది. వాటికి బటువు లేకపోతే ఈ సంబంధంలోకి రాలేవు. ఒకటి మరీకదాని బటువు వ్యక్తం చేసేదిగా వుండలేదు. రెంటిని తక్కుడ సిబైల్లో వేస్తే, బటువులుగా రెండూ ఒకలాంటివే. కనుక ఎదో నిష్పత్తిలో ఒక బటువు తూగుతాయి. ఇక్కడ ఇనుం కేవలం బటువుకి ప్రతినిధిగా ఉన్నట్టు, మన విలువ వ్యక్తికరణలో కోటు కేవలం విలువకి ప్రతినిధిగా వుంటుంది.

పోలిక ఇంత వరకే. చక్కరగడ్డ బటువు వ్యక్తికరణలో ఇనుం ఒక స్వాభావిక ధర్మానికి - రెండు వస్తువులకూ ఉమ్మడిగా ఉన్న ధర్మానికి - అంటే వాటి బటువుకి - ప్రతినిధిగా వుంది; కానీ బట్ట విలువ వ్యక్తికరణలో, కోటు స్వాభావిక ధర్మం కానీ ధర్మానికి, రెంటికి వున్న ధర్మానికి, కేవలం సామాజికమైన ధర్మానికి, అంటే వాటి విలువకు ప్రతినిధ్యం వహిస్తుంది.

బటువు శరీర ధర్మం. భౌతిక ధర్మం. విలువ సామాజిక ధర్మం. విలువ సామాజిక మైనది అని సమానక రూపం చెప్పాడు. సాపేక్ష రూపం అలాగని తెలియజేస్తుంది.

“ఒక సరుకు సాపేక్ష విలువ రూపం, ఆసరుకు విలువను వ్యక్తం చేస్తుంది - ఆసరుకు పదార్థం నుండి, ధర్మాలనుండి పూర్తిగా భిన్నమైనదిగా ఉదాహరణకి, కోటు వంటిది అయినట్లుగా; అలా వ్యక్తం చేస్తుంది కనుక ఈ వ్యక్తికరణ తన వెనక ఎదో సామాజిక సంబంధం దాగి వున్నట్లు సూచిస్తుంది. సాపేక్ష విలువ రూపానికి సంబంధించిన విషయం ఇదీ.” - కాపిటల్ 1

విలువ సాపేక్ష రూపం తానోక సామాజిక సంబంధం యొక్క వ్యక్తికరణ అయినట్లు అదే సూచిస్తుంది. ఎలాగంటే, అది బట్టని మరీక సరుకుతో కోటుతో సంబంధంలో పెడుతుంది. సమానక రూపం

అలూకాదు.బట్టను కోనగలిగే కోటు యొక్క ప్రాకృతిక ధర్మం అయినట్లు కనబడుతుంది. ఇస్పుడు ఎవరైనా కాదని ఇలా వాదించవచ్చి: బట్టతో మారగలగడం కోటుకి ప్రాకృతిక ధర్మం గా కనబడదు ఎందుకంటే, కోటుకి ఈ ధర్మం బట్టతో సంబంధంలో పెట్టినప్పుడు మాత్రమే వుంటుంది. సమానక రూపానికోచ్చేసరికి, సంగతంతా తారుమారుగా వుంటుంది.

సమానక రూపం మార్చికత

సమానక రూపం యొక్క సారం ఏమంట:

కోటు తన భౌతిక రూపంతో, కోటురూపంతోనే బట్ట విలువని వ్యక్తం చేస్తుంది. కనుక ప్రకృతే కోటుకి విలువ రూపాన్నిచ్చింది- **అనిపిస్తుంది**. అయితే బట్టకు సమానకంగా కోటు విలువ సంబంధంలో ఉన్నంతేనే, ఇది సరైనదిగా వుంటుంది. ఆసంబంధం బయట వుండదు. దానికి ఆవల కోటు భౌతిక ధర్మాలలో విలువ వుండదు.

ఏమైనా ఒక వస్తువు ధర్మాలు ఇతరవస్తువులతో దాని సంబంధాల ఫలితంగా ఏర్పడేవి కావు. అలాంటి సంబంధాలలో ఆధార్మాలు తమ్ముతాము వ్యక్తం చేసుకుంటాయి. కనుక సమానక రూపం, నేరుగా మారకంకాగల దాని ధర్మం - బరువుగా ఉండడం అనే ధర్మం లాగానే - కోటుకు ప్రకృతే ఇచ్చిందనిపిస్తుంది. ఇందువల్ల సమానక రూపానికి గూడత్వం. ఇదే సమానక రూపంలో ఉన్న మార్చికత.

దీన్ని ఎలా వివరించాలి?

నేరుగా మారకం కాగల సమాకం ధర్మం బరువు లాంటి ప్రాకృతిక ధర్మం కాదు. అది పోద్దాకులూ దానికి ఉండేది కాదు. ఆ ప్రత్యేక విలువ సంబంధంలో మాత్రమే దానికి ఆధర్మం ఉంటుంది.

ఇలా వివరించాల్సి వుండగా, ఈ మార్చిక స్వభావాన్ని బూర్జువా ఆర్ద్రికవేత్తలు గమనించలేదు. ఈ (సమానక)రూపం సంపూర్ణంగా అభివృద్ధి చెంది డబ్బు రూపంలో ఎదురుపడే దాకా వాళ్ళు ఈ స్వభావాన్ని గమనించనే లేదు.

ఒక వస్తువు ధర్మాలు ఇతరసరుకులతో దాని సంబంధాలవల్ల ఏర్పడవు. అలాంటి సంబంధాలో వ్యక్తమవుతాయి. కనుక కోటు తన సమానకం రూపంవల్ల నేరుగా మారకంకాగల ధర్మం ప్రకృతే కలిగించినట్లు అనిపిస్తుంది. బరువుగా వుండడం, మనల్ని వెచ్చగా వుంచడం లాంటి భౌతిక ధర్మం లాగా అనిపిస్తుంది.ఇదే, ఈ సమానక రూపం యొక్క మార్చిక స్వభావం, బూర్జువా రాజకీయ ఆర్ద్రికవేత్త దృష్టి నించి తప్పించుకున్నది. ఎప్పుటిదాకా వాళ్ళు కనుక్కొలేదంటే, ఈ రూపం పూర్తిగా అభివృద్ధి చెంది డబ్బు రూపంలో ఎదురుపడే దాకా. అంటే సమానక రూపం యొక్క మార్చికత అతనికి తట్టనేలేదు- డబ్బు ఏర్పడే దాకా. అప్పుడు ఏం చేశాడు ? అప్పుడతను బంగారం వెండి యొక్క మార్చిక స్వభావాన్ని వివరించేందుకు పూనుకున్నాడు .ఒకటి కాకపోతే మరొకటి, ఎన్నో సమానకాలు ఉన్నట్లు చెప్పి సరిపెట్టారు. చరిత్రలో కాలాన్ని బట్టి వాటికన్నా తక్కువ మిరుమిట్లు గొలిపే వస్తువుల్ని ప్రత్యామ్నాలను ఏకరువు పెట్టాడు. ఏది

ఎప్పుడు సమానకంగా ఉన్నదో, ఆవస్తువుల పట్టికను/జాబితాను తయారు చేశాడు. **వాటన్నిటికీ స్వతస్మిద్ధంగా నేరుగా మారగల దర్శం ఉన్నట్లుగా నిర్దారించి పొరబడ్డాడు.**

మారక సంబంధంలో బయటపడే దాన్ని సమానకం యొక్క భౌతిక ధర్మంగా భావించాడు.

ఆవిధంగా ఎండి బంగారాల నిగూఢ లక్షణాన్ని వివరించడానికి ప్రయత్నించాడు. అయితే 20 గజాల బట్ట = 1 కోటు లాంటి సరళ విలువ వ్యక్తికరణ ఇప్పటికే సమానకం రూపం సమస్యని (riddle) పరిపూరం కోసం మనముందు పెట్టినట్లు అతను ఎరగడు. కాపిటల్ 1.63

2. అనిర్దిష్ట శమ నిర్దిష్ట శమలో వ్యక్తం అవుతుంది.

“సమానకంగా ఉండే సరుకు శరీరం ఎప్పుడూ అనిర్దిష్ట శమ పాదార్థికరణగా(materialisation) లెక్కకోస్తుంది, అదే సమయంలో అది ఒక ప్రత్యేక, ప్రయోజనకర నిర్దిష్ట శమ ఉత్పాదితం కూడా .”-కాపిటల్ 1.64
అందువల్ల, నిర్దిష్ట శమ అనిర్దిష్ట శమని వ్యక్తం చేసే మాధ్యమం (medium)అవుతుంది.

మనఉండాపారణలో కోటు ఒకైపై అనిర్దిష్ట మానవ శమ మూర్తి(embodiment) తప్ప మరేమీ కాదు. మరొకవైపు, కోటులో వాస్తవంగా ఇమిడెపున్న కుట్టుశమ, ఆఅనిర్దిష్ట మానవ శమ ఏరూపంలో సిద్ధిస్తుందో ఆరూపంగా మాత్రమే లెక్కకోస్తుంది.

“బట్ట విలువ వ్యక్తికరణలో, కుట్టు శమ ప్రయోజనం బట్టలు కుట్టడంలో లేదు; తక్షణమే విలువగా గుర్తించదగిన వస్తువును చెయ్యడంలో ఉంది.” అందువల్ల శమ పేరుడుగా (congelation) ఉండడంలో ఆప్రయోజనం ఉంది. -బట్ట విలువలో సిద్ధించిన శమకి ఏమాత్రం భిన్నం కాని శమ పేరుడుగా (congelation) ఉండడంలో ఆప్రయోజనం ఉంది. అలా విలువకి అద్దం గా పనిచెయ్యాలంటే, కుట్టు శమ సాధారణ మానవ శమ అయిన తన అనిర్దిష్ట లక్షణాన్ని ప్రతిబింబించి తీరాలి. కుట్టుపనిలో, నేత పనిలో లాగానే మానవ శమ శక్తి వ్యయమవుతుంది. కాబట్టి రెండూ మానవ శమ అనే సాధారణ ధర్మాన్ని కలిగి ఉన్నాయి. అందువల్ల, విలువ ఉత్పత్తి వంటి కొన్ని సందర్భాలలో రెంటినీ ఈ ఒక్క అంశం లోనే పరిగణించాలి. ఇందులో నిగూఢమయింది ఎదీ లేదు. ఏ మాయా మర్యం లేదు, కాని విలువ వ్యక్తికరణలో విషయం తలకిందులుగా వుంటుంది. ఉదాహరణకి, నేత విలువని ఏర్పరుస్తుంది అనే వాస్తవం -నేత అయినందువల్ల కాదు, మానవ శమ అయి ఉండడం వల్ల అనే వాస్తవం-ఎలా వ్యక్తం కావాలి?- నేత శమని, మరొక నిర్దిష్ట శమ అయిన కుట్టు శమకి - మరొకవైపు ఉండడం ద్వారా. కోటు తన శరీర రూపంలో విలువ యొక్క ప్రత్యక్ష వ్యక్తికరణ అయినట్లు గానే, ఇప్పుడు నిర్దిష్ట శమ అయిన కుట్టు శమ కూడా సాధారణ మానవ శమ మూర్తిగా కనబడుతుంది.

“బట్ట విలువ వ్యక్తికరణలో, కోటు విలువ శరీరంగా లెక్కకోస్తుంది. అందువల్ల కోటు శరీరరూపం విలువ శరీరంగా లెక్కకోస్తుంది. అంటే, ఏ వ్యత్యాసం లేని మానవ శమమూర్తిగా” అన్నమాట. అయితే కోటుని చేసిందీ, కోటుకి ఆరూపాన్ని ఇచ్చింది అనిర్దిష్ట మానవ శమ కానేకాదు, ప్రయోజనకర, నిర్దిష్ట తరహా శమ-కుట్టు శమ. సరళ విలువ రూపంలో ఒక సరుకు విలువ, మరొకరకం సరుకులో, అదీ ఒకే ఒక్క రకం సరుకులో

వ్యక్తమవాలి. ఆ మరొక సరుకు ఏది అనేది పూర్తిగా అప్రస్తుతం.బట్ట విలువ కోటులోనే కాదు, గోదుమల్లో, ఇనుంలో మరందులోనైనా వ్యక్తం చెయ్యవచ్చు.ప్రతి సందర్భంలోనూ సమానకం బట్టకు సంబంధించి విలువ శరీరంగా, ఆకారణంగా మానవ శమమూర్తిగా, లెక్కకోస్తుంది. అలాగే ప్రతి సందర్భంలోనూ సమానకం యొక్క శరీర రూపం (అది కోటో, ఇనుమో, గోదుమో ఏదయినా కావచ్చు)అనిర్దిష్ట మానవ శమ మూర్తి కాదు, ఒక నిర్దిష్ట, ప్రయోజనకర శమ మూర్తి,ఆకారం.ఆ శమ కుట్టు పనో,పోలం పనో,గనితప్యే పనో మరేదైనా కావచ్చు. అందువల్ల, సమానకం శరీరాన్ని(కోటుని) ఉత్పత్తి చేసిన నిర్దిష్ట శమ, విలువ వ్యక్తికరణలో సిద్ధింపు రూపంగా(form of realisation) , అగపడే రూపంగా(form of appearance), అంటే, అనిర్దిష్ట మానవ శమ రూపంగా లెక్కకు రావాలి.” ఉదాహరణకు కోటు, విలువ శరీరంగా,అందువల్ల మానవ శమ ఆకృతిగా మాత్రమే లెక్కకోస్తుంది.

సమానకం అయిన కోటులో కుట్టు శమ దాగి ఉంది. బట్ట విలువ వ్యక్తికరణ లోపల ‘ఆశమ’ మానవ శమ కూడా అనే లక్షణాన్ని కలిగి ఉండదు. తద్విన్నంగా మానవ శమ కావడం దాని సారంగా లెక్కకోస్తుంది. కుట్టుశమ అయివుండడం, ఆసారం అగపడే రూపంగా లెక్కకోస్తుంది.

ఇలా తారుమారు గావడం అనివార్యం. ఎందుకంటే, శమ వుత్సాదితంలో ప్రాతినిధ్యం వహించే శమ, ఏ తారతమ్యమూ లేని మానవ శమ అయిన మేరకు మాత్రమే, విలువని ఏర్పరుస్తుంది. ఆ ఉత్సాదితం విలువలో వస్తూత్వం చెందిన శమ, మరొక ఉత్సాదితం విలువలో వస్తూత్వం చెందిన శమకి ఏవిధంగానూ వ్యత్యాసమైనది కాదు.

అందువల్ల సమానకం రెండో ప్రత్యేకత: నిర్దిష్ట శమ,దానికి విరుద్ధమైన అనిర్దిష్ట శమ తననుతాను వ్యక్తం చేసుకునే రూపం అవుతుంది.

3. ప్రైవేట్ శమ సామాజిక శమలో వ్యక్తం అవుతుంది.

విలువ సంబంధం వ్యక్తులు తమసరుకుల విలువలు వ్యక్తం చెయ్యడానికి ఉపయోగించే సామాజిక సంబంధం. కుట్టు శమ తేడాలేని మానవ శమతో మమేకం(identical) అవుతుంది. అది మరే ఇతర శమవంచిదే అవుతుంది. బట్టలో రూపోందిన శమ వంటిదే అవుతుంది. ఫలితంగా, ఆశమ ప్రైవేట్ వ్యక్తుల శమ.అయినాగాని అదే సమయంలో ఆశమ స్వభావంలో సామాజికమైనదిగా వ్యవహరిస్తుంది.ఇతర సరుకులతో నేరుగా మారగల సరుకులో ఫలించడానికి ఇదే కారణం. దీంతో ఇ సమానక రూపానికి మూడో ప్రత్యేకత ఉన్నట్టపుతుంది. అదేమంటే, ప్రైవేటు వ్యక్తుల శమ, దానికి విరుద్ధమైన సామాజిక శమ రూపం పొందుతుంది.

ఒకరితో ఒకరు సంబంధం లేకుండా స్వతంత్రంగా ఉత్పత్తిచేసే ప్రైవేటు వ్యక్తుల శమ ఉత్సాదితాలు అయితేనే అవి సరుకులు అవుతాయి. ఒకరి ఉత్సాదితాలతో మరొకరు అవసరాలు తీర్చు కుంటారు. ప్రైవేట్ వ్యక్తుల పరస్పర సంబంధం వాళ్ళ వాళ్ళ ఉత్సాదితాల మారకం ద్వారా సిద్ధిస్తుంది. కనుక ప్రైవేట్ శమ ఉత్సాదితం

– విలువ రూపం కలిగి పున్న మేరకు, అందువల్ల ఇతర ఉత్సాధితాలతో మారకం కాగల రూపం కలిగిపున్న మేరకు- సామాజిక రూపం కలిగి పుంటుంది. దానికి సామాజిక రూపం ఎప్పుడు ఉంటుందంటే, దాని శరీర రూపం అదే సమయంలో మరొక సరుకుతో మారకం కాగల రూపం అయినప్పుడు, మరొక సరుక్కు విలువ రూపంగా లేక్కకొచ్చినప్పుడు. ఏమైనా, ఆ సరుకు విలువ సంబంధంలో సమానకంగా ఉన్నప్పుడు మాత్రమే ఇలా జరుగుతుంది. మరొక సరుకుతో మారగల రూపాన్ని కలిగి ఉన్న మేరకు, మరొక సరుక్కు విలువ శరీరంగా లేక్కకొచ్చి, సమానమైన మేరకు, సమానకం సామాజిక రూపం పోందుతుంది. అందువల్ల, దానిలోని శ్రమ సామాజిక రూపంలో – అంటే, మరొక సరుకులో ఉన్న ఒ శ్రమతో సమానమైన రూపంలో – లేక్కకొస్తుంది. సరుకులు ఉత్సత్తి చేసే అన్ని శ్రమల లాగే అది ప్రైవేట్ శ్రమ అయినాగాని, అది సామాజిక రుపంలొన్న శ్రమ. ఎందుకంటే, ఇందువల్లే అది ఇతరసరుకులతో మారకం కాగల ఉత్సాధితంలో ప్రాతినిధ్యం వహించ బడుతుంది.

సరళ విలువ రూపం మొత్తంగా

సరళ విలువ రూపాన్ని రెండు ధ్వనాలుగా విడగొట్టి, సాపేక్ష సమానక రూపాల్ని విడివిడిగా గుణాత్మకంగాను, పరిమాణాత్మకంగాను పరిశీలించిన తర్వాత, ఇప్పుడు తిరిగి రెంటినీ కలిపి మొత్తం మీద తన విశ్లేషణలో తేలిన విషయాల్ని చెబుతాడు.

మారకం విలువనేది సరుకు విలువ స్వీతంత్రంగా అగపడే రూపం

“ఒకసరుకు ప్రాథమిక విలువ రూపం మరొక రకం సరుకుతో దాని విలువ సంబంధాన్ని లేక మారక సంబంధాన్ని వ్యక్తీకరించే సమీకరణలో ఇమిడె ఉంటుంది.” - కాపిటల్ 1.66 విలువ గుణాత్మకంగానూ, పరిమాణాత్మకంగానూ వ్యక్తంకావాలి

1.B సరుకుతో (కోటుతో) నేరుగా మారగలగడం వల్ల A సరుకు (బట్ట) విలువ గుణాత్మకంగా వ్యక్తమవుతుంది.

2. ఫలానిన్ని కోటు లు . ఫలానిన్నిగజాల బట్టతో మారకం కగలగడం వల్ల బట్ట విలువ పరిమాణాత్మకంగా వ్యక్తమవుతుంది.

విలువ వ్యక్తీకరణలో రెండు ధ్వనాలుంటాయి, 1. సాపేక్ష విలువ రూపం, 2. సమానక రూపం

“సమానకంగా పున్న సరుకు విలువ ఆకారంగా, తక్షణం మారకం కాగల శరీరంగా - **మారకం విలువగా-లేక్కకొస్తుంది.**

ఈ సందర్భంలో మొదటి కూర్చులో సమానకం గురించి ఇలా అంటాడు:” సమానకంగా వ్యవహారించే సరుకు, మరొక సరుక్కు విలువ మూర్తిగా, నేరుగా మారగల వస్తువుగా, మారకం విలువగా లేక్కకొస్తుంది.”

“అందువల్ల మారకం విలువనేది సరుకు విలువ స్వీతంత్రంగా అగపడే రూపం” అనుబంధం

స్వీతంత్రంగా అంటే: దాని ఉపయోగపువిలువ నుండి స్వీతంత్రంగా అని.

విలువా, మారకం విలువా ఒకటి కాదు

అని ఇక్కడ స్వప్తంగా చెబుతాడు:

“ఈ చాప్టర్ మొదటో వాడుక సరళిలో సరుకు ఉపయోగపు విలువా, మారకం విలువా అని అన్నాం. కచ్చితంగా అయితే అది తప్పు. సరుకు ఉపయోగపు విలువా,.....విలువా. ఒక సరుకు విలువ ప్రత్యేక వ్యక్తికరణ రూపం-ఇది దాని భౌతిక రూపానికి భిన్నంగా వుంటుంది- పొంది పొందగానే ద్వంద్వ వస్తువుగా కనబడుతుంది.”

ఈ వ్యక్తికరణ రూపమే మారకం విలువ.

ఒక సరుకు ఒంటరిగా విడిగా పున్నప్పుడు దానికి ఈ రూపం ఉండదు. అయితే మరొక రకం సరుకుతో విలువ సంబంధంలో పెట్టినప్పుడు మాత్రమే ఈ రూపం వస్తుంది. ఈ విషయం తెలిస్తే చాలు, మనం చేప్పి పద్ధతివల్ల ప్రమాదం ఏమీ ఉండదు. అదీక క్షుప్త రూపంగా ఉపకరిస్తుంది.”

Marginal Notes on Wagner లో సూటిగా చెప్పాడు : “ నాకు సరుకు విలువ అనేది దాని ఉపయోగపు విలువాకాదు, మారకం విలువా కాదు.” అంటాడు.

అదే రచనలో మరొకచోటి:” సరుకు ఒకమైపు ఉపయోగపు విలువ, మరొకమైపు విలువ, మారకపు విలువ కాదు. ఎందుకంటే, వ్యక్తికరణ రూపం దాని సోంత సారం కాజాలదు.”

విలువకీ మారకం విలువకీ వున్నా తేడా ఎమిటో స్వప్త పరిచాడు. రాడ్ బెర్స్ గురించి చెబుతూ ఆయన “ మారకం విలువని విశ్లేషించివుంటే ఈ వ్యక్తికరణ రూపం వెనకవున్న విలువని పట్టుకుని వుండే వాడు. మారకం విలువ సరుకులోపల ఉండదు, విలువ సరుకు లోపలే ఉన్నప్పటికీ.-

మానవ శ్రమ కోటులో పేరుకొని (accumulated) వుంది.-మార్క్స్ . Human labour is therefore accumulated in it.-కాపిటల్ 1 .58

మారకం విలువనేది సరుకు విలువ స్వతంత్రంగా అగపడే రూపం.

తేలిన మరొక విషయం :

“ విలువ రూపం (అంట, ఒక సరుకు విలువ వ్యక్తికరణ) సరుకు విలువ స్వభావం నుండే జనిస్తుంది”

విలువా విలువ పరిమాణమూ మారకం విలువ గా వాటి వ్యక్తి కరణలో జనిస్తాయని విశ్లేషణ తెలుపలేదు. అయితే ఈ రెండో అభిప్రాయం మర్గైంట లిఫ్టులకీ, వారి సిద్ధాంతాన్ని పునరిద్దరించిన ఫెరియర్ , గలీల్ లాంటి వారికి ప్రటిలంగా వుంది.

విశ్లేషణలో తేలిన మరొక విషయం:

“ ఈ సంబంధంలోపల A (బట్ట) ఉపయోగపు విలువగా మాత్రమే లెక్కకొస్తుంది. ప్రతి సరుకులోను అంతర్గతంగా ఉపయోగపు విలువ, వలువల మధ్య ఉండే వ్యతిరేకతాలేక తేడా, రెండు సరుకులు ఒకదానితో ఒకటి సంబంధంలో పెట్టడం బహిరంగంగా స్వప్తపడుతుంది. ఏ సరుకు విలువ వ్యక్తమవాలో ఆసరుకు కేవలం ఉపయోగపు విలువగా మాత్రమే లెక్కకొస్తుంది. ఆవిలువ ఏ సరుకులో వ్యక్తం అవుతుందో, ఆసరుకు కేవలం మారకపు విలువగా వ్యవహరిస్తుంది. అందువల్ల ఒక సరుకు ప్రాథమిక విలువ రూపం అనేది ఏ రూపంలో

అయితే సరుకులో ఇమిడెపున్న తేడా - ఉపయోగపువిలువకూ మర్యా తేడా -బయట పదుతుందీ ఆప్రాధమిక రూపం.

సరళ విలువరూపం అనేది చారిత్రకంగా శ్రమ ఉత్సాహితం సరుకుగా కనబడే ఆదిమ రూపం అన్ని సమాజాల్లోనూ శ్రమ ఉత్సాహితం ఒక ప్రయోజనకర వస్తువు; అయితే ఒక ప్రత్యేక చారిత్రిక దశలో మాత్రమే శ్రమ ఉత్సాహితం సరుకు అవుతుంది. చారిత్రక అభివృద్ధికమంలో ఒకానీక కాలంలో మాత్రమే ఒక ప్రయోజనకర వస్తువు ఉత్పత్తిలో వ్యయమైన శ్రమ విలువకి ప్రతినిధి అవుతుంది, శ్రమ ఉత్సాహితం సరుకుగా మారుతుంది. ఒక ప్రయోజనకర వస్తువు ఉత్పత్తికి వ్యయించిన శ్రమ ఆ వస్తువు యొక్క ఒక వస్తుగత లక్షణంగా ate దాని విలువగా ఏ దశలో వ్యక్తమముతుందీ ఆదశలో అన్నమాట. దీని నించి వచ్చేదేమంటే :

సరళ విలువరూపం అనేది చారిత్రకంగా శ్రమ ఉత్సాహితం సరుకుగా కనబడే ఆదిమ రూపం కూడా.

దీని నించి తదుపరి నిర్ధారణ వస్తుంది : సరళ విలువ రూపం అదేసమయంలో శ్రమ ఉత్సాహితం యొక్క సరళ సరుకు రూపం అంతేకాదు, సరుకు రూపపు అభివృద్ధి విలువ రూపపు అభివృద్ధితో పాటు సాగుతుంది.

“ఇంతదాకా, ఆర్ద్రికవేత్తలు ఎంతో సింపుల్ అయిన పాయింట్ ని గమనించ లేదు: 20 గజాల బట్ట = 1 కోటు అనేది 20 గజాల బట్ట = 2 పౌన్చు అనేదానికి అభివృద్ధి చెందని రూపం అనేదే అది. ఈ రూపమే డబ్బు రూపపు రహస్యాన్ని , దానిలో పిండ రూపంలో ఉత్సాహితం యొక్క అన్ని బూర్జువా రూపాల్ని ఇముడ్చుకొని వుంది “- Sel cor p.177 letter to Engels

సరళ విలువ రూపం సరిపోదు. అందులోని లోపాలు

కోటుతో బట్ట విలువ సంబంధంలో బట్ట భోతిక రూపం ఉపయోగపు విలువగానూ, కోటు భోతికరూపం విలువరూ పంగాను(లేక మారకం విలువ ఆకారంగానూ) లెక్కకొస్తాయి. ఒక సరుకులో అంతర్గతంగా ఉపయోగపు విలువకి విలువకి పున్న పైరుధ్యం ఆవిధంగా బహిర్గత వ్యతిరేకత ద్వారా ప్రాతినిధ్యం పొందుతుంది. అంటే రెండు సరుకుల సంబంధంలో ఒక సరుకు ఉపయోగపు విలువగా, మరొకటి మారకం విలువగా ద్రువాల లాగా అవుతాయి.

సరుకు గా బట్ట ఒక ఉపయోగపు విలువా, మారకం విలువా అని నేను అన్నానంట, అది విశ్లేషణలో వచ్చిన సరుకు స్వభావం గురించి నా జ్ఞానమేంట. ఇందుకు వ్యతిరేకంగా, 20 గజాల బట్ట = 1 కోటు అనే వ్యక్తి కరణ లో బట్ట తానేక

1. ఉపయోగపు విలువ (బట్ట)
2. దానికి భిన్నంగా, మారకం విలువ (కోటుకి సమానమైన ఒక వస్తువు)
3. అది (బట్ట) ఈ రెంటి పక్కత, ఆవిధంగా అది సరుకు.

అని చెబుతుంది.-అనుబంధం

సరుకు సరళ విలువ రూపం అందులో నున్న విరుద్ధాంశాలయిన ఉపయోగశ్శు విలువ , విలువలు అగుడే సరళ రూపం.

ఈ సరళ రూపాన్ని మార్చు కడకంటా విశ్లేషించాడు. డబ్బు రూపం దాకా అభివృద్ధి చెందే కమంలో ఉన్న మధ్యంతర విలువ రూపాల్ని చూపాడు.

ఇది పిండ రూపం.క్రిమి రూపం. ధర రూపం తీసుకోవడానికి వరస మార్పులు జరగాల్సి ఉంది.

ఈ వ్యక్తికరణ రూపంలో A విలువని దాని సౌంత ఉపయోగశ్శు విలువనుండి కేవలం భిన్నమైనదిగా చూడడానికి మాత్రమే ఉపకరిస్తుంది.అందువల్ల ఇది A ని మరొక సరుకుతో సంబంధంలో పెట్టడం కన్నా ఇంకేమీ చెయ్యదు. అది A కి అన్ని ఇతరసరుకులతో ఉండే గుణాత్మక ఎకత్వాన్ని, పరిమాణాత్మక నిష్పత్తినీ ప్రదర్శించదు.

ఒక సరుకు బట్టకు సమానకంగా ఒకే సరుకు కోటు నుంటుంది.

ఒక సరుక్కు ఎన్నో సమానకాలు ఉండవచ్చు

అయితే ఈ ప్రాథమిక రూపం దానంతటదే ఆటోమాటిక్ గా విస్తృత విలువ రూపం లోకి పరివర్తన చెందుతుంది. ప్రాథమిక రూపంలో ఒక సరుకు విలువ మరొక సరుకు రీత్యా మాత్రమే వ్యక్తం అవుతుంది. ఈ మరొక సరుకు ఏదయినా కావచ్చు-కోటు , ఇనుమో, గోదుమో మరొక సరుక్.

20 గజాల బట్ట = 5 కిలోల టీ పోడి

=50 కిలోల ఇనుం

= 1 సెల్ ఫోన్

= 2 జీన్ పొంట్లు

ఆవిధంగా ఏ సరుకుకైనా ఎన్నో ప్రాథమిక విలువ వ్యక్తి కరణలుంటాయి. అలాంటి వ్యక్తి కరణలు ఎన్ని ఉండే అవకాశం ఉంటుందంటే, ఆసరుకు కాక ఎన్ని సరుకులు ఉంటాయో అన్ని.ఒక సరుకువిలువ యొక్క విడి వ్యక్తికరణ ఆవిధంగా అనంతగా విస్తరించగల వరుసలోకి మారగలదు.ఆ విలువ యొక్క భిన్న ప్రాథమిక విలువల వరుస గా మారగలదు.

అలాంటి పరిస్థితుల్లో 20 గజాల బట్టకు ఎన్నో ప్రాథమిక వ్యక్తికరణలుంటాయి.ఆసరుకు(బట్ట) కాక ఎన్ని సరుకులు ఉంటాయో అన్ని.

మొత్తం 500 సరుకులు ఉంటే, 499 ప్రాథమిక విలువ రూపాలుంటాయి.సరుకులు ఎక్కువయ్యే కోదీ, ప్రాథమిక విలువ రూపాలు కూడా పెరుగుతాయి.దీన్నిబట్టి , ఒక సరుకు విలువను తెలిపే సమానకాల సంబ్య పెరిగే వరుస కాగలదు. అంటే విస్తరించ గలదు.

విలువరూపం-2

సీతాకోకచిలుక క్రమి రూపంతో మొదలై దశలవారీగా రూపొందుతుంది. అలాగే డబ్బుకూడా. ప్రాథమిక రూపంతో మొదలై దశలవారీగా డబ్బురూపం పొంది జిగేల్ మంటుంది. పోయే కొద్దీ, ఉపయోపువిలువ నించి విలువ వేరుపడడం అంతకంతకూ సృష్టమపుతుంది. ఈ మార్పు అంతర్గత వైరుధ్యాల వల్ల అనివార్యంగా జరిగే గాని యాదృచ్ఛికంగా ఏర్పడింది కాదు అనేది మార్క్సిస్ట గతితార్థిక తర్కం (dialectical logic)

I. ప్రాథమిక విలువ రూపం

ప్రాథమిక రూపంలో ఒక సరుకు విలువ మరొక సరుకు ద్వారా మాత్రమే వ్యక్తం అవుతుంది. ఈ మరొక సరుకు ఏదయినా కావచ్చు - కోటో, ఇనుమో, గోధుమో మరొక సరుకో.

సమీకరణలో అటోకటి ఇటోకటి మాత్రమే ఉంటాయి - సాపేక్ష రూపంలో ఒకటి, సమానక రూపంలో మరొకటి.

ప్రాథమిక రూపం ఆచరణలో యాదృచ్ఛికంగా, ఎప్పుడో ఒకప్పుడు (అప్పుడప్పుడు/అరుదుగా) జరిగే మారకాలు శ్రమ ఉత్పత్తుల్ని సరుకులుగా మార్కెతోలి దశలో సంభవిస్తాయి.

ప్రత్యేక శ్రమ ఉత్పాదితాలు అప్పుడప్పుడు, యాదృచ్ఛికంగా మారకం అయినప్పుడు ప్రాథమిక రూపం ఏర్పడింది. మొదట్లో మారకాలు తెగల మధ్య జరిగేవి. అదీ రెండు తెగలు ఒకే చోటకి వచ్చినప్పుడు; ఒకరి దగ్గర పున్న వస్తువులు మరొకరిదగ్గర లేనప్పుడు; సొంతదార్థదగ్గర అవి మిగులుగా పున్నప్పుడు; ఇరుపురూ ఒకరి సరుకులు మరొకరు కావాలనుకున్నప్పుడు. ఆరెండు సరుకులూ నిర్దిష్ట పరిమాణాల్లో మారగలగడం కేవలం యాదృచ్ఛిక ఘుటన కావచ్చు. ఇలాంటి ఘుటనలు అన్ని సరుకులకూ జరిగే అవకాశాలున్నాయి.

20 గజాల బట్ట	=	1 కోటు
1 బాన	=	2 చాటలు
2 జతల చెప్పులు	=	1 నిచ్చున

వగయిరా మారక సంబంధాలు ఏర్పడవచ్చు. అయితే ఒకసారి జరిగాయని ప్రతిసారీ జరగాలని లేదు. ఆయ్యపస్తువులు పున్నవాళ్ళకు ఒకరివి ఒకరు మార్పుకోవాల్సిన అవసరం లేనప్పుడు మారకమే జరగదు. మారకం జరిగినా అదే పరిమాణంలో జరుగుతుందనీ లేదు.

ఉదాహరణకి, బానలు చేసే మనిషి ఒకబాన ఇచ్చి 2 చాటలు తీసుకున్నాడనుకుండా. మరొకసారి చాటల మనిషి బానలకి చాటలు ఇవ్వడానికి సిద్ధమైనా, బానల మనిషికి చాటలు అవసరంలేకపోతే మారకం జరగదు. మరొకరితో మారకం జరిగినా ఒక బానకి 2 చాటలు కాకపోవచ్చు. 3 కావచ్చు. 2 బానలకి 3 చాటలు కావచ్చు. నిష్పత్తి మారవచ్చు. అందుకే ప్రాథమిక రూపం యాదృచ్ఛిక రూపం.

ఇక్కడ బట్ట విలువ ఒక్క కోటులో మాత్రమే తెలుస్తున్నది. ఇతర సరుకులలో తెలియదు.

అయితే మారకాలు పెరిగేకొద్దీ, ఇతరసరుకుల్లో కూడా బట్టవిలువ తెలుస్తుంది.

$$\boxed{20 \text{ గజాల బట్ట}} = \boxed{10 \text{ బాసలు}}$$

$$\boxed{20 \text{ గజాల బట్ట}} = \boxed{20 \text{ దాటలు}}$$

$$\boxed{20 \text{ గజాల బట్ట}} = \boxed{3 \text{ నిచ్చెనలు}}$$

$$\boxed{20 \text{ గజాల బట్ట}} = \boxed{6 \text{ ఒత్తల చెప్పులు}}$$

బట్టకి ఇక్కడ 4 విలువ వ్యక్తికరణలున్నాయి. ఇంకా కొన్ని ఉండవచ్చు. కొన్నేమిటి, ఎన్నెనా ఉండవచ్చు.

ఆవిధంగా ఏ సరుకుకైనా ఎన్నో, ఎన్నెన్నో ప్రాధమిక విలువ వ్యక్తికరణలుంటాయి. అలాంటి వ్యక్తికరణలు ఎన్ని ఉండే అవకాశం ఉంటుందంటే, ఆ సరుకు కాక ఎన్ని సరుకులు ఉంటాయో అన్ని. అందువల్ల, ఒక సరుకు విలువ వ్యక్తికరణ అనంతగా విస్తరించగల వరుసలోకి, భిన్న ప్రాధమిక విలువల వరుసలోకి మార గలదు. అలాంటి పరిస్థితుల్లో 20 గజాల బట్టకు ఎన్నో ప్రాధమిక వ్యక్తికరణలుంటాయి. అసరుకు(బట్ట) కాక ఎన్ని సరుకులు ఉంటాయో అన్ని.

సాపీక విలువ స్థానంలో ఒక సరుకే ఉంటుంది. సమానకం స్థానంలో అనేకం ఉంటాయి.

మొత్తం 500 సరుకులు ఉంటే, 499 ప్రాధమిక విలువ రూపాలుంటాయి. సరుకులు ఎక్కువయ్యే కొద్దీ, ప్రాధమిక విలువ రూపాలు కూడా పెరుగుతాయి. దీన్నిబట్టి, ఒక సరుకు విలువను తెలిపే సమానకాల సంఖ్య పెరిగే వరుస కాగలదు. అంటే విస్తరించ గలదు. ఆ రూపమే

II. సంపూర్ణ విలువ రూపం/ విస్తృత విలువ రూపం

ఇలా ఉంటుంది :

$$20 \text{ గజాల బట్ట} = 1 \text{ కోటు}$$

$$= 10 \text{ పొస్ట టీ}$$

$$= 40 \text{ పొస్ట కాపీ$$

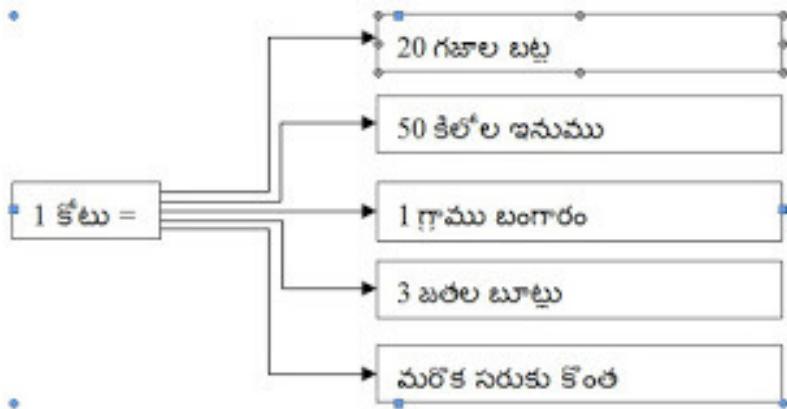
$$= \text{పాపు గోధుమల}$$

$$= 2 \text{ బెస్టుల బంగారం$$

$$= 1 \text{ టన్ను ఇనుం ఇలా}$$

బట్ట విలువ చాలా సరుకుల్లో వ్యక్తం అయింది.

అలాగే 1 కోటు విలువ ఈ రూపంలో ఇలా ఉంటుంది:

కోటు విలువ చాలా సరుకుల్లో వ్యక్తం అవుతుంది.

విస్తృత రూపం ఒక ప్రత్యేక శ్రీ ఉత్సాహితం (ఉదాహరణకి పశుపు) ఇతర అన్ని సరుకులతో, అరుదుగా కాక, అలవాటుగా మారేటప్పుడు మొదట ఉనికిలోకి వస్తుంది. ఈ రూపం ఉపయోగపు విలువ నించి విలువని మరింత స్వప్తంగా వేరుచేస్తుంది.

§1. విస్తృత సాహిత్య విలువ రూపం

ఇప్పుడు బట్ట విలువ అన్ని ఇతర సరుకుల్లోనూ వ్యక్తమపుతుంది. ప్రతి ఇతర సరుకూ బట్ట విలువకు అద్దం పడుతుంది/అవుతుంది. ఆవిధంగా ఇప్పుడు మాత్రమే ఈ విలువ తేడాలేని మానవ శ్రీ జోల్లీ గా కనబడుతుంది. ఆశ్రమ కుట్టయినా, దున్నకం అయినా, గని తవ్వకం అయినా మరే దైనా ఒకటే అని అద్దమపుతుంది. కోటులో, గోదుమల్లో, ఇనుంలో, బంగారంలో మరందులో వస్తుత్వం చెందినా ఒకటే. కనుక దాని (విస్తృత)విలువ రూపం వల్ల బట్ట ఇప్పుడు ఒక్క కోటులోనే కాకుండా లోకం లోని అన్ని సరుకులతోటి సామాజిక సంబంధంలో నిలబడుతుంది. సరుకుగా అది ప్రపంచ పొరుడు.

20 గజాల బట్ట=1 కోటు అనే మొదటి రూపంలో(ప్రాథమిక విలువ రూపంలో) ఈ రెండు సరుకులూ నిర్దిష్ట పరిమాణాల్లో మారతాయి అనేది కేవలం యాదృచ్ఛిక ఘటన అయినా కావచ్చు.

“రెండో దాంట్లో (విస్తృత విలువ రూపంలో), ఇందుకు భిన్నంగా ఈ యాదృచ్ఛికతని నిర్ణయించే నేపథ్యాన్ని తక్కణమే గమనిస్తాం.” బట్ట విలువ పరిమాణంలో మార్పురాదు-అది కోటులో వ్యక్తమయినా మరొకదానిలో వ్యక్తమయినా, అవి వేరు వేరు యజమానులకు చెందినపైనా. ఇద్దరు సరుకు సౌంతదార్ల మధ్య యాదృచ్ఛిక సంబంధం అంతర్భాసం అవుతుంది. ఒక విషయం స్వప్తం అవుతుంది: “సరుకుల విలువల్ని నియంత్రించేది (regulate) సరుకుల మారకంకాదు, అందుకు భిన్నంగా సరుకుల విలువల పరిమాణాలే అవిమార్చిప్పుతుల్ని నియంత్రిస్తాయి.”

§2. ప్రత్యేక సమానక రూపం.

కోటు, టీ, గోధుమలూ, ఇనుమూ వంటి ప్రతిసరుకూ బట్ట విలువ వ్యక్తికరణలో సమానకంగా వ్యవహారి స్తుంది. కనుక విలువ కలిగివున్న భౌతిక పస్తువుగా, రూపుడాల్చిన విలువగా లెక్కకొస్తుంది. ఈ సరుకుల్లో ప్రతిదాని శరీర రూపమూ ఇప్పుడు ఎన్నో ఇతర సమానకాలతో పాటు ఒక ప్రత్యేక సమానకం. అలాగే అయి సరుకులలో ఇమిడ్ పున్న ప్రయోజనకర నిర్దిష్ట శమలు ఏ తేడా లేని మానవ శ్రమ అగపడే ప్రత్యేక రూపాలుగా లెక్కకొస్తాయి.

మన ఉదాహరణలో బట్టకి సమానకాలుగా టీ, కాపీ, గోధుమలు, బంగారం, ఇనుం ఉన్నాయి. వీటిలో ప్రతిదీ ఒక ప్రత్యేక సమానకం.

క్ర3. విస్తృత విలువ రూపంలో లోపాలు

ఈ రూపంలో 3 లోపాల్ని ప్రస్తావిస్తాడు.

A) సంపూర్ణత/ సమగ్రత లేకపోవడం ఒక లోపం. బట్ట విలువ యొక్క సాపేక్ష వ్యక్తికరణ అసంపూర్ణం. కారణం బట్టవిలువకి ప్రతినిధిగా వుండే సరుకుల వరుస ఎన్నటికీ ముగియదు. అది ఒక గొలుసు. అగొలుసులో ప్రతి సరుకూ ఒక లింకు. కొత్త సరుకు వస్తే అది మరొక లింకపుతుంది. వచ్చిన ప్రతికొత్త సరుకూ బట్ట విలువని తనలో వ్యక్తికరిస్తూ వుంటుంది. గొలుసు పోడుగపుతూ పోతుంది.

ఒకప్పుడు లేని కరు, కొడవలి వంటి ఇనప వ్యవసాయ పరికరాలు ఇనుం కనుక్కున్నాకనే వచ్చాయి. గడ్డ పారలూ కత్తులూ ఎన్నో వచ్చాయి. ఇప్పటికీ వస్తూనే వున్నాయి.

బట్ట విలువ అలా వచ్చిన ప్రతిదానిలో కూడా వ్యక్తం కావాలి, ఇలా:

20 గజాల బట్ట=10 కర్రలు

=8 కొడవళ్ళు

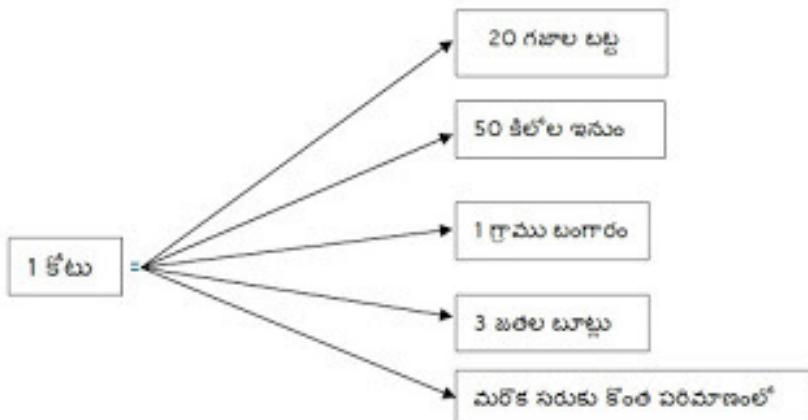
= 3 గడ్డ పారలు

=5 కత్తులు

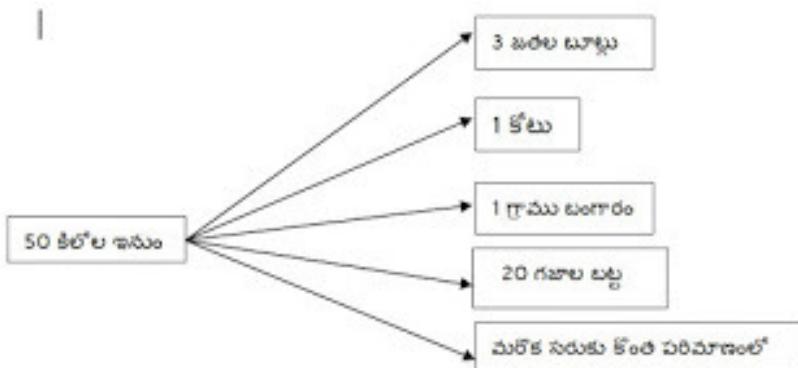
ఇక ఈ వరస పెరిగేదే కాని ముగిసేదికాదు. బట్ట విలువ రూపం పూర్తిగా వ్యక్తం కాదు. కొరవ ఉంటూనే ఉంటుంది. కనుక బట్ట విలువ సాపేక్ష వ్యక్తికరణ ఎన్నటికీ అసంపూర్ణమే, అసమగ్రమే.

B) సరళత్వం లేకపోవడం మరొక లోపం..

ఒకసరుకు విలువ వ్యక్తికరణ ఎన్నో సరుకుల్లో వ్యక్తం అవుతుంది. ప్రతి సరుకు విలువా మిగిలిన అన్ని సరుకుల విలువల్లో తెలుస్తుంది. ఉదాహరణకి కోటు విలువ

అలాగే 50 కిలోల ఇన్నుం విలువ :

ఏసుయకు విలువైనా ఇలాగే అంతులేని వరస అపుతుంది. ఒక్కొక సుయకు విలువ అనేక సుయకుల్లో వ్యక్తం కావడం వల్ల సరళత లోపిస్తుంది.

విస్తృత విలువ రూపం విభిన్నమైన, ఒకదానికొకటి సంబంధం లేని స్వతంత్రమైన విలువ వ్యక్తికరణలలో ఉండే రంగు రంగుల మొజాయిక్ అంటాడు. అంటే, ఒకే సుయకు యొక్క సమానకం ప్రతి చోటా, ప్రతికాలంలో ఒకటే కాదు అని.

C. ఎకరూపత లేకపోవడం. ఒకేరకంగా ఉండక పోవడం.

బట్ట విలువ కోటు విలువకు గుణాత్మకంగా సమానం. అవి రెండూ అనిర్దిష్ట శ్రమ పేరుడు లే. కాగా, బట్ట విలువ సాపేక్ష రూపం మిగిలిన ప్రతి సుయకు విలువరూపం నుండి భిన్నమైనదే. “ ప్రతి సుయకు సాపేక్షవిలువ విస్తరించిన రూపంలో వ్యక్తమయితే, దాన్ని నుసరించి ప్రతి సుయకు సాపేక్ష విలువ రూపం అనంతమైన విలువ వ్యక్తికరణల వరస అపుతుంది. ఆరూపం ప్రతి ఇతర సుయకుయొక్క సాపేక్ష విలువ రూపానికి భిన్నమైనదిగా ఉంటుంది.” భిన్నమైన అంటే, గుణాత్మకంగా భిన్నమైన అని.

ప్రతి విడి సరుకు శరీర రూపం ఎన్నో ఇతర సమానక రూపాల్లో ఒక ప్రత్యేక సమానక రూపం. కనుక, (అప్పటికే) ఉనికిలో వున్న సమానక రూపాలు పరిమిత సమానక రూపాలు మాత్రమే. వాటిలో ప్రతిదీ ఇతరవాటిలో దేన్నో మినహాయిస్తుంది. చేస్తుంది.-మార్గ్ని

అలాగే, ప్రతి ప్రత్యేక సరుకు సమానకంలో ఉన్న నిర్దిష్ట, ప్రయోజనకర శ్రమ మానవ శ్రమ అగపదే ఒక ప్రత్యేక రూపమే. సమగ్ర మానవ శ్రమ రూపం కాదు.

కోటు లో కుట్టు రూపంలో, ఇనుం లో గని శ్రమ రూపంలో, గోధుమల్లో వ్యవసాయ శ్రమ రూపంలో మానవ శ్రమ అగపడుతుంది. కానీ సమగ్ర రూపంలో మానవ శ్రమ అగపడదు.

కోటులో ఉన్న శ్రమ మానవ శ్రమ అగపదే సమగ్ర రూపం కాదు. అది కోటులని ఉత్పత్తిచేసే మానవ శ్రమ రకం మాత్రమే.

ప్రతి సరుకు సాపేక్ష విలువ ఈ విస్తృత రూపంలో వ్యక్తమయితే, ప్రతి సరుకు సాపేక్ష విలువ రూపమూ ముగింపులేని విలువ వ్యక్తికరణల పరంపరగా ఉంటుంది- ప్రతి ఇతర సరుకు యొక్క సాపేక్ష విలువ రూపానికి భిన్నంగా ఉంటుంది.

విస్తారిత సాపేక్ష విలువ రూపంలోని ఈ కొరవలు దానికి అనుగుణమైన సమానక రూపంలో ప్రతిఫలిస్తాయి. విస్తృత సాపేక్ష విలువ రూపంలో లోపాలు చెప్పాక, సమానక రూపంలోని లోపాలను చెబుతాడు. ఎన్నో సమానకాలు ఉంటాయి. ఏటిని ప్రత్యేక సమానకాలు అంటాడు మార్గ్ని.

ఇక్కడ ప్రతి విడి సరుకు భౌతిక రూపమూ అనేక ఇతర ప్రత్యేక సమానక రూపాల పక్కన ఒక ప్రత్యేక సమానక రూపం. కనుక మొత్తంమీద సమానక రూపాలు విడివిడిగా/దేనికదిగా(fragmentary) వుంటాయి. ప్రతిది మిగిలిన వాటిని మినహాయించుకుంటుంది .

అదే విధంగా ప్రతి సరుకు సమానకంలో ఉన్న నిర్దిష్ట ప్రయోజనకర శ్రమ, మానవ శ్రమ అగపదే ప్రత్యేక రూపమే గాని, మానవశ్రమ అగపదే పరిపూర్ణ రూపం కాదు. ఈ పరిపూర్ణ రూపం అగపదే పూర్తి రూపాన్ని ఆ ప్రత్యేక రూపాలు అగపడడాన్ని పూర్తిస్థాయిలో కలిగి ఉంటుంది. కానీ ఆవిధంగా అగపదే ఏకీకృత రూపాన్ని కలిగి వుండదు.

అదే విధంగా ప్రతి సరుకు సమానకంలో ఉన్న నిర్దిష్ట ప్రయోజనకర శ్రమ, ఒక ప్రత్యేక రకం శ్రమగా కనిపిస్తుంది. అందువల్ల సాధారణ మానవ శ్రమకి పూర్తి (exhaustive) ప్రతినిధిగా ప్రదర్శించం కాదు. సాధారణ మానవ శ్రమ అనేక, ప్రత్యేక, నిర్దిష్ట రూపాల మొత్తానికి సరిపడే వ్యక్తికరణ పొందుతుంది. అయితే ఆసందర్భంలో, అంతులేని వరుసలో దాని వ్యక్తికరణ ఎప్పటికే అసంపూర్ణమే, ఏకత్వం లేనిదే.

విస్తారిత సాపేక్ష విలువ రూపంలోని ఈ కొరపలు, దానికి అనుగుణమైన సమానక రూపంలో ప్రతిఫలిస్తాయి.
అలాగే, ప్రతి ప్రత్యేక సరుకు సమానకంలో ఉన్న నిర్దిష్ట, ప్రయోజనకర శ్రమ మానవ శ్రమ అగపడే ఒక ప్రత్యేక రూపమే. సమగ్ర మానవ శ్రమ రూపం కాదు.
కోటు లో కుట్టు రూపంలో, ఇనుం లో గని శ్రమ రూపంలో, గోధుమల్లో వ్యవసాయ శ్రమ రూపంలో మానవ శ్రమ అగపడుతుంది. కానీ సమగ్ర రూపంలో మానవ శ్రమ అగపడదు.

ఏదేమైనా, విస్తారిత సాపేక్ష విలువ రూపం ప్రాథమిక వ్యక్తికరణల మొత్తం తప్ప మరేమీ కాదు.

$20 \text{ గజాల బట్ట} = 1 \text{ కోటు}$

$20 \text{ గజాల బట్ట} = 10 \text{ పొన్న టీ}$

$20 \text{ గజాల బట్ట} = 40 \text{ పొన్న కాఫీ}$

$20 \text{ గజాల బట్ట} = \text{పాపు గోధుమలు}$

ఒక్కొక్కడాన్ని విడివిడిగా చూస్తే, ఇవన్నీ ప్రాథమిక వ్యక్తికరణలు.

వీటిని ఇలా రాయవచ్చు:

$20 \text{ గజాల బట్ట} = 1 \text{ కోటు}$

$= 10 \text{ పొన్న టీ}$

$= 40 \text{ పొన్న కాఫీ}$

$= \text{పాపు గోధుమలు}$

ఇలా కలిపి చూస్తే విస్తార విలువ వ్యక్తికరణ.

వీటిలో ప్రతిదానికి అనుగుణమైన తిరగ బడిన సమీకరణ ఉంటుంది:

$1 \text{ కోటు} = 20 \text{ గజాల బట్ట}$

$10 \text{ పొన్న టీ} = 20 \text{ గజాల బట్ట}$

$40 \text{ పొన్న కాఫీ} = 20 \text{ గజాల బట్ట}$

$\text{పాపు గోధుమలు} = 20 \text{ గజాల బట్ట}$

ఒక వ్యక్తి తన బట్టని అనేక ఇతర సరుకులతో మారకం చేసుకుంటే, దాని విలువని ఆ ఇతర సరుకుల వరస లో వ్యక్తం చేస్తాడు. దీన్ని అనుసరించి, ఆ బట్టతో మారకం వేసిన యితర సరుకుల సౌంతదార్ధ వాళ్ళ సరుకుల విలువని ఒకే సరుకు లో వ్యక్తం చేస్తారు - అది బట్ట. మనం అలా ఆవరసని తిరగ దిప్పామంటే ఇదుగో ఈ సాధారణ విలువ రూపం ఏర్పడుతుంది.

III) సాధారణ విలువ రూపం

20 గజాల బట్ట		=1 కోటు
10 పొన్ను టీ		
40 పొన్ను కాఫీ		
1 పొన్న గేర్ధములు		
2 చెన్నులు బంగారం		
1 టన్ను ఇనుం		

§1. మారిన సాపేక్ష విలువ అక్యులిటీ(shape).

సాపేక్ష విలువ రూపం ఆకారం ఇప్పుడు పూర్తిగా మారిపోతుంది. అన్ని సరుకులు తమతమ విలువని

- (1) ఒకే ఒక్క సరుకులో వ్యక్తపరుచు కుంటాయి
- (2) ఐక్యంగా /కలిసికట్టగా అంటే, ఒకే ఇతర సరుకులో

వ్యక్తపరుచు కుంటాయి.

ఈ విలువ రూపం ప్రాథమిక పైనదీ, అన్నిటికీ ఒకటే అయినదీ, అందువల్ల సాధారణ రూపం.

“హాటి విలువరూపం ప్రాథమిక పైనదీ, ఉమ్మడి అయినదీ అంటే, సాధారణం అయినది.” –appendix

ప్రాథమిక రూపం కంటే విస్తృత విలువ రూపం ఒక సరుకు విలువని దాని ఉపయోగపు విలువ నించి మరింతగా వేరు పరుస్తుంది – కారణం కోటు విలువ కోటు భార్టిక రూపానికి భిన్నంగా, అన్ని ఆక్షతుల్లో నూచూపించబడింది. అది బట్టకూ, ఇనుముకూ, తేయాకుకీ, ఒకటేమిటి మిగిలిన అన్ని ఇతర సరుకులకూ సమం చేయబడ్డది. అయితే తనకు తాను తప్ప. అంటే కోటు కోటుకి తప్ప. ఎందుకంటే కోటు=కోటు అనేది విలువ వ్యక్తికరణేకాదు అని ముందే చూశాం. వేరొక పైపు, అన్నిటికీ ఉమ్మడియైన విలువయొక్క ఏ సాధారణ వ్యక్తికరణ అయినా మిసహాయించ బడింది.

ఎందుకంటే, ప్రతిసరుకు విలువ సమీకరణంలోనూ, అన్ని ఇతర సరుకులూ ఇప్పుడు సమానకాలుగా మాత్రమే కనబడతాయి. అయితే A విలువ ప్రతి ఇతర వస్తువుతోనూ సమానం చేయబడుతుంది, కాబట్టి అన్నిటికి ఉమ్మడిదైన సాధారణ విలువ వ్యక్తికరణ ఉండదు.

విలువ వ్యక్తికరణ కోసం వేరుపరచిన ఏకైక సరుకు బట్ట. దానికి సమానపైనవిగా వాటి విలువలకి ప్రతినిధులుగా వుంటాయి. ఇప్పుడు ప్రతి సరుకు విలువా, బట్టతో సమపరచడం ద్వారా, తన సౌంత ఉపయోగపు విలువ నించి వేరుపడడమే కాకుండా, అన్ని ఇతర ఉపయోగపువిలువల నించి భిన్నమపుతుంది. అందువల్ల ప్రతి సరుకు విలువా అన్ని సరుకులకూ ఉమ్మడి అయినదిగా వ్యక్తమపుతుంది. ఈ రూపంలో సరుకులు మొట్టమొదటిసారి విలువలుగా సంబంధంలోకి వస్తాయి, మారకం విలువలుగా అగుపడతాయి.

ఇంతకుముందు రెండు రూపాలూ ఒక్కొ సరుకు విలువని మరొక్కు రకం సరుకులోనే లేక అలాంటి సరుకుల వరసలోనే వ్యక్తం చేస్తుంది. ఈ రెండు సందర్భాలలోనూ ప్రతిసరుకు ప్రత్యేక కర్తవ్యం(special business) ఏమంట, తన విలువకి వ్యక్తికరణ కనుక్కొవడమే, ఈపనిని అది ఇతర (సరుకుల) సహాయం లేకుండానే చేస్తుంది. ఈ ఇతర సరుకులు మొదటిదానికి సంబంధించి సమానకాల passive పాత్ర పోషిస్తాయి.

విలువ సాధారణ రూపం అన్ని సరుకుల సంయుక్త చర్య ఫలితంగా ఏర్పడుతుంది. దానినుండి మాత్రమే ఏర్పడుతుంది. ఒకసరుకు తన విలువ యొక్క సాధారణ రూపం ఎలా పొందుతుంది?అన్ని సరుకులూ, దానితోపాటు, వాటివిలువల్ని ఒకే సమానకంలో వ్యక్తం చెయ్యడం ద్వారా. ప్రతి కొత్త సరుకూ ఇలాగే చేసితీరాలి. సరుకులు విలువలుగా ముండడం సామాజికం. కనుక ఈ సామాజిక మనుగడ వాటి సామాజిక సంబంధాల మొత్తం ద్వారా మాత్రమే వ్యక్తం కాగలపు. తత్త్వాలితంగా వాటి విలువ రూపం సమాజం ఆమోదించిన రూపమై ఉండాలి.

సాధారణ రూపం డబ్బురూపానికి బాట వేస్తుంది. అన్ని సరుకుల విలువలూ ఒకే సరుకు రీత్యా వ్యక్తమవుతాయి. సరుకులు మారకపు విలువలుగా తోలిసారి కనబడతాయి.

ఇప్పుడు బట్ట అన్ని ఇతర రకాల సరుకులకూ ఉమ్మడి, సాధారణ విలువ ఆక్యతిగా లోక్కుకొస్తుంది.” కనుక ఈ విలువ రూపంలో అది సామాజిక సాధారణ రూపం పొందుతుంది.”

“ఈ సాధారణ స్వభావం ద్వారానే విలువ రూపం విలువ భావనకి సరిపోతుంది (correspond)”. విలువ రూపం సరుకులు ఒకదానికొకటి ఏ తారతమ్యమూ లేని, ఏకరీతి మానవ శ్రమ యొక్క జీల్లీ గా కనబడే రూపంగా ఉండి తీరాలి.

ఇది ఇప్పుడు సాధ్యమయింది. ఎందుకంటే, అవన్నీ ఇప్పుడు ఏకరూప శ్రమ(same) వ్యక్తికరణలు. ఆవిధంగా అవన్నీ విలువలుగా గుణాత్మకంగా సమానమైనవి. అంతేకాదు, విలువలుగా వాటి పరిమాణాలు పోల్చివచ్చి. వాటి విలువల పరిమాణాల్ని ఒకే దాంట్లో, బట్టలో వ్యక్తపరచడం ద్వారా, ఆ పరిమాణాల్ని ఒకదానితో మరొకదానిన్నిసరి పోల్చివచ్చి.

ఉడాహారణకి 10 పొస్టు టీ =20 గజాల బట్ట ,

$$=40 \text{ పొస్టు కాపీ$$

$$=20 \text{ గజాల బట్ట}.$$

కాబట్టి 10 పొస్టు టీ =40 పొస్టు కాపీ

ఒక పొను టీ లో ఉన్న విలువ సారంలో, శ్రమలో నాలుగో వంతు మాత్రమే ఒక పొను కాఫీలో ఉంటుంది. విలువ సాధారణ రూపం అన్నిసురుకుల్ని ఇముడ్చుకుంటుంది. సమానకం పాత్ర పోషించేందుకు మిగిలిన సరుకుల నుండి తప్పించిన సరుకుని-ఇక్కడ బట్ట-సార్వత్రిక సమానకంగా చేస్తుంది. -కాపిటల్ 1.72

ఇప్పుడు బట్ట శరీర రూపం అన్ని సరుకులూ ఉమ్మడిగా పొందే రూపం. కాబట్టి బట్ట అన్నిసురుకులలోనూ నేరుగా మారగలిగేది అపుతుంది. బట్ట ప్రతీ తరహ మానవ శ్రమ అగపడే ఆకారం అపుతుంది. ఒక ప్రత్యేక వస్తువుని, బట్టను తయారుచేసే కొందరు పైవేటు వ్యక్తుల నేతులు తల్లితంగా సామాజిక స్వభావాన్ని, (అంటే)అన్ని ఇతర రకాల శ్రమలలో సమానం అనే లక్షణాన్ని సంతరించుకుంటుంది. సాధారణ విలువ రూపం శ్రమ ఉత్సాధితాలన్నే ఏ తేడా లేని మానవ శ్రమ పేరుడు లు మాత్రమే అని చెబుతుంది.

§2. మారిన సమానకం రూపం ఆక్రమి.

ప్రత్యేక సమానక రూపం సాధారణ విలువ రూపంలో ఇంకొంత అభివృద్ధయింది. సమానకం రూపంలో ఉన్న సరుకు ఇప్పుడు సాధారణ సమానకం అయింది. అన్ని ఇతర సరుకుల విలువ రూపంగా లెక్కకురావడం ద్వారా, బట్ట భౌతికరూపం అన్ని సరుకులలో మారగల రూపం. అందువల్ల, బట్ట భౌతిక రూపం అదే సమయంలో దాని సాధారణ సామానక రూపం.

ఇతర సరుకులు అత్యంత భిన్న రకాల శ్రమల ఉత్సాధితాలు అయినప్పటికీ, ఆసరుకులన్నిటికి బట్ట వాటిలో ఉన్న శ్రమలకు అగపడే రూపంగా ఉంటుంది. ఒకే రకమైన, ఏ తేడా లేని శ్రమ మూర్తిగా లెక్కకొస్తుంది. నిరీషించే శ్రమ అయిన నేత అనిరీషించే శ్రమగా, అంటే మానవ శ్రమ శక్తి వ్యయంగా లెక్కకొస్తుంది.

కదిన్తంగా ఇందువల్లే, బట్టలో పున్న పైవేట్ శ్రమ సాధారణ సామాజిక రూపంలో ఉన్న శ్రమగా, అన్ని ఇతర శ్రమలలో సమానమైన రూపంలో ఉన్న శ్రమగా లెక్కకొస్తుంది.

§3. సాపేక్షవిలువ రూపం, సమానక రూపాల పరస్పరాధారిత అభివృద్ధి

సాపేక్ష విలువ రూపం అభివృద్ధి స్థాయికి అనుగుణంగా సమానకరూపం అభివృద్ధి స్థాయి ఉంటుంది. అయితే సమానకరూపం అభివృద్ధి కేవలం సాపేక్ష విలువ రూపం అభివృద్ధియొక్క వ్యక్తికరణ, ఘలితం మాత్రమే. అని జాగ్రత్తగా గుర్తుబెట్టుకోవాలి. చౌరవ సాపేక్ష విలువ రూపం వైపునించి పుంటుంది.

సరళ సాపేక్ష విలువ రూపం ఒక సరుకు విలువని మరొక సరుకు, ఒకే ఒక సరుకు లో తెలుపుతుంది-ఆసరుకు ఏదయినా అవచ్చ. ఆవిధంగా సరుకు తన భౌతిక రూపానికి భిన్నమైన విలువ రూపాన్ని పొందుతుంది. దాని సమానకం కూడా ఏకైక సమానకం రూపాన్ని పొందుతుంది.

ఒక సరుకు విస్తుత సాపేక్ష విలువ రూపం ఆసరుకు విలువని మిగిలిన అన్ని సరుకుల్లో చెబుతుంది. అందువల్ల, సమానక రూపం అనేక ప్రత్యేక సమానకాల రూపం లేక ప్రత్యేక సమానక రూపం తీసుకుంటుంది.

అంతిమంగా, సమస్త సరుకులూ దానికి ఏకీకృత, సాధారణ, సాపేక్ష విలువ రూపం ఇచ్చుకుంటాయి-తన నించి ఒకే ఒక రకం సరుకుని, ఇతర రకాల సరుకులన్నిటి విలువని వ్యక్తపరిచే సరుకుని, వేరు పరచడం ద్వారా. అలా చెయ్యడంద్వారా, వేరుచేసిన సరుకు సాధారణ సమానకం అవుతుంది. లేక సమానక రూపం సాధారణ సమానక రూపం అవుతుంది.

శాపేక్ష విలువ రూపం సమానక రూపాల ద్రువత్వ అభివృద్ధి.

విలువ రూపం అభివృద్ధితో పాట్, ఈ రెండురూపాల మధ్య ఉన్న ద్రువ వ్యతిరేకత (Polar Antagonism) వుధ్వముతుంది. $xA = yB$ అన్నదాంట్లో, వ్యతిరేకత వున్నది, కానీ ద్రువ స్థితిలో(చలించే) వున్నది. ఈ సమీకరణాన్ని $yB = xA$ గా తిరగ దిపువచ్చు.

$xA = yB = zC$ =మొదలయిన వాటిలో ఒక్కొకసారి ఒకే ఒక్క సరుకు మాత్రమే తన సాపేక్ష విలువను విస్తరించగలదు. ఈ సమీకరణ ని సాధారణ విలువ రూపంలోకి రాకుండా తిరగ తిప్ప లేం. తిరగ తిప్పామూ, అది ఇక విస్మయరూపం కాకుండా పోతుంది. సాధారణ రూపం అవుతుంది.

సాధారణ సాపేక్ష విలువ రూపంలో, A కి ఉన్న అన్ని సరుకులతో నేరుగా మారగల స్వభావానికి , నేరుగా మార లేని మిగిలిన అన్ని సరుకుల స్వభావానికి ద్రువ వ్యతిరేకత వున్నది.

సార్వత్రిక సమానకం ఏ సరుకయినా కావచ్చు. ఏదైనా ఒక ప్రత్యేక సరుకు సార్వత్రిక సమానకంగా సమాజ గుర్తింపు పౌందినప్పుడు, ఆసరుకే డబ్బు. అంతిమంగా ఈ ఆమోదం బంగారానికి లభించింది.

సాపేక్ష విలువ రూపం సమానక రూపాల ద్రువత్వ వ్యతిరేకత, లేక విడదీయ రాని పరస్పర అంతస్సుంబంధమూ అదే సమయంలో వాటి నిరంతరాయ మినహాయింపు (exclusion)- ఈ క్రింది విషయాల్ని చెబుతాయి:

1. మరొక సరుకు వ్యతిరేక రూపంలో లేనిదే, ఏ సరుకూ ఒక రూపంలో ఉండజాలదు.
2. ఒక సరుకు ఒక రూపంలో ఉంటే, అదే సమీకరణలో / విలువ వ్యక్తికరణ లో అదే సమయంలో మరొక రూపంలో ఉండజాలదు.

విలువ రూపం అభివృద్ధికి అనుగుణంగా విలువ వ్యక్తికరణలోని ఈ ద్రువ వియద్దత అభివృద్ధి చెందుతుంది, దృఢ పడుతుంది.

మొదటి రూపంలో అని ఒకడాన్నోకటి మినహాయించుకుంటాయి. సమీకరణాన్ని ముందునించి చదువుతామూ వెనకనించా అనే దాన్ని బట్టి, అంచులలో ఉన్న బట్టు కోటూ లాంటి సరుకు ఇప్పుడు సాపేక్ష రూపంలో ఉంటే, మరొకసారి సమానక రూపంలో ఉంటుంది.

20 గజాల బట్ట=1 కోటు - ఇక్కడ బట్ట సాపేక్ష రూపంలోనూ , కోటు సమానకం రూపంలోనూ ఉన్నాయి.

ఈ సమీకరణాన్ని వెనకనించి చూస్తే 1 కోటు=20 గజాల బట్ట అవుతుంది. ఇక్కడ సరుకుల స్థానాలు తారుమారుతాయి. కోటు సాపేక్ష రూపం తీసుకుంటుంది. బట్ట సమానకం పాత్ర పోషిస్తుంది.

రెండో రూపంలో ఒక రకం సరుకు ఒకేసారి తన సాపేక్ష విలువని పూర్తిగా విస్తరించగలదు. అంతే, అది ఎందుకు విస్తుత సాపేక్ష విలువ రూపం కలిగి ఉన్నది? ఎందుకంటే, దానికి సంబంధించి మిగిలిన సరుకులన్నీ సమానక రూపంలో ఉన్నాయి గనప.

చివరగా మూడో రూపంలో సమస్త సరుకులూ సాధారణ సామాజిక సాపేక్ష విలువ రూపంలో ఉన్నాయి-దానికి సంబంధించిన సరుకులన్నీ సమానక రూపా న్నించి తోలగించబడ్డ మేరకు. విపర్యయంగా, సాధారణ సమానకంరూపంలో ఉన్న సరుకు సాధారణ సాపేక్ష రూపంలో ఉన్న సరుకుల నించి వేరపుతుంది. బట్టసాధారణ సమానక రూపం లోపున్న ఏ వస్తువైనా అదే సమయంలో సాధారణ సాపేక్ష విలువ రూపంలో పాగ్గొల్పి వస్తే, తనకు తానే సమానకంగా మండాల్పి వస్తుంది. అప్పుడు

$20 \text{ గజాల బట్ట} = 20 \text{ గజాల బట్ట అనేదోస్తుంది. ఇదీకి పునరుక్తి మాత్రమే. ఇందులో విలువా వ్యక్తం కాదు, విలువ పరిమాణమూ వ్యక్తం కాదు. సాధారణ సమానకం యొక్క విలువ వ్యక్తం కావాలంటే, ఈ మూడో రూపాన్ని తిరగ దిప్పాలి. ఇది ఆతర సరుకులతో ఉమ్మడిగా సాపేక్ష రూపాన్ని కలిగి ఉండదు; దాని విలువ సాపేక్షంగా ఇతర అనంతమైన సరుకుల భౌతిక రూపాల్లో వ్యక్తం చేసుకుంటుంది. ఆవిధంగా సరుకు విస్తుత సాపేక్ష విలువ రూపం (రెండో రూపం) ఇప్పుడు సాధారణ సమానకం గా వ్యవహారించే సరుకుయొక్క విశిష్ట సాపేక్ష విలువ రూపంగా కనబడుతుంది.$

సాధారణ సమానక రూపం ఒక విలువ రూపం. అందువల్ల, అది ఏ సరుకుకైనా సంబంధించినదే. కాని ఎప్పుడయినా సరే, అన్ని ఇతర సరుకులనించి వైదీలగడం/వేరుపడడం ద్వారానే.

ఒకటో రూపం నించి రెండో రూపానికి, రెండో దాన్నించి మూడో రూపానికి పరిణామంలో సారభూతమైన మార్పులు సంభవించాయి. ఇందుకు భిన్నంగా మూడో దాంతో సమానకం గా ఉన్న బట్ట స్థానంలో నాలుగో రూపంలో బంగారం రావడం మినహ మార్పేమీ లేదు. బట్ట స్థానంలో బంగారం సమానకంగా పుంటుంది. అంతే. అన్ని సరుకుల లాగే బంగారం కూడా సమానకంగా, ప్రత్యేక సమానకంగా వ్యవహారించినదే. క్రమక్రమంగా కొద్దిస్తాయిలోనో, పెద్దస్తాయిలోనో సాధారణ సమానకంగా ఉన్నదే. ఈ స్థానాన్ని బంగారం ఒక్కటే నొంతం చేసుకోగానే అది డబ్బు సరుకు అవుతుంది. దాంతో సాధారణ విలువ రూపం డబ్బు రూపంలోకి మారుతుంది.

IV. డబ్బు రూపం.

ఒక సరుకు (బట్ట) విలువ డబ్బుగా ఉన్న సరుకులో(బంగారం) వ్యక్తికరణే ధర రూపం.

కాబట్టి బట్ట ధర రూపం :

$20 \text{ గజాల బట్ట} = 2 \text{ బెన్నుల బంగారం}$

లేక రెండు బెన్నుల బంగారానికి రెండు పొండ్ స్ఫెర్రింగ్ లు కరెన్సీ పేరు అయితే

$20 \text{ గజాల బట్ట} = 2 \text{ పొండ్ స్ఫెర్రింగ్ లు}$

రేఖా చిత్రంగా చూస్తు

ప్రాథమిక విలువ రూపమే డబ్బు రూపం యొక్క రహస్యం.

డబ్బు రూపం దానికదిగా ఏ చిక్కా పెట్టదు. సాధారణ సమానక రూపం నించి చూస్తే, ఈ రూపం బంగారం వంటి ఏడో ఒకప్రత్యేక సరుకుకి అంటే పెట్టుకుంటుందని గ్రహించడానికి జట్టు పీక్కొవాల్సిన /బురుబద్దలు కొట్టు కోవాల్సిన పనేమీ లేదు. సాధారణ సమానక రూపం దాని స్వభావ రీత్యానే, అన్ని ఇతర సరుకుల నుండి ఒక సరుకు తోలగించ బడాలి. ఇక ఈ తోలగింపు సామాజిక ఆమోదాన్ని, స్విరత్యాన్ని పొందడమే నని తేలికగా తెలుసుకోవచ్చు.

“డబ్బు రూపం భావనలో కష్టమంతా సాధారణ సమానకాన్ని (మూడో రూపాన్ని) అర్థం చేసుకోవడం లోనే వున్నది.” ఏమయినా, మూడో రూపం రెండో రూపంగా దానికదే **resolve** అవుతుంది. ఆ రెండో రూపాన్ని ఏర్పరిచే ది మొదటి రూపమే:

$$20 \text{ గజాల బట్ట} = 1 \text{ కోట్లు}$$

$$\text{లేక } X \times \text{సరుకు } A = Y \text{ సరుకు } B$$

ఇక ఇప్పుడు, ఉపయోగపు విలువ అంటే ఏమిటో, మారకం విలువ అంటే ఏమిటో తెలిస్తే, ఈ మొదటి రూపం ఏ శ్రుమ ఉత్సాధితానికైనా ప్రాతినిధ్యం వహించే సరళమైన, ఏమాత్రం అభివృద్ధి చెందని సరళి అని మనకు తెలుస్తుంది. అదే సమయంలో $20 \text{ గజాల బట్ట} = 1 \text{ కోట్లు}$ అనే ఈ సరళ రూపం $20 \text{ గజాల బట్ట} = 2 \text{ శౌండ్}$ సైరింగ్ లు అనే డబ్బు రూపానికి మారడంలో ఉన్న వరస క్రమాన్ని సులువుగా గ్రహిస్తాం.

సాధారణ రూపం నించి డబ్బు రూపానికి పరిణామం.

ఇప్పుడు బంగారం డబ్బు. అంతకు ముందు అది మామూలు సరుకు అయి ఉన్నందువల్లనే అది డబ్బు అయింది. అది ప్రాథమిక విలువ రూపంలో అటో ఇటో ఒక పైపు వుంది. అలాగే విస్తుత విలువ రూపంలో కూడా ఆపైపో ఈ పైపో అంటే సాపేక్ష విలువ రూపంలోనే, సమానకం రూపం లోనే వుంది. అలాగే సాధారణ రూపం లో కూడా ఉండేది. క్రమంగా అది సార్వత్రిక సమానకంగా విభిన్న పరిమితుల్లో ఉపకరించింది. ఆస్థానాన్ని తానీక్కుటే సౌంతం చేసుకుంది. ఇప్పుడు సార్వత్రిక సమానకం రూపం స్థానం లో బంగారం మాత్రమే కనబడుతుంది. అన్ని సరుకుల విలువ డబ్బు రూపం అయిన బంగారంలోనే వ్యక్తమపుతుంది. ఒక సరుకు

విలువ డబ్బులో చెలితే అదే ధర. 20 గజాల బట్ట=2 బోన్సుల బంగారం అనేది బట్ట యొక్క ధర రూపం. ఆబంగారాన్ని నాటం గా చేస్తే 20 గజాల బట్ట=లే2. అదయినా ఇదయినా బట్ట యొక్క ధర రూపమే.

చరిత్రలో స్థల కాల భేదాల్ని బట్టి ఖిన్న సరుకులు సార్వత్రిక సమానకాలుగా వ్యవహరించాయి. అంతిమంగా వాటినన్నిటినీ పక్కకు నెట్టి సమాజం బంగారాన్నిమాత్రమే సార్వత్రిక సమానకంగా ఆమోదించింది. కనుకనే బంగారం డబ్బు కాగలిగింది. మార్క్స్ కాపిటల్ అంతటా బంగారమే డబ్బు అనుకుని (assumption) రాశాడు.

డబ్బురూపం భావన (concept) ఏర్పరచు కోవాలంటే ఉన్న చిక్కంతా, సార్వత్రిక సమానకాన్ని సృష్టింగా గ్రహించడంలో ఉంది. అలాగే ఈ రూపం సాధారణ రూపానికి అవసరమైన విపర్యయం అని తెలుసుకోవడం లోనూ (ఆచిక్కు) ఉంది. సాధారణ రూపం విస్తృత విలువ రూపం నించి వచ్చేదే (deducible). విస్తృత రూపాన్ని ఏర్పరచే భాగాలు ప్రాథమిక రూపంలోవే. 20 గజాల బట్ట= 1 కోటు లేక x సరుకు A = y సరుకు B. అందువల్ల ప్రాథమిక విలువ రూపమే డబ్బు రూపానికి క్రమించాలి. అన్ని మార్క్స్ రుజువుచేశాడు. దాని అంతర్గత వైరుధ్యాల మూలంగా ఈ రూపం అత్యన్నతమైన డబ్బురూపం లోకి ఎలా పరివర్తన చెందిందో వివరించాడు.

మారక ప్రక్రియలో వేర్యరు శ్రమ ఉత్పాదితాలు ఒకదానికొకటి సమపరచ బడతాయి. ఆవిధంగా ఆచరణద్వారా సరుకులుగా మారతాయి. ఈ మారకాల ప్రక్రియలో అనివార్యంగా/అవశ్యకంగా డబ్బు రూపొందుతుంది. మారకాల చారిత్రిక అభివృద్ధి, విస్తృతీ, సరుకుల్లో నిద్రాణంగా /స్తుభంగా ఉన్న ఉపయోగపు విలువకూ, విలువకూ మధ్య పున్న వైరుధ్యాన్ని పూర్ణించుట పరస్పరంది. వాణిజ్య ప్రయోజనాల కోసం ఈ వైరుధ్యానికి బాహ్య వ్యక్తికరణ అవసరమవుతుంది. ఆ అవసరమే విలువకు స్వతంత్ర రూపాన్ని ఏర్పాటు చేసేందుకు వత్తిడి పెడుతుంది. సరుకుల్ని సరుకులుగానూ, డబ్బుగానూ పూర్తిగా విడగోట్టేదాకా విక్రాంతి చెందదు. ఉత్పాదితాలు సరుకులుగా మారడం ఎంతవేగంగా జరుగుతుందో, అంతే వేగంగా ఒక ప్రత్యేక సరుకు డబ్బుగా మారుతుంది.- మార్క్స్ కాపిటల్ 1.90

7. సరుకుల మార్కైకతా, దాని రహస్యమూ

సరుకుల సమాజంలో ఉత్పత్తిదారుల మధ్య ఉండే సంబంధాలు వాళ్ళ ఉత్పాదితాల మధ్య సంబంధాలుగా వాళ్ళకు అగపడతాయి. ఇలా కనబడడమే సరుకుల మార్కైకత.

సమాజంలో ఎవరికివారు ఇతరులతో సంబంధం లేకుండా వేర్యరు వస్తువులు ఉత్పత్తి చేస్తారు. ఒకరు దారం తీస్తారు. మరొకరు బట్ట నేస్తారు. ఇంకొకరు కుండలు చేస్తారు. వేరొకరు నాగజున్న చెక్కుతారు. ఇలా శ్రమ విభజన వుంటుంది. ఒకరివి ఒకరికి అవసరం. కనుక ఆయా వ్యక్తులు సంబంధంలోకి వస్తారు. అయితే ఉత్పత్తి జరిగేటప్పుడు కాదు. వస్తువులు తయారయ్యక మార్కైట్లో కలుస్తారు. మారకాలు జరుగుతాయి.

నాగలికీ, 5 కుండలకీ మారకం జరిగిందనుకుండాం. ఇది వ్యక్తులమధ్య సామాజిక సంబంధం. కానీ ఉత్పత్తిదారులకి అది నాగలికీ, కుండలకీ మధ్య సంబంధంగా కనబడుతుంది. నాగలి చెయ్యడానికి పట్టిన పుషుకాలం, కుండ చెయ్యడానికి పట్టిన శ్రమ కాలానికి 5 రెట్లు. వాటిని చేసిన శ్రమలు భిన్నమైనపుటీకీ, అనిర్దిష్ట మానవశ్రమ గా వాటిలో ఉన్నది ఒకేరకమైనది. కనుక భిన్న పరిమాణాల్లో సమానమవుతాయి. మారతాయి.

అయితే అన్ని రకాల శ్రమలు అనిర్దిష్టమానవ శ్రమగా ఒకటే అనేవిషయం ఉత్సాదకులు నేరుగా గ్రహించలేరు. మారుతున్నది సరుకులు కనుక వాటి విలువలు సమానమైనట్లు భావిస్తారు. నాగలివిలువ కుండవిలువకి 5 రెట్లు అనీ, వాటికి స్వతంత్రగా విలువ వున్నదనీ అనిపిస్తుంది. మారకం ఆ విలువల వల్ల జరిగినట్లుంది. వ్యక్తుల సామాజిక సంబంధాలు వస్తువుల మధ్య సామాజిక సంబంధాలుగా వాళ్ళకి అగుపడతాయి. ఇలా కనబడడమే సరుకుల మార్కుకత.

*****

జర్నల్ భాషలో *Fetischcharakter* అనేమాట ఉపయోగించాడు మార్క్స్. ఇంగ్లీష్ అనువాదకులు *fetishism* అనీ, *fetishistic character* తర్వాతమా చేశారు. తెలుగులో సంకేతారాధన అనీ, భూతశక్తి అనీ, సరుకుల పూజ అనీ, మాయ అనీ అన్నారు. పేరు ఏదయినా ఇదీకి భావన (*concept*). దీనికి నిఘంటువులో వుండే ఆర్థం సరిపోదు. పారిభ్రాష్టిక పదం కనుక ఇక్కడ ప్రత్యేకార్థం వుంటుంది.

ఫటీషిజం అంటే నిఘంటువు అర్థం:

ఒక వస్తువుకి అతీత శక్తులు ఉన్నాయనుకోనో, అవస్తువుని ఏదో మానవాతీత శక్తి ఆవహించిందనుకోనో దాన్ని పూజించడం. తాయిత్తులు, జ్వరం తాళ్ళు, వశికరణ ఉంగరాలు మొదలయినవి.. చెట్లుకి ముడుపుగాడితే కోరికలు తీరతాయి అనుకోవడం . ఇలాంటివి.

మార్క్స్ వాడిన అర్థం:

“సరుకులో మానవ శ్రమ యొక్క సామాజిక స్వభావం వాళ్ళకి వాళ్ళ ఉత్సాదితాల మీద ముద్రించిన వస్తుగత స్వభావంగా కనిపిస్తుంది. అంటే, ఉత్సాదితాల కున్న వస్తుగత ధర్మంగా కనిపిస్తుంది; మొత్తం శ్రమతో వాళ్ళ సంబంధం వాళ్ళ వాళ్ళ మధ్య సంబంధంగా కాకుండా, వాళ్ళ శ్రమ ఉత్సాదితాల మధ్య సామాజిక సంబంధంగా కనబడుతుంది.”

“మనుషుల మధ్య సామాజిక సంబంధం వాళ్ళ దృష్టిలో వస్తువుల మధ్య సంబంధం రూపం తీసుకుంటుంది.”

“దీన్నే నేను *Fetishism* అంటాను.” –అన్నాడు.

*****

ఇదేదో పైపై విషయం కాదు. మార్క్స్ సిద్ధాంతపునాదికి ఒక కీలకమైన విషయం. ఆయన ఆర్థక సంకోచ్ఛ భావనతో నేరుగా ముడివడి వున్నాలంశం. సందర్భం వచ్చినప్పుడు ఆవిషయం లోతుగా పరిశీలించవచ్చు.

ఈ భావన కాపిటల్ ఇ సంపుటాల్ నూ, అదనపు విలువ సిద్ధాంతాలలోనూ ఉంటుంది.

మార్కెట్ అనేది బ్రహ్మ కాదు. ఉనికిలో వున్నవిషయం కనుకనే మార్కెట్ అనేది చైతన్యంలో చేరుతుంది. ఈ ‘సామాజిక ఉనికి’ సరుకు ఉత్పత్తి, సరుకు ఉత్పత్తి మాత్రమే. ”అవి నిజంగా ఎలాగో అలాగే, (as what they really are) అంట మనుషుల మధ్య పాదార్థిక సంబంధాలుగానూ, వస్తువుల మధ్య సామాజిక సంబంధాలుగానూ కనబడతాయి.” -78

నిజానికి ఏవస్తువుకి స్వతస్సిద్ధంగా విలువ ఉండదు. కానీ సరుకులకి స్వయం సిద్ధంగా విలువ ఉన్నట్లు కనబడుతుంది. ఇదే మార్కెట్.

సరుకులుగా ఉత్పత్తి అయ్యాలవగానే శ్రమ ఉత్పాదితాలకు ఇది అంటుకుంటుంది.

సరుకుల ఉత్పత్తి అభివృద్ధితో పాటు ఇదీ వ్యాప్తి వుండుతుంది.

డబ్బు అమల్లోకి రాగానే సరకుల మార్కెట్, డబ్బు మార్కెట్ రూపం తీసుకుంటుంది. బంగారంతో ఎవస్తువునైనా కొనవచ్చు. ప్రజల దృష్టికి ఇది బంగారానికున్న సహజ లక్షణంగా అగపడుతుంది. కానీ నిజానికి సామాజిక సంబంధాల వాళ్ళ ఏర్పడింది. సామాజిక లక్షణం.

సరుకుల ఉత్పత్తి కొనసాగినంతకాలమూ సరుకుల మార్కెట్ సాగుతుంది. సరుకుల ఉత్పత్తి అంతరిస్తే మార్కెట్ అంతర్భాసం అవుతుంది.

*****

సరుకుల ఉత్పత్తి

సరుకు ఉపయోగస్తవిలువ, విలువల సమ్ముళనం. రైతు ధాన్యం పండించి వాడు కోవచ్చు, మరోకడు పీటలు చేసి ఉపయోగించు కోవచ్చు అలా ఎవరు చేసినవి వారో, కుటుంబ సబ్యలో ఉపయోగించుకుంటే అవి ఉపయోగస్తవ విలువలు. విలువలు కావు. ఇతరులకు మారకం లేకుండా వాడుకోడానికి చేసి ఇచ్చిన వస్తువులు కూడా విలువలు కావు. కనుక అవేషీ సరుకులు కావు.

స్వయం ఉపయోగార్థం ఉత్పత్తిచేసిన వస్తువులు కేవలం ఉపయోగస్తవ విలువలు.

ఇతరులకోసం అంట సమాజంకోసం తయారుచేసి వాటిని వస్తువులతోనే, డబ్బుతోనే మారకం చేస్తే అవి విలువలు. ఉపయోగస్తవ విలువా విలువా కలసినవి. కనుక అవి సరుకులు.

స్వయం ఉపయోగార్థం కాకుండా, మారకం కోసం ఉత్పత్తి చెయ్యడమే సరుకుల ఉత్పత్తి.

తాను చేసుకున్న వస్తువులను మాత్రమే వాడుకున్న కాలం ఉన్నమాట నిజమే. కానీ అదివోయి దీర్ఘకాలం గడిచింది. పైగాలలాంటి పరిస్థితుల్లో, ఒకరు చేసినవి మరోకరు వాడుకోక తప్పదు. అంటే, ఒకరి శ్రమని ఒకరు ఉపయోగించుకుంటారు. వ్యష్టి శ్రమ సామాజికం అవుతుంది. ప్రతి మనిషి శ్రమా సామాజిక శ్రమ మొత్తంలో చిన్న భాగం అవుతుంది. ఎవరి శ్రమ ఉత్పాదితాలు వారివే. కనక మరోకరి శ్రమ ఉత్పాదితంతో మారకం చేసుకుంటారు. ఇది వ్యక్తులమధ్య సామాజిక సంబంధం. అయినా వాళ్ళకి అది వస్తువుల మధ్య సామాజిక సంబంధంగా కనబడుతుంది. ఇలా కనబడదాన్ని మార్కెట్ అంటాడు.

ఒకతను మంచాలు చేస్తాడు. మరొకతను నులక పేనుతాడు. మంచం చేసిన వానికి నులక కావాలి. నులక పేనిన వానికి మంచం కావాలి. మార్గెట్ కోచ్చి నప్పుడు మారకం చేసుకుంటారు. దర్జీ చేక్కాలు కుడతాడు. నేతగాడు శాలువాలు నేస్తాడు. నేతగాడికి చేక్కా కావాలి. దర్జీకి శాలువా అవసరంలేదు. కనుక నేతగాడు సలువాలు వేరొరికి అమ్మి ఆడబింబులోనించి కొంతిచ్చి చేక్కా కొనుక్కుంటాడు. మిగిలిన డబ్బుతో కావలసినవి కొంటాడు. అలాగే దర్జీ చేక్కాలు అమ్మి పచ్చిన డబ్బు బెట్టి అవసరమైనవి కొనుక్కుంటాడు.

కనుక వాళ్ళకి వాళ్ళ మధ్య సంబంధాలుగా కాకుండా, సరుకులకీ సరుకులకీ మధ్య సంబంధంగా, వస్తువుల మధ్య సంబంధంగా కనబడుతుంది. ఇదే శ్రమ ఉత్సాధితం సరుకు రూపం ఎత్తగానే దానికి అంటుకునే మార్చికత.

అందువల్లమార్చికత సరుకుల ఉత్పత్తి నించి విడదీయ జాలనిది.

సరుకు ఉత్పత్తితోనే మార్చికత తలెత్తిందని సృష్టిం చేశాడు.

*****

సరుకు కాగానే మార్చికత ఎక్కడనించి వస్తుంది?

పైకి సరుకు తెలికగా తెలిసిదే అనిపిస్తుంది. తీరా విశ్లేషిస్తే, అదేదో మార్చికమైనదిగా, నిగూడమైనదిగా తెలుతుంది. సరుకు ఉపయోగపు విలువా, విలువా అని తెలుసు. సరుకు మార్చిక స్వభావం ఎందులో ఉంది?

A. ఉపయోగపు విలువలో ఉన్నదా?

సరుకు ఉపయోగపు విలువ అయినమేరకు

1. అది తన ధర్మాల ద్వారా మనిషి అవసరాలను తీరుస్తుంది.

2. ఆ ధర్మాలు మానవ శ్రమ వల్ల ఏర్పడినవి .

ఉడాహారణ: అడ్డం కట్టుకోవాలంటే, తడిక అవసరం. నీళ్ళు చేదాలంటే చేంతాడు కావాలి. అవి రెండూ రెండు వేర్యరు అవసరాలను తీరుస్తాయి. రెండూ మానవ శ్రమ వల్ల తయారైనవే.

ప్రకృతిలో లభించిన వెదురు బొంగులు చీల్చి తడిక అల్లుతారు. నారతో చేంతాడు పేనుతారు. అంటే, ప్రకృతి ఉత్సాధితాలకు(బొంగులు, నార) మనిషి తన శ్రమను జోడించి వాటి రూపాలను మారుస్తాడు. ఇది సృష్టిమే. మనిషి ప్రకృతి లో దౌరికే వస్తువుని తన శ్రమతో ఉపయోగపడే వస్తువుగా మారుస్తాడు. ఈ విషయం తలియడంలో చిక్కేమీ లేదు.

“ప్రకృతి కొయ్యని సమకూరుస్తుంది. మనిషి తన శ్రమతో దాన్ని ముక్కలుగా కోసి తనకు ఉపయోగపడే టేబుల్ చేస్తాడు. టేబుల్ గా చెయ్యడం వల్ల కొయ్య రూపం మారింది. అయినా, అది కొయ్యగానే ఉంటుంది.”

అందువల్ల సరుకు ఉపయోగపు విలువకు సంబంధించి గ్రహించలేనిది ఏదీ లేదు. ఇందులో నిగూడత లేనే లేదు. ప్రతిదీ సృష్టింఅయినదే, ఇంద్రియగ్రహ్యమైనదే. కనుక సరుకు మార్చికత ఉపయోగపు విలువలో లేదు.

B. పోనీ విలువని నిర్ణయించే అంశాల్లో ఉన్నదా? అంటే లేదంటాడు.

ఎందు కంటే, మొదటిది, ప్రయోజనకర శ్రమలు భిన్నమైనవే, అయినప్పటికీ అవన్ని మనిషి భౌతిక చర్యలే, అలాంటి ప్రతి చర్య, దాని రూపం ఎదయినకావచ్చు, సారంశం లో మనిషి మెదడూ, నరాలూ కండరాలూ వగయిరాల వ్యయమే.

రెండు, విలువ పరిమాణాన్ని నిర్ణయించేది ఆశ్రమ వ్యయ వ్యవధి లేక శ్రమ పరిమాణం. దీనికి సంబంధించి గుణానికీ, పరిమాణానికీ తేడా ఉన్నదనేది సృష్టిమే. అన్ని సమాజాల్లోనూ జీవనాధార సాధనాలని ఉత్పత్తి చేసేందుకు పట్టే శ్రమ కాలం పట్ల మనుషులకు ఆసక్తి ఉంది. అయితే అన్ని అభివృద్ధి దశల్లో ఒక స్థాయిలో కాదు కాక పోయినా.

చివరగా, మనుషులు ఒకరికోరకోకరు పనిచేస్తుంటే, వాళ్ళ శ్రమ సామాజికరూపం తీసుకుంటుంది.

ఇవన్ని సృష్టింగా బోధపడేవే. అన్ని సమాజాల్లోనూ ఉన్నవే.

“విలువ నిర్ణయకాల సారం నించి కూడా మార్కెట్ ఉత్పన్నం కాదు” అంటాడు. సరుకుల మార్కెట స్వభావం వాటి ఉపయోగశ్శు విలువనుండి పుట్టలేదు, విలువను నిర్ణయించే అంశాల నుండి పుట్టలేదు.

C. కావలసినవన్నీ తయారుచేసుకుని తామ్ వాడుకున్న కాలం ఉంది, గాని అది ఏనాడో పోయింది. ఒకరుచేసినవి ఒకరు ఉపయోగించుకోవాల్సిన పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి. ఒకరి శ్రమను మరొకరు పరస్పరం వాడుకోవడం అవసరమయింది. **శ్రమ సామాజికం అయింది.** ఉత్పత్తిదారుల మధ్య సంబందాలు ఉండి తీరాలి. ఇందులోనూ మార్కెట లేదు.

మార్కెట శ్రమ విభజననుండి తలెత్తిందా? అంటే అదీ కాదు. సరుకుల ఉత్పత్తి లేకముందు కూడా శ్రమవిభజన ఉంది. దీన్నిబట్టి, మార్కెట శ్రమ విభజననుండి తలెత్తలేదని సృష్టమవుతుంది.

*****

మరి ఈ మార్కెట ఎక్కుడ నించి పుట్టింది ?

”శ్రమ ఉత్పాదితం సరుకు రూపం తీసుకోగానే దానికి మార్కెట స్వభావం ఎక్కుడ నించి వస్తుంది? ” అని ప్రశ్నించి,

“సృష్టింగా సరుకు రూపం నించే” అంటాడు.

“అయితే ఆ టీటుల్ సరుకుగా వచ్చిందా, అదేదో ఇంద్రియాతీతమైన వస్తువుగా అయిపోతుంది. కాళ్ళ మీద నిలబడడమేకాదు, ఇతర సరుకులతో సంబంధంలో తలమీదా నిలబడుతుంది “అంటాడు.

విశ్లేషణ లో తేలిన విషయాలు సరుకు ఉత్పత్తిదారులకు వేరేవిధంగా కనబడతాయి.

అన్ని రకాల మానవ శ్రమలూ సమానమే, అనే విషయం విశ్లేషణలో తేలింది. అయితే అది వస్తుగతంగా ఆశ్రమల ఉత్పాదితాలన్నీ విలువలు కావడం గా వ్యక్తం అవుతుంది. సరుకులుగా మార్కెట్ కి వచ్చాక అవన్ని విలువలు. కనుక గుణాత్మకంగా సమానమైనవి. విశ్లేషణలో అన్నిరకాల శ్రమలూ సమానమే అని తేలిన విషయం మార్కెట్లో అన్ని సరుకులూ విలువలుగా సమానం అని వ్యక్తమవుతుంది. సరుకు ఉత్పత్తి దారులకు అలాగే తెలుస్తుంది.

శ్రమ శక్తి వ్యయానికి కోలబద్ద శ్రమ శక్తి వ్యవధి.అంటే, ఎంత సేపు ఆ శ్రమ జరిగింది?అనేది. అయితే అది వస్తుగతంగా శ్రమ ఉత్సాధితాల విలువ పరిమాణం రూపం తీసుకుంటుంది. ఉదాహరణకి, టీబుల్ తయారీకి 4 గంటల శ్రమ పడితే, దాని విలువ పరిమాణం 200 రూపాయలుగా వ్యక్తం అవుతుంది.

ఒకరికొకరు శ్రమ చెయ్యడంలో శ్రమ సామాజిక స్వభావం ఉంటుంది. అయితే ఇక్కడ ఉత్పత్తిదారుల సామాజిక సంబంధాలు వాళ్ళ ఉత్సాధితాల మధ్య సంబంధాల రూపం తీసుకుంటాయి.

సరుకు అందువల్ల నిగూడమైన వస్తువు: సరుకులో మానవ శ్రమ యొక్క సామాజిక స్వభావం వాళ్ళకి వాళ్ళ ఉత్సాధితాల మీద ముద్రించిన వస్తుగత స్వభావంగా కనిపీస్తుంది.అంటే, ఉత్సాధితాల కున్న వస్తుగత ధర్యంగా కనిపీస్తుంది; మొత్తం శ్రమతో వాళ్ళ సంబంధం వాళ్ళ వాళ్ళ మధ్య సంబంధంగా కాకుండా, వాళ్ళ శ్రమ ఉత్సాధితాల మధ్య సామాజిక సంబంధంగా కనబడుతుంది.” శ్రమ ఉత్సాధితాలు సరుకులయ్యేది ఈ కారణంగానే.” సరుకులు సామాజిక వస్తువులు, వేటి లక్షణాలయితే ఏక కాలంలో గోచరంగానూ అగోచరంగానూ ఉంటాయో ఆ సామాజిక వస్తువులు, సరుకులు.

అదే విధంగా ఒక వస్తువునుంచి వచ్చే కాంతి మన కంటి సరంయొక్క ఉద్ద్రిక్తత గా మనకి తట్టదు ; కంటి బయట పున్న దేనిదో వస్తుగత రూపంగా తడుతుంది.

అయితే చూడడంలో ప్రతి సందర్శంలోనూ కాంతి ఒక వస్తువు నించి మరొక వస్తువుకు అంటే, బయటపున్న వస్తువు నించి కంటికి ప్రసరిస్తుంది. ఇక్కడ భౌతిక వస్తువుల మధ్య భౌతిక సంబంధం పున్నది. అయితే సరుకుల విషయం వేరు. సరుకులుగా వస్తువుల మనుగడా, వాటిపై సరుకులముద్రవేసే శ్రమ ఉత్సాధితాల విలువ సంబంధమూ, వాటి భౌతిక ధర్యాలకు సంబంధించినవి కానే కాపు. మానవుల మధ్య నిర్దిష్టమైన సామాజిక సంబంధం ఉంది. వాళ్ళ దృష్టికి వస్తువులమధ్య సంబంధం రూపాన్ని (విచిత్రమైన రూపాన్ని) తీసుకునే సామాజిక సంబంధం అది.

దీనికి పోలిక కావాలంటే మత ప్రపంచంలోకి పోవాల్సిందే. అందులో మనిషి మెదడు స్ఫోంచిన వాళ్ళు ప్రాణం పున్న స్వతంత్ర వ్యక్తులుగా కనబడతారు. ఒకరితో ఒకరు సంబంధంలోకి వస్తారు. అంతే కాదు, మానవ జూతితో కూడా సంబంధంలోకొస్తారు.

అలాగే సరుకుల ప్రపంచంలో మనిషి చేతులతో చేసిన సరుకులు కూడా. సరుకులుగా ఉత్పత్తి అయ్యా కాగానే శ్రమ ఉత్సాధితాలకు ఈ మార్కీకత అంటుకుంటుంది. అందువల్ల అది సరుకుల ఉత్పత్తి నించి విడివడదు. మార్కీకతకీ సరుకుల ఉత్పత్తికి విడగొట్టలేని సంబంధం ఉంది.

సరుకుల మార్కీకతకి మూలం సరుకుల్ని ఉత్పత్తి చేసిన శ్రమ యొక్క ప్రత్యేక సామాజిక స్వభావంలో ఉంది- అని ఇప్పటికే మన విశ్లేషణ తెల్పింది. కాపిటల్. 1.77

ఒకరితో ఒకరు సంబంధం లేకుండా విడివిడిగా ఉత్పత్తిచేసే పైవేటు వ్యక్తుల, లేక బృందాల శ్రమ ఉత్సాధితాలు అయినందువల్లే ప్రయోజనకర వస్తువులు సరుకులవుతాయి. అందరు పైవేటు వ్యక్తుల శ్రమ మొత్తం కలిసి సమాజపు శ్రమ అవుతుంది. ఉత్పత్తిదారులు వాళ్ళ వాళ్ళ ఉత్సాధితాల్ని మారకం చేసుకునేదాకా ఒకరితో

ఒకరు సంబంధంలోకి రారు. ఆకారణంగా ప్రతి ఉత్సుక్తిదారుని శ్రమ యొక్కవిశిష్ట సామాజిక స్వభావం మారకంలో తప్ప బయట పడదు. వ్యక్తి శ్రమ సమాజ శ్రమలో భాగంగా ఎప్పుడు తెలుస్తుందంటే, మారకచర్య ప్రత్యక్షంగా ఉత్సాధితాల మధ్య, పరోక్షంగా వాటిద్వారా ఉత్సాధకుల మధ్య ఏర్పరచే సంబంధాల ద్వారా మాత్రమే నిర్దారణపుతుంది. అందువల్ల ఆపుత్సాధకులకి ఒకరి శ్రమని మిగతా వారి శ్రమతో కలిపే సంబంధాలు, వ్యక్తుల మధ్య ప్రత్యక్ష సామాజిక సంబంధాలుగా కనబడవు. అవి నిజంగా ఎలాగో అలాగే, అంటే మనుషుల మధ్య పాదార్థిక సంబంధాలుగానూ, వస్తువుల మధ్య సామాజిక సంబంధాలుగానూ కనబడతాయి. మారకం అయినందువల్లనే, ప్రయోజనకర వస్తువులుగా వాటి వివిధ రూపాలకు భిన్నంగా, శ్రమ ఉత్సాధితాలు విలువలుగా ఒకేరకమైన సామాజిక హోదా ని పొందుతాయి. ఉపయోగపు విలువగానూ, విలువగానూ ఒక ఉత్సాధితం విభజన ఎప్పుడు ముఖ్యం అపుతుందంటే, ప్రయోజనకర వస్తువులు మారకం కోసమే ఉత్పత్తయ్యే స్థాయికి మారకం విస్తరించినప్పుడు, విలువలుగా వాటి స్వభావాన్ని ముందుగా ఉత్పత్తిలోనే లెక్కలోకి తీసుతీసుకోవలసి వచ్చినప్పుడు. **ఆకణం నించి వ్యక్తి ఉత్పత్తిదారునిశ్రమ సామాజికంగా ద్వాంద్వ స్వభావాన్ని సంతరించుకుంటుంది.** ఒకమైన, నిర్దిష్టమైన ప్రయోజనకర శ్రమ గా అది ఒక నిర్దిష్ట సామాజికఅవసరాన్ని తీర్చాలి. ఉదాహరణకి కుండలు చేసే శ్రమ ఒక నిర్దిష్ట ప్రయోజనకర శ్రమ. సమాజానికి కుండలు అవసరం. ఆ అవసరాన్ని ఆశ్రమ తీరుస్తుంది. సామాజిక శ్రమ విభజనలో ఒక శాఖగా తన స్థానాన్ని పొందుతుంది.

మరీకపక్క , అది ఆశ్రమ చేసే వాని వివిధ కోర్కెలనూ తీర్చగలదు. అంటే కుండలకు మారుగా తనకు కావలసిన వస్తువులు తీసుకోగలదు. మిగతా అందరి శ్రమ తోనూ సమాన హోదా సాధిస్తుంది. సమాజ శ్రమలో భాగం అయినట్లు రుజువుతుంది. భిన్న రకాల శ్రమల సమానత్వం వాటి అసమానత్వాల నించి అనిర్దిష్ట కరించిన ఫలితం. లేక వాటి ఉమ్మడి విభాజకం అంటే మానవ శ్రమ శక్తి వ్యయం లేక అనిర్దిష్ట మానవ శ్రమకి దించడం ద్వారా మాత్రమే సాధ్యం. వ్యక్తి శ్రమ యొక్క సామాజిక ద్వాంద్వ స్వభావం అతని మనస్సులో ప్రతిఫలించినప్పుడు అతనికి ఎలా కనబడుతుంది? రోజువారి అనుభవంలో ఉత్పత్తుల మారకం ద్వారా ఆశ్రమ మీద ముద్రపడిన రూపాలలో మాత్రమే. ఈ విధంగా తన నౌంత శ్రమ సమాజానికి ఉపయోగ పడే స్వభావం కలిగిపున్నది అనేది ఒక ఘరతు రూపం తీసుకుంటుంది. ఏమంటే ఉత్సాధితం కేవలం ప్రయోజనకరం అయినది కావడమే కాదు. ఇతరులకు ఉపయోగపడేదై ఉండాలి. అతని ప్రత్యేక శ్రమ అన్ని ఇతర రకాల శ్రమలతో సమానమైనది అనే సామాజిక స్వభావం ఏర్పాపం తీసుకుంటుందంటే: భోతికంగా భిన్నమైన అన్ని శ్రమ ఉత్సాధితాలకూ ఒక ఉమ్మడి లక్షణం ఉంది. **ఆదే విలువ కలిగి వుండడం కాపిటల్ 1.77-78**

మన శ్రమ ఉత్సాధితాల్ని విలువలుగా సంబంధంలో కి తెచ్చామంటే, వాటిలో ఒకేరకమైన మానవ శ్రమ ఉన్నదని తెలిసి కాదు. అందుకు భిన్నంగా మారకం ద్వారా మన ఉత్సాధితాల్ని సమపరుచు కున్నప్పుడల్లా, ఆచర్యలో వాటికోసం చేసిన భిన్న రకాల శ్రమల్ని మానవ శ్రమగా సమపరుస్తున్నాం. ఇలా చేస్తున్నామని మనకు తెలియదు, అయినా చేస్తాం.గాలియానీ, విలువ ఇద్దరు వ్యక్తుల మధ్య సంబంధం అన్నాడు.

వస్తువుల మధ్య సంబంధంగా వ్యక్తమయ్య సంబంధం అనేమాటలు కలిపి ఉండాల్సింది అన్నాడు మార్గ్స్ - కాపిటల్ 1 .79 .

అందువల్ల, విలువ తనేమిటో వర్ణించే చీటి మొహనికి అంటించుకోని తిరగదు. పైగా విలువే ప్రతి ఉత్సాధితాన్ని సామాజిక చిత్రలిపిగా (social hieroglyphic) మారుస్తుంది. ఆత్ర్యాత మనసొంత సామాజిక ఉత్సాధితాల వెనక పున్నరహస్యాన్ని ర్హాంచడానికి, దాన్నిచదివే ప్రయత్నం చేస్తాం.డీకోడ్ (decode) చేస్తాం.

*****

విలువ అనేది పైకి తలిసేది కాదు, కనుక విలువ శాస్త్రీయ విశ్లేషణకు వస్తువయింది.

ఆర్థికవేత్తలు శ్రమ నించి విలువ వస్తుంది అని కనుక్కున్నారు. ఇదీక గోప్త ఆవిష్కరణ. అయితే అంతకు ముందు లాగానేతు ఆవిష్కరణ తర్వాత కూడా శ్రమ సామాజిక స్వభావం శ్రమ ఉత్సాధితాల వస్తుగత స్వభావంగానే కనిపించడం ఆగలేదు. అలా కనిపించేట్లు చేసే మంచుపోరని ఈ ఆవిష్కరణ తేలగించలేక పోయింది.

ఎందువల్ల?

సరుకుల ఉత్పత్తి అనే ప్రత్యేక రూపాన్ని పరిశీలిస్తున్నాం. ఎవరికీ వారు స్వతంత్రంగా ఉత్పత్తిచేస్తారు. ఈ పైవేట్ శ్రమ యొక్క సామాజిక స్వభావం ప్రతిశ్రమా మానవ శ్రమగా సమానమే అనేదాంట్లో ఉంటుంది. అయితే ఇది ఉత్సాధితంలో విలువ రూపం తీసుకుంటుంది. ఈ వాస్తవం ఉత్పత్తిదారులకు నిత్యమైనట్లూ, సత్యమైనట్లూ కనబడుతుంది- ఈ ఆవిష్కరణ తర్వాతకూడా. ఈ ఆవిష్కరణమార్పికత పట్లుని సదలించలేక పోయింది. ఎలాగంటే, “గాలి(air)లో భాగాలైన చాలా వాయువులని (gases)సైన్స్ కనుగొన్నాక కూడా, దానికదిగా వాతావరణం మారకుండా ఉన్నట్లే.”

మారకం చేసుకునేటప్పుడు ఉత్పత్తిదారుల ఆలోచనంతా తమ సరుకుకి ఇతర సరుకులు ఎంత పరిమాణంలో వస్తాయనేదానిమీద ఉంటుంది. ఏ నిష్పత్తిలో ఆ ఉత్పదితాలు మారగలగుతాయి?

ఈ మారక నిష్పత్తులు అలవాటువల్ల ఒకింత స్త్రిరత్వంవోందుతాయి. అప్పుడు ఆనిష్పత్తులు ఉత్సాధితాల స్వభావం నించే వచ్చినట్లు కనబడతాయి. ఉదాహరణకి ఒక టన్ను ఇనుమూ రెండు బౌన్సుల బంగారమూ ప్రకృతి సిద్ధంగానే సమాన విలువ గలవిగా కనిపిస్తాయి. ఇది ఎంత సహజంగా కనిపిస్తుందంటే: బంగారమూ, ఇనుమూ వేర్యరు భౌతిక, రసాయన ధర్మాలు కలిగి ఉన్నప్పటికీ, ఒక పొను బంగారమూ, ఒక పొను ఇనుమూ సమాన బరువుని కలిగినున్నంత సహజంగా . విలువ ఉండడం అనే స్వభావం ఒకసారి సరుకులమీద పడితే, ఆస్వభావం విలువ పరిమాణాలుగా చర్యలు ప్రతి చర్యలు జరగడం మూలంగా స్థిరపడుతుంది . ఈ పరిమాణాలు మారుతుంటాయి. ఉత్సాధకుల సంకల్పంతోగానీ, ముందు చూపుతో గానీ, చర్యతోగానీ ఎటువంటి సంబంధమూ లేకుండానే మారుతుంటాయి. వాళ్ళకి వాళ్ళ సామాజిక చర్య వస్తువుల చర్య రూపం తీసుకుంటుంది. ఉత్పత్తిదారుల చేత పాలించ బడే బదులు, ఆసరుకులే వాళ్ళని పాలిస్తున్నట్లుంటుంది.

మార్గట్లో సరుకులు యజమాని చెప్పినట్టుండవు. యదేచ్చగా వ్యవహరిస్తాయి. ఒకరోజు ఒక కలం 5 పెన్నిళ్ళతో మారవచ్చు. ఇంకోరోజు 8 రావచ్చు. మరో రోజు 3 రావచ్చు. ఒకసారి అసలు మారక పోవచ్చు.మార్గట్లో నడిచే ఈ యాదృచ్ఛికమైన పరిస్థితి మూలంగా సరుకుకి స్వయంసిద్ధంగా విలువ వున్నదనిపిస్తుంది. ఉత్సత్తి యొక్క సామాజిక సంబంధాలను ఉత్సాదకులు గ్రహించరు.వస్తువులమధ్య సంబంధాలను మాత్రమే గమనిస్తారు. **వస్తువుల మధ్య సంబంధాల మాటున వ్యక్తుల సామాజిక సంబంధాలు మరుగున పడిపోతాయి.**

*****

బకరితో ఒకరు సంబంధం లేకుండా,స్వయంత్రంగా,అయినా అభివృద్ధిచెందిన సామాజిక శ్రమ విభజన శాఖలుగా, నిర్వహించబడే అన్ని రకాల పైవేటు శ్రమలూ సమాజానికి కావలసినట్లుగా పరిమాణాత్మక నిష్పత్తులుగా దిగుతాయి. ఎందుకు? అన్ని యాదృచ్ఛికమైన,బడిఏదుకులున్న సరుకుల మారక సంబంధాల నడుమ వాటి ఉత్సత్తికి పట్టిన సామాజికంగా అవసరమైన శ్రమ కాలం శాసించగల ప్రకృతి నియమం లాగా బలవంతంగా నిర్దారణ అవుతుంది. అదే విధంగా ఒక ఇల్లు మన కళ్ళదుట కూలినప్పుడు భూమ్యకర్మ నియమం నిరూపితమవుతుంది. అందువల్ల శ్రమ కాలం ద్వారా శ్రమ పరిమాణం నిర్దియం అనేది ఒక రహస్యం.సరుకుల సాపేక్ష విలువలలో పైకి కనపడే నిర్దియం వెనక దాగిన రహస్యం. దాని ఆవిష్కరణ ఉత్సాదితాల విలువ పరిమాణ నిర్దియం కేవలం యాదృచ్ఛికమైనదిగా కనబడదాన్ని పూర్తిగా పోగొట్టినప్పటికీ, ఆనిర్దియం జరిగే విధానాన్ని ఏ విధంగానూ మార్చాలేదు.

సమాజ జీవిత రూపాల గురించిన మనిషి ఆలోచనలూ, తత్త్వశిల్పంగా ఆరూపాలగురించిన మనిషి శాస్త్రాలు విశ్లేషణ వాస్తవ చారిత్రిక అభివృద్ధికి నేరుగా వ్యతిరేక దిశలో సాగుతాయి. అతనిముందు సిద్ధంగావున్న అభివృద్ధి ప్రక్రియ యొక్క ఫలితాలతో అతను మొదలుటిడతాడు.

ఉత్సాదితాలను సరుకులుగా ముద్రించే లక్షణాల స్థిరీకరణ సరుకుల చలామణికి ముందుగా వుండి తీరాలి. ఆలక్షణాలు సహజమైన,స్వయం స్వప్తమైన సమాజ జీవిత రూపాలయొక్క స్థిరత్వాన్ని అప్పటికే పొందాయి.మనిషి వాటి చారిత్రక స్వభావాన్నిగ్రహించే ప్రయత్నం చెయ్యకుండా, వాటి అర్థాన్ని తెలుసుకునే యత్నం చేశాడు. ఎందుకంటే,అతని దృష్టిలో ఆలక్షణాలు మారేవి కావు. కనుకనే వాటి అర్థం పైపు దృష్టి పెట్టాడు. ఫలితంగా సరుకుల ధరల విశ్లేషణ ఒక్కటే విలువ పరిమాణం యొక్క నిర్దారణకు లీడ్ చేసింది.అన్ని సరుకులూ డబ్బులో ఉమ్మడిగా వ్యక్తం కావడం విలువలుగా వాటి లక్షణాల నిర్దారణకు లీడ్ చేసింది. పైవేట్ శ్రమ యొక్క సామాజిక స్వభావాన్ని,వ్యష్టి ఉత్సత్తిదారుల మధ్య సామాజిక సంబంధాన్ని బయటపెట్టే బదులు, దాచి పెట్టింది, సరుకుల అంతిమ రూపమైన డబ్బు రూపమే. కోట్లో బూట్లో బట్టతో, అది అనిర్దిష్ట మానవ శ్రమ అవతారం అయినందువల్ల, సంబంధంలో ఉన్నాయని అన్నప్పుడు అనుబంధత స్వయంస్వప్తమే . అయినాగాని,బూట్ల, కోట్ల ఉత్సత్తిదారులు వాళ్ళ వస్తువుల్ని సార్వత్రిక సమానకంగా బట్టతో పోల్చినప్పుడు,లేక బంగారంతోనే, వెండితోనే పోల్చినప్పుడు, అవి వారి సౌంత పైవేట్ శ్రమకీ,సమాజం యొక్క శ్రమకి ఉన్న సంబంధాన్ని అదే అసంబంధ రూపంలో వ్యక్తం చేస్తాయి

బూర్ధువా ఎకానమీ యొక్క భావాభివర్గాలు అటువంటి(అసంబిద్ధ) రూపోలతో ఉంటాయి. అవి సమాజ అంగీకారంతోచారిత్రకంగా నిర్దిష్ట మైన ఒక ఉత్పత్తి అంటే సరుకుల ఉత్పత్తి విధానం యొక్క పరిస్థితుల్ని, సంబంధాల్నివ్యక్త పరుస్తాయి. శ్రమ ఉత్పాదితాలు సరుకులు గా ఉన్నంతకాలం వాటిని ఆవహించి ఉండే సరుకుల మొత్తం నిగూఢతా, ఇంద్రజాలం ఇతర ఉత్పత్తి విధానాలను చేరగానే అదృశ్యం అపుతాయి.

*****

మార్కిటత లేని ఉత్పత్తి గురించి చెప్పడానికి మార్క్స్ రాబిన్స్ కూసో ని ఉదాహరిస్తాడు.

1.రాబిన్స్ ఉత్పత్తి. ఒక దీవిలో ఒక్కడే చిక్కుకుంటాడు. ఇంకెవ్యరూ ఉండరు. అతనికి ఎక్కువ కోర్కెలు కావేయినా, కోస్తేనా తీర్చుకోవాలి. ఒంటరివాడు గనక తన అవసరాలు తీర్చే వస్తువుల్ని తనే ఏర్పరచుకోక తప్పదు. కనక రకరకాల పనులు చేశాడు. ఇల్లు కట్టాడు. చుట్టూ కంచె వేశాడు. పనిముట్లు, ఫర్మచర్ చేసుకున్నాడు. జంతువుల్ని వేటాడేవాడు. బార్లీ పండించేవాడు. కుండలు చెయ్యడానికి, మేకలు పెంచడానికి అలవాటు పడ్డాడు. బుట్టలల్లాడు. చిన్న పడవ చేసుకున్నాడు. చేపలు పట్టడం అలవరచుకున్నాడు. “ అతని పనిలో ఎంత షైవిద్యం ఉన్నా, ఆశ్రమ రూపం ఏదయినా అంతా తన ఒక్కడి శ్రమే అని, దాని భిన్న రూపాలేననీ అతనికి తెలుసు. అవసరాన్ని బట్టి తన కాలాన్ని వివిధ పనులకు కేటాయించేవాడు.

ఆతను తన stock-book లో తనవైన ప్రయోజనకర వస్తువుల జాబితా రాశాడు. వాటి తయారీకి అవసరపడే చర్యల గురించి రాశాడు. నిర్దిష్ట పరిమాణాల్లో ఆవస్తువుల తయారీకి సగటున ఎంత సమయం పడుతుందో రాశాడు. రాబిన్స్ కీ, ఆస్తిలయిన అతని శ్రమతో తయారుచేసుకున్న వస్తువులకీ ఉన్న అన్ని సంబంధాలూ చాలా సరళ మైనవి, స్వప్తమైనవి. అయినా ఆసంబంధాలలో ఏలువ నిర్ణయానికి కావలసిన వన్నీ ఉన్నాయి

2.అర్ధబానిసల ఉత్పత్తి. రాబిన్స్ నించి మధ్యయగాల ఐరోపాకి మరలుతాడు. అక్కడ ఉన్నది స్వయంత్రుడైన వ్యక్తికాడు. అందరూ ఆధారపడినవారే.- అర్ధబానిసలూ-ప్రభువులూ (serfs and lords), సామంతులూ-సామ్రాట్లూ, (vassals and suzerains) సామాన్యదూ-మతాధికారీ (laymen and clergy). శ్రమ, శ్రమ ఉత్పాదితాలూ వాస్తవ రూపానికి భిన్నమైన రూపాల్ని తీసుకోవాల్సిన అవసరం లేదు. సామాజిక లావాదేవీల్లో అవి పనిరూపంలో సేవలు, పనిరూపంలో చెల్లింపులు. సరుకులు ఉత్పత్తి ఆధారంగా ఉన్న సమాజంలో లాగా కాకుండా, ఇక్కడ శ్రమ యొక్క ప్రత్యేక ప్రాక్కుతిక రూపం శ్రమ యొక్క తక్క సామాజిక రూపం. బలవంతపు శ్రమ సరుకులుత్పత్తి చేసే శ్రమ లాగే కాలం చేత కొలవబడుతుంది; అయితే, తన యజమాని సేవలో వ్యయస్తున్న శ్రమ నిర్దిష్ట పరిమాణంల తననొంత శ్రమ శక్తి అని ప్రతి అర్ధబానిసకీ తెలుసు.

కార్య పద్ధతిలో రైతు వారంలో కొంతకాలం(మాటవరసకి) తనపోలంలో పనిచేసుకుంటాడు. మిగిలిన రోజులు యజమాని పోలంలో తన పరికరాలతోనే పనిచేస్తాడు. ఇదంతా స్వప్తంగానే వుంటుంది. మార్కిటమే ఉండదు.

“మతాదిపతికి చెల్లించాల్సిన టీటీ ఆయన దీవెనలకన్నా వాస్తవమైనవి” అలాంటప్పుడు ఆ సమాజంలో భిన్న వర్గాల ప్రజలు పోషించే పాత్రల గురించి మనం ఏమనుకున్నా, శ్రమచెయ్యడంలో వ్యక్తులమధ్య సామాజిక సంబంధాలు ప్రతి సందర్భం లోనూ వాళ్ళ పరస్పర వ్యక్తిగత సంబంధాలు గానే కనబడతాయి. శ్రమ ఉత్సాహితాల మధ్య సామాజిక సంబంధాల ఆకృతి కింద దాగి ఉండవు.

3. పితృస్వామిక రైతు కుటుంబం ఉత్సత్తు. ఇది ఉమ్మడి శ్రమ కి ఉదాహరణ. ఆ కుటుంబం ఉమ్మడిగా ధాన్యం పండిస్తుంది. పశువులు పోషిస్తుంది. దారం వదుకుతుంది. బట్టలు నేస్తుంది. దుస్తులు కుడుతుంది. ఆ ఉత్సత్తులు ఆకుటుంబం వాడుకుంటుంది. ఆభిన్నమైన వస్తువులన్నీ ఆకుటుంబం శ్రమ ఉత్పత్తులే. కానీ కుటుంబ సభ్యులమధ్య అవి సరుకులు కావు. వాటిలో రూపొందిన భిన్న రకాల శ్రమలు –దున్నకం, పశు పెంపకం, వడకడం, నేయడం, కుట్టడం- నేరుగా సామాజిక చర్యలే. ఎందుకంటే, అవి కుటుంబం చర్యలు. సరుకుల ఉత్సత్తు మీద ఆధారపడిన సమాజం లాగా కుటుంబంలో సద్యేజనితంగా వృద్ధయిన శ్రమ విభజన ఉంది. కుటుంబంలో పని పంపిణీ, సభ్యుల యొక్క శ్రమ కాలమూ లింగ, వయో భేదాల్ని బట్టి, బుతువుల తేడాలని బట్టి ఉంటుంది. ప్రతి సభ్యుని శ్రమ శక్తి, మొత్తం కుటుంబ శ్రమ శక్తిలో నిర్దిష్ట భాగంగా మాత్రమే ఉంటుంది. అందువల్ల, వ్యక్తి శ్రమ శక్తి వ్యయం దాని వ్యవధి ద్వారా కోలత స్వభావ సిద్ధంగానే శ్రమ యొక్క సామాజిక స్వభావంగా కనబడుతుంది.

4. ఉమ్మడి ఉత్పత్తిసాధనాలున్న సమాజం ఉత్సత్తు. ఇక్కడ అందరి వ్యక్తుల శ్రమ శక్తి సమాజపు శ్రమ శక్తి అనే ఛైతన్యంతో అన్వయించ బడుతుంది. రాబిన్సన్ శ్రమ కున్న లక్షణాలన్నీ ఇక్కడ పునరావృతమవుతాయి. అయితే ఒకొక తేడా ఉంది. అది వ్యక్తిగతం, ఇది సామాజికం. రాబిన్సన్ ఉత్పత్తి చేసినదంతా పూర్తిగా అతని శ్రమ పురీతమే, అతని వాడకం కోసమే. మన సమాజపు ఉత్పత్తిఉత్పత్తి అంతా సమాజపు ఉత్పత్తి. అందులో ఒక భాగం కొత్త ఉత్పత్తి సాధనాల కోసం, కనుక అది సామాజికం. అయితే మరొక భాగం సభ్యులు జీవనాదారసాధనాలుగా వినియోగించు కుంటారు. కనుక ఈ భాగం పంపిణీ అవసరం. పంపిణీ పద్ధతి సమాజపు ఉత్పత్తి వ్యవస్థని బట్టి, ఆ ఉత్సాధకుల చరిత్రకాబీపుద్ది స్థాయిని బట్టి మారుతుంటుంది.

జీవితావసర వస్తువుల్లో ప్రతి వాని వాటా అతని శ్రమ కాలాన్ని బట్టి నిర్ణయమవుతుందని అనుకుందాం. అప్పుడు శ్రమకాలం ద్వారంద్వ పొత్త పోషిస్తుంది. జరగవలసిన భిన్న రకాల శ్రమల మధ్య నిష్పత్తిని సమాజపు వివిధ అవసరాల నిష్పత్తి నీ ఒక పద్ధతిప్రకారం జరిగే దాని విభజన నిర్వహిస్తుంది.

మరొకవైపు, ఉమ్మడి శ్రమలో ప్రతి వ్యక్తి చేసిన భాగాన్ని కోలిచేందుకూ, వ్యక్తుల వినియోగానికి కేటాయించిన ఉత్సాధితం మొత్తంలో అతని వాటా ఎంతో నిర్ణయించేందుకూ ఉపకరిస్తుంది. వ్యష్టి ఉత్పత్తిదారుల శ్రమతోనూ, ఆ శ్రమ ఉత్సాధితాలతోనూ వాళ్ళకున్న సామాజిక సంబంధాలు పూర్తిగా సరళ మైనవీ, తేలికగా తెలిస్తే. ఉత్పత్తికి సంధించే కాదు, పంపిణీకి సంబంధించి కూడా.

మత ప్రపంచం నిజ ప్రపంచానికి ప్రతిబింబం మాత్రమే. సరుకుల ఉత్పత్తి మీద ఆధారపడ్డ సమాజానికి – ఎందులో అయితే ఉత్పత్తిదారులు తమ ఉత్సాధితాలను సరుకులుగా, విలువలుగా చూడడం ద్వారా, ఒకరితో

ఒకరు సంబంధాల్లోకి వస్తారో ఆసమాజానికి, అంటే వాళ్ళ పైపేట్ శమని తేడాలేని మానవ శమకి కుదిస్తారో అటువంటి సమాజానికి కైస్తువమతం, మరీ ప్రత్యేకించి దాని బూర్జువారూపాలైన ప్రొట్సోంటీజం డీ యిజం మొదలైనవి- సరిగ్గా సరిపోతాయి. ప్రాచీన ఆసియాటిక్ లాంటి పురాతన ఉత్సత్తి విధానాలలో ఉత్సాదితాలు సరుకులుగా మారడం అందుమూలంగా మనుషులు సరుకుల ఉత్సాదకులు గా మారడం ద్వ్యతీయ స్థానంలో ఉండేది. ప్రాచీన గుంపు సమాజాలు రద్దుకు చేరువవుతున్నకోద్ది సరుకుల ఉత్సాదకులు గామారడం పెరిగింది. ప్రాచీన ప్రపంచంలో వ్యాపార జాతులు-ఇంటర్ మున్సియా లో ఉండే ఎపిక్యూరన్ యొక్క దైవాల లాగానో, లేక పోలిష్ సమాజంలో మారుమూలల్లో ఉండే యూదుల లాగానో- అక్కడక్కడా అరుదుగా మాత్రమే ఉండేవి. ఆప్రాచీన సామాజిక ఉత్సత్తి వ్యవస్థలు ఎంతో సరళమైనవి, పారదర్శకమైనవి. సులభంగా గ్రహించదానికి ఏలైనవి. అవి ఆదిమగణ సమాజంలో మనిషి తన తోటివాళ్ళతో కలిపి ఉంచే బోధ్యుతాడు కూడా ఊడిపోనప్పుడు, వ్యక్తిగతంగా అభిపృష్ఠ పరిపక్వం చెందనప్పుడు ఏర్పడ్డాయి. లేకపోతే, ప్రత్యక్ష బానిస సంబంధాల్లో ఏర్పడ్డాయి. శమ ఉత్సాదకత తక్కువ స్థాయిలో ఉన్నప్పుడు, ఆకారణంగా, అందుకు తగినట్టుగా మనిషికి మనిషికి మధ్య, మనిషికి ప్రకృతికి మధ్య సామాజిక సంబంధాలు తక్కువగా ఉన్నప్పుడు మాత్రమే అవి ఏర్పడగలవు, మనుగడ సాగించ గలవు. ప్రాచీన కాలంలో ప్రకృతిని పూజించడంలోనూ, ప్రజల మతాలకు సంబంధించిన ఇతర అంశాలలోనూ ఈ సంకుచితత్వం ప్రతిబింబిస్తుంది.

నిజ ప్రపంచం యొక్క మతప్రతిభింబం అద్వశ్యం అవగలిగేది ఎప్పుడంట్, దైనందిన జీవితంలో ప్రకృతితోనూ, తోటి మనుషులతోనూ ఉండే ఆచరణాత్మక సంబంధాలు పూర్తిగా అర్థం అయ్యట్లుగానూ, తర్వాతించానూ ఉన్నప్పుడు మాత్రమే ఈమత ప్రతిబింబం అద్వశ్యం అనుఱుంది.

స్వ్యచ్ఛగా కలసిన మనుషులు చేసే ఉత్సత్తిగానూ, ఒక ప్లాన్ ప్రకారం వాళ్ళచే కుమటింటం చెయ్యబడే వరకూ పాదార్థిక ఉత్సత్తి ప్రక్రియమీద ఆధారపడ్డ సమాజపు జీవన ప్రక్రియ, దాని మార్పిక ముసుగుని తోలగించదు. రాజకీయ అర్థశాస్త్రం, అసంపూర్ణంగానే అయినప్పటికీ, విలువనీ, విలువ పరిమాణాన్ని విశ్లేషించి ఆరూపాల వెనక దాగి ఉన్న దాన్ని కనుక్కున్నది. కాని సాంప్రదాయ అర్థశాస్త్రం విలువలోకనబడే శమకీ, ఉపయోగపు విలువలోకనబడే శమకీ ఉన్న తేడాని పూర్తి స్పృహతో, స్పష్టతతో వ్యక్తం చెయ్యలేదు. అది దాని బలహీనతల్లో ఒకటి. అయితే ఆచరణలో తేడా చూచింది. ఎందుకంటే, శమని ఒకసారి పరిమాణాత్మక అంశం గానూ, మరొకసారి గుణాత్మక అంశం గానూ చూసింది. అయితే వివిధ రకాల శమల్నికేవలం పరిమాణాత్మకంగా చూసేటప్పుడు, ఆశమల ఏకత్వం, లేక సమానత ఉంటుంది. ఆకారణంగా ఆశమల్ని అనిర్దిష్ట మానవ శమగా దింపడం అనే అర్థం ఇమిడె ఉంది. అయితే ఆ అర్థశాస్త్రానికి ఈ గ్రహింపు ఇసుమంతయునా లేదు.-కాపిటల్ 1.84 పుట్ నోట్.

శమ ద్వాంద్వ స్వ్యచ్ఛావం భావన వాళ్ళకు లేదు.

రాజకీయ అర్థశాస్త్రం శ్రమ దాని ఉత్సాహితపు విలువ చేత ఎందుకు ప్రాతినిధ్యం వహించ బడుతుంది? శ్రమ కాలం ఆవిలువ పరిమాణం చేత ఎందుకు ప్రాతినిధ్యం వహించ బడుతుంది? అనే ప్రశ్నలు సంధించు కోలేదు. సరుకుల విశ్లేషణ ద్వారా ప్రత్యేకించి సరుకుల విలువ విశ్లేషణ ద్వారా సంప్రదాయ అర్థశాస్త్రం విలువ ఏ రూపంలో మారకం విలువ అవుతుందే ఆరూపాన్ని కనుక్కోలేక పోయింది. ఆ శాఖకు అత్యుత్తం ప్రతినిధులైన స్క్రీత్ రికార్డ్లోలు సైతం విలువ రూపాన్ని అప్పదాన విషయంగా, సరుకుల స్వతస్సేద్ధ స్వభావంతో సంబంధం లేని విషయంగా చూశారు. ఇందుకు కారణం వారు విలువ పరిమాణం మీదనే ధ్యానపెట్టడం ఒక్కటే కాదు. ఇంకా లోతయినది. శ్రమ ఉత్సాహితపు సరుకురూపం అత్యంత అన్విష్ట మైనది. అంతేకాదు, బూర్జువా సమాజంలో ఉత్సాహితం తీసుకునే సార్వత్రిక రూపం కూడా. విలువ రూపం ఆవుత్పత్తిని ప్రత్యేక సామాజిక ఉత్పత్తి గా ముద్ర వేస్తుంది. ఆవిధంగా ఆవుత్పత్తిక దాని ప్రత్యేక చారిత్రిక స్వభావాన్ని ఇస్తుంది. అలాంటప్పుడు ప్రతి సమాజానికి ఇదే ఉత్పత్తి విధానం శాశ్వతమైనది, ప్రకృతి సిద్ధమైనది అనుకున్నామంటే, విలువరూపపు విశిష్ట లక్షణాన్ని (differentia specifica) పట్టించుకోము. తత్త్వలితంగా, సరుకు రూపపు విశిష్ట లక్షణాల్ని పట్టించుకోము. సరుకు రూపపు పరిణామ్లైన డబ్బు రూపం, పెట్టుబడి రూపం వగయిరాల విశిష్ట లక్షణాల్ని పట్టించుకోము. ఆకారణంగా విలువ పరిమాణం కొలతకి శ్రమకాలాన్ని అంగీకరించిన ఆర్ద్రికవేత్తలే సాధారణ సమానకం యొక్క పరిపూర్ణ రూపం అయిన డబ్బు విషయంలో వింతైన, విరుద్ధమైన అభిప్రాయాలు వ్యక్తం చేశారు.

సాంప్రదాయ అర్థశాస్త్రం అంటే: విలియం పెట్టి కాలం నించీ బూర్జువా సమాజంలో వాస్తవ ఉత్పత్తి సంబంధాల్ని పరిశోధించిన అర్థశాస్త్రం. ఇది పైపైన కనబడే అంశాల్ని మాత్రమే చూసే అపఱుంశ అర్థ శాస్త్రానికి భిన్నమైనది. శాస్త్రీయ పరిశోధనలో తెలిస విషయాల్ని వదిలిపెట్టి, బూర్జువాల ఉపయోగాల్లం వివరణలు సమకూరుస్తుంది. బూర్జువాల అభిప్రాయాల్ని కమబడ్డం చేసి, శాశ్వత సత్యాలుగా ప్రకటిస్తుంది. ఈ పద్ధతి సాంప్రదాయ అర్థశాస్త్రం అవలంబించే పద్ధతికి వ్యతిరేకమైనది. -కాపిటల్ 1.85 పుట్ నోట్

ఈ సూత్రీకరణలు ఒక సామాజిక వ్యవస్థ కి చెందుతాయి. ఏవ్యవస్థలో అయితే ఉత్పత్తి ప్రక్కియ మనిషి అదుపులో ఉండే బదులు మనిషి మీద తనే పెత్తనం చేస్తుందే ఆ వ్యవస్థకి చెందుతాయి. ఈ సూత్రీకరణలు స్వయం సృష్టి మైన ప్రకృతి విధించిన ఆవశ్యకత లాగా బూర్జువా మనస్సుకి కనబడుతుంది. అందుప్పుడ్లు చర్చి పాదర్థ కైస్తవ మతానికి ముందున్న మతాల్ని ఎలా చూశారో అలాగే బూర్జువా రూపానికి ముందటి సామాజిక ఉత్పత్తి రూపాల్ని బూర్జువాలు చూశారు.

ఈ ఆర్ద్రికవేత్తలకి ఒక ఒక పద్ధతి ఉంది. వారికి రెండురకాల సంస్కరులు ఉన్నాయి- సహజమైనవి, కృతిమమైనవి. భూస్వామ్యం సంస్కరులు కృతిమమైనవి, బూర్జువా సంస్కరులు సహజమైనవి. ఈ విషయంలో వీళ్ళు మతతత్వవేత్తల వంటి వారే. వాళ్ళకి రెండు రకాల మతాలు ఉంటాయి. వాళ్ళది కాని మతం మనుషులు సృష్టించింది, వాళ్ళ మతం ఒక్కటే దైవ సృష్టి. -కాపిటల్ 1.85 పుట్ నోట్ 2

*****

సరుకులో అంతర్గతంగా ఉన్న మార్కుకత ఆర్దీక వేత్తల్ని తప్పుడేవ పట్టించింది. వాళ్ళ మధ్య విసుగు పుట్టించేటంతగా వాదోపవాదాలు నడిచాయి. మారకం విలువ ఒక వస్తువు మీద జరిగిన శ్రమ పరిమాణాన్ని వ్యక్తంచేసే నిర్దిష్ట సామాజిక సరళి మాత్రమే. ప్రకృతికి దానితో ప్రమేయం లేదు-మారకం నడకని (course) నిర్ధారించే విషయంలో లేనట్లే. సరుకుల్ని నేరుగా మారకం కోసమే ఉత్పత్తిచేసే విధానం బూర్జువా ఉత్పత్తి యొక్క అత్యంత సాధారణ మైన రూపం, పిండ రూపం. అందువల్ల అది చరిత్ర తోలి కాలంలోనే కనబడుతుంది - ఈ రోజుల్లో పున్నంత ప్రబలమైన లక్షణాలతో లేనప్పటికీ. కనుక సరుకు మార్కు స్వభావాన్ని గమనించడం ఇప్పటికంటే తేలిక. కానీ, నిర్దిష్ట రూపాలకి వచ్చేసరికి ఈ సరళంగా కనబడడం కూడా పోతుంది. డబ్బు వ్యవస్థకి సంబంధించిన భ్రమలు (illusions) ఎక్కుడనుండి ఏర్పడ్డాయి? డబ్బుగా వ్యవరించేటప్పుడు వెండి, బంగారాలు దానికి (డబ్బు వ్యవస్థకి) ఉత్సాదకుల మధ్య సామాజిక సంబంధాలకు ప్రాతినిధ్యం వహించవు, వింత సామాజిక ధర్మాలు కలిగిన ప్రాకృతిక వస్తువులు మాత్రమే. ఆధునిక అర్థశాస్త్రం డబ్బు వ్యవస్థని చిన్నచూపు చూస్తుంది. ఏవగించుకుంటుంది. అది పెట్టుబడిని చూసేటప్పుడు దాని మూడ విశ్వాసం పట్ట పగల్లా, బట్టబయలు కావడంలేదా? కొలు సమాజం నుంచి కాకుండా, నేల నించి వస్తుంది అనుకున్న పీజియోక్టాట్ భ్రమని అర్థశాస్త్రం వదిలించుకోని ఎంతకాలం అయింది?

ముందు జరగబోయే దాన్ని ఊహించకుండానే, సరుకు రూపానికి సంబంధించిన మరొక ఉదాహరణతో తృప్తి పడదాం. సరుకులే మాట్లాడ గలిగితే అవి ఇలా చెబుతాయి: మా ఉపయోగశ్రు విలువ మనుషులకి ఆసక్తి కలిగిన్న కలిగించవచ్చు. వస్తువులుగా అది మాలో భాగం కాదు. వస్తువులుగా మాకు సంబంధించి మా విలువే. సరుకులుగా మా మధ్య జరిగే చర్య దీన్ని ధృవపరుస్తుంది. మాలో ఒకదాని దృష్టికి మరొకటి మారకం విలువ తప్ప మరేమీ కాదు.

ఇప్పుడు సరుకులు ఆర్దీకవేత్త నోటితో ఏమి చెబుతాయో విందాం:

విలువ - (అంటే మారకం విలువ) వస్తువుల ధర్మం.

సంపద (riches అంటే ఉపయోగశ్రు విలువ) మనిషి లక్షణం

విలువకి మారకాలతో సంబంధం ఉంటుంది. సంపదకి మారకాలతో సంబంధం ఉండదు.

ఒక మనిషి సంపన్నుడు,, ఒక సమాజం సంపన్నుషైనది. ఒక ముత్యం ముత్యంగా విలువైనది. ఒక వష్టం వష్టంగా విలువైనది.. అన్న బెయిలీమాటలు ఉటంకించి మార్క్స్ ఇలా అంటాడు:

ఇప్పటిదాకా, ఏ రసాయనవేత్తా ముత్యంలోగానీ, వజ్రంలోగానీ మారకం విలువని కనుక్కున్నది లేదు. ఈ రసాయన అంశాన్ని కనుక్కున్నామని విమర్శనాత్మక పరిశోధనలో నిష్ఠాతులుగా ప్రత్యేకించి చెప్పుకునే ఆవిష్కరిలు వస్తువుల ఉపయోగశ్రు విలువ వాటి భోతిక ధర్మాలతో సంబంధం లేకుండా స్వతంత్రంగా వాటికి ఉంటుందని కనుక్కున్నారు.: వా టి విలువ వస్తువులుగా వాటిలో భాగంగా ఉంటుందని కనిపెట్టారు.

వాళ్ళకున్న ఈ అభిప్రాయాన్ని ధృవపరిచే ఒక ప్రత్యేక పరిస్థితి ఏదంటే, సరుకుల ఉపయోగశ్రు విలువ మారకం లేకుండానే సఫలీకృతం అవుతుంది-వస్తువుకీ, మనిషికి నేరు సంబంధం ద్వారా.

వాటి విలువ మారకంలో మాత్రమే, అంటే సామాజిక ప్రక్రియ ద్వారా మాత్రమే సాఫల్యం సాధిస్తుంది.

ఇక్కడ డాగ్ బిరీ తన పొరుగువాడయిన నీకోల్ కి చెప్పినదాన్ని గుర్తుచేసుకోకుండా ఎవరుండగలరు?

అతను అన్నది ఇది:నలుగురికీ ప్రమాణముడు కావడం అద్భుతం, చదవ గలగడం, రాయగలగడం స్వాభావికంగా వస్తుంది”.-అంటూ మార్క్స్ ముగిస్తాడు.

ఆవిధంగా మార్క్స్ సరుకుల మార్కైకత ఏమిటో, దాని మూలాలేవో లోతుగా పరిశీలించి వివరిస్తాడు. శాస్త్రయంగా పరిశోధన చేసిన సాంప్రదాయ ఆర్థికవేత్తలు సైతం దీని నుండి ఎందుకు తప్పొంచుకోలేక పోయారో తేలిచ్చి చెప్పాడు.ఇక పెట్టుబడి దారీ విధానానికి సమర్థనలు చేకూర్చడమే పనిగా పెట్టుకున్న బూర్జువా ఆర్థికవేత్తలు మార్కైకతకి ఎంతగా అంటుకుపోయారో వివరంగా చెప్పాడు.

కుగల్ మన్ కి 1871 జులై 11న రాసిన ఉత్తరంలో ఇలా రాశాడు:

“మారకదర్య ప్రత్యక్షంగా ఉత్సాహితాల మధ్య, పరోక్షంగా ఉత్సాహితారుల మధ్య ఏర్పరచే సంబంధాల ద్వారా వ్యక్తి శమ సామాజిక శమలో భాగంగా నిర్దారణ అవుతుంది.” సమాజం మొత్తం శమలో, కొంత భాగం చేసే వ్యప్తి సరుకు ఉత్సాహకులు స్వయంత్రంగానూ, విడివిడిగానూ పనిచేస్తారు.అందువల్ల “ సామాజిక శమ యొక్క పరస్పర సంబంధం వ్యప్తి శమ ఉత్సాహితాల ప్రైవెటు మారకంలో వ్యక్తం అవుతుంది.”-

మారకం గురించి వచ్చే పోస్ట్ లో

విలువల కొలమానం

డబ్బి లేక సరుకుల చలామణి

1వ విభాగం -విలువల కొలమానం

సరళత కోసం, ‘డబ్బిసరుకు’గా బంగారం ఉన్నదని ఈపుస్తకం అంతటా అనుకుంటాను- ఇది ఈ అధ్యాయం మొదటి వాక్యం. అంటే డబ్బిగా ఉండే సరుకు ఏనీ చర్యలు చేస్తుందో, బంగారం ఆయా చర్యలు చేస్తుంది అని. డబ్బి ప్రధాన విధి సరుకుల విలువని తెలిపే పదార్థంగా ఉండడం. ఇప్పుడు బంగారం సరుకు విలువను కొలిచే పదార్థంగా ఉంటుంది. అంటే అన్ని ఇతర సరుకుల విలువల్నీ వ్యక్తికరిస్తుంది. ఏ సరుకు విలువ పరిమాణం అయినా బంగారం పరిమాణంలో వ్యక్తమవుతుంది.

ఉదాహరణకు,

ఒక టన్ను ఇనుం = 30 రూముల బంగారం

100 కిలోల బియ్యం = 3 రూముల బంగారం

ఒక టన్ను ఇనుం లోనూ 30 రూముల బంగారంలోనూ ఒకే పరిమాణంలో అనిర్దిష్టమానవ శ్రమ ఇమిడ్ ఉంది. కనుక ఒక టన్ను ఇనుం విలువని 30 రూముల బంగారం వ్యక్తం చేస్తుంది. ఇలా అన్ని సరుకుల విలువల్నీ కొలుస్తుంది. సార్వత్రిక విలువ కొలమానంగా వుంటుంది. ఇది బంగారం ప్రథమ విధి.

ఈవిధి నిర్వహణ ద్వారా మాత్రమే విశిష్ట సమానక సరుకు అయిన బంగారం డబ్బు అవుతుంది.

అంటే బంగారం మొదటినించీ డబ్బుకాదు. అన్ని సరుకులవంటి సరుకే. అయితే అన్ని ఇతర సరుకుల విలువ కొలమానం ఎప్పుడయిందో అప్పుడది డబ్బు సరుకు అయింది. సరళ విలువ రూపంలో ఒకప్పుడు సాపేక్ష స్థానంలోనూ ఒకప్పుడు సమానకం స్థానంలోనూ ఉండేది. విస్తృత విలువ రూపం పోందింది. అంటే తన విలువని ఇతర అన్ని సరుకులలో వ్యక్తం చేసుకున్నది. సాధారణ విలువ రూపంలో అన్ని సరుకుల విలువల్నీ తనద్వారా వ్యక్తం చేసింది. అలా చెయ్యాలంటే, గుణాత్మకంగానూ, పరిమాణాత్మకంగానూ కొలవాలి. ఆవిధంగా విలువ కొలమానం అయింది. ఎప్పుడయితే విలువ కొలమానంగా సమాజం గుర్తించిందో అప్పటినించీ డబ్బుయింది.

సరుకుల్ని ఒకే ప్రమాణంతో కొలవడానికి వీలవడం అది డబ్బు అయినందువల్ల కాదు.

అందుకు భిన్నం అయిన విషయం. విలువలుగా అన్ని సరుకులూ వస్తుత్వం చెందిన మానవ శ్రమ అయినందువల్ల, ఆకారణంగా అవి సరిపోల్చడానికి వీలయినవి; అందువల్ల వాటి విలువల్ని ఒకే ప్రత్యేక సరుకుతో కొలవవచ్చు. ఆసరుకునే వాటి విలువలకు ఉమ్మడి కొలమానం లోకి అంటే డబ్బులోకి మార్చవచ్చు. సరుకులో అంతర్గతంగా ఉన్న విలువ కొలమానం - అంటే శ్రమ కాలం కొలమానం - తప్పనిసరిగా అగపడే రూపమే 'విలువ కొలమానం'గా ఉండే డబ్బు. ఇక్కడ ఒక పుట్ట నోట్ ఉంది.

ఈక్కింది పుట్ట నోట్ డబ్బు ఎందుకు శ్రమకు ప్రాతినిధ్యం వహించలేదో వివరిస్తుంది.

డబ్బు నేరుగా శ్రమకాలానికి ఎందుకు ప్రాతినిధ్యం వహించదు?

ఒక కాగితం ముక్క X గంటల శ్రమ కాలానికి ప్రతినిధిగా ఎందుకు ఉండకూడదు?

సరుకుల ఉత్పత్తి ఉన్నప్పుడు ఉత్సాధితాలు ఎందుకు సరుకుల రూపం తీసుకుంటాయి? అనే ప్రశ్న ఎటువంటిదో ఈ ప్రశ్నకూడా అటువంటిదే. ఈ ప్రశ్నకు జవాబు స్వప్సనలే. ఉత్సాధితాలు సరుకులరూపం తీసుకోవడం అనేదాంట్లో అవి సరుకులుగానూ డబ్బుగానూ వేరుగావడం అనే అర్థం ఇమిడ్ ఉంది.

ప్రమేట్ శ్రమ - ప్రమేట్ వ్యక్తుల కొరకు జరిగే శ్రమ- దానికి వ్యతిరేకమైన తక్షణ సామాజిక శ్రమగా ఎందుకు పరిగణించ కూడదు? అనే ప్రశ్న కూడా అటువంటిదే. సరుకుల ఉత్పత్తి పునాది మీద లేచిన సమాజంలో 'శ్రమ డబ్బు' (labour money) అనే ఉహస్వర్గ భావాన్ని (Utopian idea) వేరొకచోట కూలంకషంగా పరిశీలించాను. దీని మీద ఒక విషయం చెప్పగలను. ఓవెన్ చెప్పే 'శ్రమ డబ్బు' అనేది ఏమాత్రమూ డబ్బు కాదు. ఒక సాటకం టికెట్ ఎలా డబ్బు కాదో అలాగే. ఓవెన్ సరుకుల ఉత్పత్తికి సరిపడని ఉత్పత్తి రూపం

ఉన్నట్లు భావిస్తున్నాడు. ఆరూపం ఏదంటే ప్రత్యక్ష సామాజిక శ్రమ. ఇది సరుకుల ఉత్సత్తీకి సరిపడనిది. విరుద్ధమైనది.

డబ్బు ఏదో ఒక సరుకుకి మాత్రమే ప్రతినిధిగా ఉండగలదు. శ్రమకు ప్రతినిధిగా ఉండజాలదు. కారణం శ్రమ సరుకు కాదు.

*****

ఏ సరుకైనా శ్రమ వల్ల తయారయినదే. కొంత పరిమాణంలో శ్రమ సరుకులో ఉంటుంది. శ్రమ వల్లనే వస్తువుకి ఆరూపం వస్తుంది. శ్రమ వస్తుత్వం చెందడం అంటే ఇదే. బిన్న సరుకులు బిన్నరకాల శ్రమలు వల్ల తయార వుతాయి. అయితే అనిర్ణయిత్వం మానవ శ్రమగా అన్ని శ్రమలూ ఒకటే. అలా చూచినప్పుడు అన్నిటి లోనూ వస్తుత్వం చెందిన శ్రమలు గుణాత్మకంగా ఏ తేడా లేనివి. ఒకే రకమైనవి. పట్టిన శ్రమల పరిమాణాల్లో మాత్రమే తేడాలుంటాయి. కనుక సరిపోల్చవచ్చు. ఉదాహరణకి,

ఒక గొడ్డలి లో 3 గంటల శ్రమా ఉండి, గడ్డపారలో 1 గంట శ్రమ ఉంటే

1 గొడ్డలి = 3 గడ్డపారలు

ఒక మిల్లిగ్రాం బంగారంలో 30 గంటల శ్రమా, ఒక గొడ్డలి లో 3 గంటల శ్రమా ఉండి, గడ్డపారలో 1 గంట శ్రమ ఉంటే

30 గడ్డపారలు = 1 మిల్లిగ్రాం బంగారం

10 గొడ్డళ్ళు = 1 మిల్లిగ్రాం బంగారం

ఒక సైకిల్ లో ఉన్న శ్రమని బట్టి బంగారంలో దాని విలువ చెప్పవచ్చు. ఇది అన్ని సరుకులకూ వర్తిస్తుంది. ఆవిధంగా బంగారం విలువ కొలమానంగా పనిచేస్తుంది. విలువ కొలమానంగా ఉండడం వల్లనే బంగారం డబ్బుయింది.

సరుకువిలువ బంగారంలో చెప్పుడమే డబ్బురూపం. ధర అన్నా అదే. ఇప్పుడు ఇనుం విలువని సమాజం ఆమోదించిన సరళిలో ఇలా చెబితే చాలు:

ఒక టన్ను ఇనుం = 2 చెన్నుల బంగారం

ఈ సమీకరణ అన్ని ఇతర సరుకుల విలువల్నీ తెలిపే సమీకరణాల గొలుసులో ఒక లింకు గా ఉండాల్సిన అవసరం ఎంత మాత్రమూ లేదు. ఎందుకంటే సమానక సరుకు అయిన బంగారం ప్రస్తుతం డబ్బు స్వభావంతో ఉంది. సాపేక్ష విలువ యొక్క సాధారణ రూపం ఇప్పుడు దాని మూల రూపాన్ని తిరిగి పోందింది. ఆ మూల రూపం సాపేక్ష విలువ యొక్క సరళ రూపం, విడి రూపం.

మరొక పక్క, సాపేక్ష విలువ యొక్క విస్తృత వ్యక్తీకరణ - అంతం లేని సమీకరణాల వరుస- ఇప్పుడు డబ్బుసరుకు యొక్క సాపేక్ష విలువకు ప్రత్యేకమైన రూపం అపుతుంది. ఆవరుసు కూడా తెలిసిందే-దానికి వాస్తవ సరుకుల ధరలలో సమాజ గుర్తింపు కూడా ఉంది. అన్నిరకాల సరుకుల ధరలలో వ్యక్తమయ్యే బంగారం విలువ పరిమాణాన్ని తెలుసుకోవడానికి ఒక ధరల జూబితాని తిరగదిప్పితే చాలు.

ఇందుకు ఉదాహరణ

ధరల జాబితా:

30 కీలోల గోధుమలు = 1 ర్షాము బంగారం

1 కుట్టు మిషను = 1 ర్షాము బంగారం

5 పరుపులు = 1 ర్షాము బంగారం

6 కుర్చీలు = 1 ర్షాము బంగారం

ఆయా సరుకుల విలువలు బంగారంలో వ్యక్తం అవుతాయి.

తిరగదిప్పిన జాబితా:

1 ర్షాము బంగారం = 30 కీలోల గోధుమలు

= 1 కుట్టు మిషను

= 5 పరుపులు

= 6 కుర్చీలు

ఇక్కడ బంగారం విలువ సరుకుల్లో వ్యక్తమయింది.

అయితే డబ్బుకి ధర ఉంటుందా? ఉండదు

ఎందుకు ఉండదు?

డబ్బు కూడా ఒక సరుకే కదా! అన్ని సరుకులకీ ధర ఉన్నప్పుడు డబ్బుకి ధర ఎందుకు ఉండదు?

డబ్బు రీత్యా విలువ వ్యక్తికరణ ధర. డబ్బు ధర అంటే డబ్బులో వ్యక్తమయ్యే డబ్బు విలువ. అంటే డబ్బువిలువ డబ్బులోనే చేబితే అది దాని ధర. ఏ సరుకు విలువ ఆసరుకురీత్యా వ్యక్తం కాదు అని తెలిసిందే. డబ్బుగా బంగారం ఉంటే,

ఒక బస్తా బియ్యం ధర 3 ర్షాముల బంగారం అని చెప్పావచ్చు. అలాగే 3 ర్షాముల బంగారం ధర ఎంత? 3

ర్షాముల బంగారం అని చెప్పావలసి వస్తుంది.

3 ర్షాముల బంగారం = 3 ర్షాముల బంగారం.

ఇందుమూలంగా కొత్తగా తెలిసేదేమీ ఉండదు. ఇది అర్దవంతమైన విలువ సమీకరణ కాదు. దానానికి ధర ఉండదు. అయితే డబ్బు సరుకు విలువని అన్ని ఇతర సరుకుల రీత్యా చెప్పావచ్చు:

3 ర్షాముల బంగారం = ఒక బస్తా బియ్యం

= 4 మంచాలు

= 10 పంచెలు

వగయిరా. అయితే ఇక్కడ వ్యక్తమయింది బంగారం విలువే కాని బస్తా బియ్యం అనేది బంగారం ధర కాదు.

బంగారంలో చేబితేనే అది ధర. ఏ ఇతర సరుకుల్లో చెప్పినా అది ధరకాదు. విలువ. మంచాలూ, పంచెలూ బంగారం విలువని తెలుపుతాయే తప్ప బంగారం ధరని వ్యక్తం చెయ్యాలు అనేది సృష్టిమే.

సరుకుల ధర లేక డబ్బు రూపం సరుకుల భోతిక రూపానికి భిన్నమైనది- సరుకు విలువ ఆసరుకు భోతిక రూపానికి భిన్నమైనదయిట్ట. అందువల్ల ధర అనేది కేవలం మనసులో ఉండేదే. మానసిక రూపం మాత్రమే. ఇనుం, బట్ట, ధాన్యం వంటి సరుకుల విలువ కనబడదు. కానీ వాటిలో వాస్తవంగా ఉంటుంది. అది బంగారంతో సమపరచబడడం చేత భావాతృకంగా తెలుసుకోడానికి సాధ్యమవుతుంది. ఆసంబంధం వాటి తలల్లో ఉంటుంది. అందువల్ల వాటికి వాటి ఓనర్లు నాలుక అరువు ఇవ్వాలి. లేకపోతే, ఇక చీటి ని వాటికి కట్టాలి. అప్పుడు మాత్రమే వాటిధరలు ప్రపంచానికి తెలుస్తాయి. చీటి చెప్పినంత చెల్లిస్తే ఆసరుకు ఇచ్చేయాలి.

అయితే అది ఎంతో చెప్పడానికి బంగారం అక్కడ ఉండక్కర లేదు

బంగారంలో సరుకుల విలువ వ్యక్తం చెయ్యడం భావాతృక / మానసిక చర్య మాత్రమే కనుక, ఇందుకు మనం భావాతృక లేక ఉహాతృక డబ్బుని వాడవచ్చు.

సరుకుల విలువని ధరగా వ్యక్తం చెయ్యడానికి అక్కడ బంగారం ఉండక్కర్లేదు. చిన్నమెత్తు బంగారం లేకుండానే లక్షల పొస్త విలువగల సరుకుల్ని అంచనా కట్టవచ్చు. విలువ కొలమానంగా వాడేటప్పుడు, డబ్బు ఉహాతృక డబ్బు(imaginary)గా మాత్రమే ఉంటుంది. అంటే ఉహాలో మాత్రమే ఉండే డబ్బు అని. “ఇంగ్లండ్ సంపదనంతా వెలగడితే, ఆధరని పొందడానికి ప్రపంచంలోనే అంత డబ్బు లేదు అని అందరికీ తెలుసు. ఇక్కడ డబ్బు ఒక కాటగరీగా, ఒక మానసిక సంబంధంగా మాత్రమే అవసరం” అని వివరిస్తాడు తన గ్రన్ఱిన్ లో

ప్రతి పర్మకుడికీ ఒక విషయంతెలుసు: తన సరుకుల విలువని ధరలో లేక ఉహాతృక డబ్బులో చెప్పినప్పుడు, తన సరుకులు డబ్బులోకి మారడానికి దూరంలో ఉన్నట్లు తెలుసు. మిలియన్ల పొస్త సరుకుల్ని వెలకట్టడానికి నిజమైన బంగారం ఒక చిన్న ముక్కయినా అవసరం లేదనీ అతనికి తెలుసు. డబ్బు విలువ కొలమానంగా పనిచేసటప్పుడు, అది ఉహాతృక అంటే ఉహాలో మాత్రమే ఉండే డబ్బు. ఈ పరిస్థితి చిత్ర విచిత్రమైన సిద్ధాంతాలు తలెత్తడానికి కారణమైంది. ‘నామమాత్ర డబ్బు ప్రమాణం’ సిద్ధాంతానికి దారితీసింది (క్రిటిక.74) అయినప్పటికీ ధర డబ్బుగావున్న పదార్థం మీద ఆధార పడి ఉంటుంది. టన్ను ఇనుం విలువ -అంటే టన్ను ఇనుంలో ఉన్న మానవ శ్రమ పరిమాణం - అంతే పరిమాణం గల శ్రమ ఉన్న డబ్బు సరుకులో ఉహాతృకంగా వ్యక్తమవుతుంది. అందువల్ల విలువ కొలమానం బంగారమా, వెండా, రాగా అనే దాన్ని బట్టి టన్ను ఇనుం విలువ వేర్వేరు ధరల్లో వ్యక్తం అవుతుంది. లేక భిన్న పరిమాణాల్లో ఆయా లోహాలు ఇనుం విలువకు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తాయి.

అయితే, రెండు సరుకులు కొలమానాలుగా కుదరవు

బంగారం వెండి వంటి రెండు సరుకులు ఒకేకాలంలో విలువ కొలమానాలుగా ఉన్నట్లయితే, అన్ని సరుకులకి రెండు ధరలుంటాయి- ఒకటి బంగారం ధర, రెండు వెండి ధర. ఆరెండు లోహాల ధరల నిష్పత్తి (15:1 అనుకుండా) మారకుండా ఉన్నంత కాలమూ ఆరెండు ధరలూ పక్కపక్కనే కొనసాగుతాయి. నిష్పత్తి

మారితే, బంగారంలో ధర, వెండిలో ధరల నిష్పత్తి మారుతుంది. ఇలా మారడం ప్రమాణం విధికి పొందికలేనిదని రుజువుచేస్తుంది- వాస్తవాల ద్వారా. పుట్ నేట్ లో చారిత్రిక వాస్తవాలు చూపుతాడు: ఎక్కడైక్కడ వెండి బంగారమూ రెండూ పక్కపక్కన డబ్బువిధులు చట్ట రీత్యా నిర్వహించాలనీ వచ్చిందో, అక్కడల్లా ప్రయత్నం అయితే జరిగింది కానీ ఆరెంటీనీ ఒకే పదార్థంగా పరిగణించడంలో విఫలమైంది. ఒకే మొత్తం శ్రమ కాలం ఇమిడ్ ఉన్న వెండి, బంగారాల పరిమాణాల మధ్య ఒకే నిష్పత్తి ఉంటుంది అనుకోవడం, అవిరెండూ ఒకేపదార్థం అనుకోవడం వంటిదే. తక్కువ విలువ గల పదార్థం అయిన వెండి, ఎల్లప్పుడూ ఫలానింత మొత్తం బంగారం లో స్థిరమైన భాగం అనుకోవడం వంటిదే.

మూడవ ఎడ్వర్డ్ కాలం నించీ రెండవ జ్యోతిస్ కాలం వరకూ ఇంగ్లండ్ లో డబ్బు చరిత్ర ఎన్నో గందర గోళాలతో కూడుకోని ఉంది. కారణం వెండి విలువకూ బంగారం విలువకూ ఉన్న చట్టబద్ధమైన నిష్పత్తికీ, వెండి బంగారాల వాస్తవ విలువల హాచ్చుతగ్గులకూ మధ్య ఘర్షణ ఉండడం. ఒకప్పుడు బంగారం విలువ పెరిగితే, మరొకప్పుడు వెండి విలువ పెరిగేది. తనవిలువకంటే తాత్కాలికంగా తక్కువగా అంచనా వెయ్యబడిన లోహం చలామణి నించి తప్పించబడేది, కరిగించబడి ఎగుమతి చేయబడేది. అప్పుడు మళ్ళీ ఆలోహాల నిష్పత్తిని చట్టం మార్చాడి. అయితే త్వరలోనే మళ్ళీ ఈ నామక నిష్పత్తి, వాస్తవ నిష్పత్తితో ఘర్షణ వచ్చేది. అంట సరిపోయేది కాదు.

మార్క్స్ కాలంలో ఇండియా, చైనా దేశాల్లో వెండికి డిమాండ్ పెరిగింది. ఫలితంగా వెండితో పోలిస్ట్ బంగారం విలువ తగ్గింది. ఈ తగ్గుదల ప్రాన్స్ లో వెండి చలామణి బంగారం చేత నెట్టి వేయ బడింది. వెండి ఎగుమతయింది. 1855, 1856, 1857 సంవత్సరాలలో ప్రాన్స్ లో బంగారం ఎగుమతుల కంటే దిగుమతులు 41,580,000 హాస్టు ఎక్కువ. అదే కాలంలో వెండి దిగుమతులకంటే ఎగుమతులు 34,704,000 హాస్టు ఎక్కువ. వాస్తవానికి చట్ట బద్ధంగా రెండు లోహాలు విలువ కోలమానాలుగా ఉన్న దేశాల్లో రెంటిలో ఏలోహాన్నయినా చెల్లించవచ్చు. విలువ పెరుగుతున్న లోహం డిమాండ్ పెరుగుతుంది. దాని ధర, అన్ని ఇతర సరుకుల ధర లాగే అధిక అంచనా కట్టిన (అంటే, వాస్తవ విలువకంటే చట్టం ఎక్కువ విలువ కట్టిన) లోహంలో కోలవబడుతుంది. ఆలోహామే ఆచరణలో విలువ ప్రమాణంగా ఉంటుంది. అనుభవమూ, చరిత్రా చేప్పేదేమంటే: రెండు సరుకుల విలువ కోలమానాలుగా ఉన్న ప్రతిచోటూ ఒక్కటి మాత్రమే ఆచరణలో ఆశ్చర్యాన్ని నిలుపుకుంటుంది.

ధరల ప్రమాణం

5బస్టాల బియ్యంలో ఎంత శ్రమ ఉందో, అంతే శ్రమ ఒక రూము బంగారంలో ఉంది అని తెలిసినంతమాత్రాన బియ్యం ధర తెలిసినట్లు కాదు. అందుకు ఎంత బంగారం ఒక డబ్బు యూనిట్ అవుతుందో కూడా తెలియడం అవసరం. ఈ రెండవ మెట్టు ధరల ప్రమాణంగా బంగారం విధి. ఇది విలువ కోలమానం కన్నా ఉన్న తమైన విధి కాదు. అనుబంధ విధి. సాంకేతిక విధి. విలువ కోలమానంగా దాని విధి నిర్వహణలో, బంగారం

ప్రతిసరుకునీ కొంత బంగారంతో అనుసంధానం చేస్తుంది. చేశాక భిన్న బంగారం పరిమాణాల్ని ఒకదానితో ఒకటి పోల్చుటిన అవసరం కలుగుతుంది. ఈ పోలికలో బంగారం విలువల ప్రమాణంగా వ్యవహరిస్తుంది. ధరల్లో, అన్ని సరుకులూ ఒకేరకమైన విలువవ్యక్తికరణ కలిగి ఉంటాయి. ఈ వ్యక్తికరణ రెండు విషయాలు చెబుతుంది:

1. ప్రతిసరుక విలువా దాని ఉపయోగపు విలువకు భిన్నంగా ఉంటుంది.

2. భిన్న సరుకుల విలువలు గుణాత్మకంగా ఒకటే, వాటి వాటి పరిమాణాలలో మాత్రమే భిన్న మైనవి.

అన్ని సరుకులూ గుణాత్మకంగా ఒకేరకమైనవి అయినప్పుడు, వాటి విలువలకు బంగారం ప్రాతినిధ్యం వహించేటప్పుడు, వేర్యరు బంగారం మొత్తాల్ని పోల్చుటిన అవసరం కలుగుతుంది.

నిర్దిష్ట ధరలున్న సరుకులు కనబడే రూపం ఇది:

10 చోక్కలు = 1 రూము బంగారం

ఒకజత ఎద్దులు = 3 రూముల బంగారం వగయిరా

ఈ సరుకుల విలువలు భిన్న పరిమాణాల బంగారంలోకి మనస్సులో మారతాయి. కనుక ఎన్నో రకాల సరుకులున్నా, వాటి విలువలు బంగారం పరిమాణాలు అవుతాయి. ఇప్పుడవి ఒకదానితో ఒకటి పోల్చడానికి, కొలవడానికి సాధ్యమపుతాయి. ఒక నిర్దిష్ట పరిమాణం ఉన్న బంగారం కొలత యూనిట్ సాంకేతికంగా అవసరమపుతుంది. ఈ యూనిట్ తర్వాతర్వాత భాగాలుగా విభజితం కావడం ద్వారా అది ప్రమాణం లేక స్క్రీల అవుతుంది. బంగారం, వెండి, రాగి డబ్బు కాక ముందే వాటి బరువు ప్రమాణాల్లో ప్రమాణ కొలమానాల్ని పోంది ఉన్నాయి. ఉదాహరణకి ఒక పోను బరువు యూనిట్ గా ఉపకరిస్తూనే, ఒక పక్క బెస్టుల్లోకి విభజితం కాగలదు, మరొకపక్క కలిసి పెద్దదిగా hundredweight ని ఏర్పరచగలదు. ఈ వాస్తవం వల్లనే, అన్ని లోహ డబ్బులలో ధర ప్రమాణాలకు పెట్టిన పేర్లన్నీ అంతకుముందు బరువుప్రమాణాలకున్న పేర్ల నుంచి వచ్చాయి.

విలువల కొలమానానికి, ధరల ప్రమాణానికి మధ్య అనుకూలతా ప్రతికూలతా

పాపుల్లో చీటీల మీద ధరలు బంగారం బెస్టుల్లోనో, రూముల్లోనో ఉండవు. పోస్టలోనో, మరొక కరెన్జీలోనో ఉంటాయి. పోను అనేది ఒక నిశ్చిత పరిమాణంలో ఉన్న బంగారం. అది ఒక కొలత యూనిట్ గా ఉంటుంది.

1 టెబుల్ = 5 పోస్టు అనుకుండా. ఇక్కడ డబ్బు రెండు పనులు చేస్తుంది: ఒకపక్క విలువ కొలమానంగా, 1 టెబుల్ = 3 బెస్టుల బంగారం. మరొక పక్క ధరల ప్రమాణంగా, అంటే, ఆబంగారం ఎన్ని పోను నాణేలు అవుతుందో అన్ని నాణేలలో చెప్పడం.

ఆవిధంగా డబ్బు రెండు పూర్తిగా భిన్నమైన పనులు చేస్తుంది:

1. విలువ కొలమానంగా ఉండడం

2. ధర ప్రమాణంగా వ్యవహరించడం.

రంటికీ తేడా ఏమిటి?

A) సమాజం గుర్తింపుపోందిన మానవ శ్రమ అవతారంగా డబ్బు విలువ కొలమానం, ఒక లోహం యొక్క నిశ్చితమైన బరువుగా అది ధర ప్రమాణం.

పొను ఇంగ్లండ్ డబ్బు ఏరు. అది ఒక పొను వెండిబిళ్ళ. కనుక అది ధర ప్రమాణం.

B) విలువ కొలమానంగా అది అన్ని సరుకుల విలువల్నీ ధరల్లోకి మారుస్తుంది. అంట ఉపాత్మక బంగారు పరిమాణాల్లోకి మారుస్తుంది.

ధర ప్రమాణంగా అది ఈ బంగారు పరిమాణాన్నీ కొలుస్తుంది. ఆటంగారం మొత్తం ఎన్ని పోస్టు బిళ్ళలో చెబుతుంది.

C) విలువల కొలమానం విలువలుగా పరిగణించిన సరుకుల్నీ కొలుస్తుంది.

ధర ప్రమాణం అలాకాకుండా, బంగారం పరిమాణాల్ని, బంగారం యూనిట్ పరిమాణంతో కొలుస్తుంది. బంగారం ధర ప్రమాణంగా ఉండాలంటే, ఒక నిర్దిష్ట పరిమాణం గల బంగారం యూనిట్ ఏర్పడాలి.

ఒకే ఏరుగల పరిమాణాల్ని కొలిచేటప్పుడు స్థిరంగా ఉండే యూనిట్ ఉండడం ముఖ్యం. అలాగే విలువ పరిమాణాల్ని కొలవడానికి కూడా మారని యూనిట్ అవసరం. ఈ యూనిట్ (ఇక్కడ బంగారం పరిమాణం) ఎంత తక్కువగా మార్పుకి లోనయ్యేదయితే, ధర ప్రమాణంగా అంత చక్కగా విధి నిర్వర్తిస్తుంది.

శ్రమ ఉత్పాదితం అయినందువల్లనే, బంగారం విలువ కొలమానం అయింది

బంగారం ‘విలువ కొలమానం’ గా ఉండగలదు. కారణం, అదీ శ్రమ ఉత్పాదితం కావడమే. అదీ విలువ కావడమే. అన్ని ఇతర సరుకుల్లో లాగే బంగారం లోనూ అనిర్దిష్ట మానవ శ్రమ ఇమిడి ఉంటుంది. కనుకనే విలువను బంగారంతో కొలవచ్చు. విలువ లేనిదానితో విలువను కొలవడం కుదరదు. బరువు లేనిదానితో బరువును ఎలా కొలవలేమా విలువ కాని దానితో విలువను కొలవలో.

నూనె తుయ్యలంటే, తక్కుడలో ఒకసిబ్బిలో నూనె ఉన్న గిన్నె పాకెట్ పెట్టి మరోకసిబ్బిలో బరువు రాళ్ళు పెడతాం. రెండూ సమం అయినప్పుడు రాళ్ళ బరువువెంతో నూనె బరువు అంతే. రాళ్ళకు బరువు వుంది కనుకనే అవి బరువు కొలమానంగా ఉండగలవు. ముందుగా బరువు నిర్ణయించిన ఇనపముక్కల్ని వస్తువుల బరువు తుయ్యడానికి వాడతాం. బంగారం విలువే. కనుక ఇతర వస్తువుల విలువ కొలవడానికి పనికొస్తుంది. నిశ్చిత బరువు ఉన్న రాళ్ళ వాడినట్లే, నిశ్చిత బరువున్న బంగారం ముక్కల్ని విలువ కొలతకు వాడతాం.

బంగారం విలువే కనుక అది విలువ కొలమానంగా ఉండగలదు.

అయితే బంగారం శ్రమ ఉత్పాదితం కనుకనే దానికి విలువ ఉంటుంది. విలువ ఉంటుంది కనుకనే విలువ కొలమానంగా ఉపకరిస్తుంది.

శ్రమ ఉత్పాదకతలో వచ్చే ప్రతిమార్పు ఉత్పాదితం విలువని మారుస్తుంది. బంగారం కూడా శ్రమ ఉత్పాదితమే. అందువల్ల బంగారం విలువ కూడా మారుతూ ఉంటుంది

మరైతే విలువ స్థిరంగా ఉండని బంగారం, ధరల ప్రమాణంగా ఉండగలదా?

తుమ ఉత్సాదితం అయినందువల్లనే దాని విలువలో మార్పులు వచ్చే అవకాశం ఉంది. కనుకనే బంగారం విలువ కొలమానంగా ఉపకరించగలదు.

“విలువ కొలమానానికి ధర ప్రమాణానికి (విలువ ప్రమాణానికి)మధ్య ఇంగ్రీష్ రచయితలు పడ్డ గందరగోళం వర్ణనాతీతం. వాటి విధులూ, వాటి పేర్లూ పొద్దాకులూ తారుమారు అయ్యేవి.” -కాపిటల్ 1.101 పుట్ నోట్.

అన్నిసరుకుల విలువా మారుతుంటుంది, ఎందుకంటే, సరుకుల విలువ వాటిని ఉత్సత్తుచేసిన శుమ ఉత్సాదకత ని బట్టి ఉంటుంది. శుమ ఉత్సాదకత మారుతూ ఉంటుంది. కనుక అన్ని సరుకుల విలువ మారుతూ ఉంటుంది. బంగారమూ సరుకే. కనుక దాని విలువ మారుతూ ఉండ వలసిందే. “మారుతూ ఉండడం అనేది విలువ లక్షణం” అంటాడు – అదనపు విలువ సిద్ధాంతాలు ఇవ భాగం .155

కనుక సమానకం విలువ మారేదిగా ఉంటుంది. ఎందుకంటే, విలువ ఉన్నది(సరుకు) మాత్రమే మారక సుమీకరణల్లో సమానకంగా వ్యవహరించగలదు.

ఇతర సరుకుల విలువల లాగే బంగారం విలువకూడా మారుతూ ఉందేది నిజమే. అయినాగాని ధరల ప్రమాణంగా పనిచేయుడానికి ఆటంకం ఏమీ ఉండదు. ఎలాగో చూద్దాం:

బంగారం విలువ ఎంతమారినా, బంగారం పరిమాణాలు ఒకదానికొకటి అదేనిష్టుత్తిలో ఉంటాయి. ఉదాహరణకు, బంగారం విలువ 1000 శాతం పెరిగినా, తగ్గినా అంతకు ముందు లాగే 12 బోన్సుల బంగారం ఒక బోన్సుకి 12 రెట్ల విలువే కలిగి ఉంటుంది. ధరలకి సంబంధించి, వివిధ బంగారు పరిమాణాల నిష్టుత్తి తోనే పని. కనుక బంగారం నిశ్చిత ధరల ప్రమాణంగా పనిచేయగలదు

దాని విలువ ఎంత మారినా. ఎందుకంటే, బంగారం విలువ ఎంత పెరిగినా ఎంత తగ్గినా ఒక బోన్సు బంగారం బరువులో తేడ రాదు. అలాగే బోన్సులో ని భాగాల బరువులోనూ మార్పు ఏర్పడదు. ఇతర సరుకుల విలువలు స్థిరంగా వుండి, బంగారం విలువ తగ్గితే, సరుకుల ధరలు పెరుతాయి, బంగారం విలువ పెరిగితే సరుకుల ధరలు తగ్గుతాయి. అయితే వాటివిలువలకి అనుగుణంగా లేక్కించాలి కనుక ఒక సరుకును మరొక సరుకు పోలికలో అదే విలువ వుంటుంది. మార్క్స్ చెప్పినట్లు ” 2:4:8 అనే నిష్టుత్తి, 1:2:4 గా మారినా, 4:8:16 గా మారినా తేడా ఏమీ ఉండదు.” -క్రిటిక్.73. కనుక బంగారం ధర ప్రమాణంగా ఉండగలదు –దాని విలువ మారుతూ ఉన్నా.

బంగారం విలువ తగ్గితే, మునుపటితో పోలిస్ట్, సరుకుల విలువ ఎక్కువ బంగారంలో వ్యక్తం అవుతుంది. బంగారం విలువ పెరిగితే, అవే సరుకుల విలువ తక్కువ బంగారంలో వ్యక్తం అవుతుంది. ఆవిధంగా బంగారం విలువ ఎంతగా మారినా, అది మార్పులేని ప్రమాణంగా ఎప్పుడూ ఉపకరిస్తుంది. తేలిందేమంటే, బంగారం విలువలో వచ్చే మార్పు ధర ప్రమాణంగా బంగారం విధి నిర్వహణ మీద ప్రభావం చూపదు.

రెండో విషయం. బంగారం విలువలో వచ్చే మార్పు విలువ కొలమానంగా బంగారం విదుల్లో జోక్యం చేసుకోదు. ఈమార్పుప్రభావం ఏకకాలంలో అన్నిసరుకుల మీదా పడుతుంది. అన్ని ఇతర పరిస్థితులూ యథాతతధంగా

ఉంటే, వాటి మధ్య వాటి సాపుక్క విలువలు మారకుండా అలానే ఉంటాయి. అయితే వాటి విలువలు ఎక్కువో, తక్కువో, బంగారం ధరల్లో వ్యక్తం అపుతాయి.

సరుకుల ధరలు పెరిగే పరిస్థితులు. 1.డబ్బు విలువ స్థిరంగా ఉండి, సరుకుల విలువలు పెరగడం. లేదా 2. సరకుల విలువ స్థిరంగా ఉండి, డబ్బు విలువ తగ్గడం.

సరుకుల ధరలు తగ్గే పరిస్థితులు. 1.డబ్బు విలువ స్థిరంగా ఉండి, సరుకుల విలువలు తగ్గడం. లేదా 2. సరకుల విలువ స్థిరంగా ఉండి, డబ్బు విలువ పెరగడం.

విలువ స్థిరంగా ఉన్న సరుకుల విషయంలో మాత్రమే అటువంటి ధర మార్పు సరిపోతుంది (holds good). ఉదాహరణకి ఏ సరుకుల విలువలయితే డబ్బు విలువతోపాటు, అదే అనుపాతంలో పెరుగుతుందీ ఆసరుకుల ధరల్లో మార్పు ఉండదు. వాటి విలువ డబ్బు విలువకంటే నెమ్ముదిగాగానీ, వేగంగాగానీ పెరిగితే, వాటి విలువ మార్పుకీ, డబ్బు విలువ మార్పుకీ ఉన్న తేడా వాటి విలువలు తగ్గడాన్ని, పెరగడాన్ని నిర్ణయిస్తుంది.

బరువుల పేర్లనించి డబ్బుపెర్లు వేరయినాయి

మొదట్లో డబ్బు ప్రమాణాలకి పెట్టిన పేర్లు బరువు ప్రమాణాల నించి వచ్చినవే. డబ్బుగా ఉండే లోహం వివిధ బరువులలో ఉన్న ఇప్పటి డబ్బుపేర్లకూ, మొదట్లో ఆపేర్లు ప్రతినిధులుగా ఉన్న వాస్తవ బరువులకూ తేడా అంతకంతకూ ఎక్కువపుతున్నది. ఇందుకు చారిత్రిక కారణాలున్నాయి. వాటిలో ముఖ్యమైనవి:

1. సరిగా అభివృద్ధి చెందని కమ్యూనిటీలోకి విదేశీ డబ్బు దిగుమతి గావడం. పాతరోజ్లో రోమ్ లో అదే జరిగింది. అక్కడ వెండి, బంగారు నాణేలు విదేశీ సరుకులుగా చలామణి అయ్యాయి. ఆ విదేశీ నాణేల పేర్లు స్వీచ్ఛ బరువులతో సరిపోలేదు.

2. లోహాలు డబ్బు పద్మాలుగా ఉన్నప్పుడు, డబ్బు ప్రమాణానికి పెట్టిన పేర్లన్నీ బరువు ప్రమాణాల నించి తీసుకున్నవే. సంపద పెరిగేంద్రీ, తక్కువిలువ పున్నా లోహాన్ని ఎక్కువ విలువైన లోహం విలువ కొలమానంగా తోలగించింది. రాగిని తప్పించి వెండి వచ్చింది. అప్పుడు పొను అనేది పొను వెండికి పెట్టిన డబ్బు పేరు. తర్వాత వెండిని తప్పించి బంగారం ఆశ్చర్యాన్ని ఆకమించింది. పొను వెండికి విలువలో సమానమైన బంగారం యూనిట్ అయింది. వెండితో పోలీస్ట్ ఆనాడు బంగారం విలువ 15 రెట్లు. కనుక పొనులో 15 వపంతు బంగారం యూనిట్ అయింది. అయితే పొను అనే పేరు అలానే కొనసాగింది. ఆకారణంగా, డబ్బు పీరుగా పొనూ, బంగారం బరువుగా పొనూ, వేరువేరు అంశాలు అయ్యాయి..

3. రాజులూ, యువరాజులూ శతాద్ధాలతరబడి కరెన్సీ విలువని తగ్గించారు ఎంతగానంటే, నిజానికి మొదటి నాణేల బరువుల్లో పేర్లు మినహ మరేమీ మిగల్లేదు. ఈ చారిత్రిక కారణాల వల్ల బరువు పేరునుండి డబ్బు పేరు వేరవడం ఆకమ్యునిటీలో అలవాటుగా మారింది.

డబ్బు ప్రమాణం ఒకపక్క కేవలం సాంప్రదాయికం, మరొకపక్క ప్రజామోదం పొంది ఉండాలి. చివరికి అది చట్టం ద్వారా క్రమబద్ధం కావాలి. ఒకానోక విలువైన లోహం నిశ్చిత బరువు, ఉదాహరణకి ఒక చెన్ను బంగారం

అదికారికంగా కొన్ని భాగాలుగా విభజితమవుతుంది. ఆభాగాలకు చట్టం పెట్టిన పోను, డాలర్, వంటి హీర్లు వస్తాయి. డబ్బు ప్రమాణాలుగా ఉండే ఈ భాగాలు ఉపభాగాలుగా విభజితమవుతాయి. వాటికి పిల్లింగులు, పెన్నీలు వంటి చట్టం పెట్టిన హీర్లు ఉంటాయి. అయితే ఈ విభాగాలు కాక ముందూ, అయిన తర్వాత కూడా ఒక నిశ్చిత బరువుగల లోహమే ‘లోహం డబ్బు’ ప్రమాణం. మార్పు కేవలం ఉపవిభజనలోనూ, భాగాల హీర్లలోనూ మాత్రమే.

బంగారం మొత్తాల్లోకి ఊహాలో మార్చిన సరుకుల విలువలే ధరలు. ఇప్పుడు నాచేల హీర్లలో ధరలు వ్యక్తమవుతాయి.

ఒక క్వార్టర్ గోదుమలు ఒక బోన్సు బంగారం అనే బదులు 3 పోన్సా 17 పిల్లింగులా 10 పెన్నీలు అని చెబుతాం. ఈ విధంగా సరుకులు వాటి విలువని ధరలద్వారా వ్యక్తం చేసుకుంటాయి. ఒక వస్తువు తనవిలువని డబ్బురూపంలో నిర్దారించవలని వచ్చినప్పుడఱల్లా డబ్బు ‘ఖాతా డబ్బు’గా ఉపకరిస్తుంది.

ఒక వస్తువు పేరు ఆ వస్తువు లక్షణాలనుండి భిన్నమైనది. ఒక మనిషి పేరు జాకట్ అని తెలిసినంతమాత్రాన అతని గురించి ఏమీ తెలిసినట్లు కాదు. అలాగే పోను, డాలర్, ప్రాంక్, డకెట్ వంటి డబ్బు హీర్లో డబ్బుకు సంబంధించి విలువ సంబంధం జాడలన్నీ అదృశ్యమవుతాయి. ఈ సంకేతాలకు ఏదో గూడార్థాన్ని ఆపాదించడం వల్ల ఎంతో గందరగొళం కలుగుతుంది. ఎందుకంటే, ఈ డబ్బు హీర్లు సరుకుల విలువల్నీ, అదేసమయంలో డబ్బు ప్రమాణం గా ఉండే లోహం భాగాల బరువునీ రెంటినీ వ్యక్తం చేస్తాయి. మరొకపక్క, విలువని వివిధ రకాల సరుకుల శరీర రూపాలకు భిన్నమైనదిగా చేయడానికి, విలువ అనేది ఈ పాదార్థిక, అర్ధరహిత రూపాన్ని తీసుకొని తీరాలి. అయితే, అదే సమయంలో స్వచ్ఛమైన సామాజిక రూపాన్ని పోందాలి.

విలువకీ ధరకీ మధ్య పొంతన లేకపోవడం

ఒక సరుకులో రూపొందిన శ్రమ యొక్క డబ్బు హీరే ధర. కనుక ఒక సరుకు ధరని ఏర్పరచే డబ్బు మొత్తంతో ఆ సరుకు సమానం అనే వ్యక్తికరణ కేవలం పునరుత్తే. ఒక సరుకు సాఫ్ట్ విలువ వ్యక్తికరణ రెండు సరుకుల సమానత్వాన్ని చెప్పడమే అనడం వంటిదే ఇదికూడా. ధర సరుకు విలువపరిమాణాన్ని తెలిపేదయినందువల్ల, డబ్బుతో అది మారే నిష్పత్తిని తెలిపేదయినప్పటికీ, ఈ మారక నిష్పత్తి ని తెలిపేది తప్పనిసరిగా సరుకు విలువ పరిమాణాన్ని తెలిపేదిగా ఉండాలని లేదు. ఒక క్వార్టర్ గోదుమల్లోనూ, 2 పోన్సలోనూ (సుమారు అర బోన్సు బంగారంలోనూ) రెండు సమాన పరిమాణాల సామాజికంగా అవసరమైన శ్రమ ప్రాతినిధ్యం వహిస్తుందని అనుకుందాం. క్వార్టర్ గోదుమల విలువ పరిమాణం డబ్బులో వ్యక్తికరణ రెండు పోన్సు. అదే దాని ధర. పరిస్థితులవల్ల ఆధర 3 పోన్సకు పెరిగినా, 1 పోనుకి తగ్గినా..... అవి వాటి ధరలే. ఎందుకంటే, వాటి విలువ డబ్బు రూపంలో కనబడుతున్నది. రెండు, అవి డబ్బుతో మారక నిష్పత్తిని తెలుపేవి. వేరే మాటల్లో చెచితే, శ్రమ ఉత్సాహక శక్తి స్థిరంగా ఉంటే, ధరలో మార్పు జరగక ముందూ, జరిగిన తర్వాత రెండు సందర్భాల్లోనూ క్వార్టర్ గోదుమల పునరుత్పత్తికి ఒకేమొత్తం సామాజిక శ్రమకాలం

వ్యయమవుతుంది. ఈ పరిస్థితి గోదుమ ఉత్సత్తిదారుని ఇష్టం మీదగానీ, ఇతర సరుకుల ఓనర్ అభీష్టం మీదగానీ ఆధారపడదు.

అందువల్ల ఒక సరుకు విలువ పరిమాణం తప్పనిసరిగా సామాజిక శమకాలంతో సంబంధాన్ని వ్యక్తపరుస్తుంది. ఏ శమ కాలం అయితే ఆసరుకుని ఉత్సత్తిచేసిన ప్రక్కియలో అంతర్గతంగా ఉంటుందీ, ఆ శమకాలంతో సంబంధాన్ని వ్యక్తపరుస్తుంది.

సరుకులోని సామాజికంగా అవసరమైన శమ కాలం వర్తకుల మారక నిర్ణయాలను బట్టి మారదు. ఏ ఆదేశం వల్లా మార్పుచెందదు. అందువల్లనే మార్పు విలువ పరిమాణాన్ని ‘అవసరమైన సంబంధం’ అంటాడు. అయినప్పటికీ, మారక సంబంధాలు పచ్చిక చర్యలతో మార్పువచ్చు. విలువ సంబంధాలకు సరిపోని మారక సంబంధాలతో, ప్రజలు సరుకులు మార్పుకోగలరు. అయితే వాళ్ళ ఆ విలువ సంబంధాల్ని మాత్రం మార్పులేరు.

అది ఒకానీక వస్తువుకీ, సమాజం మొత్తం శమకాలంలో దాన్ని ఉత్సత్తిచేయుడానికి అవసరమయ్య భాగానికి మధ్య సంబంధాన్ని వ్యక్తం చేస్తుంది. విలువ పరిమాణం ధరలోకి మారగానే, ఆ తప్పనిసరైన సంబంధం ఆసర్కుచేయికి బయట ఉన్న డబ్బుసరుక్కు మధ్య ఎంతోకంత యాదృచ్చిక మారక నిష్పత్తి రూపం తీసుకుంటుంది. అయితే, ఈ మారక నిష్పత్తి ఆసరుకు విలువ యొక్క నిజ పరిమాణాన్ని తెలుపుతుంది. లేక, ఆవిలువనుంచి తప్పుకున్నబంగారం పరిమాణాన్నెనా తెలుపువచ్చు. ఈ సంబంధం సరుకు విలువ పరిమాణాన్ని, అప్పటి పరిస్థితుల్లో అది అమ్ముడు పోగల ఎంతోకంత డబ్బు పరిమాణాన్ని రెంటినీ వ్యక్తం చెయ్యవచ్చు

అందువల్ల ధరకీ, విలువ పరిమాణానికి పరిమాణాత్మకంగా పొసగకపోయే అవకాశం ఉంది. అంటే, ధర విలువ పరిమాణం నించి వేరయ్య అవకాశం అన్నమాట. ఈ అవకాశం ధర రూపం లోనే అంతర్గతంగా ఉంది.

ధర అనేది అంతర్గత విలువయొక్క బాహ్య వ్యక్తికరణ. ఈ విలువ రూపం లోనే ఉండంటాడు. ఈ బాహ్యరూపం ఇతర ప్రభావాలకు కూడా గురవుతుంది. అయితే విలువకీ ధరకీ మధ్య వ్యత్యాసం లోపమేమీ కాదు. పైవేట్ సరుకు ఉత్సత్తికి అవసరం.

లోపంగా కనబడే రెండో అంశం ఇది. దానిలాగే ఇది కూడా అవసరమైనదే. బంగారం విలువ లో మార్పులు రావడం లాగానే, సరుకుల ధరలు వాటి విలువలనుంచి వైద్యోలగడం అవసరమైనదే.

పరిమాణాత్మక అసంబద్ధత నుండి, ఇక పరిమాణాత్మక అసంబద్ధతకు: సరుకుల ధర రూపం అభివృద్ధి అయిందంటే, **విలువ లేని వస్తువులు కూడా ధరను పొందగలవు.** వస్తువులు చలామణిలో ధరను పొందగలవు: “బంగారంలోకి మారినదేదో బంగారం చెప్పుదు. కనుక ప్రతిదీ, అది సరుకైనా కాకపోయినా బంగారంలోకి మార్పుదగి ఉంటుంది.” ప్రతి వస్తువూ అమ్మదగినదీ, కొనదగినదీ అనుతుంది. చలామణి అనే సామాజిక కోలిమిలో పడిన ఎవస్తువైనా తిరిగి బంగారం గుళిక గా బయటకొస్తుంది. ఈప్రక్కియకు ఏదీ అతీతం కాదు.

విలువ పరిమాణానికి, ధరకీ మద్య- అంటే, విలువ పరిమాణానికి డబ్బులో దాని వ్యక్తికరణకీ మద్య - పరిమాణాత్మక అసంబధతకి అవకాశం ఉంటుంది. ధర రూపం ఈ అవకాశానికి తగినదిగా ఉంటుంది. అంతే కాదు, ధర రూపం గుణాత్మక అసంబధతని కనబడకుండా దాచిపెట్టవచ్చు. ఎంతగా అంటే, డబ్బు సరుకుల విలువ రూపమే అయినప్పటికీ, ధర విలువ వ్యక్తికరణగా అసలే/బోత్తిగా ఉండక పోవచ్చు.

అలా ఉండడం అనేది ధర రూపంలోనే అంతర్గతంగా ఉంది. ఆధర రూపమొక గుణాత్మక వైరుధ్యాన్ని సైతం కలిగి ఉండవచ్చు. ఎలాగంటే, ధర అసలు విలువనే వ్యక్తం చెయ్యదు- డబ్బు సరుకుల విలువ రూపమే అయినప్పటికీ. సరుకులు కాని వస్తువులు కొన్ని (ఆత్మసాక్షి, గౌరవం వంటివి) వాటి సౌంత దారులచేత అమృటదవచ్చు. అప్పుడు వాటికి ధర ఏర్పడుతుంది. అలా వాటి ధర ద్వారా అవి సరుకు రూపాన్ని పోందుతాయి. కనుక కొన్ని సందర్భాలలో ఒక వస్తువు విలువ లేకపోయినా ధరను కలిగిఉండవచ్చు. ఇలాంటప్పుడు ధర వ్యక్తికరణ ఉహత్తుకమే. మరొకపక్క, ఉహత్తుక ధర రూపం ప్రత్యక్ష లేక పరోక్ష వాస్తవ విలువ సంబంధాన్ని, మరుగుపరచవచ్చు. ఉదాహరణకు, దున్నని భూమికి ఉండే ధర. ఆభూమికి విలువ ఏమీ ఉండదు - కారణం అందులో మానవ శ్రమ ఏమీ చేరలేదు గనక.సరుకు విలువకీ ధరకీ వ్యత్యాసం ఉండడం **లోపమేమీ కాదు**. అందుకు భిన్నంగా ఇది ధర రూపాన్ని ఈ ఉత్పత్తి విధానానికి తగినట్లు తయారుచేస్తుంది.

విలువ కోలమానం నించి చలామణీ సాధనంగా

ధర సరుకు విలువని వ్యక్తం చేస్తుంది.

ఒక టన్ను ఇనుం ఒక బోన్ను బంగారంతో సేరుగా మారగలదు అని.చెప్పుడం ద్వారా.

ఒక టన్ను ఇనుం = ఒక బోన్నుబంగారం

అయితే ఇది దాన్ని తిరగదిప్పి- అంటే, ఇనుం బంగారంతో సేరుగా మారగలదు అని - ఏవిధంగానూ చెప్పుదు. అందువల్ల ఆచరణలో ఒకసరుకు మారకం విలువగా సమర్థవంతంగా పనిచెయ్యాలంటే, అది దాని శరీర రూపాన్ని పదలివేసి, దానికదే ఉహత్తుక బంగారం నుంచి, నిజమైన బంగారంలోకి మారాలి. ఇది ఈ చాలా కష్టమైనదే. హాగెల్ భావనకు అవసరం నించి స్వీచ్చకి పరివర్తన ఎంత కష్టమో అంతకన్నా ఎక్కువ కష్టం ఇది. ఎండ్రుకాయకి తన డిప్పని వదిలించుకోవడం ఎంత కష్టమో, అంతకన్నా ఇది ఎక్కువ కష్టమైనది. ఎంతటి కష్టమైనదయినప్పటికీ, ఇది తప్పుదు. ఒక సరుకు , ఉదాహరణకి ఇనుం తనవాస్తవ రూపం పక్కనే, మన ఉహాలో అయితే బంగారం రూపం తీసుకోవచ్చు, కాని అది ఒకేసమయంలో నిజంగా ఇనుమూ, బంగారమూ కాలేదు. దాని ధర నిర్ధారించడానికి దాన్ని బంగారంతో ఉహలో సమపరిస్తే సరిపోతుంది. కాని ఓనర్ కి సార్వత్రిక సమానకంగా ఉపకరించడానికయితే అది బంగారంలోకి మారి తీరాలి. ధర చీటి ఇనుముని బంగారంతో సేరుగా మారేట్లు చెయ్యదు. ఇనుం ఓనర్ డబ్బు ఓనర్ దగ్గరకి పోయి ప్రతి టన్ను ఇనుం కీ బోన్ను బంగారం ఇవ్వమని అడగలేడని తెలిసిన విషయమే. అందుకు అతని సరుకు సాధారణ సమానకంగా ఉపకరించాలి. అన్ని సరుకులూ ఏక కాలంలో సాధారణ సమానకాలు కాజాలవు. అలా కావడం

సాధ్యమయ్యేది కాదు అని ఇంతకుముందే విశ్లేషణలో తెలింది. ఇప్పుడు ఒక పరిష్కారం ముందుకొచ్చింది. మొదట ఉత్పత్తిదారులు తమ మామూలు సరుకుల్ని డబ్బులోకి మార్చి, అప్పుడు వాళ్ళ చేతుల్లో సాధారణ సమానకం ఉంటుంది. ఉహలో ఉన్న బంగారం ఆచరణలో నిజమైన బంగారంలోకి మారాలి. సరుకుకి ధర పెట్టడానికి ఉహత్వక డబ్బు సరిపోయినప్పటికీ, చేతులు మారాలంటే ఆసరుకులు నిజమైన బంగారంలోకి మారి తీరాలి. ధరరూపం సరుకులు డబ్బులోకి మారగల అవకాశాన్ని, మారవలసిన అవసరాన్ని సూచిస్తుంది.

డబ్బు అక్కడ లేకుండానే సరుకులు ధర రూపం పోందినా, నిజమైన డబ్బులోకి అవి మారాలి. మరి డబ్బు ఉన్నదా? ఉన్నది. అన్ని సరుకులూ తమతమ విలువల్ని వ్యక్తం చేసుకునే బంగారమే డబ్బు.. అది అప్పటికే చలామణిలో ఉన్నది. ఏ సరుకైనా ఇతరసరుకుల్లోకి మారాలంటే, ముందు డబ్బులోకి మారాలిన్న ఉంటుంది.

ఇక్కడ సరుకుల్ని అమృడంలో ఉన్న కష్టాలు చెబుతున్నాడు. ఆ సరుకులకు అవతల పైపు ఉండే డబ్బుతో వాటిని కోసం తెలిక. ఒక సరుకు ఓనర్ ఇంకో సరుకు ఓనర్ దగ్గరకు పోయి ఇనుం ధరని, అప్పటికే డబ్బుఅనడానికి రుజువు అని అంటే, ఆ నాటం యొక్క లోహమిశ్రమాన్ని, బరువున్న పరీక్షించాలి. అది నీపర్సులో ఉండా చెప్పుఅంటాడు అవతలివాడు.

ధర అనేది సరుకు డబ్బుతో మారకం అవడానికి అనుమతి అని సూచిస్తుంది. అలాగే అది మారకం అయి తీరాలి అని కూడా సూచిస్తుంది. మరొక పక్క, మారక ప్రక్కియలో బంగారం అప్పటికే డబ్బు సరుకుగా తన్న తాను రూడి చేసుకుంది కనుకనే బంగారం ఉహత్వక విలువ కోలమానంగా ఉండగలుగుతుంది. ఈభావాత్మక కోలమానం చాటున నగదు డబ్బు(hard cash) పోంది ఉంటుంది.

చలామణి సాధనంగా డబ్బు – వచ్చే పోస్ట్

భాగం 3. డబ్బు లేదా సరుకుల చలామణి

(Money, or the Circulation of Commodities)

విభాగం.2 చలామణిమార్ధమం

(The Medium of Circulation)

A. సరుకుల రూపపరివర్తన (The Metamorphosis of Commodities)

సరుకుల సమాజంలో సరుకుల మారకాలు స్తంఖించడమే సంక్షోభం. మారకాలు సజూవుగా సాగించ గలిగినంత కాలం సంక్షోభం ఉండదు. కొన్ని ఆటంకాలు కలిగినా, వాటిని దాటే రూపం మార్చు రావచ్చ.

సంక్షోభాన్ని కలిగించే స్థాయికి చేరకుండా వైరుధ్యాలు పక్కపక్కనే కోసాగ గలిగే మార్గాలు దొరికితే అవి అంత వరకూ తమ్ముతాము సమన్వయ పరుచుకుంటాయి. సద్గుబాటు చేసుకుంటాయి. వైరుధ్యం తననుతాను వాస్తవం చేసుకోడానికి కావలసిన రూపం: అన్ని విరుద్ధ అంశాలూ తమతమ ఉనికిని చాటుకోవాలి.

దీన్నిటట్టి, అడుగున పుండే వైరుధ్యం అంటిపెట్టుకునే ఉంటుందన్నమాట. కనుక ఈ వాస్తవీకరణ వైరుధ్యాన్ని తేసిసివేయదు. ఒకరూపంలో విరుద్ధ అంశాలూ చలనంలో ఉండలేకపోతే మెరుగ్గా చలనంలో ఉంచగలిగే

రూపం రావాలి. ఉదాహరణకి వస్తుమార్పిడి అమృకం-కోనుగోలు అనే రెండు చర్యలుగా విడిపోయింది. ఈ కొత్తరూపం వస్తుమార్పిడిలో ఉన్న రెండు విరుద్ధాంశాల్ని కొనసాగనిచ్చే రూపమే. అయితే, అమృకానికి, కొనుగోలుకి విభజన సంకీర్ణానికి అవకాశం ఉంచుతుంది, అంటే అది వైరుధ్యాన్ని వైరుధ్యంగా తేలగించదు.

నిజమైన వైరుధ్యాలు పరిపూర్ణం అయ్యే పద్ధతి

సరుకుల మారకంలో విరుద్ధమైనవీ, పరస్పరం ఒకదాన్నికటి బహిష్కరించుకునేవీ అయిన పరిస్థితులు ఉంటాయి- అనే విషయాన్ని ఇంతకుముందు ఒక అధ్యాయంలో తెలుసుకున్నాం. సరుకు తదుపరి అభివృద్ధి ఈ వైరుధ్యాల్ని రద్దు పరచలేదు. సరుకులు మామూలు సరుకులుగానూ, డబ్బు గానూ విడిపోయినప్పటికీ, ఆ పొసగని అంశాలు రద్దువలేదు. కానీ వాటి చలనాన్ని అడ్డగించే చిక్కులు తేలగిపోయాయి. ఆ అంశాలు సహసంతో సామరస్యంగా పక్కపక్కనే ఉండడడానికి తగిన రూపం (modus vivandi) అభివృద్ధి అయింది. వస్తుమార్పిడి కొనుగోలూ, అమృకంగా వేరవడం వీలయింది. ఇలా వేరవడం వస్తుమార్పిడిలో ఉన్న విరుద్ధాంశాల చలనానికి అవకాశం కలిగించింది. “సాధారణంగా నిజమైన వైరుధ్యాలు సమన్వయం (reconcile) చెయ్యబడే పద్ధతి ఇదే.”

ఉదాహరణకి, ఒకవస్తువు వేరొకవస్తువు వైపు వస్తుందనీ, అదేసమయమయంలో దాని నుంచి దూరంగా వెళ్లి పోతున్నదనీ వర్ణించడం ఒక వైరుధ్యమే. అయితే దీర్ఘ పూతం అనేది ఈ వైరుధ్యం సాధ్యమయ్యే, అలాగే సమన్వయమయ్యే చలనరూపం. అంటే, అది ఈ వైరుధ్యం కొనసాగడాన్ని అనుమతిస్తూనే, అదేసమయంలో వైరుధ్యాన్ని సమన్వయపరుస్తుంది. దీర్ఘపూతం కక్ష్య గురుత్వాకర్షణకి, జడత్వానికి ఉన్న వైరుధ్యాల్ని ఎలా నడవ నిస్తుందో అలాగే.

నిజమైన వైరుధ్యాలు రద్దుయి పోవు. ఎందుకంటే, అంతర్లీనంగా వున్నవైరుధ్యం అంటిపెట్టుకునే వుంటుంది. ఉదాహరణకి ప్రత్యక్ష బార్ఫ్రో అమృకంగానూ, కొనుగోలుగానూ విడివడడం సంకీర్ణాలను సాధ్యం చేసే రూపం – అది బార్ఫ్రో లోని విరుద్ధాంశాల్ని అనుమతిస్తుంది. అంతేగాని అది వైరుధ్యాన్ని వైరుధ్యంగా తేలగించదు. సంకీర్ణం కలిగే అవకాశాన్ని నిర్మాలించదు..

మరైతే, విడివడడంవల్ల ఒరిగిందేమిటి?

బార్ఫ్రో లో ఇబ్బందుల్ని తేలగించేందుకు. మారకాలు సజావుగా సాగడానికి ఆటంకాలు ఏర్పడ్డాయి. వాటిని అధిగమించడానికి, మామూలు సరుకులుగానూ, డబ్బుగానూ సరుకులు విడివడిపోయాయి. బార్ఫ్రోని ఆటంకాలు పటాపంచలయ్యాయి.

డబ్బు తేలగించిన చిక్కులేమిటి?

బార్ఫ్రో లో ఒకరు తనవస్తువు ఇచ్చి, మరొకరి వస్తువు తీసుకుంటాడు. ఇవ్వడానికి పుచ్చుకోడానికి ఐక్యత ఉంటుంది. ఒక చర్య ఒకేచోట జరగాలి. ఒకేకాలంలో జరగాలి. అదే వ్యక్తులమధ్య జరగాలి. అంటే వస్తుమార్పిడిలో ప్రదేశానికి, కాలానికి, వ్యక్తులకి సంబంధించి పరిమితులుంటాయి. సరుకులు కొద్దిగా వున్న

కాలంలో వస్తుమార్పిడి సమాజ జీవన క్రియకి సరిపోయింది. అయితే ప్రతి కొత్త శమ విభజనతోనూ సరుకులజాబితా పెరిగింది. సంఖ్య పెరిగింది. వస్తుమార్పిడి మారక అవసరాలకు సరిపోలేదు. ఇట్టందులు తలెత్తాయి. అవేపంటే:

1. వస్తుమార్పిడి జరగాలంటే, అవతల మనిషి దగ్గర మనకు కావాల్సిన వస్తువు ఉంటేనే చాలదు. మన వస్తువు అతనికి కావలసినదై ఉండాలి. అది అతనికి ఉపయోగపు విలువ అయి ఉండాలి.

మనదగ్గర పాలున్నాయి. బదులుగా మనకి బియ్యం కావాలి. బియ్యం వున్న ప్రతివానితోనూ మనకు మారకం కుదరదు. ఎందుకంటే పాలు వాళ్ళకి అవసరం లేకపోవచ్చు. అప్పుడు మనం బియ్యం ఉంది పాలు కావాల్సిన మనిషిని వెదికి పట్టుకోవాలి. ఇదీకి ఇట్టంది.

దీనికి సంబంధించి ఒక ఉదంతం ఉంది:

ఒక అన్యేషకుడు ఆప్రీకాలో ఒక నదిలో తిరగడానికి పడవకోనాలనుకున్నాడు. పడవ అమ్మెవాడిని పట్టుకున్నాడు. అయితే అతను పడవని దంతంతో తప్ప మార్పుకోడు. మనవాడి దగ్గర దంతం లేదు. కొంత వైరు మాత్రం ఉంది. దంతం ఉన్నవాడేమో బట్ట కావాలన్నాడు. ఇతని దగ్గర అదీ లేదు. మూడోవాడిని చూశాడు. అతను బట్టని అమ్ముతాడు, కానీ వైరుకి మాత్రమే. మనవాడి దగ్గర కొంత వైరుంది. దాన్ని బట్టతో మార్చి, ఆబట్టనిచ్చి దంతంతీసుకుని, ఆదంతం ఇచ్చి పడవ పట్టుకుపోయాడు.

ఇలా తిరగటం అసౌకర్యం కలిగిస్తుంది. టైం వేస్ట్ కూడా. మనవాడిదగ్గర వైరు ఉంది కాబట్టి పనయింది. ఒకవేళ వైరు లేకపోతే నువ్వు నువ్వు అంటూ తిరగవలసి వచ్చేది.

2. సరుకుల విలువ పరిమాణాల్లో తేడా వస్తుమార్పిడికి ఆటంకం అపుతుంది. ఒకని వద్ద మేక ఉంది. అతనికి 2 కుండలు కావాలి. కుండవానికి మేక అవసరమే. 1మేక = 100 కుండలు. రెండు కుండలతో మేక మారాలంటే, మేకని 50 ముక్కులు చెయ్యాలి. కుండలవానికి మేక అవసరం మాంసం కాదు. పాలు. ఒకవేళ మాంసమే అయినా, ఒక ముక్కుకే రెండు కుండలు వస్తాయి. మిగలిన ముక్కల్ని మారకం చేసుకోలేకపోతే అని చెడతాయి.

కొన్ని వస్తువుల్ని విభజించగలిగినా, అని విలువని కోల్పోతాయి. ఒక ముత్యం ఉన్న వాడికి అన్నం కావాలి. ఒకసారి తినే అన్నం కంటే ముత్యం ఎన్నో రెట్లు విలువైంది. ముక్కులు చేస్తే పాడవుతుంది, విలువ కోల్పోతుంది. పోనీ మొత్తానికి అన్నం తీసుకుంటే అది ఎంతోసపు నిల్వ ఉండదు.

ఇవి వస్తుమార్పిడిలో ఇట్టందులు. డబ్బు రాగానే ఈ ఇట్టందులు పోయాయి.

డబ్బు ఈ ఇట్టందుల్ని ఎలా పోగొట్టింది?

సరుక్కీ సరుక్కీ మధ్య డబ్బు ఉంటుంది. ఇప్పుడు మారక రూపం: సరుకు-డబ్బు-సరుకు. ఏసరుక్కైనా మొదట డబ్బులోకి మారుతుంది. ఆడబ్బు మరోకసరుకులోకి మారుతుంది.

సరుక్కీ సరుక్కీ మధ్యలో ప్రతిసారి డబ్బు ఉంటుంది. డబ్బు మధ్యపర్తి పాత్ర పోషిస్తుంది.

మొదటి ఉదాహరణలో తన వైరుని రెండోవానికి అమ్మి ఆడబ్బుతో నేరుగా పడవ కొంటాడు.

వైరు - డబ్బు - పడవ

మన ఉదాహరణ బార్ఫుర్ లో అయితే:

వైరు - బట్ట ; బట్ట - దంతం ; దంతం - పడవ

కనక బార్ఫుర్ లో కలిగే ఈ ఇబ్బందిని డబ్బు అధిగమిస్తుంది.

ముత్యం -ఆహారం మారకంవిషయం: ముత్యాన్ని ముక్కలు చేస్తే చెడుతుంది. ముత్యాన్ని అమ్మి ఆడబ్బుని భాగాలు చేసినా విలువ తగ్గదు. కొంత డబ్బుతో ఆహారం కొని, మిగిలిన డబ్బుతో కావలసిన ఇతర సరుకులు కొనుక్కేవచ్చు.

కాలానికి సంబంధించిన ఇబ్బంది: ఒకరి వస్తువు మరొకరికి పరస్పరం కావలసినా, ఇద్దరి అవసరాలూ ఒకే సమయంలో ఉండక పోవచ్చు. రోట్టి వానికి బట్ట కావాలి. బట్టవానికి రోట్టి కావాలి. కాని అప్పటికప్పుడు కాదు. కనుక బట్టవాడు మారకానికి ఒప్పుకోడు. కారణం: రోట్టి మర్మాడు తినేందుకు పనికిరాదు.

వస్తు మార్పిడి (సరుకు-సరుకు)	డబ్బు మధ్యవర్తిగా మారకం (సరుకు- డబ్బు- సరుకు)
1. ఎవరికిస్టామో వానివద్దే తీసుకోవాలి	ఎవరి వద్దయినా తీసుకోవచ్చు
2. ఎప్పుడిస్టామో అప్పుడే తీసుకోవాలి	ఎప్పుడయినా తీసుకోవచ్చు
3. ఎక్కుడిస్టామో అక్కుడే తీసుకోవాలి.	ఎక్కుడయినా తీసుకోవచ్చు

వస్తు మార్పిడిలో ఉన్న స్థల కాల వ్యక్తి పరిమితులు డబ్బు మధ్యవర్తిగా ఉన్న మారకాల్లో ఉండవు.

మార్గు మాటల్లో: “వస్తు మార్పిడిలో ఒకరి వస్తువు ఇవ్వడం, ఇంకోకరి వస్తువు పొందడం- అనే నేరు ఐక్యతని అమ్మకం కొనుగోలుల వ్యతిరేకతలోకి విడగొట్టడం ద్వారా ప్రదేశానికి, కాలానికి, వ్యక్తులకి సంబంధించి వస్తుమార్పిడి విధించిన పరిమితుల్ని చలామణి అధిగమించింది.” కాపిటల్ 1.115

మరొకచోట: “వస్తు మార్పిడికుండే స్థానిక, పైయక్కిక హద్దుల్ని అధిగమించి మారకం సరుకుల చలామణిని అభివృద్ధి పరిచింది.”- కాపిటల్ 1.11

మారక రంగం నుండి వాడక రంగంలోకి

సరుకులు ఎవరికి ఉపయోగపు విలువలుగా ఉండవో వారి చేతుల్లోనుంచి ఎవరికి ఉపయోగపు విలువలో వారి చేతుల్లోకి పోయే ప్రక్కియే మారకం. ఒకరకం శ్రమ ఉత్సాధితం మరొక శ్రమ ఉత్సాధితం స్థానంలోకి చేరుతుంది. ఇది సామాజిక జీవనక్కియ. ఉపయోగపు విలువగా ఉండే చోటుకి చేరాక, సరుకు మారకరంగం నుంచి నిష్పమించి, వాడకరంగంలో ప్రవేశిస్తుంది. వల కొన్నవాడు దాంతో నదిలో చేపలుపడతాడు. అంటే వల మారక రంగం ఏడి వాడకరంగంలోకి పోయింది.

అయితే ప్రస్తుతానికి మనద్వాసంతా మారక రంగం మీద.

మారకాన్ని రూపం వైపు నించి పరిశీలించాలి

ఈమ విభజన ఉన్న ఏ సమాజంలోనైనా వస్తువులు ఉత్పత్తయ్యక చేతులు మారితీరాలి. ప్రతి వ్యక్తి తన శము ఉత్పాదితాల్ని వదులుకొని, ఇతరుల ఉత్పాదితాల్ని తీసుకోవాల్సిందే. ఇదోక సామాజిక జీవన క్లియు (social metabolism).” ఉపయోగపు విలువలుగా వుండని వారి చేతుల్లోంచి, ఉపయోగపు విలువలుగా ఉండే వారిచేతుల్లోకి బదిలీ చేసే ప్రక్రియగా ఉన్న మేరకు, మారక ప్రక్రియ సామాజిక జీవన క్లియు యొక్క ప్రక్రియ.”

ప్రతి సమాజంలోనూ ఈప్రక్రియ ఉత్పాదితాల మారకం ద్వారా జరిగిందని కాదు. ఇక్కడ పరిశీలిస్తున్నది సరుకులు ఉత్పత్తిచేసే సమాజాన్ని. మార్క్స్ లక్ష్యం ఈ సమాజంలో ఈబదిలీ జరిగే సామాజిక రూపాన్ని పరిశీలించడమే ఈప్రక్రియ యొక్క సారం గురించి ఇక్కడ ఆసక్తి లేదనీ, కుతూహలం అంతా దాని రూపం గురించే ననీ స్వప్పం చేస్తాడు. “మనం ఈ సామాజిక జీవన క్లియలో మాధ్యమంగా పనిచేసే సరుకుల రూప పరివర్తన-లేక సరుకుల రూపాంతరాన్ని గురించి పరిశోధించాలి. కనుక మొత్తం మారక ప్రక్రియని దాని రూపం అంశంలో చూడాలి. అంటే, సామాజిక జీవనక్కియని జరిపించే సరుకుల రూపం మార్పుని / రూప పరివర్తనని పరిశోధించాలి.

మార్క్స్ లావాదేవీల్ని రూపం వైపు నించి చూసేటప్పుడు, ఒక పొరపాటు చెయ్యకూడదు. రెండు మామూలు సరుకుల మధ్య జరిగే వస్తుమార్పిడి కి కొనుగోలు లేక అమృకం భిన్నస్వభావం కలవి. పొల్గొనే వ్యక్తుల ఆలోచనలూ, నిర్ణయించుకునే ప్రమాణాలూ (criteria) రెండు సందర్భాలలోనూ భిన్నంగా ఉంటాయి.

ఈ చలనం యొక్క రూపం అంశం గ్రహించడం కొంచెం కష్టం. ఎందువల్లనంటే, ఒక సరుకు యొక్క ప్రతి రూపం మార్పు రెండు సరుకుల మారకం ద్వారా వస్తుంది. వాటిలో ఒకటి సాదా సరుకు, రెండోది డబ్బుసరుకు. అలాంటి రూపం మార్పుకి ఉదాహరణ: ఒకసరుకు తన ఉపయోగపు విలువను వదలివేసి, డబ్బు రూపాన్ని తీసుకోవడం. ఇదెలా జరుగుతుంది? బంగారంతో దాని మారకం ద్వారా. ఒక వాస్తవంగా చూస్తే అది రెండు సరుకుల మారకం. అయితే మరింత దగ్గరగా చూడాల్సిన అవసరం ఉంది.

డబ్బు చలామణీ ప్రక్రియలో అనివార్యంగా ఏర్పడ్డది.

ఒక సరుకు బంగారంతో మారింది అనే విషయాన్ని మాత్రమే మనస్సులో పెట్టుకుంటే, కచ్చితంగా గమనించాల్సిన విషయాన్ని వదిలేస్తాము. అదేమంటే, సరుకు రూపానికి ఏమి జరిగిందో దాన్ని పట్టించుకోము.

1) ఉత్త సరుకుగా ఉన్నప్పుడు బంగారం డబ్బు కాదు అనే విషయాన్ని గమనించం.

2) ఇతర సరుకులు తమ ధరల్ని బంగారంలో చెప్పినప్పుడు బంగారం ఆసరుకుల డబ్బు రూపమ్-అనే విషయాన్ని పట్టించుకోము.

ఉదాహరణకి, ఒక పడవ = 2 ర్మముల బంగారం

రెండు సరుకులూ రెండు భీన్న శమల ఉత్సాధితాలని తెలిసిందే. మారకం జరిగితే, అవి చేతులు మారతాయి. పడవ ఉపయోగపు విలువగా లేని ఉత్సుక్తిదారు నించి వినియోగదారుకి చేరుతుంది. అంటే అది మారక రంగాన్ని వదలి వాడకరంగంలోకి అడుగిడుతుంది. పడవ బంగారంతో మారింది అనే విషయాన్ని మాత్రమే గమనిస్తే ఆసరుకుల రూపంలో వచ్చిన మార్పుని గమనించం. **అయితే ఇదే అసలు గమనించాల్సిన విషయం.** బంగారం కూడా మామూలు సరుకే, పడవలాంటి సరుకే. అలా మామూలు సరుకుగా ఉన్నప్పుడు, బంగారం డబ్బుకాదు. అన్ని సరుకులూ బంగారంలో తమ ధరలు చెప్పినప్పుడు అది విశిష్టమైన సరుకు - డబ్బు సరుకు - అవుతుంది; ఇతర సరుకుల యొక్క డబ్బురూపం అవుతుంది. రూపాన్ని డబ్బులో వ్యక్తం చేస్తాయి. అలా ఇతర సరుకుల ధరల్ని వ్యక్తం చేసే మాధ్యమమే (medium) బంగారం. మిగిలిన ఏ సరుకూ అలాంటి మాధ్యమంగా ఉండజాలదు.

సరుకులు మారక ప్రక్రియలోకి వచ్చేటప్పుడు అవి ఎలాపున్నాయో అలానే ఉంటాయి అసలు ఆకారంలో వస్తాయి. మారకప్రక్రియ సరుకుని రెండు మూలకాలుగా - సరుకుగా, డబ్బుగా - వేరుచేస్తుంది. ఆవిధంగా సరుకులో ఉపయోగపు విలువ, విలువలమధ్య అంతర్గతంగా ఉండే విరుద్ధత (opposition) ఇప్పుడు దానికి అనుగుణమైన సరుకు, డబ్బుల మధ్య బాహ్య విరుద్ధతని కలిగిస్తుంది. ఈ విరుద్ధతలో సరుకులు ఉపయోగపు విలువలుగా డబ్బుని మారకం విలువగా ఎదుర్కూంటాయి. మరొకపక్క, ఈ విరుద్ధతకి రెండుపైపులా ఉన్నవి సరుకులే, అయినందువల్ల ఉపయోగపు విలువ, విలువల ఐక్యతలే. అయితే ఈ విరుద్ధతల ఐక్యత రెండు వ్యతిరేక ధృవాల వద్ద వ్యక్తమవుతుంది. ధృవాలు అయినందువల్ల అవి సంబంధంలో ఉన్నట్టు, వ్యతిరేకంగానూ ఉంటాయి. సమీకరణానికి ఒకపైపున మామూలు సరుకు, నిజానికి ఒక ఉపయోగపు విలువ ఉంటుంది. **దాని విలువ దాని ధరలో ఉహాత్మకంగా వ్యక్తమవుతుంది.** ధరద్వారా సరుకు (అవతలపైపునున్న) వ్యతిరేకి అయిన బంగారంతో సమపరచబడుతుంది. మరొకపక్క లోహమైన బంగారం విలువ అవతారంగా, డబ్బు హోదా పౌండుతుంది. **బంగారం బంగారంగా మారకం విలువే.**

దాని ఉపయోగపు విలువ ఉహాత్మకంగా మాత్రమే కనబడుతుంది. సరుకులపైన ఈ విరుద్ధ రూపాలు వాటి మారకం జరిగే ప్రక్రియ యొక్క నిజమైన చలన రూపాలు.

సరుకుల వ్యతిరేక రూపాలు మారక ప్రక్రియ యొక్క వాస్తవ చలన రూపాలు.

సరుకులు ఉపయోగపువిలువలుగా డబ్బుని ఎదుర్కూంటాయి. ఇయపైపులా ఉన్నది సరుకులే. అంటే ఉపయోగపు విలువ, విలువల ఐక్యతలే. అయితే ఈ వ్యతాసాల ఐక్యత ఆద్రువం వద్దా, ఈద్రువం వద్దా వ్యతిరేక మార్గంలో ప్రాతినిధ్యం వహిస్తుంది. అందువల్ల అదే సమయంలో వాటి పరస్పర అంతసంబంధానికి ప్రతినిధి అవుతుంది/ ప్రాతినిధ్యం వహిస్తుంది.

వేరేరకంగా చెబితే, పీపుపళ్లులో కూరే బంగారం ఉపయోగస్తు విలువ ఉపేశ్చించబడుతుంది. ప్రించ్ కూర్చులో సరుకుకీ డబ్బుకీ ఉండే సంబంధం ఏవిధంగా రెండు మామూలు సరుకులకి ఉండే సంబంధానికి భిన్నమైనదోచక్కగా వివరిస్తాడు.

ఒకద్రువంలో బంగారం ఉంటుంది. అన్ని ఉపయోగకర వస్తువులూ ఇంకో ద్రువాన్ని చేరతాయి. రెండు వైపులా ఉన్నవి సరుకులే. అటూ సరుకే ఇటూ సరుకే. రెండూ ఉపయోగస్తు విలువ, విలువల సమ్మేళనాలే. అయితే ఈరెండు చివరలా ఉన్న వ్యతిరేకంశాల ఐక్యత రెంటిలో ప్రాతినిధ్యం వహిస్తుంది. ఆరెండూ ఒకదానికొకటి విలోమంగా ఉంటాయి. సరుకు ప్రయోజనకరరూపం దాని వాస్తవ రూపమే. దాని మారకం విలువ దాని ధర ద్వారా ఉపోత్స్క బంగారంలో వ్యక్తమవుతుంది. ఇందుకు విరుద్ధంగా బంగారం యొక్క ప్రాకృతిక, లోహ రూపం దాని సాధారణ రూపం, అంట విలువ రూపం. దాని ఉపయోగస్తు విలువ దానికి సమానకాలుగా ఉన్న సరుకుల పరంపర(series)లో ఉపోత్స్కకంగా వ్యక్తమవుతుంది. ఆ కారణంగా ఒక సరుకు బంగారంతో మారినప్పుడు, తన ప్రయోజనకర రూపాన్ని అదేసమయంలో తన విలువ రూపంలోకి మార్చుకుంటుంది. బంగారం ఒక సరుకుతో మారినప్పుడు, తన విలువ రూపాన్ని ప్రయోజనకర రూపంలోకి మార్చుకుంటుంది. ఈ సరుకు-డబ్బు బహిర్గత వ్యతిరేకత మారక ప్రక్రియలో ఏర్పడ్డది. ఈ సరుకు-డబ్బు బహిర్గత వ్యతిరేకత ప్రతి సరుకులోనూ ఉన్న ఉపయోగస్తు విలువ-విలువల అంతర్గత వ్యక్తికఱణగా ప్రవేశపెట్టబడింది. ఈ సరుకుల వ్యతిరేక రూపాలు మారక ప్రక్రియ యొక్క వాస్తవ చలన రూపాలు.

ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా ప్రవేశపెట్టబడిన సాధనం కాదు

అమృకంగానూ, కోసుగోలుగానూ బార్ఫ్ విడివడడం అనేది ప్రత్యక్ష వస్తుమార్పిడిలో తలత్తిన ఇబ్బందుల్ని తెలిగించడానికి మార్గట్లో పాల్గొన వ్యక్తులు ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా ప్రవేశపెట్టబడిన సాధనం కాదు. డబ్బు ఎకానమీ కేంద్రం(core)లో ఉత్పత్తిసంబందాల ఉపరితల వ్యక్తికఱణగా ప్రవేశపెట్టబడింది. డబ్బు రాకతో ప్రతి సరుకులోనూ ఉపయోగస్తు విలువకూ, విలువకూ అంతర్గతంగా ఉన్న వైరుద్యం, సరుకులు మామూలు సరుకులుగానూ, డబ్బుగానూ విడివడడంలో బహిర్గతమయింది.

సరుకు మారకప్రక్రియలో నడచేటప్పుడు, సరుకు ఈరెండు వ్యతిరేక సరుకు రూపాలగుండా పోతుంది.

డబ్బు-మామూలు సరుకు గురించి చర్చించాడ, అసలు ప్రక్రియని చర్చిస్తాడు:

అసలు ప్రక్రియ- కోసడం కోసం అమృడం

నేతగాడు తాను నేసిన 20గజాల బట్టి మార్గట్ కి పోతాడు. ఆ బట్టికి నిర్దిష్టమైన ధర-రెండు పౌస్టు-ఉంటుంది. అంతకే దాన్ని అమృ, అంతే దర ఉన్న బైబిల్ కోసం. బట్ట అతని దృష్టిలో విలువ నిజేపం మాత్రమే. దాన్ని బంగారంతో మారకంలో పరాధీనం చేస్తాడు. బంగారం బట్ట యొక్క విలువ రూపం. ఈ రూపాన్ని మరోక సరుకు అయిన బైబిల్ కోసం వదులుకుంటాడు. బైబిల్ కుటుంబానికి ఉపయోగస్తువిలువగా అతని ఇల్లు చేరుతుంది.

అప్పటికే మారకం వాస్తవంగా పూర్తపుతుంది. మారకం వాస్తవం అవడం రెండు రూపాంతరాల (metamorphoses) ద్వారా సాధ్యం అవుతుంది. ఈరెండు రూపాంతరాలూ ఒకదానికోకటి విరుద్ధమైనవి. అయినా పరస్పరం అనుబంధ స్వభావం కలవి. మొదటి రూపాంతరం, సరుకు డబ్బులోకి మారడం-20గజాల బట్ట 2 పొస్టు లోకి మారడం. రెండో రూపాంతరం, ఆ రెండు పొస్టు డబ్బు తిరిగి బైబిల్ అనే మరొక సరుకులోకి మారడం. ఈయాపంతరం లోని రెండు దశలూ నేతగాడు జరిపిన రెండు భీన్న లావాదేవీలు. తేలి దశ అమృదం-తన సరుకుని డబ్బుకి మారకం చెయ్యడం. మరి దశ కొనడం-తన డబ్బుని సరుకుతో మారకం చెయ్యడం. రెంటినీ కలిపితే ‘కొనడం కోసం అమృదం’.

నేతగాని లావాదేవీ ఫలితం ఏమిటి? అతని పద్ధ బట్ట బదులు బైబిల్ ఉంది. తన అసలు సరుకు పోయి, అంతే విలువగల, భీన్నమైన ఉపయోగశ్లు విలువ ఉన్న మరొక సరుకు అతనిదయింది. ఇదే పద్ధతిలో అతను జీవితావసర వస్తువుల్ని, ఉత్పత్తి సాధనాలనీ సమకూర్చుకుంటాడు. ఈ దృష్టితో చూస్తే, ఈ మొత్తం ప్రక్కియ ఫలితం ఏమిటి? అతని శ్రమ ఉత్సాహితం వేరొకరి శ్రమ ఉత్సాహితంతో మారకం కావడమే. ఉత్సాహితాల మారకం మినహా మరేమీ కాదు. అందువల్ల సరుకుల మారకం వాటి రూపంలో ఈక్కింది మార్పుల్ని తెస్తుంది: సరుకు – డబ్బు – సరుకు

స – డ – స

ఆవస్తువులకి సంబంధించినంత పరకూ మొత్తం ప్రక్కియ ఫలితం, స – స. ఒకసరుకుకి మరొక సరుకుతో మారకం. వస్తు రూపం పోందిన సామాజిక శ్రమ యొక్క చలామణి. ఈ ఫలితం వచ్చే రాగానే ప్రక్కియ ముగుస్తుంది.

సరుకు రూప పరివర్తనలో రెండు దశలుంటాయి :

మొదటి దశ **సరుకు-డబ్బు.** సరుకు డబ్బుగా మారడం.

రెండో దశ **డబ్బు-సరుకు** ఆడబ్బు మరొక సరుకుగా మారడం.

మొదటి దశ గురించి వచ్చే పోస్టు లో

సరుకు – డబ్బు. మొదటి రూపాంతరం లేదా అమృకం

C – M. First metamorphosis, or sale

ఉత్పత్తయిన సరుకు అమృదవాలి. బంగారంలోకి మారాలి. అంటే ఆ సరుకు ‘విలువ’ ఆ సరుకు శరీరం లోనుంచి ‘బంగారం’ శరీరం లోకి దూకాలి. దూకితేనే అమృకం. ఉదాహరణకి, 50 పొస్టు ఇనుం అమృదవడం అంట దాని విలువ 2 బెన్నుల బంగారంలోకి దూకడమే. దూకకపోతే అమృకం జరగనట్టే. మార్పు ఈ ‘దుముకు’ని తాను మరొకచోట ‘salto mortale of the commodity’ అని అన్నానంటాడు. ఆ మరొక చోటు ‘కీటిక్’ పేజి 88. అక్కడిలా అంటాడు:

ఈ పరివర్తన జరగకపోతే ఉన్న ఇనుమూ సరుకు అవకుండా పోతుంది, అంతేకాదు ఉత్సాధితం కూడా కాకుండా పోతుంది. కారణం: దాని ఓనర్ కి ఉపయోగపు విలువ కాకుండా ఉండి, ఇతరులకు ఉపయోగపు విలువ అయితేనే అది సరుకు. అంటే, అతని శ్రమ ఇతరులకు ప్రయోజనసికర శ్రమ అయితేనే అది నిజమైన శ్రమ. అది అనిర్దిష్ట సాధారణ శ్రమ అయితేనే ఓనర్ కి ప్రయోజనసికరం. అందువల్ల ఇనుం ఓనర్ తన సరుకు బంగారాన్ని ఆకర్షించగల -అంటే బంగారంతో మారగల- చోటు వెతుక్కొనాల్ని ఉంటుంది. ఈ సింపుల్ చలామణి విశ్లేషణలో మనం ఆశించినట్లు అమృకం జరిగితే, అవరోధాన్ని (the *salto mortale* of the commodity) అధిగమించినట్లు.”

ఈ అన్యాక్యాంతం అవడం – అంటే, ఉపయోగపు విలువ కాని వ్యక్తినుండి ఉపయోగపు విలువగా ఉండే వ్యక్తికి బదిలీ కావడం-ఫలితంగా ఇనుం వాస్తవంగా ఉపయోగపువిలువ అయినట్లు రుజువు చేసుకుంటుంది; అదే సమయంలో దాని ధర సిద్ధిస్తుంది, కేవలం ఉపాత్మక బంగారం నిజమైన బంగారం లోకి మారుతుంది.-క్రిటిక్

salto mortale (సాల్టో మోర్టాలో) ఇది ఇటాలియన్ మాట. *salto* అంటే ‘దుముకు’. *mortale* అంటే ప్రమాదకరమైన . రెండూ కలిపితే, ప్రమాదంతోకూడిన, సాహానోపతమైన దుముకు అని అర్థం. సర్గ్న్ లో తాడుమీద పరిటీలు కొట్టడం ఒక *salto mortale*. గ్లోబులో మోటార్ స్ట్రిక్చు నడుడం అలాంటిదే. ఒక ఎత్తైన చోట నుంచి మరోక ఎత్తైన చోటుకి మోటార్ స్ట్రిక్ల ఎక్కు దూకడం ఒక ఫీట్. సరిగ్గా దూకాలి. ఏమాత్రం ఇవతల దూకినా ఎత్తునుంచి కింద పడడమే, ప్రమాదమే.

ఇక్కడ ఒక సరుకు లోంచి విలువ మరోకసరుకులోకి దూకే చర్య. సరుకు విలువ బంగారంలోకి సరిగ్గా దూకాలి. దూకలేకపోతే ప్రమాదం. అయితే ఆ ప్రమాదం సరుకుకి కాదు. కాని దాని ఓనర్ కి కచ్చితంగా ప్రమాదమే. ఎందుకంటే, అది అమృకంకోసం ఉత్సుత్తయిన సరుకు. అమృదువకపోతే, ఉన్నదలానే, అతని వద్దే ఉండిపోతుంది. మరల తయారు చెయ్యలేదు. అదే అతనికి పొంచిపున్న ప్రమాదం.

సరుకు ఉత్సుత్తిదారులు శ్రమవిభజన ఉన్న సమాజంలో జీవిస్తారు. తమ ఉత్సాధితాల్ని తామే వాడుకోలేరు. పైగా వాళ్ళకి ఇతరుల ఉత్సాధితాలు ఎన్నో అవసరమవుతాయి. వాళ్ళ ఉత్సాధితం వాళ్ళకి కేవలం మారకంవిలువ మాత్రమే, అంటే రకరకాల ఇతరుల సరుకులకు మారకం వేసుకునేవే. సరుకుల ఉత్సుత్తిదారులు వాటిని డబ్బులోకి మార్చుకొని తీరాలి.

ఆడబ్బి వేరేవారి జేబులో ఉంటుంది. ఆడబ్బుని బయటకు లాగాలంటే మనమిత్తుని సరుకు డబ్బు ఓనర్ కి ఉపయోగపు విలువ అయి ఉండడం ముఖ్యం. అందుకు దాని ఉత్సుత్తికి వ్యయించిన శ్రమ సామాజికంగా ప్రయోజనసికరమైన రకానికి చెందినదై, సామాజిక శ్రమ విభజనలో ఒక విభాగమై ఉండాలి.

అయితే శ్రమ విభజన ఉత్సుత్తిదారుల ఎరుకలేకుండా ఎదిగిన ఉత్సుత్తి వ్యవస్థ, ఎదుగుతున్న వ్యవస్థ. అయితే మార్కెట్ అనిశ్చితులు ఏర్పడడానికి కారణం పద్ధతీ, ప్రణాళికా, సమస్యలుమూ లేకపోవడం.

సరుకు అమృదువోని అంటే కోనేవాడు దోరకని పరిస్థితులు:

- . మారకం కావాల్సిన సరుకు, కోత్తగా ఏర్పడ్డ అవసరాల్ని తీర్చేందుకంటూ వచ్చిన కోత్తరకం శ్రమ ఉత్సాధితం కావచ్చు. కోత్త అవసరాలను తానే కలిగించేదీ కావచ్చు. అయితే దాన్ని ప్రయోజనకర వస్తువుగా వినియోగదారులు గుర్తించకపోవచ్చు. కరెంట్ నిరంతరాయంగా ఉన్న చోట్ల ఇన్ వ్యాప్తి అవసరం ఉండదు. ఆపరిస్టితుల్లో కోనే వారు దీరకరు.
- . నిన్నటీదాకా ఒక సరుకు ఉత్పత్తిలో ఉత్పత్తిదారుడు నిర్వహించిన అనేక క్లియల్లో ఒకటి ఇవ్వాళ వేరుపడవచ్చు. అంటే ఒక స్వతంత్ర శ్రమ విభాగంగా ఏర్పడవచ్చు. మొత్తంగా లేని ఉత్సాధితాన్ని స్వతంత్రమైన సరుకుగా మార్కెట్లో కి దించవచ్చు. అయితే అలా విడిపోవడానికి అప్పుడున్న పరిస్థితులు అనుకూలంగా ఉండవచ్చు. ఉండక పోస్తువచ్చు. ఉండకపోతే, అది అమ్ముడవదు. టీ.వీ బోర్డ్ లో చాలా భాగాలుంటాయి. ఏది పనిచేయక పోతే దాన్ని మార్పాలి. అయితే మొత్తం బోర్డ్ మార్పున్న పరిస్థితులో, విడిభాగాలు అమ్ముడుపోవు.
- . ఇవ్వాళ ఒక సరుకు సామాజిక అవసరాన్ని తీర్చేదే కావచ్చు. రెపు అటువంటిదే మరొక సరుకు ప్రత్యామ్నాయంగా వచ్చి పాతడాన్ని పాకికంగానో, సంపూర్ణంగానో తోలగించవచ్చు. ఒకప్పుడు వీడియో కాసెట్స్ కి ఎంత గిరాకి ఉండేదో! వాటికి ప్రత్యామ్నాయంగా సీ.డి. లోచ్చాయి. ఇప్పుడు హవా అంతా మొమరీ కార్డులడీ, పెన్ డైప్ లదీ. పాతకాలపు సరుకులు మార్కెట్లో కదలపు.
- . మన నేతగాని శ్రమ సామాజిక శ్రమ విభజనలో గుర్తింపు ఉన్నదే. ఆగుర్తింపు అతని 20గజాల బట్ట ప్రయోజనానికి హమీగా సరిపోదు. కారణం: ఆసమాజానికి కావలసిన బట్ట పరిమాణానికి ఒక పరిమితి ఉంటుంది – అన్ని ఇతర వస్తువులకూ ఉన్నట్లే. పోటీ నేతగాళ్ళు కొంతమంది ఉంటారు. వాళ్ళ బట్టతో నిండి మార్కెట్ అవసరం పూర్తిగా తీరిపోతే, మన మిత్రుని బట్టతో అవసరముండదు. ఫలితంగా అది నిరుపయోగమై పోతుంది. వ్యధా అపుతుంది. బహుమతిగా వచ్చిన గుర్తం వయసు తెలుసుకోవడానికి దాని నేరు తెరిచి చూడదు. కాని మన మిత్రుడు మార్కెట్ కి తరచుగా పోయేది బహుమతులివ్వడానికి కాదు గదా! అతని ఉత్సాధితం నిజమైన ఉపయోగపు విలువ అయిందనీ, డబ్బుని ఆకర్షించిందనీ అనుకుండా. ఇప్పుడు ఒక ప్రశ్నపడుతుంది-ఎంత డబ్బుని ఆకర్షిస్తుంది? అనేదే ఆ ప్రశ్న. ఇది పరిమాణానికి సంబంధించిన ప్రశ్న. (అది ఉపయోగపు విలువా కాదా అనేది గుణానికి సంబంధించిన ప్రశ్న). ఆసరుకు విలువ పరిమాణం ముందుగానే ధరగా ఉపాంచ బడింది. ప్రతి సరుకుకి ధర చీటి ఉంటుంది. అయితే, ఉత్పత్తిదారుడు ఆశించిన ధరకీ మార్కెట్లో వచ్చేదానికి తేడా ఉండవచ్చు. అందుకు తగిన కారణాలు ఎన్నో ఉంటాయి.
- . సరుకు ఉత్పత్తి దారుడు ధరని నిర్ణయించడంలో పోరపాటు పడితే, దాన్ని మార్కెట్ సవరిస్తుంది. అందుకని మార్క్స్ ఆవిషయాన్ని వదిలేస్తాడు.
- . సరుకు సగటు పరిస్థితుల్లో ఉత్పత్తి కాకపోతే, ఆ సరుకులో చేరిన శ్రమ మొత్తానికి మార్కెట్ ప్రతిపలం ఇవ్వకపోవచ్చు. మార్క్స్ దీన్ని కూడా వదిలేస్తాడు- అతను సామాజికంగా అవసరమైన శ్రమనే తనసరుకు ఉత్పత్తిలో వినియోగించాడని అనుకుండాం అంటాడు. అప్పుడు ధర అనేది

ఆసరుకులో వస్తుత్వం చెందిన సామాజికంగా అవసరమైన శమ పరిమాణానికి డబ్బు పేరు, అంతే. అంటే, ఆధరని ఒప్పుకుంటుందనా? ఆమోదించని పరిస్థితులు రెండు చూపిస్తాడు:

- ఒక సరుకు సగటు పరిస్థితుల్లో తయారయినప్పటికీ, ఇతర ప్రాంతాల్లో ఉత్పత్తి పరిస్థితుల్లో మార్పులు రావచ్చు. అంటే అతను వ్యక్తిగతంగా అంతా సవ్యంగానే చేసినా, అనిర్దిష్ట శమ అనేది సామాజిక భావన అని ఉత్పత్తిదారునికి గుర్తు చేస్తుంది. నేత పనిలో నేతగానికి తెలియకుండా, అతని అనుమతి లేకుండా పాత నేత విధానం మారవచ్చు. నిన్నబక గజం బట్ట నేయడానికి సామాజికంగా అవసరమైన శమ కాలం పరిమాణం ఇవ్వాళ అంతే కాకపోవచ్చు. మారవచ్చు. ఈ వాస్తవాన్ని డబ్బున్నవాడు మన మిత్రుని పోటీ నేతగాళ్ళు చేప్పి ధరలనుండి రుజువు చెయ్యడానికి తొందరపడతాడు. మన నేతగాని దురదృష్టం కొద్దీ, నేతగాళ్ళు తక్కువమంది కారు, చాలామంది ఉన్నారు.
- ఇకపోతే, ఎక్కువగా ఉత్పత్తయినప్పుడు అందరు ఉత్పత్తిదారులూ ధరలు తగ్గించుకోవాల్సిన పరిస్థితి తలెత్తుతుంది. మార్కెట్ లో ప్రతి బట్ట ముక్కలోనూ సామాజికంగా అవసరమైన శమ కాలానికి మించి లేదనే అనుకుండా. అలా అయినాగాని, అన్ని బట్టముక్కల్ని కలిపి మొత్తంగా చూస్తే వాటికి వ్యయించిన ప్రమకాలం అధికంగా ఉండవచ్చు. గజం 2పిల్లింగుల లెక్కన మొత్తం బట్టని మార్కెట్ ఇముడ్చుకోలేక పోవచ్చు. అప్పుడు సామాజిక శమలో మితిమీరిన భాగం నేతరూపంలో వ్యయమయినట్లు రుజువవుతుంది. దీని ప్రభావం ప్రతి నేతగాడూ సామాజికంగా అవసరమైన శమని మించి వ్యయించి నప్పుడు కలిగే ప్రభావం వంటిదే. మనం ఇక్కడ జర్మన్ సామెతతో గొంతు కలపవచ్చు: ‘కలిసికట్టగా పట్టుకోబడ్డారు, కలిసికట్టగా ఉరితీయబడ్డారు’. మార్కెట్లో ఉన్న మొత్తం బట్ట ఒకే వర్కర వస్తువుగా లెక్కకొస్తుంది. అందులో ప్రతి ముక్క తగిన భాగం అంతే. వాస్తవానికి ప్రతి గజం విలువా సామాజికంగా నిర్ణయమైన ఒకేరకమైన మానవశమ పరిమాణం యొక్క వస్తు రూపం తప్ప వేరేమీ కాదు.

ఆవిధంగా సరుకుని అమ్ముకోవడంలో ఉన్న ఇబ్బందుల్ని చెప్పాక, వాటినించి ఈక్కింది నిర్దారణకి వస్తాడు: సరుకులు డబ్బుపట్ల ప్రీమిలో ఉంటాయి. కానీ నిజమైన వలపు తిన్నగా సాగదు. శమ యొక్క గుణాల్క విభజన లాగానే, పరిమాణాల్క విభజన కూడా స్వయంజనిత, యాదృచ్ఛిక సరళిలో సంబిష్టుంది. అందువల్ల, తమను స్వతంత్ర వ్యాప్తి ఉత్పత్తిదారులుగా చేసిన శమ విభజనే, సామాజిక ఉత్పత్తి ప్రక్కియనీ, ఆప్రక్కియ లోపల విడివిడి ఉత్పత్తిదారుల పరస్పర సంబంధాల్ని, ఆ యా ఉత్పత్తిదారుల ఇష్టం మీద ఆధారపడి ఉండడం నుండి విముక్తి చేస్తుంది అనే విషయాన్ని ఉత్పత్తిదారులు తెలుసుకుంటారు. పైకి కనబడే వ్యక్తుల పరస్పర స్వచ్ఛ తోపాటుగా ఉత్సాధితాల ద్వారా సాధారణ పరస్పరం ఆధారపడడం అనే వ్యవస్థ అంటిపట్టుకోని ఉంటుంది అనికూడా తెలుసుకుంటారు.

సరుకు డబ్బులోకి మారడం యాదృచ్ఛికం

శమ విభజన శమ ఉత్సాధితాన్ని సరుకులోకి మారుస్తుంది. తద్వారా ఆసరుకు ఆతర్యాత డబ్బులోకి మారడాన్ని అవసరపరుస్తుంది. అదేసమయంలో మారుతుందా లేదా అనేది యాదృచ్ఛికం. ఈవిషయాన్ని స్వచ్ఛమైన రూపంలో పరిశీలిస్తున్నాం. కనుక మనం అంతా మామూలుగానే జరుగుతున్నట్లు భావిస్తాం. అంతేకాక, రూపంతరీకరణ జరిగితే, అంటే సరుకు అమృకానికి పూర్తిగా అనర్థం కాకపోతే, ఈరూపాంతరీకరణ జరుగుతుంది – సిద్ధించిన ధర సరుకు విలువకంటే అసాధారణంగా ఎక్కువో, తక్కువో అయినప్పటికీ.

‘సరుకు-డబ్బు’ అనేది ‘డబ్బు-సరుకు’ కూడా

అమ్మినవానికి సరుకు బదులు డబ్బోస్తుంది. కొన్నవానికి డబ్బు పోయి సరుక్కొస్తుంది. ఇక్కడ ఒక విషయం కొట్టోచ్చినట్లు కావోస్తుంది. ఏమంటే, ఒక సరుకూ, డబ్బు 20 గజాల బట్టా 2 పౌన్చు చేతులు మారాయి. చేట్లు మారాయి. అంటే అవి మారకం అయ్యాయి. అయితే, సరుకు దేనితో మారింది? తననొంతవిలువ ఏ రూపాన్ని తీసుకున్నదో దానితో, ఆ సార్వత్రిక సమానకంతో. మరి డబ్బు మారింది దేనితో? దాని నొంత ఉపయోగపు విలువయొక్క ఒకానోక ప్రత్యేక రూపంతో.(బంగారం ఉపయోగపువిలువకి ప్రతిసరుకూ ప్రత్యేకరూపమే)

బట్టకు ఎదురుగా ఉన్నప్పుడు, బంగారం డబ్బు రూపాన్ని ఎందుకు తీసుకుంటుంది? ఎందుకంటే, బట్ట ధర 2 పౌన్చు. బట్ట ఇప్పటికే డబ్బుస్వభావంతో ఉన్న బంగారంతో సమానమైనదిగా పరిగణించబడ్డింది.

ఒకసరుకు డబ్బులోకి మారడం అనేది అదే సమయంలో డబ్బు సరుకులోకి మారడం కూడా. పైకి ఒకేప్రక్కియగా ఉండేది, వాస్తవానికి ద్వంద్య ప్రక్కియ. సరుకు నొంతదారుని వైపునించి చూస్తే అది అమృకం. అవతలవైపు నించి అంటే డబ్బువాని వైపునించి చూస్తే అది కొనుగోలు. అంటే అమృకం ఒక కొనుగోలు కూడా. సరుకు-డబ్బు అనేది డబ్బు-సరుకు కూడా.*

కొనేవాడికి డబ్బు ఎక్కడ నుండి వచ్చింది?

‘సరుకు-డబ్బు’ నించి ‘డబ్బు-సరుకు’ పరివర్తనని డబ్బు-సరుకు దృష్ట్యా కాకుండా ‘సరుకు ఓనర్’ ‘డబ్బు ఓనర్’ దృష్ట్యా చూస్తే, ఒక ప్రక్కతలెత్తుతుంది: **కొనేవాడికి డబ్బు ఎక్కడ నుండి వచ్చింది?**

ఇంతదాకా మనుషుల్ని సరుకుల ఓనర్లుగా మాత్రమే పరిగణించాం. వాళ్ళుతమతమ శమ ఉత్సాధితాల్ని పరాధీనం చేసి, ఇతరుల శమ ఉత్సాధితాల్నిస్వాయట్టం చేసుకోగలరు. అందువల్ల, ఒక సరుకు ఓనర్ మరొకసరుకు, డబ్బు ఓనర్ ని కలుసుకోవడానికి, ఆరెండో(కొన్) వాని శమ ఉత్సాధితం డబ్బు(అంటే బంగారం) అయి ఉండాలి. లేదా అతని ఉత్సాధితం అప్పటికే అసలు రూపం అయిన ప్రయోజనకర వస్తువు నుండి తోలగించబడి అన్నా ఉండాలి. డబ్బుపాత్ర పోషించడానికి బంగారం ఏదో ఒక సమయంలో మార్కులోకి ప్రవేశించి ఉండాలి.

ఆసనమయం ఏది? బంగారం ఉత్సవాలున చోట, అది శ్రమ ఉత్సాహితంగా అంటే విలువ ఉన్న మరొక ఉత్సాహితంతో వస్తుమార్పిడి అయిన చోట. ఆక్షణం నుండి ఒక సరుకు యొక్క సీద్దించిన ధరకి ప్రతినిధిగా ఉంటుంది. ఉత్సవాలున చోట ఇతర సరుకులతో మారకం కావడానికి తోడు, బంగారం ఎవరి చేతుల్లో ఉన్నా, అది ఏదో సరుకు ఓనర్ పరాధీనం చేసిన సరుకు యొక్క మారిన రూపం. అది అమృకం మొదటి పరివర్తన అయిన ‘సరుకు- డబ్బు’ వచ్చింది. ఇంతకూ ముందే చూసినట్లు బంగారం ఉపాత్మక డబ్బులేక విలువల కోలమానం అయింది- అన్ని సరుకులూ తమ విలువల్ని బంగారం ద్వారా కోలవడం వల్ల, ఆవిధంగా ప్రయోజనకర వస్తువులుగా వాటి ఆకారం నుండి ఉపాత్మకంగా వేరుచేసుకోవడం వల్ల, వాటి విలువ రూపంగా చేసుకోడం వల్ల, అది ఉపాత్మక డబ్బు అయింది.

ఉపాత్మక డబ్బు నిజమైన డబ్బు ఎలా అయింది?

డబ్బు కాక మిగిలిన సరుకు విదయినా అమృవానికి ఎలా వస్తుంది? ఆటను ఆసరుకుని ఉత్సత్తిచేసాడు కనుక. బంగారం విషయం వేరు.బంగారం ఉత్సత్తిదారుల మొదటి అమృకం మార్కెట్లో ఉండే బంగారంలో కోద్ది భాగమే. మార్కెట్లో పాల్గొనే ఎక్కువ మంది జేబుల్లో ఉండే డబ్బు వారివారి సౌంత ఉత్సాహితాలను అమ్మి పొందినదే.

సరుకుల పరాధీనం ద్వారా, ప్రయోజనకర వస్తువులుగా వాటి సౌంత రూపాలతో వాస్తవంగా చోట్లు మారడం ద్వారా. ఆవిధంగా నిజంగా వాటి విలువల ఆకారం అయింది. అలా బంగారం నిజమైన డబ్బు అయింది. ఎప్పుడయితే సరుకులు డబ్బు రూపం పౌందుతాయో, అప్పుడు అవి వాటి ప్రాక్కతిక ఉపయోగశ్శ విలువ యొక్క ప్రతి జూడనూ, వాటిని ఉత్సత్తిచేసిన ప్రయోజనకర శ్రమ జూడనూ వదిలించుకుంటాయి- ఒకేరకమైన, సామాజికంగా గుర్తింపు పౌందిన శ్రమగా అవడానికి.

కొంత డబ్బుని చూసినంత మాత్రాన అది ఏసరుకుకు బదులుగా వచ్చిందో చెప్పులేం. అన్ని సరుకులూ వాటి డబ్బు రూపంలో ఒకేరూపంలో (alike)కనబడతాయి.

అంతకుముందే తన సరుకు అమ్మినందువల్లనే, సాధారణంగా కోనేవానిచేతికి డబ్బోచ్చింది.

మన నేతగాడు బట్టని అమృగా రెండు బంగారం ముక్కలు వచ్చాయి. బట్టకోన్నవానికి ఎక్కడనుమ్మి వచ్చాయి? అవి బహుళ అతను ఒక పాపు గోధుమలు అమృగా వచ్చి ఉండవచ్చు.

బట్ట అమృకం, (సరుకు- డబ్బు), అదే సమయంలో దాని కొనుగోలు (డబ్బు-సరుకు) కూడా. బట్ట అమృకంగా చూస్తే, ఈ ప్రక్కియ మొదలు పెట్టిన కదలిక దాని వ్యతిరేక లావాదేవీతో ముగుస్తుంది. అంటే బైబిల్ కొనుగోలుతో ముగుస్తుంది. మరొకపక్క బట్ట కొనుగోలు, దానికి వ్యతిరేకమైన గోధుమల అమృకంతో మొదలైన కదలికని ముగిస్తుంది. స-డ-స (బట్ట-డబ్బు-బైబిల్) కదలికలో మొదటి దశ అయిన సరుకు- డబ్బు(బట్ట-డబ్బు) అనేది, మరొక కదలిక స-డ-స (బట్ట-డబ్బు-బైబిల్) లో డ-స (డబ్బు-బట్ట) అనేది వేరొక కదలిక (గోధుమలు-డబ్బు- బట్ట) యొక్క చివరి దశ. అందువల్ల, ఒక సరుకుయొక్క మొదటి రూపాంతరం/రూప

పరివర్తన అంటే సరుకు డబ్బుగా మారడం అనేది తప్పుకుండా మరొక సరుకు యొక్క రెండో రూపపరివర్తన కూడా. మరొక సరుకు పునః పరివర్తన అంటే డబ్బునుండి సరుకులోకి మారడం.

ఇంతకూ ముందే చెప్పినట్లు, బంగారం వెండి వాస్తవ ఉత్పత్తిదారుడు ఇందుకు మిసహయింపు. అతని ఉత్సాధితాన్ని మరొక సరుకుతో మారకం చేసుకుంటాడు -ముందుగా దాన్ని అమ్మకుండానే.

'డబ్బు-సరుకు' రూపాంతరం గురించి వచ్చేపోషణ

డబ్బు- సరుకు, రెండో రూపపరివర్తన లేదా కొనుగోలు

Second metamorphosis, or purchase

డబ్బు ఏ సరుకుతో నైనా మారకం అనుతుంది

డబ్బుకి మార్కెట్ ఎప్పుడయినా స్వాగతం పలుకుతుంది. ఎర్రతిహాసీ పరిచి వుంచుతుంది. ఎందుకంటే డబ్బు ఎలాటి పరిమితులూ, పురతులూ లేకుండా, ఏసరుకుతోనైనా అప్పటికప్పుడే మారుతుంది. అన్ని ఇతరసరుకులు రూపాంతరం చెందిన ఆకృతే డబ్బు. అది అన్ని ధరలని తిరగదిప్పి చదువుతుంది. ధరలు ఇలా ఉంటాయి:

20 గజాల బట్ట = 2 బోన్సుల బంగారం

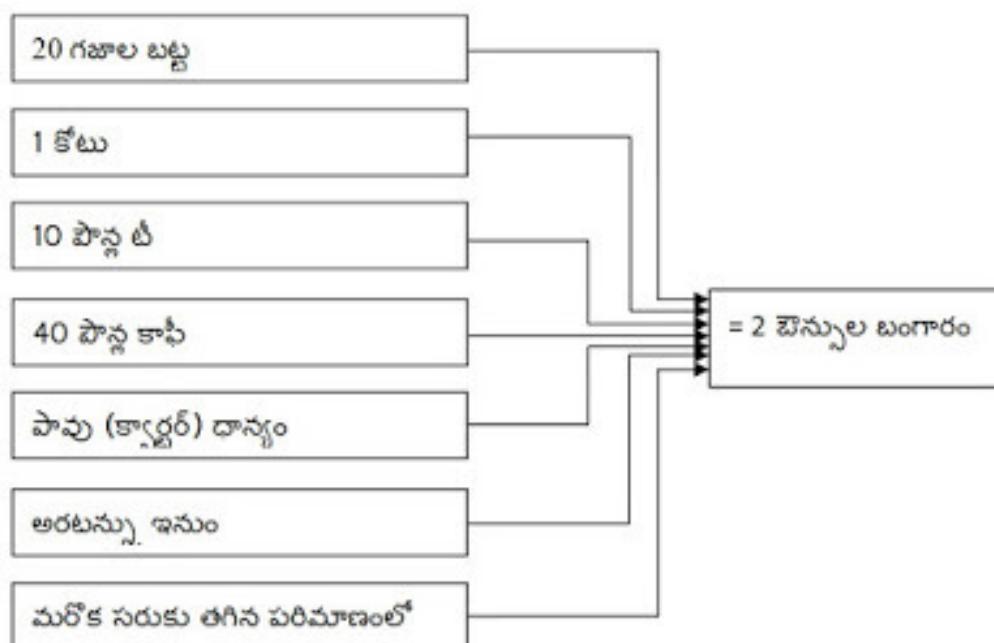
1 కోటు = 2 బోన్సుల బంగారం

10 పొన్న టీ = 2 బోన్సుల బంగారం

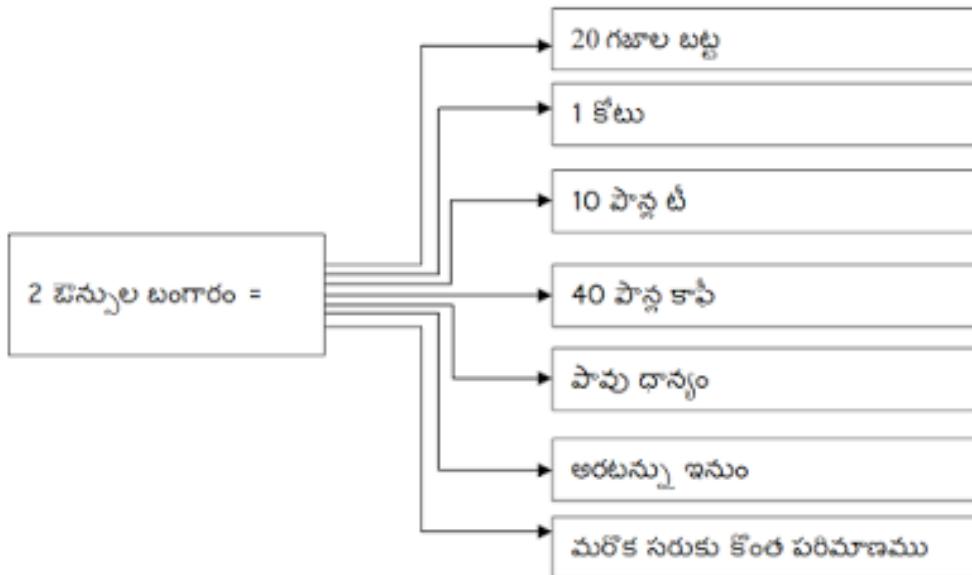
40 పొన్న కాఫీ = 2 బోన్సుల బంగారం

పాపు ధాన్యం = 2 బోన్సుల బంగారం

అర టన్ను ఇనుం పాపు ధాన్యం = 2 బోన్సుల బంగారం వగయిరా.

ధరలని తిరగదిప్పితే:

$$2 \text{ బెస్టుల బంగారం} / 2\text{పొన్న} = 20 \text{ గజాల బట్ట} = 1 \text{ కోటు}$$

$$= 10 \text{ పొన్న టీ} = 40 \text{ పొన్న కాఫీ} = \text{పావు ధాన్యం} = 1/2 \text{ టన్ను ఇనుం వగయిరా}$$

ఆవిధంగా డబ్బుళతర సరుకుల శరీరాల్లో తననుతాను చిత్రించుకుంటుంది. కాబట్టి డబ్బు దేనితోనే ఏ షరతులూ లేకుండా మారకం కాగలదు.

డబ్బుకి ఏ వాసనా అంటదు

డబ్బుని చూసి అది ఎలా ఒకని చేతిలోకి వచ్చిందో, ఏ సరుకు మారకంలయినందువల్ల వచ్చిందో, చెప్పడం సాధ్యంకాదు. అది ఎక్కుడ నుండి వచ్చినా, దానికి ఏ వాసనా ఉండదు. Pecunia non olet అనేది ఒక రోమన్ సాముత. దానర్థం ‘డబ్బుకంపు కొట్టదు’ అని. నీరో చక్కవర్తి దనిపోయాక, కీ.శ 69-79 కాలంలో వెస్పాసియన్ రోమన్ చక్కవర్తిగా ఉన్నాడు. ఆదాయం పెంచడం కోసం పట్టిక పాయఖానాల మీద పన్ను విధించాడు. ఆయన కొడుకు టైటన్ పాయఖానాలమీద పన్ను వెయ్యడమేమిటని తప్పుటట్టాడు. దానికి వెస్పాసియన్ ‘డబ్బుకంపు కొట్టదు’ అన్నాడని ప్రతీతి. “Money does not stink”. ఎక్కుడ నుండి వచ్చినా డబ్బుకి ఏ వాసనా అంటదు.

డబ్బు అమ్మిన సరుక్కు, కొనబోయే సరుక్కు రెంటికీ ప్రతినిధి

మన చేతిలో ఉన్న డబ్బు ఎలా వచ్చింది? మన సరుకుని అమ్మితే దాని బదులు వచ్చింది. అంట మన డబ్బు మనం అమ్మిన సరుక్కు ప్రతినిధి. అలాగే మనం ఆడబ్బుతో మరోకసరుకు కొనబోతాం. డబ్బు పోయి సరుకోస్తుంది. కొనబోయే సరుకుకి మన డబ్బు ప్రతినిధి.

ఒకవైపున అమ్మిన సరుకుకి ప్రతినిధిగా ఉంటునే, మరోకవైపు కొనబోయే సరుకుకి కూడా ప్రతినిధిగా ఉంటుంది. అంటే, డబ్బు అమ్మిన సరుక్కీ, కొనబోయే సరుక్కీ కూడా ప్రతినిధిగా ఉంటుంది.

“మన చేతుల్లో ఉన్న డబ్బు మనం కొనబోయే వస్తువులకు ప్రతినిధి అయినట్లయితే, ఆడబ్బు పౌందడానికి మనం అమ్మిన వస్తువులకు కూడా ప్రతినిధి అవుతుంది” - Mercier de la Rivière చెప్పాడని శుట్ నేట్ ఇచ్చాడు.

ఒక సరుకు అమ్మకంతో, కొన్ని కొనుగోళ్ళు

ఒక సరుకు ఉత్పత్తిదారుడు ఆభక్క దాన్నే మారకంలో ఇవ్వగలడు. దాన్నితరచుగా పెద్ద మొత్తాల్లో అమ్ముతాడు. పచ్చిన డబ్బుతో అవసరమైన సరుకులు కొంటాడు. ఉదాహరణకి, ఒకడు బట్టి పెట్టి ఇటుకలు కాలుస్తాడు. వాటిని ట్రాక్టర్ ఇంతనే, లార్ ఇంతనే అమ్ముతాడు. అతని సరుకు డబ్బులోకి పరివర్తన చెందుతుంది. దాన్ని పెట్టి కావలసిన కొన్ని సరుకులు తెస్తాడు. అంటే, ఆడబ్బుని భాగాలు చేసి అనేక కొనుగోళ్ళు చేస్తాడు. అమ్మకం ఒకట్ అయినా అది అనేక కొనుగోళ్ళకు దారితీస్తుంది.

డబ్బు- సరుకు అనేది సరుకు- డబ్బు కూడా

డ-స అంటే డబ్బుని సరుకులోకి మార్పడం- కొనడం. అదే సమయంలో అది స-డ కూడా. అంటే సరుకుని డబ్బులోకి మార్పడం- అమ్మడం. ఒక సరుకు చివరి పరివర్తన మరొక సరుకు మొదటి పరివర్తన. మన నేతగానికి సంబంధించి, బట్ట జీవితం తాను 2పొస్టను తిరిగి మార్చిన బైబిల్ తో ముగిస్తుంది. ఒకవేళ బైబిల్ అమ్మినవాడు నేతగాడిచ్చిన 2 పొస్టను బ్రాండ్ లోకి మార్చడు అనుకుండాం. అది డబ్బు- సరుకు, బైబిల్- డబ్బు-బ్రాండ్ వలయంలో ముగింపు దశ. ఇదే బైబిల్-డబ్బు-బ్రాండ్ వలయంలో తోలిదశ. సరుకూ-డబ్బు కూడా. ఒక సరుకు తుది రూప పరివర్తన భిన్నమైన ఇతర సరుకుల తోలి రూపపరివర్తనల సమూహం అవుతుంది.

అమ్మేవాడూ—కోనేవాడూ

సరుకు పూర్తి రూపపరివర్తనని మొత్తంగా చూస్తే, మొదట అది ఒకదాన్నేకటి పూరించుకునే రెండువ్యతిరేక చలనాలతో(స-డ, డ-స) ఏర్పడినట్లు అగపడుతుంది. సరుకుయొక్క ఈ రెండు విరుద్ధ రూప పరివర్తనలు ఆసరుకు ఓసర్ చేసే రెండు పరస్పర విరుద్ధ సామాజిక చర్యలవల్ల ఏర్పడతాయి. అతను చేసే ఈచర్యలు తిరిగి అతను పోషించే ఆర్థిక పాత్రల స్వభావాన్ని ముద్రిస్తాయి. అమ్మకం జరిపేవాడుగా, అతను అమ్మకందారుడు; కోనేవాడుగా, అతను కొనుగోలుదారుడు.

సరుకు రూపమూ, డబ్బురూపమూ ఏక కాలంలో ఉంటాయి. అయితే వ్యతిరేక ద్రువాలవద్ద. అందువల్ల కొనుగోలుదారుడికి ఎదురుగా అమ్మకందారుడుంటాడు. అమ్మకందారుడికి అవతలవైపు కొనుగోలు దారుడుంటాడు.

చలామణీలో పాగ్నోనే వాని పాత్ర కూడా మారుతూ వుంటుంది

ఒకసమయం - అంటే సరుకు నుండి డబ్బులోకి, డబ్బు నుండి వేరీక సరుకులోకి - వరసగా రెండు రూపపరివర్తనలు చెందుతున్నప్పుడు, సరుకు ఓసర్ ముందు అమ్మేవాడుగా, ఆ తర్వాత కోనేవాడుగా మారుతుంటాడు. అందువల్ల అమ్మేవాడుగానో, కోనేవాడుగానో అతని పాత్ర శాశ్వతం కాదు. స్థిరమైనది కాదు. ఒకసారి అమ్మేవాడుగా ఉంటాడు, మరీకసారి కోనేవాడపుతాడు. మొదటి దశలో అమ్మేవాడయితే, రెండో దశలో కోనేవాడపుతాడు.

మొదటి రూప పరివర్తనలో చివరి అంశం అయిన డబ్బు, అదేసమయంలో రెండో లావాదేవీకి మొదటి అంశం. తోలి లావాదేవీలో అమ్మేవాడు ఆవిధంగా రెండో దాంట్లో కోనేవాడపుతాడు; ఈరెండో దాంట్లో మూడోవాడు రంగంలోకోస్తాడు.

ముగ్గురు పాత్రధారులూ నాలుగు అంచులూ

ఒక సరుకు పూర్తి రూపపరివర్తన(సరుకు-డబ్బు-సరుకు) లోరెండు కదలికలుంటాయి: ఒకటి, సరుకు-డబ్బు; రెండు, డబ్బు-సరుకు.

ఒక సరుకు పూర్తి రూపపరివర్తనని చూస్తే, నాలుగు అంచులు కనబడతాయి, (extremes) ముగ్గురు పాత్రధారులు కనబడతారు. మొదట ఒక సరుకు డబ్బుకి ఎదురుగా వుంటుంది. ఆడబ్బు సరుకువిలువ తీసుకునే రూపం. అది నగదుగా కోనేవాని జేబులో ఉంటుంది. మొదటి రూప పరివర్తనలో చివరి అంశం అయిన డబ్బు, అదేసమయంలో రెండో లావాదేవీకి డబ్బు ఆరంభ అంశం. తోలి లావాదేవీలో అమ్మేవాడు ఆవిధంగా రెండో దాంట్లో కోనేవాడపుతాడు; ఈరెండో దాంట్లో మూడోవాడు రంగంలోకోస్తాడు. అతనే మరీక సరుకు అమ్మేవాడు.

ఇక్కడ ఒక ఫుట్ నోట్ ఉంది: ఒప్పందం చేసుకునే వ్యక్తులు ముగ్గురూ వుంటారు. ఏళ్ళలో ఒకరు రెండు సార్లు జోక్యం చేసుకుంటారు.-లేట్రాన్స్

ఒకడు పార మరీకరికి (రెండోవానికి) అమ్మాడు. మూడో వాని దగ్గర రీట్టె కోన్నాడు.

నాలుగు అంచుల గురించి: తోలిదశ స-డ(పార-డబ్బు) ఒక అంచున పార, రెండో అంచున డబ్బు.

రెండో దశ డ-స (డబ్బు-రీట్టె). ఒక అంచున డబ్బు, మరీ అంచున రీట్టె. వెరసి నాలుగు అంచులు.

ముగ్గురు వ్యక్తులు: పార అమ్మునవాడు, పార కోన్నవాడు, రీట్టె అమ్మున వాడు. పార అమ్మునవాడే రీట్టెకోన్నవాడు. అతను రెండు సార్లు జోక్యం చేసుకుంటాడు.

స - డ - స వలయం (circuit)

ఒక సరుకు పూర్తి రూపపరివర్తనలో రెండు వ్యతిరేక దశలుంటాయి, ఒకటి స-డ అయితే రెండోది డ-స. ఇవి రెండూ కలిసి చక్కియ చలనాన్ని, ఒక వలయాన్ని ఏర్పరుస్తాయి.

వలయం ఏనుంటే: సరుకు రూపం-ఆరూపాన్ని వదలడం-తీరిగి సరుకు రూపానికి రావడం.

ఇక్కడ సరుకు రెండు భిన్న అంశాల కీంద కనబడుతుంది. ఆరంభంలో సరుకు దాని ఓనర్ కి ఉపయోగపు విలువ కాదు, ముగింపులో అది ఉపయోగపు విలువే. మొదట్లో అతను అమ్మిన పార అతనికి ఉపయోగపు విలువ కాదు. కానీ చివరలో అతను కొన్న రోట్లే అతనికి ఉపయోగపువిలువే. అలాగే తోలిదశలో డబ్బు సరుకు తహతహలాడుతూ ఘనీభవించిన విలువ స్వచ్ఛికం(crystal) గా కనిస్తుంది. రెండో దాంట్లో డబ్బు, ఒక ఉపయోగపు విలువ చేత తోలగించ బడాల్సిన తాత్కాలిక సమానక రూపంలోకి ద్రవీభవిస్తుంది.

వలయాన్ని ఏర్పరచే రెండు రూప పరివర్తనలూ అదే సమయంలో రెండు ఇతర సరుకుల యొక్క రెండు తలకీందయిన (inverse), పాక్షిక రూపపరివర్తనలు కూడా. ఒకే సరుకు ‘బట్ట’ తన పరివర్తనల వరసని మొదలేడుతుంది, మరోకసరుకు ‘గోధుమ’ రూపపరివర్తనలే ముగిస్తుంది. మొదటి దశ ‘అమృకం’లో బట్ట ఈరెండు పాత్రల్ని తనరూపంలోనే పోషిస్తుంది. అయితే, అప్పుడు బంగారంలోకి మారి తన రెండో, అంతిమ పరివర్తనని పూర్తిచేస్తుంది; అదేసమయంలో మూడో సరుకు తోలి పరివర్తనకి సహకరిస్తుంది. అందుకే ఒకసరుకు ఏర్పరచిన వలయం (సర్వాట) తన పరివర్తనల క్రమంలో ఇతర సరుకుల వలయాలతో విడదీసే వీలులేనివిదంగా కలగలిసి పోతుంది. ఈ భిన్న వలయాలన్నిటి మొత్తమే సరుకుల చలామణి. “ఈమొత్తం ప్రక్కియే సరుకుల చలామణి”

వస్తుమార్పిడీ- చలామణి

అలా సరుకుల చలామణి ని చేరుకున్నాక, మార్క్స్ తిరిగి వస్తుమార్పిడి వైపు చూస్తాడు. చలామణి వస్తుమార్పిడి నుండి రూపంలోనే కాకుండా, సారంలోకూడా విభేదిస్తుందని నిర్ధారిస్తాడు. ఇందుకు సంఘటనల క్రమాన్ని చూస్తే సరిపోతుంది. నేతగాడు తన సరుకు బట్టని వేరీకరి సరుకు బైబిల్ తో మార్చాడు. ఈవిషయం అతనికి సంబంధించినంత వరకే వాస్తవం. బైబిల్ అమ్మినవాడు గనక మరేదైనా ఔంక ని మరింత ఇష్టపడే వాడయితే, బట్టకి బైబిల్ ని మార్చాడు. అలాగే తనబట్ట గోధుమలతో మారినట్లు నేతగానికి తెలియదు. ఎందుకంటే అతని బట్ట మారింది డబ్బుతో. ఆడబ్బు ఏ సరుకు అమ్మితే తన బట్ట కొన్నవానిచేతిలో పడ్డదో నేతవానికి తెలియదు.

బైబిల్ వాడు బట్ట కావాలనుకున్నాడు. కనకనే నేతగాడు బట్టని బైబిల్ కి మార్చగలిగాడు. బైబిల్ వాడు బ్రాండీ కావాలనుకోని ఉంటే, బట్టతో బైబిల్ మార్చాలనుకోడు. మన నేతగానికి తన ‘బట్ట’కి మారింది ‘గోధుమ’ అని ఎలా తెలియదే అలాగే.

B సరుకు A సరుకు చోట్లో చేరుతుంది. అయితే A, B లు ఒకరి సరుకుని ఒకరు మారకం చేసుకోరు. అరుదుగా అలా జరగవచ్చు. అటువంటి అసాధారణమైన లావాదేవీలు సరుకుల చలామణి యొక్క సాధారణ పరిస్థితుల తప్పనిసరి పులితం కాదు. ఇక్కడ మనం, ప్రత్యక్ష వస్తుమార్పిడి నుండి విడదీయరాని స్థానిక, వ్యక్తిగత పరిధులన్నిటినీ అధిగమించి సరుకుల మారకం సామాజిక శ్రమ ఉత్పత్తుల చలామణిని అభివృద్ధి చేస్తుందో చూస్తాం. రైతు గోధుమలు అమ్మాడు, కనకనే నేతగాడు బట్టని అమ్మగలిగాడు. నేతగాడు

బట్టని అమ్మడు కనకనే మరొక వ్యక్తి బైబిల్ అమ్మగలిగాడు. అతను బైబిల్ అమ్మడు కనకనే బ్రాంది కొనగలిగాడు. అలా...అలా...అలా.

సరుకుల చలామణి ప్రత్యక్ష వస్తుమార్పిడికి భిన్నమైన బదిలీ నమూనా ఏర్పరుస్తుంది. వస్తుమార్పిడి లో B అనేవాడు గనక A అనేవాడి సరుకుల్ని పొందినట్లయితే, అప్పుడు A, B సరుకుల్ని పొందుతాడు. ఒకరి సరుకులు మరొకరికి మారతాయి. చలామణిలో అలాకాదు. B అనేవాడు A అనేవాడి సరుకుల్ని పొందుతాడు, A అనేవాడు B అనేవాడి సరుకుల్ని పొందడు. డబ్బు పొందుతాడు. దాంతో A అనేవాడు C అనేవాడి సరుకుల్ని పొందుతాడు....చలామణిలో తను ఇచ్చినవానిదగ్గరే తీసుకోవాలని లేదు. ఆప్పటికప్పుడే మారకం చేసుకోవాలనే లేదు. అక్కడికక్కడే జరగాలని లేదు.. ఆవిధంగా ప్రత్యక్ష వస్తుమార్పిడికి ఉన్న వ్యక్తిగత, స్థానిక అవరోధాల్ని చలామణి అధిగమిస్తుంది. మరొకపైపు, ఆర్థిక ఏ జంట సామాజిక సంబంధం అదుపు లేని దవుతుంది.

ఎప్పుడూ ఎవరో ఒకరిదగ్గర డబ్బు ఉంటుంది

వస్తుమార్పిడికి లేనిదీ, చలామణి కి ఉన్నదీ ఏమంటే చలామణి డబ్బుని ప్రతి రండ్రం నుంచీ చమటలాగా కారుస్తుంది. ఇది దాని రెండో లక్షణం. A, B లు ఇద్దరూ తమతమ సరుకుల్ని మారకం చేసుకుంటే, ఈ లావాదేవీలో పాల్గొన్న అన్ని సరుకులూ చలామణి నుంచి తప్పుకున్నట్టే. చలామణిలో బైబిల్ బట్ట చేటులో చేరిన అనంతరం నేతగానికి కూడా ఈ లావాదేవీ పూర్తయింది, ఈ ఉత్సాహితాల్ని తోలిగించినట్టే కచ్చితంగా ఉంటుంది. మరొకదోట ఒక మార్పు కూడా జరిగింది: బైబిల్ అమ్మనవాని దగ్గర అంతకు ముందు లేని డబ్బు ఇప్పుడు ఉంది; బట్ట కొన్న వాని పద్ధ ఇప్పుడులేని డబ్బు ఇంతకు ముందు ఉంది. ఎప్పుడూ ఎవరో ఒకరిదగ్గర డబ్బు ఉంటుంది. ఈ వాస్తవం ఎప్పటికీ అసంపూర్ణ చలామణి ప్రక్కియలు ఉంటాయి అనే విషయాన్ని సూచిస్తుంది.

అందువల్ల వస్తుమార్పిడి లాగా ఉపయోగపు విలువలు చేతులూ, చేట్లూ మారగానే చలామణి ప్రక్కియ ఆగిపోదు. ఒకసరుకు రూపపరివర్తన వలయం బయటకు రాగానే డబ్బు మాయం అవదు. చలామణిలో ఇతరసరుకులు కాళీచేసిన చేట్లకి డబ్బువెడతెగకుండా/నిరంతరం చేరుతూనే ఉంటుంది. ఉదాహరణకి, బట్ట పూర్తి పరివర్తన బట్ట-డబ్బు-బైబిల్. ఇందులో మొదట బట్ట చలామణి నుండి బయటపడుతుంది, దాని చేటులో డబ్బు అడుగు పెడుతుంది. తర్వాత బైబిల్ చలామణి నించి తప్పుకుంటుంది. ఆచోటులోకి డబ్బుస్తుంది. ఒక సరుకుని తోలిగించి దాని స్థానంలోకి మరొక సరుకు వచ్చినప్పుడల్లా, డబ్బుసరుకు మరొక మూడో మనిషి చేతుల్లోకి చేరుతుంది. పుట్ నోట్ లో: ఇది స్వయం సృష్టిమే అయినాగాని ఆర్థిక వేత్తలు అనేక సందర్భాలలో ఈవిషయాన్ని గమనించలేదు అంటాడు.

సరుకుల చలామణి లో సంక్షోభం వచ్చే అవకాశం

అమ్మకం కోసుగోలు మధ్యన ఉన్న ఏకత్వం, ద్రువత్వం, పక్ష్యతా వైరుధ్యం గురించి చర్చ నడుస్తుంది. ఈమొత్తం చర్చ ఫలితం ఏమంటే: సరుకుల చలామణి లో సంక్షోభం వచ్చే అవకాశం ఉంటుంది.”ప్రతి

కొనుగోలూ ఒక అమ్మకం, ప్రతి అమ్మకమూ ఒక కొనుగోలు కాబట్టి, సరుకుల చలామణీలో అమ్మకానికి కొనుగోలుకి సమతల్యత ఉంటుంది –అనే దాన్ని మించిన పిల్లతరహ పిడివాదం మరొకటి ఉండదు. దీనర్దం అమ్మకాల సంఖ్య కొనుగోళ్ళ సంఖ్యకు సమానం కావడం అయితే, అది చెప్పిందే చెప్పడం(tautology). ఈవాదం అభిప్రాయం ఏమంటే: అమ్మప్రతి వాడూ కొనే వాణ్ణి మార్కెట్ కి తెచ్చుకుంటాడు అని. అయితే అలా ఏం తెచ్చుకోడు. అటువంటిదేమీ జరగదు.నిజంగా అలా జరిగితే సంక్షిభానికి అవకాశం ఉండదు.

ఈ పిడివాదం చేసినవాడు జీన్ బాప్టిస్ట్ స్ (1767 –1832) ప్రంచ ఆర్థికవేత్త, వ్యాపారవేత్త కూడా.

సరఫరాయే తన గిరాకీని ఏర్పరచుకుంటుంది. ఇది స్ (మార్కెట్) నియమంగా ప్రసిద్ధి చెందింది. మొత్తం సరఫరా మొత్తం గిరాకీని సృష్టించుకుంటుంది. ఉత్పత్తయిన వస్తు వినియోగమపుతాయి- అని బ్రిటిష్ ఆర్థికవేత్త డేవిడ్ రికార్డ్(1772- 1823) పలుమార్గుల చెబుతాడు.అమితోత్పత్తి సాధ్యం కాదు. సరుకులు సరుకులుతో మారతాయి-అనే ప్రతిపాదన దీనికి ఆధారం..దీని నుంచి వచ్చే నిర్ధారణ: గిరాకీ ఉత్పత్తి వల్ల మాత్రమే నిర్ణయమపుతుంది. ఉత్పత్తి గిరాకీ సరిగా సమంగా ఉంటాయి. - TSV2.493 స్ నియమాన్ని నిర్వంద్యంగా తోసిపుచ్చుతాడు. సుప్రసిద్ధ బ్రిటిష్ ఆర్థికవేత్త జేమ్స్ మిల(1773- 1836) ఇలా చెబుతాడు: సంవత్సర ఉత్పత్తి మొత్తం అది ఎంతైనా కానీ, సంవత్సర గిరాకీ మొత్తాన్ని మించదు.అందువల్ల, ఏ దేశంలోనైనా సరుకు గిరాకీని మించిన పరిమాణంలో ఉండడం అసాధ్యం....క్రిటిక్ 96

మిల ఆవిధంగా చలామణి ప్రక్రియని వస్తుమార్పిడికి కుదించడం ద్వారా సమతల్యతని సాధిస్తాడు అని మార్గ్స్ తప్పుబడతాడు.

ప్రతి అమ్మకమూ ఒక కొనుగోలే, ప్రతి కొనుగోలూ ఒన అమ్మకమే. కనుక సరుకుల చలామణి లో అమ్మకాలకి కొనుగోళ్ళకి మధ్య సమతల్యత ఉంటుందనుకోవడం ‘పిల్లతరహ పిడివాదం’. జరిగిన అమ్మకాలసంఖ్య,జరిగిన కొనుగోళ్ళసంఖ్యకు సమానం అని దీని అర్థంలయినట్లయితే,ఇది చెప్పినదాన్ని చెప్పడం(tautology) మాత్రమే.దాని ఉద్దేశ్యం ఏమంటే: ప్రతి అమ్మకందారుడూ తనవెంట కొనుగోలుదారుళ్ళి మార్కెట్ కి తెచ్చుకుంటాడని.అయితే అది జరిగేపని కాదు.

ఈ విమర్శల తర్వాత పరిస్థితిని మరింత వివరంగా పరిశీలిస్తాడు. కొనుగోలూ అమ్మకమూ ఒకేరకమైన చర్యలు, అదే సమయంలో వ్యతిరేక ద్రువాలు.అయితే ఇది తార్కిక వైరుద్యం కాదు:‘ఒకే రకంగా ఉండడమూ’ ‘వ్యతిరేక ద్వావాలుగా ఉండడమూ’ ఇప్పుడు పాల్గొన్నవారికీ,లావాదేవీకీ విస్తరించింది/ పంపిణీ అయింది. అమ్మకమూ కొనుగోలూ ఒకే స్వభావంగల చర్య-సరుకు ఓనర్ కీ డబ్బు ఓనర్ కీ మారకం- అనుషుంది. అయస్కాంతం ద్రువాల లాగా, ఒకరికోకరు వ్యతిరేకంగా ఉన్న ఇద్దరు వ్యక్తుల మధ్య జరిగే ఒకేరకమైన చర్య. ఇద్దరు వ్యక్తుల మధ్య జరిగే ఒక లావాదేవీ యొక్క రెండు ఘెపులుగా అమ్మకం కొనుగోళ్ళను చూస్తే, ఆ లావాదేవీ అమ్మకమూ కొనుగోలా అనే సందిగ్ధత(ambiguity) ఉంటుంది; అది ఒకరికి అమ్మకమూ, మరొకరికి కొనుగోలూ. లావాదేవీలో పాల్గొన్నవారి పాత్రగురించి సందిగ్ధత ఏమీ లేదు: ఒకరు అమ్మకందారుడూ, మరొకరు కొనుగోలుదారుడూ.

రెండు చర్యల్ని ఒక వ్యక్తి చేస్తే అవి ద్రువస్వభావమూ, వ్యతిరేక స్వభావమూ ఉన్న భిన్న చర్యలనుతాయి. ఇందుకు భిన్నంగా, ముందు అమ్మి తర్వాత కొనే వాడిని అనుసరిస్తే, ఏ చర్య అమ్మకమో, మరేది కొనుగోలో సందిగ్ధత ఉండదు. అవి ద్రువ వ్యతిరేకతలు ఏర్పరుస్తాయి. ఏమైనా అతన్ని గురించి చెప్పగలిగేదంతా ఇదే: అతను అమ్మకం దారుడూ, కొనుగోలు దారుడూకూడా. అతను మొదట అమ్మతాడు, తర్వాత కొంటాడు. చలామణి అనే గుండం (alchemist's retort) లోకి సరుకుని విసిరినప్పుడు, అది డబ్బుగా తిరిగి రాకపోతే ఆసరుకు నిరుపయోగమైనదని అర్థం. అంటే దాని ఓనర్ దాన్ని అమ్మలేకపోతే, అందువల్ల కొనుగోలుదారుడు కొనలేకపోతే ఆసరుకు నిరుపయోగమైనది. అమ్మకం కొనుగోలుల పక్షత తెలిపేది ఈ విషయాన్ని. ఆసరుకు డబ్బుగా చలామణి నుండి బయటకి రాకపోతే, అమ్మేవాడికి కాదు, ఎవ్వరికి పనికిరాదు. ఒక సరుకుని అంతిమంగా వినియోగదారుని చేతుల్లోకి జరిపే లావాదేవీ అదే సమయంలో ఉత్పత్తిదారుడు ఏర్పరచిన విలువ సిద్ధింపుకూడా. ఈలావాదేవీ రెండు షైపులూ – విలువ సిద్ధింపూ వినియోగదారుడు ఉపయోగపు విలువని ఏమ్ముకోవదమూ - విడదీయరాని బంధంలో ఉంటాయి. ఒకటి లేకుండా రెండోది ఉండదు. విలువలు సిద్ధించడం ఏలుకాకుంటే, ఉపయోగపువిలువలు ముక్కపోతాయి.

ఈ పక్షత మరొక విషయాన్ని కూడా చెబుతుంది: మారకం జరిగినా విరామ సమయం ఏర్పడుతుంది. అది ఆసరుకు జీవితంలో ఎక్కువ కావచ్చు తక్కువా కావచ్చు. మొదటి పరిపర్తన ఒకేసారి అమ్మకమూ కొనుగోలూ కావడం వల్ల, అది ఒక స్వతంత్ర ప్రక్రియ కూడా. కొన్నవాని దగ్గర సరుకుంది, అమ్మినవాని వద్ద డబ్బింది. అంటే మళ్ళీ ఏ క్షణంలోనైనా చలామణి లోకి పోవడానికి రెడీగా వుండే డబ్బింది. ఎవరో ఒకరు కొననిదే, ఎవరూ అమ్మలేరు. అయితే ఒకడు తన సరుకులు అమ్మాడు కనక ఆడబ్బుతో ఇతరుల సరుకులు కొని తీరాలనేదేమీ లేదు.

మారకం అమ్మకం, కొనుగోలు గా విడివడడం సాధారణ వాణిజ్య సంక్షీభాలకు అవకాశాన్ని ఇముడ్చుకొని ఉంటుంది-క్రిటిక్

ఈ చర్యల స్వతంత్రత సే నియమాన్ని చెల్లుబాటు కానివ్వదు తన సరుకుల్ని అమ్మగా వచ్చిన డబ్బుతో అప్పటికప్పుడు కొనాల్సిన అగత్యం ఏమీలేదు. ఎందుకంటే, ఆడబ్బు ఎన్నోళ్ళ తర్వాతయినా కొనుగోళ్ళు చెయ్యగలదు. స్నియమాన్ని తిరస్కరించాక, కొనుగోలు అమ్మకం రెంటి పక్షతా, ద్రువత్వాల గురించి చర్పిస్తాడు. అమ్మకమూ కొనుగోలూ విడదీయరాని యూనిట గా ఉండకపోవడం, స్టల కాలాలలో వేరు చేయబడడం మంచిదే.

ట్రో కి, ప్రదేశానికి, వ్యక్తులకి వస్తుమార్పిడి విధించిన అన్ని పరిమితుల్ని చలామణి తెంచుకుంటుంది. ఈపని అది ఎలా చెయ్యగలుగుతుంది? అమ్మకం కొనుగోలు లోకి విడిపోవడంద్వారా. ప్రత్యక్ష వస్తుమార్పిడిలో ఒకరి సౌంత ఉత్సాధితాన్ని పరాధీనం చెయ్యడానికి మరొకరి ఉత్సాధితాన్ని పొందడానికి ఉన్న ప్రత్యక్ష పక్షత చలామణి లో అమ్మకం కొనుగోలు అనే విరుద్ధత లోకి విడిపోవడంద్వారా.

మార్గ్ని ఇక్కడ రెండు విషయాలు చెబుతున్నాడు:

1. అమృకమూ కొనుగోలూ పక్షుతని ఏర్పరుస్తాయి. ఎందుకంటే, అవి మారకప్రక్రియ రెండుగా చీలడంవల్ల ఏర్పడతాయి గనక.

2. ఈవిడివడడం అనేది చలామణి కాలానికీ, స్థలానికీ, వ్యక్తులకీ సంబంధించిన అన్ని పరిమితులనూ చేదించి, చొచ్చుకోనిపోతుంది.

ఈ రెండు పాయింట్లకీ ఉన్న సంబంధం ప్రొంద్ కూర్చులో ఇంకొంత స్పష్టంగా ఉంటుంది: అమ్మిన తర్వాత, అదే చోటగానీ, అదే ట్రైం లో, అదే నేను అమ్మిన వ్యక్తివద్దనే గానీ గానీ కొనాలనే బలవంతం నామీద ఉండదు. ఇది మంచిదే. కానీ ఇలావిడివడడం అనేదానికి లోపం కూడా ఉంది.

సరుకు సంపూర్ణ రూపపరివర్తనలోని రెండు అనుబంధ దశలకీ – అమృకానికీ కొనుగోలుకీ – మధ్య విరామకాలం మరీ ఎక్కువయితే వాటి మధ్య ఉండే బంధం అంటే వాటి ఏకత్వం సంక్షోభం కలిగించడంద్వారా చాటుకుంటుంది.

అంతర్గత పక్షుతని ఏర్పరచే రెండు అంశాల యొక్క స్వతంత్ర ప్రాతివిధ్యానికి రెండు ఫలితాలుంటాయి:

1. కాలానికీ, స్థలానికీ సంబంధించిన అన్ని పరిమితుల గుండా చలామణిని చొచ్చుకు పోనిస్తుంది.
2. సంక్షోభాలు వచ్చే అవకాశాన్ని ఇముడ్చుకోని ఉంటుంది.

అయితే సంక్షోభాల వాస్తవికతని చలామణి సూత్రాలనించి రాబట్టడం కుదరదు

సరుకులోలంతర్మాపంగా ఉపయోగపు విలువకూ, విలువకూ మధ్య వ్యతిరేకత ఉంటుంది;

ప్రత్యక్ష సామాజిక శమగా ఏకకాలంలో తననుతాను వ్యక్తపరచుకోవాల్సిన ప్రైవేట్ శమకీ, సార్వత్రిక అనీరిష్ట

శమగా మాత్రమే లెక్కకోచ్చి ఒక ప్రత్యక్ష నిర్దిష్ట తరహ శమకీ మధ్య విరుద్ధత ఉంటుంది;

మస్తువుల్ని వ్యక్తులుగా చూడడానికి, వ్యక్తుల్ని మస్తువులుగా చూడడానికి మధ్య వైరుద్యం ఉంటుంది.

ఈ అంతర్గత వైరుద్యం అభివృద్ధి చెందిన చలన రూపాల్ని, సరుకు రూప పరివర్తనలోని వ్యతిరేక దశలలో పోందుతుంది.

అందువల్ల ఈరూపాలు సంక్షోభాలు వచ్చే అవకాశాన్ని ఇముడ్చుకోని ఉంటాయి. కేవలం అవకాశాన్ని మాత్రమే. అంతక్కువ కాదు.

అవకాశం వాస్తవం లోకి అభివృద్ధి చెందాలంటే, ఒకమొత్తం సంబంధాల పరంపర అవసరం. సరుకుల సరళ చలామణి దృష్ట్యా ఆపరంపరకి ఇప్పటికింకా ఉనికిలో లేదు.

సంక్షోభం ఎందుకేర్చడుతుంది?

సరుకుల ఉత్పత్తిలో సరుకుని అమృడం అనేది తప్పనిసరి పరతు... అమృడం అసాద్యం అయితే, దాని ఫలితమే సంక్షోభం- అదనపు విలువ సిద్ధాంతాలు భాగం 2.509

పెట్టుబడి దారీ విధాన సమర్థకులు అనివార్యతని అంగీకరించరు. సమర్థకులు వాళ్ళ పుత్రకాల ప్రకారం ఉత్పత్తి చేస్తే సంక్షోభాలు సంబవించవంటారు. అంటే ఏవో పొరపాటువల్ల వస్తాయనీ, సరిదిద్దుకోగానే సర్దుకుంటాయనీ వాదిస్తారు.

సరుకు డబ్బుగా మారితీరాలి, కానీ డబ్బు వెంటనే సరుకులోకి మారాల్సిన అవసరం లేదు.అందువల్ల కొనుగోలూ అమ్మకం విడిపోవచ్చు. ఈరూపం లో సంక్షోభానికి అవకాశం ఉంది. అంటే, కలిసిఉన్న, విడివడే వీలులేని అంశాలు విడదీయ బడ్డాయి, ఫలితంగా బలవంతంగా తిరిగి కలపబడ్డాయి. వాటి పౌందిక వాటి పరస్పర స్వతంత్రతకి వ్యతిరేకంగా బలవంతంగా ప్రకటించ బడింది. సంక్షోభం అనేది ఉత్సత్తిప్రకీయలో పరస్పరం స్వతంత్రమైన అంటే విడివడిన అంశాల పక్షం యొక్క బలవంతపు వక్కాణింపు తప్ప వేరేమీ కాదు. - అదనపు విలువ సిద్ధాంతాలు భాగం 2.509

అమ్మకమూ, కొనుగోలూ ఒకదానినుండి మరొకటి విడిపోయి, ఘర్షణ పడక పొతే సంక్షోభం ఉండదు.512 సంక్షోభాల్సి తిరస్కరించడానికి, సమర్థకులు పైరుధ్యం, ఘర్షణ ఉన్నచోట పక్షం ఉన్నది అని నీకిపక్కాణిస్తారు. వాస్తవంగా ఉన్న పైరుధ్యాల్సి లేవనుకుంటారు. ఉండకూడదు అనుకుంటారు.- అదనపు విలువ సిద్ధాంతాలు భాగం 2. 513

సంక్షోభాలకు మూలం ఎక్కడ ఉందో తేలిచ్చి చెప్పాడు. అవి ఎదో యాదృచ్ఛికంగా వచ్చిపోయేవి కావు. ఉత్సత్తిదారులు పొరపాట్ల వల్ల ఏర్పడేవికావు. పెట్టుబడిదారీ విధానంలో అనివార్యమైనవి. ఇకముందు రావు అని పలుమార్థు ప్రకటించారు. అయినా వస్తూనే ఉన్నాయి. మొదటి సార్వత్రిక సంక్షోభం మార్క్స్ కాలంలో వచ్చింది.

వాళ్ళ పుస్తకాల్సి అనుసరిస్తున్నా, పుభుత్వాలు అత్యుత్సహంతో సహకరిస్తున్నా పదే పదే ఎందుకు వస్తున్నాయి? ఇందుకు మూల కారణమేదో మార్క్స్ సిద్ధాంతపరంగా తేలిచ్చేప్పాడు. అమ్మకమూ, కొనుగోలూ ఒకదానినుండి మరొకటి విడిపోయి, ఘర్షణ పడక పొతే సంక్షోభం ఉండదు- అదనపు విలువ సిద్ధాంతాలు భాగం 2.512

అమ్మకమూ కొనుగోలూ విడివడ్డాయి. ఎందువల్ల? మారకాల అభివృద్ధికి అది అవసరం. అందువల్ల సంక్షోభాలు అనివార్యం.

B. డబ్బు చలనం

సరుకుల చలామణి (స-డ-స) సరుకుల రూపపరివర్తన ద్వారా జరుగుతుంది. ఇందుకు స-డ-స ప్రక్రియని కొంత 'విలువ' మొదలు పెట్టాలి. ఆవిలువ ఒక సరుకు ఆకారంలో ఉంటుంది. కనుక ఈ ప్రక్రియ ఒకసరుకుతో మొదలవాలి. అలాగే ఒక సరుకుతో ముగియాలి. కనుక ఆసరుకు కదలిక (movement) ఒక సర్యూట్. అంటే సరుకు బయలుదేరిన చోట, చివరకి సరుకే ఉంటుంది. అంటే సరుకు వలయం (సర్యూట్) చేస్తుంది.

మరొక పక్క, ఈకదలిక రూపం డబ్బుని సర్యూట్ చెయ్యనివ్యదు.

ఉదాహరణకి, టాంగా- డబ్బు-నెక్టెన్ ఇదోక పూర్తి రూపపరివర్తన. మొదటిది సరుకు. చివరదీ సరుకే. సరుకు స్థానంలోకి సరుకోచ్చింది. ఇదే సర్యూట్ పూర్తికావడం అంటే. సరుకుపోయి సరుకోచ్చింది. మరి డబ్బు బయలుదేరిన చోటికి డబోచ్చిందా? రాలేదు. రాదు.

స-డ-స లో సరుకు సర్క్యూట్ చేస్తుంది కానీ, డబ్బుని సర్క్యూట్ చెయ్యినివ్వదు.

దీని పులితం ఏమంటే: **డబ్బు** బయలుదేరిన చోటికి **రాదు**, అక్కడనించీ మరింత మరింత దూరదూరంగా పోతూ ఉంటుంది. అమ్మినవాడు డబ్బుని గుప్పెట్లో పెట్టుకుని కూర్చుంటే, ఆసరుకు దాని రూప పరివర్తనలో మొదటి దశ లోనే ఇంకా ఉన్నట్లు, సగం మాత్రమే పూర్తిచేసినట్లు.

అయితే అతను తనసరుకు అమ్మగా వచ్చిన డబ్బుతో మరోకసరుకు కొన్నాడంటే, అతని చేతిలో డబ్బుండదు, వెళ్లిపోతుంది. మళ్ళీ కొత్తగా బట్ట అమ్మితే డబ్బోచ్చే మాట నిజమే. కానీ అది మొదటి 20 గజాల బట్ట అమ్మకం తాలూకూ డబ్బు కాదు. అప్పుడొచ్చిన డబ్బు టైబిల్ కొనగానే నేతగాని చేతిలోంచి టైబిల్ అమ్మిన వానికి చేరింది. ఇప్పుడు నేతగాని దగ్గరున్న డబ్బు కొత్తగా బట్ట అమ్మకం వల్ల వచ్చింది. మరోక సరుకు కొనగానే ఈ డబ్బుకూడా వెళ్లిపోతుంది. పాత ప్రక్కియలోజరిగినట్లే కొత్తప్రక్కియలోనూ జరుగుతుంది. కనుక సరుకుల చలామణి డబ్బుకి కలిగించిన ఈ కదలిక డబ్బుని దాని ఆరంభ స్తాంసాన్నించి నిరంతరం తోలగిస్తూనే ఉంటుంది- ఒక సరుకు ఓనర్ చేతుల్లోనించి మరోకసరుకు ఓనర్ చేతుల్లోకి డబ్బు ప్రయాణిస్తూనే ఉంటుంది. **డబ్బు పయనించే ఈక్కమమే డబ్బు చలనం (currency)**

(మార్క్స్ వాడిన జర్మన్ మాట Umlauf. ఇంగ్లీష్ అనువాదకులు వేర్యరు పదాలు - currency, circulation- ఉపయోగించారు. మూర్చ currency అన్నాడు. అంతే కాదు ఇది circulation కి భిన్న మైనది అని నేట్ పెట్టాడు:

కరెన్సీ అనే పదాన్ని మార్క్స్ ఇక్కడ దాని మూలార్థం లో వాడాడు. చేతులు మార్చటప్పుడు డబ్బు నడిచేదారి (track) అనే అర్ధంలో. ఇది చలామణి నుండి సారభూతంగా భిన్నమయింది)

ఒకే ప్రక్కియ(స-డ-స) నిరంతరం పునరావృతం అవడమే ‘డబ్బు చలనం’. సరుకు ఎప్పుడూ అమ్మివాని చేతుల్లో ఉంటుంది; కొనుగోలు సాధనంగా డబ్బు కోనేవాని చేతుల్లోనే ఉంటుంది. సరుకు ధరని సిద్ధింపచేయడం ద్వారా, డబ్బు కొనుగోలు సాధనంగా ఉపకరిస్తుంది. ఈ సిద్ధింపు సరుకుని అమ్మివాని నుంచి కోనే వానికి బదిలీ చేస్తుంది; కోనే వాని చేతుల్లోనించి డబ్బుని అమ్మివాని చేతుల్లోకి చేరుస్తుంది.

ఒకే లావాదేవీలో డబ్బు అమ్మినవాని చేతిలోకీ, సరుకు కొన్నవాని చేతిలోకీ వెళతాయి. ఆవిధంగా సరుకూ, డబ్బు వ్యతిరేక దిశల్లో కదులుతాయి. ఈచోట్లు మారడం బూర్జువా సమాజం ఉపరితలం అంతటా లెక్కలేనన్ని చోట్ల ఏకకాలంలో జరుగుతుంటుంది. మరోక సరుకుతో ఇదే ప్రక్కియ తిరిగి మొదలవుతుంది. పదేపదే జరుగుతుంటుంది.

డబ్బు కదలిక ఒకే దిశలో ఉంటుంది. సరుకు కదలిక రెండు దిశలలో ఉంటుంది. డబ్బు ఒకే దిశలో కదలే స్వభావం, సరుకు కదలిక యొక్క రెండు వైపుల స్వభావం నుండి వచ్చింది. అయితే ఈ వాస్తవ పరిస్థితి మరుగుపడి ఉంటుంది. అసలు సరుకుల చలామణి స్వభావమే తనకు వ్యతిరేకమైన చాహ్యరూపాన్ని కనబరుస్తుంది.

(స-డ- స రూపపరివర్తన డబ్బుకి కలిగించే చలనం ఈ ప్రక్కియ నిజ స్వభావాన్ని సృష్టిపరిచే బదులు తెలియకుండా కప్పిపెడుతుంది.

ఒకసరుకు మొదటి రూప పరివర్తన డబ్బు చలనమూ, సరుకు చలనమూ రెండూ అని సృష్టింగా తెలుస్తుంది. అయితే రెండో రూప పరివర్తన, అందుకు భిన్నంగా కేవలం ఒక్క డబ్బుచలనంగా మనకు కనబడుతుంది. మొదటిదాంట్లో సరుకు డబ్బుతో చోటు మార్పుకుంటుంది. ఆపైన ప్రయోజనకర వస్తువుగా చలామణి నించి బయటపడి, వాడకం లోకి వెళుతుంది. ఒకవేళ ఒక సరుకు మరలమరల అమృతించినా,(మనకి ఆవిష్యం ఇక్కడ ఉనికిలో లేదు) చివరసారి అమ్మడయినప్పుడు ఆసరుకు చలామణి రంగాన్ని వదలి, వాడక రంగంలో పుడవలసిందే- జీవనాధార సాధనంగానో, లేదా ఉత్పత్తిసాధనంగానో.

ఆసరుకుకి బదులు విలువరూపం-డబ్బు - ఉంటుంది. అప్పుడు రెండోదశ నడుస్తుంది. అయితే దానినొంత సహజరూపంతో కాదు, డబ్బు రూపంతో. అందువల్ల డబ్బు వల్లనే ఈకదలిక అలాగే కొనసాగుతుంది. అదే సమయంలో సరుకుకి సంబంధించి, ఇదే కదలిక విరుద్ధ స్వభావం ఉన్న రెండు ప్రక్కియలతో ఉంటుంది; సరుకుకి సంబంధించిన ఈ కదలిక, డబ్బు కదలికగా చూస్తే ఎప్పుడూ ఒకే ప్రక్కియ, అదే ప్రక్కియ - భిన్న భిన్నమైన కొత్త కొత్త సరుకులతో నిరంతరం చోటు మారడం. అందువల్ల సరుకుల చలామణి- అంటే, ఒకసరుకు చోట్లోకి మరోకసరుకు రావడం - సరుకుల రూపపరివర్తన వల్ల జరిగినట్లు కాకుండా, చలామణి మాధ్యమంగా పనిచేసే డబ్బు వల్ల- సరుకుల్ని చలామణి చేసే చర్య వల్ల- జరిగినట్లు అగుడుతుంది. వాటిలో ఏ చలనమూ లేనట్లూ, డబ్బే వాటిని చలామణిలో పెడుతున్నట్లూ, వాటిని ఉపయోగపు విలువలు కాని వారి చేతుల్లోంచి, ఉపయోగపు విలువలు అయిన వారి చేతుల్లోకి ఒదిలీ చేస్తున్నట్లూ అగుడుతుంది; ఈ ప్రక్కియ ఎల్లప్పుడూ సరుకుల దారికి వ్యతిరేకదిశ తీసుకుంటుంది. **డబ్బు సరుకుల్ని చలామణి రంగం నించి నిరంతరం తోలగిస్తుంటుంది** - చలామణిలో నిరంతరం సరుకులున్న చోట్లోకి అడుగు పెట్టడం ద్వారా, ఆవిధంగా తన మొదటి చోటునించీ నిరంతరం దూర దూరంగా పోవడం ద్వారా.

అదే ప్రక్కియ మరలమరల విసుగూ విరామంలేకుండా కొనసాగడమే ‘డబ్బుచలనం’

ఈకదలిక ఫలితం డబ్బు తిరిగి రావడం కాదు, బయలుదేరిన చోటు (ఆరంభ బిందువు) నుండి అంతకంతకూ దూరందూరంగా పోవడం.

అందువల్ల డబ్బు చలనం సరుకుల చలామణి యొక్క వ్యక్తికరణ అయినప్పటికీ పరిస్థితి అందుకు వ్యతిరేకమైనదిగా- అంటే సరుకుల చలామణి డబ్బు చలనం ఫలితం అయినట్లు - కనబడుతుంది. ఘుట్ నోట్ లో ఉన్న **లె త్రాస్సు** మాటలు: ఉత్సాధితాల వల్ల కలిగిన చలనం తప్ప డబ్బుకి మరే చలనమూ లేదు.

సరుకు రూపం మార్పు కేవలం డబ్బు చోటు మార్పగానూ, చలామణి కదలిక కొనసాగడం పూర్తిగా డబ్బు వైపుకే చెందినట్లుగానూ కనబడుతుంది. ఎందువల్లంటే, **డబ్బుకి వ్యతిరేకదిశలో సరుకు ఒక కదలిక మాత్రమే చేస్తుంది**, సరుకు మొదటిట్టిన కదలికని పూర్తిచేయడానికి డబ్బు సరుకుకోసం రెండో అడుగు వేస్తుంది- అంటే రెండో కదలిక చేస్తుంది. అందువల్ల ఈమొత్తం కదలికని ప్రారంభించినట్లు అనిపిస్తుంది- అమృకంలో సరుకు

డబ్బుని కదిలించి, ఆవిధంగా డబ్బు చలనాన్ని కలిగించినప్పటికీ -కొనుగోలులో డబ్బు సరుకుల చలామణిని కలిగించినట్టే. పైగా కొనుగోలు సాధనంగా డబ్బు సరుకులకి ఎదురపుతుంది. కొనుగోలు సాధనంగా డబ్బు సరుకులకి కదలిక తెస్తుంది- కేవలం వాటి విలువల్ని సిద్ధింప చెయ్యడం ద్వారా. అందువల్ల చలామణి కదలిక మొత్తంసరుకులతో డబ్బు చోట్లు మారడంగా కనిపిస్తుంది.

ఏకకాలంలో పక్కపక్కనే జరిగే విడివిడి లావాదేవీల్లో గానీ, లేదా ఒకదానితర్వాత మరొకటి జరిగే లావాదేవీల్లో(బకే నాణం బిన్న సరుకుల ధరల్ని ఒకదాని తర్వాత మరొకటి సిద్ధింపచేసి) గానీ వాటి ధరలు సిద్ధింప చెయ్యడం ద్వారా. ఉదాహరణకి, సు-డ-సు¹-డ-సు²-డ-సు³.....ని (వాస్తవ చలామణి లో గమనించజాలని గుణాత్మక అంశాల్ని వదిలిపట్టి) పరిశీలిస్తే, ఒకేరకమైన చర్య ఉంటుంది. సరుకు ధర సిద్ధించిన తర్వాత డబ్బు వరసగా స¹, స², స³ ధరలను సిద్ధింప చేస్తుంది. స¹, స², స³ అనే సరుకులు అనివార్యంగా డబ్బు కాళీచేసిన చోట్లోకొస్తాయి. ఆవిధంగా ధరల్ని సిద్ధింప చెయ్యడం ద్వారా సరుకుల చలామణిని డబ్బే కలిగిస్తున్నట్లు అగపడుతుంది.

వాస్తవానికి సరుకుల చలామణియే డబ్బుకి చలనం కలిగిస్తుంది

ధరల్ని సిద్ధింప చెయ్యడం లో ఉపకరిస్తూనే, డబ్బు తను కూడా ఆగకుండా కదులుతూ చలనంలో ఉంటుంది.

సరుకుల చలామణికి, డబ్బు చలనానికి తేదాలు

1. సరుకు చోటు మార్పుకుంటే ఇక చలామణి రంగంలో ఉండదు

అయితే చలామణి రంగంలో సరుకు మొదటి కదలికే చివరి కదలిక కూడా. బంగారం సరుకుని ఆకర్షించిందా(డ-స) సరుకు బంగారాన్ని ఆకర్షించిందా(డ -స) అనేది అప్రస్తుతం. ఏదయినా సరుకు చోటు మార్పుకుంటుంది. ఒక్క కదలికతో, ఒకసారి చోటు మార్పుకోవడంతో సరుకు చలామణి రంగం నుంచి బయటపడి, వాడక రంగంలో పడుతుంది.

చలామణి సాధనంగా డబ్బువల్లప్పుడూ కొనుగోలు సాధనంగా అగపడుతుంది

అన్ని అమ్మకచర్యలూ, అన్ని కొనుగోలు చర్యలూ రూపంలో ఒకేరకమైనవిగా అగపడతాయి. డబ్బేప్పుడూ కొనుగోలు సాధనంగా కనబడుతుంది.

రెండు విరుద్ధ దశల్లో భిన్నమైన చర్యలు చేస్తుంది.

సరుకుల అంతులేని కదలికే చలామణి- క్లిటిక్. ఆ కదిలే సరుకులు ఎల్లప్పుడూ భిన్నమైనవే. ఒక్కే సరుకు ఒక కదలిక మాత్రమే చేస్తుంది. వలయంలో సరుకుమొదలుపెట్టే రెండోకదలిక అదే సరుకుగా కాదు, మరొక సరుకుగా- అంటే బంగారంగా. రూప పరివర్తన చెందిన సరుకు కదలిక ఆవిధంగా బంగారం కదలిక. సు-డ లావాదేవీలో సరుకుతో చోటుమార్పుకున్న నాణం లేదా బంగారుముక్క డ-స లో లావాదేవీని మొదలుపెట్టేదిగా ఉంటుంది. ఆవిధంగా రెండోసారి మరొక సరుకుతో చోటు మార్పుకుంటుంది. కొనేవాని (B) చేతుల్లోనించి అమ్మవాని (A)చేతుల్లోకి పోయినట్లుగానే, ఇప్పుడు కొనేవాడుగా మారిన A చేతుల్లోంచి మరొక అమ్మవాని (C) చేతుల్లోకి పోతుంది. సరుకు రూప పరివర్తన దీంతో ముగుస్తుంది.

సరుకుల కదలిక ఉంటుంది అలాగే డబ్బు కదలికా ఉంటుంది.

అమ్మెవాడు సరుకుతో వస్తాడు. కనుక అతడు సరుకుకి ప్రతినిధి. కొనేవాడు డబ్బుతో వస్తాడు. కనుక అతడు డబ్బుకి ప్రతినిధి. అందువల్ల చలామణి సాధనంగా డబ్బుఎల్లప్పుడూ కొనుగోలు సాధనంగా అగపడుతుంది. ఇలా అగపడడం వల్ల, ఒక వాస్తవం మరుగున పడుతుంది.

ఆవాస్తవం : డబ్బు సరుకుల రూపపరివర్తన యొక్క రెండు విరుద్ధ దశల్లో భిన్నమైన చర్యలు చేస్తుంది.

స-డ ఒక దశ, డ-స రెండో దశ. ఈరెండు పరస్పర విరుద్ధ దశలు.

డబ్బు చర్యరెంటిలోనూ ఒకటే కాదు. తేడా ఉంది.

1. డబ్బుప్పుడూ ఒకే పని చేస్తుంది. సరుకు రెండు పనులు చేస్తుంది. అందువల్ల డబ్బు కదలిక నించి ప్రతిసరుకు చలామణిలో రెండు దశలున్నట్లు కనబడదు.

డబ్బు ‘చలామణి సాధనం’గా పనిచేస్తుంది. ఎందుకంటే, దానిలో సరుకుల విలువ స్వయంతంత్ర రూపం తీసుకుంటుంది. అందువల్ల చలామణి మాధ్యమంగా ‘డబ్బు చలనం’ వాస్తవానికి సరుకులు వాటి రూపం మార్చుకునేటప్పుడు ఆసరుకులు పౌందే చలనమే. ఆవిధంగా బట్ట సరుకు రూపం నుంచి మొదట డబ్బురూపం లోకి మారింది. సరుకు మొదటి రూప పరివర్తనలో (సరుకు-డబ్బు) చివరి పదం (డబ్బు) చివరి రూప పరివర్తనలో (డబ్బు-సరుకు) మొదటి పదం అవుతుంది.

బట్ట-డబ్బు మొదటి రూప పరివర్తన

డబ్బు-బైబిల్ రెండో రూప పరివర్తన.

డబ్బు తిరిగి బైబిల్ రూపంలో కి మారుతుంది.

అయితే ఈ రెండు రూపపరివర్తనలూ సరుకూ డబ్బు మారడం వల్ల, పరస్పరం ఒకదాన్నికటి తోలగించి అక్కడ చేరడం వల్ల సాధ్యమయ్యాయి. అవి రెండుమార్గు తోలిగించు కున్నాయి. బట్ట మొదటి రూప పరివర్తన ఈ నాచేల్ని సేతగాని జేబులో పెడుతుంది. రెండో రూపపరివర్తన ఆనాచేల్ని బయటకు లాగుతుంది. అంటే అవే నాచేలు రెండుసార్లు చోట్లు మారాయి-అయితే వ్యక్తిరేకదిశల్లో. ఇలా మారడంలో ఒకే సరుకు కి జరిగిన ఈ రెండు విలోమ మార్పులు ప్రతిబింబించాయి.

అలాకాకుండా, మొదటి రూప పరివర్తన వరకే జరిగితే, అంటే అమృకాలే జరిగి, కొనుగోళ్లు జరగకపోతే, ఆడబ్బు ఒకసారే తనచోటు మార్చుకుంటుంది. దాని రెండోసారి మార్పు సరుకు యొక్కరెండో రూప పరివర్తనని - అంటే డబ్బు తిరిగి సరుకులోకి మారడాన్ని - వ్యక్తం చేస్తుంది. అవే నాచేలు తరచుగా చోట్లు మారుతుంటే, అది ఒకే సరుకు పౌందిన రూపపరివర్తనల పరంపరని ప్రతిబింబిస్తుంది; అంతేకాదు, సరుకుల ప్రపంచంలో అసంఖ్యాక రూపపరివర్తనలు ఒకదానితో ఒకటి పెనవేసుకోని ఉండడాన్ని కూడా ప్రతిబింబిస్తుంది. **ఒక అమృకం దారుడి నుండి మరొకనికి సజావుగా చేరుతూఉంటే భిన్న సరుకుల రూపపరివర్తనలు సరిగా ఒకదానితో ఒకటి అట్లుకోని ఉన్నట్లు.** ఇదంతా ఇప్పుడు మనం పరిశీలిస్తున్న సరుకుల సరళ చలామణి (స-డ-స) కి మాత్రమే వర్తిస్తుంది.

సరుకుల చలామణి అంతర్లీనంగా ఉన్న సరుకుల రూప పరివర్తనల్నిఎలా దాచిపెడుతుందో చర్చించాడ, ఇప్పుడు డబ్బు చలనాన్ని ఒక ప్రక్రియగా విడిగా చూస్తాడు.

ప్రతి సరుకూ చలామణిలోకి అడుగుపెట్టి, మొదటి రూప పరివర్తన పౌందినప్పుడు, అలా ఎందుకు చేస్తుందంటే, చలామణి నించీ బయటపడి, ఇతర సరుకుల చేత స్థానభ్రంశం చెయ్యి బడడానికి. ఇందుకు భిన్నంగా డబ్బు చలామణి సాధనంగా నిరంతరాయంగా చలామణి రంగంలోనే ఉండి, అందులోనే కదులుతూ ఉంటుంది. అందువల్ల ఒక ప్రశ్న ఉదయిస్తుంది:

ఈరంగం నిరంతరం ఎంత డబ్బుని ఇముడ్చుకుంటుంది?

ఒక దేశంలో ప్రతిరోజు లెక్కలేనన్ని కొనుగోళ్ళు, అమృకాలూ జరుగుతుంటాయి. సరుకులు ముందుగా ఉహాలో నిర్ణయించిన వాటి ధరలద్వారా నిశ్చితమైన డబ్బు పరిమాణాలకు సమాన మఖుతుంది. ప్రశ్నతం పరిశీలిస్తున్న చలామణి రూపంలో డబ్బు, సరుకులూ ఎప్పుడూ ముఖాముఖీ తలపడతాయి - ఒకటి కొనుగోలు యొక్క ధనద్రువం వద్ద, రెండోది అమృకం యొక్క రుణ ద్రువం వద్దా. కనుక కావలసిన చలామణి సాధనం మొత్తం ఎంతో ఆమొత్తం సరుకుల ధరల మొత్తం చేత నిర్ణయమఖుతుందనేది స్వష్టమే.

మొత్తం సరుకులధరలు ముందుగా ఉహాత్మకంగా వ్యక్తపరిచే బంగారం మొత్తానికి వాస్తవ డబ్బు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తుంది. అందువల్ల ఈ రెండు మొత్తాలూ సమానం అనేది స్వయం స్వష్టమే.

చలామణి లో ఉండే డబ్బు మొత్తం ఎంతో నిర్ణయించేది అమృతీన సరుకుల ధరల మొత్తం.

ఉహాత్మకంగా అప్పటికే ధరల్లో ఉన్న దాని వాస్తవీకరణ డబ్బుకనక, సరుకుల్ని చలామణిలో పెట్టేది డబ్బుకాదు, దాని కదలిక చలామణి ప్రతిబింబం కనక, చలామణి లో ఉండాల్చిన డబ్బు మొత్తాన్ని రూప పరివర్తనలు చెందే సరుకుల ధరల మొత్తంచేత నిర్ణయమఖుతుంది. డబ్బు పరిమాణం ధర స్థాయిని నిర్ణయించదు. అందుకు భిన్నంగా ధర స్థాయే డబ్బు పరిమాణాన్ని నిర్ణయిస్తుంది.

అయినా, **డట్చీ ధరల్లో మార్పుకలిగించే పరిస్థితులు కూడా ఉన్నాయి:** డబ్బు పరిమాణంలో మార్పు వల్ల కాదు, డబ్బు విలువలో మార్పువల్ల.

సరుకుల ధరలు మారకుండా స్త్రిరంగా ఉంటే, సరుకుల ధరలు, బంగారం విలువ మారితే మారతాయి.

బంగారం విలువ తగ్గితే అదే నిష్పత్తిలో లో సరుకుల ధరలు పెరుగుతాయి. బంగారం విలువ పెరిగితే, అదే నిష్పత్తిలో సరుకుల ధరలు తగ్గుతాయి. ఒకవేళ బంగారం విలువపెరిగి నందువల్లో, తగ్గి నందువల్లో మొత్తం సరుకుల ధరలు పెరగడమో తగ్గడమో జరిగితే, దాన్ని బట్టి చలనంలో ఉన్న డబ్బు మొత్తం పెరుగుతుంది లేదా తగ్గుతుంది.

ఈ సందర్భంలో డబ్బు పరిమాణంలో వచ్చిన మార్పు, డబ్బు వల్లనే వచ్చిందన్నది నిజమే. కానీ చలామణి మార్పుమంగా డబ్బు చర్య(function)వల్ల కాదు, విలువ కొలమానంగా డబ్బు చర్యవల్ల.

సరుకుల ధర డబ్బు విలువకు విలోమంగా మారుతూ ఉంటుంది; తర్వాత చలామణీ మాధ్యమంగా డబ్బు పరిమాణం సరుకుల ధరలకు అనుగుణంగా (directly) మారుతూ ఉంటుంది.

డబ్బు విలువలో మార్పు, సరుకుల ధరల్లో మార్పు తెస్తుంది, అప్పుడు ఈధర మార్పు చలామణీలో ఉన్న డబ్బు పరిమాణంలో మార్పు తెస్తుంది. దీన్ని సృష్టపరచేందుకు మార్పు ధరల్లో మార్పు వచ్చక పరిమాణాల్లో మార్పువచ్చే పరిస్థితిని మనముందు పెడతాడు.

బంగారం విలువ తగ్గే బదులు, విలువ కొలమానంగా వెండి వచ్చినా సరిగ్గా ఇలాగే జరుగుతుంది. వెండి ధర పెరిగే బదులు, బంగారం వెండిని విలువ కొలమానం గా ఉండకుండా గెంటినా జరిగేదిదే. మొదటి సందర్భంలో అంతకుముందు ఉన్న బంగారం కంటే ఎక్కువ వెండికావాలి.

రెండు సందర్భాల్లోనూ డబ్బుపదార్థం విలువ - అంటే, విలువ కొలమానంగా వ్యవహరించే సరుకు విలువ - మారి ఉంటుంది. అందువల్ల తమ విలువల్ని డబ్బులో చేప్పి సరుకుల ధరలు కూడా మారి ఉంటాయి. అలాగే ఆధరల్ని సిద్ధింప చేసే డబ్బు పరిమాణం కూడా మారి ఉంటుంది. డబ్బు పదార్థం అయిన బంగారం నిర్దిష్ట విలువతో ప్రవేశించగానే చలామణీ రంగం మొదలవుతుంది.

ఇప్పుడు మొదట ఎత్తుకున్న సమస్యకి తిరిగి వస్తాడు:

డబ్బు విలువ మారితే ఏమవుతుంది?

డబ్బుగా ఉన్న పదార్థం బంగారమో వెండోమరోకటో కావచ్చు. అది ఏదయినా నిశ్చిత విలువ ఉన్న సరుకుగా చలామణీ రంగంలో ప్రవేశిస్తుంది. ఈ విషయం తెలిసిందే. కనుక విలువ కొలమానంగా పనిచేసేటప్పుడు, ధరలను నిర్ణయించేటప్పుడు దాని (ఆ డబ్బు సరుకు) విలువ ముందుగానే తెలిసి ఉంటుంది.

డబ్బు సరుకు విలువ పడిపోతే ఏమవుతుంది?

ఇప్పుడు డబ్బు విలువ పతనం, ఆలోహాల ఉత్పత్తిస్థలంలో వాటితో వస్తుమార్పిడి జరిగిన సరుకుల ధరలలో మార్పువల్ల జరిగినట్లు రుజువుతుంది.

ఇతర సరుకులలో ఎక్కువభాగం - ప్రత్యేకించి సరిగా అభివృద్ధికాని దశలో ఉన్న సమాజాల్లో - ‘పాత విలువ కొలమానం’ యొక్క ఉహత్వక విలువ ప్రకారమే చాలాకాలం పాటు అంచనా వెయ్యడం కొనసాగుతుంది. అయినాగాని, వాటి ఉమ్మడి విలువ సంబంధంద్వారా ఒక సరుకు మరొక సరుకుమీద ప్రభావం చూపుతుంది. వెండి, బంగారాల్లో వ్యక్తమయ్యే ఆసరుకుల ధరలు, క్రమంగా వాటి సాపేక్ష విలువల బట్టి నిర్ణయమైన నిష్పత్తుల్లో నిలబడతాయి. డబ్బు లోహం యొక్క కోత్త విలువ రీత్యా అన్ని సరుకుల విలువలూ అంచనా కట్టే వరకూ అలాగే జరుగుతుంది. ఈప్రక్రియని అనుసరించి అమూల్య లోహాల పరిమాణం పెరుగుతూ పోతుంది- ఈపెరుగుదల ఎందుకు కలుగుతుంది? నేరుగా వాటి ఉత్పత్తి స్థలంలో వాటితో (లోహాలతో) వస్తుమార్పిడి అయిన వస్తువుల్ని replace చెయ్యడానికి అవి ప్రవేశించడం వల్ల. సరుకులు వాటి నిజమైన ధరల్ని పోందే అనుపాతంలో, అంటే వాటి విలువలు డబ్బులోహం తగ్గిన విలువ ననుసరించి అంచనావేసే నిష్పత్తిలో, ఆకోత్త

ధరల్ని సిద్ధింపు చేసేందుకు అవసరమైన బంగారం మొత్తం ముందే సుమకూర్చిబడి ఉండాలి. బంగారం వెండి సరఫరా పెరగడంవల్ల కలిగిన ఫలితాల ఏక పక్ష పరిశీలన కొందరు ఆర్ద్రికవేత్తల్ని 17 వ శతాబ్దింలో, ప్రత్యేకించి 18 వ శతాబ్దింలో ఒక తప్పు నిర్ణారణమైపు పంపింది.

ఆతప్పునిర్ణారణ ఇదే: చలామణి సాధనంగా ఉపకరిస్తున్నా

వెండి బంగారాల పరిమాణం పెరిగినందువల్ల సరుకుల ధరలు పెరిగాయి.

ఈకముందు బంగారం విలువ ముందుగా నిర్ణయమైన అంశం అయినట్లు భావిద్దాం.

ఈ ఉపా ననుసరించి చలామణి సాధనం పరిమాణం సిద్ధించవలసిన సరుకుల ధరల మొత్తం చేత నిర్ణయమవుతుంది.

ప్రతి సరుకు ధరా తెలుసునని కూడా అనుకుంటే, సరుకుల ధరల మొత్తం చలామణిలో ఉన్న సరుకుల మొత్తం మీద ఆధారపడి ఉంటుంది. ఇది స్వయం స్వప్తం. ఒక క్వార్టర్ గోధుమలు 2 పౌన్ఫలుతే 100 క్వార్టర్లు 200 పౌన్ఫనీ, 200 క్వార్టర్లు 400 పౌన్ఫనీ తెలుసుకోడానికి బుర్ర బద్దలు కొట్టుకోనక్కర లేదు. గోధుమలతో చేటు మారే డబ్బు పరిమాణం గోధుమల పరిమాణం పెరిగేకొద్దీ పెరుగుతుంది

సరుకుల రాసి స్థిరంగా ఉంటే, ఆసరుకుల ధరల్లో వచ్చే ఎగుడుదిగుళ్ళని బట్టి చలామణిలో ఉండే డబ్బు పరిమాణం మారుతుంది. ధర మార్పు ఫలితంగా ధరలమొత్తం పెరగడమో తగ్గడమో జరుగుతుంది కనక చలామణిలో ఉండే డబ్బు పరిమాణం పెరగడమో తగ్గడమో జరుగుతుంది. ఈ ప్రభావం కలిగించడానికి అన్ని సరుకుల ధరలూ ఒకేసారి పడాల్ని పనిగానీ, పెరగాల్ని పనిగానీ లేదు. కొన్ని ముఖ్యమైన వస్తువులధరలు పెరిగితే అన్ని సరుకుల ధరలూ పెరగడానికి చాలు; అలాగే కొన్ని ముఖ్యమైన వస్తువులధరలు తగ్గితే అన్ని సరుకుల ధరలూ తగ్గడానికి చాలు;. అందువల్ల చలామణిలో ఎక్కువో తక్కువో డబ్బు పెట్టడానికి చాలు. ధరలో మార్పు సరుకుల విలువ వాస్తవమార్పకి అనుగుణంగా ఉన్నా లేకున్నా, ధరలో మార్పు మార్కెట్ ధరల్లో హాచ్చుతగ్గల ఫలితమైనా, కాకున్నా – చలామణి మార్యమం పరిమాణం మీద ప్రభావం అదేవిధంగా ఉంటుంది. మారదు.

డబ్బు చలన వేగం మారితే

అమ్మివలసిన సరుకులు క్వార్టర్ గోధుమలు, 20 గజాలబట్ట, ఒక బైబిల్, నాలుగు గాలస్స బ్రాండీ. ఒకేసారి భిన్న ప్రాంతాలలో అమ్మిలనుకుందాం. ఒక్కక్కడాని ధర రెండేసి పౌన్ఫలుతే సిద్ధించాల్సిన ధరల మొత్తం 8 పౌన్ఫ. అంటే, 8పౌన్ఫ డబ్బు చలామణిలోకిపోవాలి. ఒకవేళ అలాకాకుండా అవే వస్తువులు ఈకింది రూపపరివర్తనల గొలుసులో లింకులయితే,

1క్వార్టర్ గోధుమలు - £2 - 20 గజాలబట్ట - £2 - ఒక బైబిల్ - £2 - నాలుగు గాలస్స బ్రాండీ - £2.

ఇలాంటి గొలుసు మనకు తెలుసు.

ఈసందర్భంలో అవే 2 పొన్ను ఒక సరుకు తీర్చాత మరోకసరుకుతో చలామణీ జరిగెట్లు చేస్తాయి. వరసగా వాటి ధరల మొత్తం 8 పొన్ననీ సిద్ధింపబేసి, చివరకి ఆరెండు పొన్ను బ్రాండీ అమ్మువాడి జేబులో కొస్తాయి. ఆవిధంగా అవే రెండు పొన్ను నాలుగు కదలికలు చేస్తాయి.

ఈ వరస పూర్వవడానికి కొంత టైం పడుతుంది. ఆకారణంగా డబ్బుచలన వేగం నిర్దిష్ట కాలంలో, నిర్దిష్ట డబ్బు ముక్కుబేసిన కదలికల సంబ్యు చేత కొలవబడుతుంది.

4 వస్తువుల చలామణీ కి ఒక రోజు పట్టిందనుకుండాం. ఒకరోజులో సిద్ధించిన ధరలు 8 పొన్ను. 2 పొన్న ముక్కు చేసిన కదలికలు 4. చలామణీ అవుతున్న డబ్బు 2 పొన్ను. అందువల్ల చలామణీలో కొంత కాలవ్యవధికి ఈకింది సంబంధం వస్తుంది: చలామణీ మాధ్యమంగా ఉండే డబ్బు పరిమాణం = సరుకుల ధరల మొత్తం/అవే నాణేలు చేసి కదలికల సంబ్యు. ఈసూత్రం సాధారణంగా చెల్లుబాటు అవుతుంది.

ఒకానీక దేశంలో, నిర్ణిత వ్యవధిలో సరుకుల మొత్తం చలామణీ ఒకపక్క ఏకాలంలో జరిగే అనేక విడివిడి పాక్షిక రూపపరివర్తనలుగా ఉంటాయి. అని అదేసమయంలో కొనుగోళ్ళు కూడా అయిన అమ్ముకాలు. వాటిలో ప్రతి నాణమూ ఒక్క సారే చేటు మారుతుంది. ఒకే కదలిక చేస్తుంది. మరోకపక్క, సరుకుల మొత్తం చలామణీ పాక్షికంగా పక్కపక్కన జరిగే భిన్నమైన, ఒకదానికొకటి సహకరించుకునే రూపపరివర్తనల పరంపరగా ఉంటుంది. ఆపరంపరలో ప్రతిదానిలోనూ ప్రతి నాణమూ చాలా కదలికలు చేస్తుంది. ఆసంబ్యు పరిస్థితుల్లో ఒట్టి పెద్దది గానో చిన్నదిగానో ఉంటుంది.

ఒక పేరుతో (denomination) చలామణీ ఉన్న నాణేలు చేసి మొత్తం కదలికల సంబ్యు తెలిస్తే, ఒక నాణం చేసి సగటు కదలికల్ని తెలుసుకోగలం. డబ్బు సగటు చలన వేగం తెలుసుకోగలం. ప్రతిరోజు మొదట్లో చలామణీలోకి ప్రవేశపెట్టిన డబ్బు పరిమాణం, ఒక కాలంలో పక్కపక్కనే చలామణీ అవుతున్నాలన్నీ సరుకుల ధరల మొత్తం చేత నిర్ణయమవుతుంది. అయితే ఒకసారి చలామణీలో వున్నాయంటే, నాణేలు ఒకదానికొకటి బాధ్యతవహిస్తాయని చెప్పావచ్చు. ఒకటి తన వేగాన్ని పెంచుకుంటే, మరోకటి తననొంత వేగాన్ని అడ్డుకొని తగించుకోనన్నా తగించు కుంటుంది, లేదా చలామణీనించి బయటకుపోనన్నా పోతుంది. ఎందువల్లనంటే, ఒక నాణం చేసి సగటు కదలికల సంబ్యు చేతహచ్చిస్తే, సిద్ధించాల్సిన ధరల మొత్తానికి సమానం అయిన పరిమాణం బంగారాన్ని మాత్రమే చలామణీ ఇముడ్చుకోగలదు.

అందువల్ల, వేరువేరు నాణేల కదలికల సంబ్యు పెరిగితే, చలామణీలో ఉన్న ఆ నాణేల సంబ్యు తగ్గుతుంది. కదలికల సంబ్యు తగ్గితే మొత్తం నాణేల సంబ్యు పెరుగుతుంది. ఒకానీక సగటు చలనవేగం ఉంటే, చలామణీ ఇముడ్చుకోగల డబ్బు పరిమాణం ఎంతో తెలుస్తుంది. కనుక చలామణీ నించీ నిర్ణిత సంబ్యులో సాపరిస్తాను(పొను షైరింగ్ కి సమానమైన పూర్వపు 7.988 ర్రాముల బంగారు నాణేలు) తేలిగించడానికి అదే సంబ్యులో పొను నోట్లను పెడితే సరిపోతుంది. ఈ చిట్ట బాంకర్లందరికి బాగా తెలిసిందే.

సాధారణంగా పరిగణిస్తే, డబ్బు చలనం అనేది సరుకుల చలామణీ యొక్క ప్రతిబింబం, సరుకులు పొందే విరుద్ధ రూప పరివర్తనల యొక్క ప్రతిబింబం. అదేవిధంగా చలన వేగం అనేది సరుకులు ఎంత వేగంగా వాటి

రూపాల్ని మార్చుకుంటాయో ఆ వేగాన్ని ప్రతిబింబిస్తుంది. ఒక రూపపరివర్తనల పరంపరతో మరొక రూప పరివర్తనల పరంపర నిరంతరాయంగా పెనవేసుకొనడాన్ని, వేగంగా జరిగే పదార్థం యొక్క సామాజిక అంతసపరివర్తన(interchange)ని, చలామణి రంగం నుంచి సరుకులు వేగంగా బయటకు పోవడానికి, వాటి స్థానంలోకి కొత్త సరుకులు అంట వేగంగా రావడాన్ని ప్రతిబింబిస్తుంది.

అందువల్ల, చలన వేగంలో పరస్పర విరుద్ధమూ, పరస్పర పూరకమూ అయిన దశల ఐక్యతని, సరుకుల ప్రయోజనకర అంశం వాటి విలువ అంశంలోకి మారడం, వాటి విలువ అంశం తిరిగి ప్రయోజనకర అంశంలోకి మారడం యొక్క ఐక్యతని, అమ్మకం కొనుగోలు అనే రెండు ప్రక్రియల ఐక్యతని మనం గమనిస్తాం. మరొకవైపు చలనవేగం వెనకపట్టు పట్టడం అనేది ఈ రెండు ప్రక్రియలూ విడివిడి, విరుద్ధదశలుగా విడిపోవడాన్ని ప్రతిబింబిస్తుంది. రూపం మారడంలో కలిగిన మందకోడి తనాన్ని ప్రతిబింబిస్తుంది. అందువల్ల పదార్థం యొక్క సామాజిక **అంతసపరివర్తనలో** వచ్చే మందకోడి తనాన్ని ప్రతిబింబిస్తుంది. ఈ మందకోడి తనానికి మూలకారణం గురించి చలామణి ‘క్లూ’ ఏమీ ఇవ్వదు. కేవలం ఈవిషయాన్ని రుజువుగా పెడుతుంది. డబ్బుచలనం తిరోగుమనాన్ని, దానితోపాటు అదేసమయంలో చలామణి రంగం అంచుల్లో డబ్బు తక్కువ తరచుగా కనబడడాన్ని, కనపడకుండా పోవడాన్ని ప్రజలు గమనిస్తుంటారు. సహజంగానే వాళ్ళు ఈ తిరోగుమనానికి కారణం చలామణి మాధ్యమం పరిమాణంలో కొరత అని అనుకుంటారు.

తాను అమ్మాలనుకునే సరుకులు కోనేవాడు చిక్కకపోతే, దేశంలో డబ్బు కొరత ఏర్పడినండువల్లనే అమ్ముడవడంలేదని అనుకుంటాడు. అందువల్ల డబ్బు లేదు అనే నినాదం అన్నిచోట్ల వినబడుతుంది. ఆనినాదం సర్వసాధారణం అవుతుంది. **అయితే ఇది పెద్ద పోరపాటు...డబ్బుకోసం అరిచేవాళ్ళకి నిజంగా ఏం కావాలి?**

దేశంలో డబ్బుంటే తన సరుకులకి ధర వచ్చేది అనుకుంటాడు రైతు. అటువంటప్పుడు అతను కావాలని కోరుకునేది డబ్బునికాదనీ, అతను అమ్ములేకపోతున్న దాన్యానికి, పసుపులకీ ధర అన్న అనిపిస్తుంది...

అతనికి ధర ఎందుకు రావట్లేదు?..

- 1) దేశంలో ధాన్యమూ, పశువులూ అతిగా ఉండి ఉండాలి. మార్కెట్ కి వచ్చేవాళ్ళలో ఎక్కువమంది అమ్మువాళ్ళూ తక్కువమంది కోనేవాళ్ళూ ఉంది ఉండవచ్చు.
  - 2) ఇతరదేశాలకు మామూలుగా పంపే అవకాశం తగ్గి ఉండవచ్చు.
  - 3) వస్తువుల వినిమయం తగ్గి పోవచ్చు. పేదరికంవల్ల జనం ఇంతకుముందు ఖరుపెట్టినట్లుగా ఇళ్ళలో ఖరుపెట్టిలేక పోతే వినిమయం తగ్గుతుంది; అందువల్ల, రైతు సరుకులు అమ్ముడయ్యట్లు చేసేది డబ్బు పెరగడం కాదు. మార్కెట్ ని మందకోడిగా ఉంచే పైన చెప్పిన మూడు కారణాల్లో దేన్నెనా తేలిగించడం.
- మార్కెట్ మందకోడిగా ఉన్నందువల్ల వర్తకడూ, పొపువాడూ కూడా తమసరుకులు అమ్ముడయ్యందుకు డబ్బు కావాలంటారు. “సంపద ఒకచేతినించి మరొకచేతిలోకి మారినప్పుడు వృద్ధి చెందినంత ఎక్కువగా, ఎన్నడూ వృద్ధి చెందదు.”(Sir Dudley North—Discourses upon Trade, || Lond. 1691)

సరుకుల స్వభావంలోనే తలెత్తి, సరుకుల చలామణిలో ఉపరితలానికొచ్చ వైషమ్యం చలామణి మాధ్యమాన్ని పెంచడం ద్వారా పోగొట్టువచ్చు అని స్విన్ ఆర్ద్రికవేత్త JeanHerrenschwand (1728-1 812) వింత అబిప్రాయం వ్యక్తపరిచాడు. ఇక్కడ ఒక విషయం చెప్పాలి. ఒకపక్క, ఉత్పత్తిప్రకియ లోనూ, చలామణి ప్రకియలోనూ స్థంభనకి(stagnation) కారణం చలామణి మాధ్యమం సరిపోకపోవడం అనేది ప్రజల భ్రమ. మరొకపక్క, కరెన్సీ కుమబద్ధికరణ కోసం శాసనాల జోక్యం వంటి చర్యల ఫలితంగా ఏర్పడే వాస్తవ మాధ్యమం కొరత అటువంటి స్థితిని కలిగించక పోవచ్చు అనడం మాత్రం ఏ విధంగానూ కుదరదు.

ఒకపక్క, చలామణిలో ఉన్న సరుకుల ధరల మొత్తం, మరొకపైపు, రూప పరివర్తనల విరుద్ధ దశలు ఒకదాన్నికటి అనుసరించే వేగం. ఈ వేగం మీద ఒక నాణింపల్ల సగటున ధరల మొత్తంలో ఎంత భాగం సిద్ధిస్తుందనేది ఆధారపడి ఉంటుంది. అయితే చలామణిలో ఉన్న సరుకుల ధరల మొత్తం సరుకుల మొత్తం మీదా, దానితోపాటు ఆసరుకుల ధరలమీదా కూడా ఆధారపడతాయి.

ఏమయినప్పటికీ ఈమూడు అంశాలూ- ధరల స్థితి, చలామణి అయ్య సరుకుల పరిమాణమూ, డబ్బు చలన వేగమూ- అన్న మారుతూ ఉంటాయి. వాటి కలయికలతో ఈ మూడు అంశాలూ అనేక విధాలుగా మారుతుంటాయి. కనుక సిద్ధించాల్సిన ధరలమొత్తమూ, తత్పరితంగా ఆధరలమొత్తం మీద ఆధారపడే చలామణి మాధ్యమం పరిమాణమూ ఆయా మార్పులకు అనుగుణంగా మారుతుంటాయి. ఈ మార్పులలో ధరల చరిత్రలో అత్యంత ప్రదానమైన వాటిని మాత్రమే ఇక్కడ పరిశీలిస్తాము.

ధరలు స్థిరంగా ఉన్నా, చలామణి మాధ్యమం పరిమాణం పెరగవచ్చు- సరుకుల సంఖ్య పెరగడం వల్లగానీ, చలన వేగం తగ్గడం వల్లగానీ, పై రెండూ కలసినందువల్ల గానీ ఈపరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. మరొకపక్క, చలామణి మాధ్యమం పరిమాణం తగ్గవచ్చు - సరుకుల సంఖ్య తగ్గినందువల్లగానీ, వాటి చలామణి వేగం పెరిగినందువల్ల గానీ ఈపరిస్థితి ఏర్పడుతుంది.

సరుకుల ధరలు పెరిగినా, వాటి పెరుగుదలకి అనుగుణంగా సరుకుల సంఖ్య తగ్గితే చలామణి మాధ్యమం పరిమాణం మారదు, స్థిరంగా ఉంటుంది. సరుకుల సంఖ్య స్థిరంగా ఉండి, ధరల పెరుగుదలకి తగిన నిష్పత్తిలో డబ్బు చలన వేగం పెరిగినా కూడా చలామణి మాధ్యమం పరిమాణం మారదు, స్థిరంగా ఉంటుంది. సరుకుల సంఖ్య మరింత వేగంగా తగ్గినా, డబ్బు చలన వేగం మరింతగా పెరిగినా, చలామణి మాధ్యమం పరిమాణం తగ్గవచ్చు.

సరుకుల ధరలు తగ్గినా, అని తగ్గిన నిష్పత్తికి తగినట్టు సరుకుల సంఖ్య పెరిగితే చలామణి మాధ్యమం పరిమాణం మారదు, స్థిరంగా ఉంటుంది.

సరుకుల ధరలు తగ్గినా, డబ్బు చలన వేగంలదే నిష్పత్తిలో తగ్గితే చలామణి మాధ్యమం పరిమాణం మారదు, స్థిరంగా ఉంటుంది.

ధరలు తగ్గేదానికన్నా మరింత వేగంగా సరుకుల సంబ్యు పెరిగితే చలామణీ మాధ్యమం పరిమాణం పెరుగుతుంది. అలాగే ధరలు తగ్గేదానికన్నా మరింతగా చలన వేగం తగ్గితే కూడా చలామణీ మాధ్యమం పరిమాణం పెరుగుతుంది.

వేర్వు అంశాలో వచ్చే మార్పులు ఒకదాన్నికటి సరిపుచ్చుకోవచ్చు. అలా జరిగితే, అస్థిరత ఉన్నప్పటికీ సిద్ధించాల్సిన సరుకుల ధరల మొత్తమూ, చలామణీ లో ఉన్న డబ్బు పరిమాణమూ స్థిరంగా ఉంటాయి. పలితంగా దీర్ఘకాల వ్యవధుల్ని తీసుకుంటే, ఏ దేశంలోనైనా చలనంలో ఉన్న డబ్బు పరిమాణంలో సగటు స్థాయికి కలిగే వ్యత్యాసాలు మనం మొదట అనుక్నేదానికన్నా తక్కువే. నిర్ణిత కాలానికి వచ్చే పారిశ్రామిక, వాణిజ్య సంక్షీభాలవల్ల కలిగే తీవ్ర కుదుపుల్ని (perturbations నీ, అంతకన్నా తక్కువ తరచుగా వచ్చే డబ్బు విలువలో హాచ్చుతగ్గులవల్ల కలిగే తీవ్ర కుదుపుల్ని పక్కనబడితే, వ్యత్యాసాలు మనం మొదట అనుక్నేదానికన్నా తక్కువే.

ఇక చివరి పేరాలో: ధరలు డబ్బు పరిమాణాన్ని బట్టి ఉంటాయి- అనే జ్ఞమని గురించి చరిష్టాడు. ఈచర్చక్కిటిక లో మరింత వివరంగా సాగుతుంది. ముందుగా నియమాన్ని రూపొందిష్టాడు: ఇది డబ్బుయొక్క పరిమాణ సిద్ధాంతానికి వ్యతిరేకంగా ఉంటుంది.

చలామణీలో ఉండే డబ్బు పరిమాణాన్ని నిర్ణయించేది ఏది? చలామణీలో ఉన్న సరుకుల ధరలూ, సగటు చలన వేగమూ (velocity). దీన్ను మరీరకంగా చెప్పవచ్చు: సరుకుల విలువలమొత్తం ఎంతో, వాటి రూపపరివర్తనల సగటు వేగం ఎంతో ఇస్తే, (given) డబ్బుగా ఉండాల్సిన లోహం పరిమాణం ఆ లోహం విలువమీద ఆధారపడి ఉంటుంది.

ఇందుకు భిన్నమైన తప్పు అభిప్రాయాలు:

మారక మాధ్యమం చేత ధరలు నిర్ణయించబడతాయి; మారక మాధ్యమం దేశంలో ఉన్న అమూల్య లోహాల పరిమాణాన్ని బట్టి ఉంటుంది.

ఈ అభిప్రాయాలు అర్థంపర్థంలేని, అసంబద్ధ పరికల్పన (absurd hypothesis) మీద అధారపడ్డది. ఆపరికల్పన ఇదే:

మొదట చలామణీలో ప్రవేశించేటప్పుడు సరుకులు ధరలేకుండా ఉంటాయి, డబ్బు విలువ లేనిదిగా ఉంటుంది.

ఒకసారి చలామణీలో చేరాక సరుకుల్లో కొంతభాగం అమూల్యలోహాల కుపుల్లో కొంత భాగంతో మారకం అపుతాయి – అనుకోవడమే ఈ తప్పు అభిప్రాయానికి మూలం.

నియమం : చలామణీ మాధ్యమం పరిమాణం చలామణీలో ఉన్న సరుకుల ధరల మొత్తం చేతా, డబ్బు సగటు చలన వేగం చేతా నిర్ణయమపుతుంది. దీన్ను ఇలాకూడా చెప్పవచ్చు: సరుకుల విలువల మొత్తమూ, వాటి రూప పరివర్తనల సగటు వేగమూ తెలిస్తే డబ్బుగా ఉన్న లోహం పరిమాణం ఆలోహం విలువ మీద ఆధారపడి ఉంటుంది.

ಒಕ ದೇಶಂಲ್ ವರ್ತಕಂ ನಡವಡಾನಿಕಿ ಒಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪರಿಮಾಣಂಲ್ ಡಬ್ಲ್ಯು ಕಾವಾಲಿ. ಅಂತಹಿನಿಂದಿ ಉನ್ನಾ, ತಗಿನಾ ಇಬ್ಬಂದಪುತುಂದಿ.ಚಿನ್ನ ಚಿಲ್ಲರ ವರ್ತಕಂಲ್ ವೆಂಡಿ ಡಬ್ಲ್ಯುನಿ ಮಾರ್ಪಾಡಾನಿಕಿ ಒಕ ನಿಪ್ಪತ್ತಿಲ್ ಪಾರ್ಸಿಂಗುಲು* ಅವಸರಮವುತ್ತಾಯಿ. (*ಪಾರ್ಸಿಂಗು ಅನೇದಿ ಇಂಗ್ಲಂಡ್ ಲ್ ಪೆನ್ನ್ ಲ್ ನಾಲುಗ್ ವಂತು ವಿಲುವ ಗಲ ಚಿನ್ನ ಇತ್ತಡಿ ನಾಡೆಂ.)

ಅತಿಚಿನ್ನ ವೆಂಡಿ ಮುಕ್ಕುಲತ್ತೀಕೂಡಾ ಲೆಕ್ಕ ಸರ್ದುಬಾಟು ಕಾದು. ಅಂದುಕು ಪಾರ್ಸಿಂಗುಲು ಅವಸರಂ. ಅವಸರಮೈನ ಪಾರ್ಸಿಂಗುಲ ಸಂಖ್ಯೆ ನಿಪ್ಪತ್ತಿ ಪ್ರಜಲ ಸಂಖ್ಯೆನಿಬಟ್ಟೀ, ವಾಳ್ಳ ಮಾರಕಾಲ ಹೇಗಾನ್ನಿ ಬಟ್ಟೀ ಉಂಟುಂದಿ.ಅಲಾಗೆ ಚಿನ್ನ ವೆಂಡಿ ನಾಜೆಲ ವಿವರಂಲ್ನೂ.ಅದೇವಿಧಂಗಾ ವ್ಯಾಪಾರಂಲ್ ಅವಸರಮೈನ ಡಬ್ಲ್ಯು (ಬಂಗಾರಂ ವೆಂಡೀ)ನಿಪ್ಪತ್ತಿ ಕೂಡಾ ಮಾರಕಾಲ ಹೇಗಾನ್ನಿಬಟ್ಟೀ, ಚೆಲ್ಲಿಂಪುಲು ಎಂತ ಪೆದ್ದವಿ ಅನೇದಾನ್ನಿ ಬಟ್ಟೀ ನಿರ್ಜಯಮವುತ್ತಾಯಿ.—ವಿಲಿಯಂ ಪೆಟ್ಟೀ A Treatise of Taxes and Contributions.1667

ಡೆವಿಡ್ ಹ್ಯಾಮ್ ಸಿದ್ಧಾಂತಾನ್ನಿ ಜೆ.ಫ್ರೆಂಚ್ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತಿಲು ವಿಮರ್ಶಿಸಿನಪ್ಪಾಡು, ಹ್ಯಾಮ್ ನಿ ಏ.ಯಂಗ್ ಸಮರ್ಥಿಂಚಾಡು.* * ತನ Political Arithmetic (1774)ಲ್ ಧರಲು ಡಬ್ಲ್ಯು ಪರಿಮಾಣಂ ಮೀದ ಆಧಾರಪಡತಾಯಿ' ಅನೇ ಪೆರುತ್ತೇ ಒಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅಧ್ಯಾಯಮೇ ಉಂದಿ.

ಆಡಮ್ ಸ್ಕ್ಯೂಟ್ ಪೊರಪಾಟು ಗುರಿಂದಿ ತನ ಕ್ರಿಟಿಕ್ ಲ್ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಂಬಿಸಿದಾನ್ನಿ ಇಕ್ಕಡ ಚೆಮುತಾಡು: ಆಯನ (ಸ್ಕ್ಯೂಟ್) ಚಲಾಮಣಿಲ್ ನಾಜೆಲ ಪರಿಮಾಣಂ ಸಮಸ್ಯೆ ಗುರಿಂದಿ ಮಾಟಯನಾ ಚೆಪ್ಪುಕುಂಡಾ ದಾಟಪ್ರಸ್ತಾಡು.ಡಬ್ಲ್ಯು ಕೇವಲಂ ಒಕ ಸರುಕು ಮಾತ್ರಮೇ ಅನಿ ಡಬ್ಲ್ಯುನಿ ಗುರಿಂದಿ ತಪ್ಪುಲಭಿಪ್ರಾಯಂತೆ ಉನ್ನಾಡು. ಅಯಿತೆ ತನ ನೋಂತ ಸಿದ್ಧಾಂತಾಲು ವೃಧಿಪರಿಚೆ ಉಪ್ಪಾಡು ಮಾತ್ರಮೇ ಸ್ಕ್ಯೂಟ್ ಇಲಾಂಟಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಂತೆ ಉಂಟಾಡು. ತನಕು ಮುಂದುನ್ನ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಾನ್ನಿ ವಿಮರ್ಶ ಚೇಸೆ ಸಂದರ್ಭಲ್ ಲಾಗಾನೇ, ಅಪ್ಪಾಡಪ್ಪಾಡು ಸರೈನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಂ ಚೆಮುತಾಡು:

ಪ್ರತಿ ದೇಶಂಲ್ನೂ ನಾಜೆಲ ಪರಿಮಾಣಂ ವಾಟಿದ್ವಾರಾ ಚಲಾಮಣಿ ಅಯ್ಯ ಸರುಕುಲ ವಿಲುವನಿ ಬಟ್ಟೀ ನಿರ್ಜಯಮವುತುಂದಿ. . ಪ್ರತಿ ಸಂವತ್ಸರಂ ಏದೇಶಂಲ್ನೇನಾ ಅಮ್ಮೈ,ಕೊನ್ ವಸ್ತುವುಲ ವಿಲುವ ಚಲಾಮಣಿಕಿ, ವಾಟಿ ಪಂಪಿಣಿಕೆ ಒಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪರಿಮಾಣಂಲ್ ಡಬ್ಲ್ಯು ಅವಸರಂ. ಅಂತಹಿನಿಂದಿ ಅವಸರಂ ಉಂಡದು. ಚಲಾಮಣಿ ಕಾಲ್ಯ ತನು ನಿಂಡಟಾನಿಕಿ ಸರಿಪೋಯೆ ಮೊತ್ತಾನಿ ಮಾತ್ರಮೇ ಲಾಕ್ಕುಂಟುಂದಿ. ಅಂತಹಿನಿಂದಿ ಅನುಮತಿಂಚದು. (—Wealth of Nations)

ಡಬ್ಲ್ಯು ಪರಿಮಾಣ ಸಿದ್ಧಾಂತಂ ರಾವಡಾನಿಕಿ ಮೂಲಾನ್ನಿ ಬಯಟಕು ತೆರ್ಪಾಡು ಮಾರ್ಪು.

ತಪ್ಪಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯಂ: ಧರಲು ಚಲಾಮಣಿ ಮಾರ್ಪಾಮಂ ಪರಿಮಾಣಾನ್ನಿ ಬಟ್ಟೀ ನಿರ್ಜಯಮವುತ್ತಾಯಿ. ಚಲಾಮಣಿ ಮಾರ್ಪಾಮಂ ಪರಿಮಾಣಂ, ದೇಶಂಲ್ ಉನ್ನ ಅಮೂಲ್ಯ ಲೋಪ್ಸಲ ಪರಿಮಾಣಂ ಮೀದ ಆಧಾರಪಡಿ ಉಂಟುಂದಿ.

ಮಾರಕ ಮಾರ್ಪಾಮಂ ಚೇತ ಧರಲು ನಿರ್ಜಯಿಂಚಬಡತಾಯಿ;

ಮಾರಕ ಮಾರ್ಪಾಮಂ ದೇಶಂಲ್ ಉನ್ನ ಅಮೂಲ್ಯ ಲೋಪ್ಸಲ ಪರಿಮಾಣಾನ್ನಿ ಬಟ್ಟೀ ಉಂಟುಂದಿ.

ಪ್ರಜಲ ದಗ್ಗರ ವೆಂಡಿ ಬಂಗಾರಾಲು ಪರಿಗೆಕೊಂಡಿ, ಸರುಕುಲ ಧರಲು ಕಚ್ಚಿತಂಗಾ ಪೆರುಗುತಾಯಿ. ಏದೇಶಂಲ್ನೇನಾ ವೆಂಡಿ ಬಂಗಾರಾಲು ತಗಿತೆ ಅನ್ನಿ ಸರುಕುಲ ಧರಲೂ ಅದೆ ನಿಪ್ಪತ್ತಿಲ್ ತಗ್ಗತಾಯಿ – ಅನಿ ಜಾಕಟ್ ವಾಂಡರ್ ಲಿಂಟ್ 'Money Answers all Things' (1734)ಲ್ ಸೂತ್ರಿಕರಿಂಚಾಡು. ಹ್ಯಾಮ್ ಆಪುಸ್ತಕಾನ್ನಿ ಕಚ್ಚಿತಂಗಾ ಚದಿವಿ ಉಂಟಾಡನಿ

మార్క్స్ తేల్చుకున్నాడు. ధరలు చలామణీ మాధ్యమం పరిమాణం మీద ఆధారపడతాయి – అనే అభిప్రాయం బార్ఫ్ నీ కీ, అతనికి ముందు మరికొందరికీ కూడా ఉంది. ఈ అభిప్రాయం తప్పు.

ఈ అభిప్రాయం అర్థంపర్థంలేని, అసంబద్ధ పరికల్పన (absurd hypothesis) మీద అధారపడ్డది. ఆపరికల్పన ఇదే:

చలామణీ లోకి ధర లేకుండా సరుకులూ, విలువలేకుండా డబ్బు ప్రవేశిస్తాయనీ, ఒకసారి చలామణీలో చేరాక సరుకుల్లో కొంతభాగం అమూల్యలోహాల కుప్పలో ఒక పూర్ణాంక భాగంతో మారకం అవుతుంది – అనుకోవడమే ఈ తప్పు అభిప్రాయానికి మూలం.

ప్రతిఒక్క రకం సరుకు ధరా చలామణీలో ఉన్న అన్నిసరుకుల ధరలమొత్తం లో భాగం అనేది స్వయం స్వష్టిమే. అయితే ఒకే కొలమానంతో కొలవడానికి వీలుపడని ఉపయోగపు విలువలు మొత్తం ఒకే ఒక గ్రామ గా, దేశం లో ఉన్న మొత్తం వెండిబంగారాలతో ఎలా మారకం అపుతాయో అర్థం అవని విషయం అంటాడు మార్క్స్. ఆవిధంగా ‘డబ్బు పరిమాణ సిద్ధాంతం’ రావడానికి మూలాన్ని బయటకు తెచ్చి, అదేలా తప్పో వివరించాడు.

C. నాణెమూ, విలువ చిహ్నాలూ

సరుకుల ధరల నిర్ణయంలో బంగారం ప్రత్యక్షంగా ఉండక్కురలేదు. సరుకుల ధరలకు ఉపాత్మక బంగారం బరువు ప్రతినిధిగా ఉంటుంది. మార్క్స్ ట్రోల్ ఏసరుకు కొనాలన్నా డబ్బుసరుకు కావాలి. ఆడబ్బు సరుకు బంగారం. మార్క్స్ కాలంలో అది బంగారం లేక వెండి. మూడో ఆధ్యాయం ఆరంభం లోనే ఈ పుస్తకం అంతటా బంగారాన్ని డబ్బు సరుకుగా భావిస్తాను అని చెప్పాడు.

చలామణీలో నాణెలు తప్పనిసరి

చలామణీ సాధనంగా ఉండేటప్పుడు నిజమైన బంగారం అక్కడ ఉండాల్సిందే. చలామణీలో ఉండే బంగారం వేర్యరుపరిమాణాల్లో ఉండే బంగారం ముక్కలుగా ఉంటుంది. ఆముక్కలు నాణెలరూపంలో ఉంటాయి. నిర్దిష్ట ఆకారంతో, నిర్దిష్ట బరువుతో ఉండే బంగారం ముక్కలే నాణెలు. 1792లో డాలర్ వెండి నాణెం. బరువు 27రూములు. 1834లో డాలర్ బంగారు నాణెం బరువు 1.5048 రూములు. పొండ్ స్ట్రింగ్ 7.98 రూములు బరువుండే బంగారు నాణెం. 1862లో వెండి రూపాయి వచ్చింది. దాని బరువు 11.66 రూములు. నాణ్యత 0.917. నాణెం వ్యాసం 30.5 మి.మీ. గుండ్రని ఆకారం. 1939 లో నాణ్యత తగ్గించారు. 1947లో వెండి బదులు నికెల్ నాణెలు ముద్రించారు.

తేలి నాణెలు లిడియా దేశానివి.కీ.పూ. 7వ శతాబ్దానికి చెందినవి. వెండి బంగారం మిశమలోహం(ఎల్క్రం)తో చేసినవి. పెద్దనాణెం బరువు 4.7రూములు(Stater లోమూడోవంతు). పేరు ట్రైట్ (Trite) చిన్న చిన్న నాణెలూ ఉన్నాయి. stater ఆరోవంతు, పన్నెండో వంతు నించి 96వ వంతుదాకా ఉన్నాయి.

ఏ దేశంలో నయినా ఎక్కువ విలువగల నాచేలతోపాటు కొద్దివిలువలున్నవి కూడా ఉంటాయి. దశాంశ విధానం అమలుకు ముందు ఇంగ్లండ్ లో అతి తక్కువ విలువగల నాణం ఫార్టింగ్. 4 ఫార్టింగుల నాణం పెన్నీ. 12 పెన్నీల నాణం పెల్లింగ్. 2 పెల్లింగుల నాణం స్టానిన్. అయిదు పెల్లింగుల నాణం క్రోన్. 20 పెల్లింగుల నాణం పోండ్ (సావరిన్) .21 పెల్లింగుల నాణం గ్రీనియా. పోండ్ లో ఫార్టింగ్ 960 వ వంతు.

గతంలో ఇండియాలో రూపాయి, అర్దరూపాయి, పావలా, బేడా, అణా అర్ధణా, కానీ, దమ్మిడీ/పైసా. అతి తక్కువ విలువైనది పైసా. 2 పైసలు అర్ధణా. 4 పైసలు అణా. రెండు అణాలు బేడ. నాలుగు అణాలు పావలా. రెండు పావలాలు అర్దరూపాయి. 2 అర్దరూపాయలు ఒక రూపాయి. బేడ, అర్ధణా నలచదరంగా ఉండేవి. మిగిలినవి గుండ్రంగా ఉండేవి. మధ్యలో చిల్లి ఉన్న కానీ లుండేవి. వాటని పిల్లలు మొలతాడులో కట్టుకునేవాళ్ళు కూడా. అతి చిన్నది దమ్మిడీ. అది రూపాయలో 192 వ వంతు. దేశం మారితే నాచేల పేర్లూ, వాటి బరువులూ ఆకారాలూ మారతాయి. చలామణీలో ఆప్రాంత నాచేలు ఉండి తీరాల్చిందే.

నాచేల ముద్రణ కూడా రాజ్యం పనే.

నాచేలు ముద్రించే విశిష్టాధికారం రాజ్యానిదే. ధరల ప్రమాణం ఏర్పాటు లాగానే నాచేల ఏర్పాటు కూడా రాజ్యం పనే. ఫలానింత బంగారం ఒక డాలర్ అని చట్టం చెబితేనే సరిపోదు. అది చలామణీ కీసుం రెడీగా ఉండాలి. అంటే అది ముద్రణ అయి ఉండాలి. అంటే, రాజ్యం రెండు చర్యలు చేస్తుంది

1. ధరల ప్రమాణాన్ని ఏర్పరచడం. ఈ ఏర్పాటు ఒక డబ్బు యూనిట్ ఎంత బంగారానికి ప్రతినిధిగా ఉంటుందో చెబుతుంది. ఉదాహరణకి 1834లో డాలర్ బంగారు నాణం బరువు 1.5048 రూములు. 1792లో డాలర్ వెండి నాణం. బరువు 27రూములు.

2. బంగారాన్ని నాచేలు గా ముద్రిస్తుంది. యూనిట్ పేరుతో బంగారాన్ని నాచేలుగా మారుస్తుంది.

వేర్వేరు దేశాలు వేర్వేరు నాచేల్ని ఉపయోగించాయి. కారణం వేర్వేరు ధరల ప్రమాణాలు ఉండడమే. అంతర్జాతీయ బదిలీలకి, ఈ నాచేల్ని బులియన్నోకి కరగించ వలసిందే.

సంపదపరిగెకొద్దీ తక్కువ విలువగల లోహాలు పోయి వాటిస్టానంలో మరింత విలువగల లోహాలు నాచేలుగా వచ్చాయి. వెండి రాగిని తోలగించింది. వెండిని బంగారం తోసివేసింది. ఒకప్పుడు పోండ్ అనేది ఒక పొను వెండికి పెట్టిన డబ్బు పేరు. బంగారం వెండిని తోలగించగానే, పొనులో 15 వ వంతు బంగారానికి అదే పేరు కొనసాగింది. అది బంగారం వెండి విలువల నిప్పుత్తిని బట్టి ఏర్పడింది. డబ్బు పేరుగా పోండ్, బంగారం బరువు పేరుగా పోండ్ వేరువేరు విపులయ్యాయి.

100 పోస్టు 22 కేరెట్ల బంగారానికి $4672\frac{1}{2}$ బంగారు సావరిస్టిస్టాయి. రెంటినీ తూసు సిట్చెల్లో పెడితే తూకం సమంగా పుంటుంది. దీన్ని బట్టి సావరిన్ అనేది నిర్దిష్ట ఆకృతి, ముద్ర ఉన్న బంగారం పరిమాణం మాత్రమే.- అని రుజువుతుంది.- క్రిటిక్

నాచేలు స్టానికంగా మాత్రమే చెల్లుతాయి. సార్క్యూతికంగా చెల్లవు.

నాణేలదర నిర్మారించడమూ, వాటిని ముద్రించడమూ రాజ్యం చేతిలో ఉంటుంది. ముద్రిత నాణెం స్థానిక, రాజకీయ స్వభావంతే ఉంటుంది. భిన్న జాతీయ భాషల్ని వాడుతుంది. భిన్న జాతీయ యూనిఫాం లను ధరిస్తుంది. ప్రపంచమార్కెట్లో ఆయూనిఫాంలను విప్పస్తుంది. ఇంగ్లాండ్ లో నాణెం పొండ్ స్టైలింగ్ అనే యూనిఫాం ధరిస్తుంది. అది ఇంగ్లాండ్ ఎల్లల లోపల చెల్లుతుంది. ఎల్లలు దాటితే యూనిఫాం విప్పుతుంది. అంటే బంగారంగా ఉంటుంది. బంగారం డబ్బుగా ఎక్కువైనా చెల్లుతుంది. నాణేలరూపంలో ఉన్న డబ్బు ఒక కమ్యూనిటీ హాఫ్టుల్లో మాత్రమే చెల్లుతుంది. అన్ని ప్రాంతాలలో సార్వత్రికంగా చెల్లుబాటు కాదు. రూపాయలు చైనాలో చెల్లవు. ఎస్టు ఇంగ్లాండ్ లో నడవవు. ఒక్క ముక్కలో ఏదేశ నాణెమైనా ఎల్లలు దాటితే చెల్లదు.

నాణెలు చలనంలో అరుగుతాయి

నాణేలకి చేతులు తగులుతాయి, సంచులు, పర్మలు, పెట్టులు తగులుతాయి. అందువల్ల నాణెం ఇక్కడొక కణం (particle) అక్కడొక కణం కోల్పోతుంది. చలనాలు పెరిగేకోద్ది అరుగుతుంది. -క్రిటిక్

నాణెలు చలనంలో అరుగుతాయి- కొన్ని ఎక్కువగానూ, కొన్ని తక్కువగానూ.

రొట్టెలవాడు ఒకరోజు తీసుకున్న సావరిన్ ని మర్మాడు మిల్లర్ కి ఇస్తాడు. అయితే అది కచ్చితమైన సావరిన్ కాదు. అతను తీసుకున్న ప్పటికంటే కొంచెం తేలికయినది.

బాంక్ ఆఫ్ ఇంగ్లాండ్ గవర్నర్ 1848 లో హాస్ ఆఫ్ లార్డ్ కమిటీ కి ఇలా చెప్పాడు: ప్రతి ఏడాది కొత్తగా కొన్ని సావరిన్న చాలా తేలిక అవుతున్నాయి. ఒక సంవత్సరం సమానంగా తూగిన సావరిన్న మరుసంవత్సరం అరుగుదలవల్ల తగినంత బరువు కోల్పోతున్నాయి.

1809లో యూరప్ లో 38కోట్ల పొండ్ లు ఉన్నాయి. 1829 వచ్చేసరికి 20 ఏళ్లలో 1కోటీ 90లక్షల పొండ్ లు అరుగుదలవల్ల అదృశ్యమయ్యాయి- అని జాకబ్ అంచనావేసాడు.

నాణెం ఉండాల్సిన బరువూ, ఉన్న బరువూ వేరవుతాయి

ఒకే పేరుగల భిన్న నాణెలు బిరువులో తేడాలున్నందు వల్ల వాటి విలువలో తేడా ఏర్పడుతుంది. ముద్రించినప్పుడు 10 పొండ్ నాణెలని తూస్తే అన్ని సమంగా ఉంటాయి. చలామణిలో చేతులు మారుతున్నాక, వాటినే తూస్తే అరిగినందువల్ల ఒక్కొక్కటి ఒక్కొక్క బరువు ఉంటుంది. ధరల ప్రమాణంగా బంగారం బరువు, చలామణి మార్ధమంగా బంగారం బరువు నుండి పక్కకుపోతుంది. ఆకారణంగా అది సిద్ధింపచేసే సరుకుల ధరలకు సమానకంగా ఇక ఉండదు.

నాణెంగా దానిబరువుకీ బంగారంముక్క గా దాని బరువుకీ తేడా వస్తుంది. ‘ఇక మిగిలి ఉండేది దాని నీడ.

నాణెం శరీరం ఇప్పుడు కేవలం నీడ మాత్రమే’-క్రిటిక్

magni nominis umbra అనే లాటిన్ పదబంధాన్ని ప్రయోగించాడు. దానర్థం ఘనత తగ్గిన గొప్ప పేరు యొక్క నీడలని. ఒక నాణెం ఎన్ని ఎక్కువ చలనాలు జరిపితే, అంత ఎక్కువ అరుగుతుంది. మొదట్లో ఉన్న బరువుకన్నా చలామణివల్ల దానిబరువు తగ్గుతుంది. ఇక మిగిలేది నీడ. నాణెం శరీరం ఇప్పుడు నీడ

కాగితం ముక్క. అయినా ఈ కాగితంముక్క బంగారునాణెం లాగే చలామణీలో పొల్లోంటుంది. అందుకే అది చిప్పాం.

మరీకపరిస్థితి కూడా ఉంది.

1. అతి కొద్ది బంగారాన్ని, వెండినీ నాణేలుగా ముద్దించడం కష్టం.
2. విలువ కోలమానంగా ఆరంభంలో ఎక్కువ విలువైన లోహల్నికాకుండా తక్కువ విలువైన లోహల్నివాడిన పరిస్థితి ఉంది. వెండి కాకుండా రాగి, బంగారం కాకుండా వెండి. మరింత విలువైనది వచ్చే వరకూ ఈతక్కువ విలువైనదే చలామణి అయిన పరిస్థితి ఉంది.

ఈ వాస్తవాలు బంగారు నాణేలకి ప్రత్యామ్నాయాలుగా రాగి వెండి చరిత్రలో పోషించిన పాత్రాల్ని వివరిస్తాయి. నాణేలు మరీ వేగంగా చేతులు మారే ప్రాంతాల్లో అంటే, అవి మరీ ఎక్కువగా అరిగే చోట్ల, బంగారు నాణేల స్థానంలో వెండి నాణేలు, రాగి నాణేలూ వచ్చాయి. కొద్దిస్తాయి అమృకాలూ, కొనుగోళ్లూ నిరంతరాయంగా సాగే చోట్ల అలా జరుగుతుంది. ఈ ఉపగ్రహాలు శాశ్వతంగా బంగారం స్థానంలో స్థిరపడకుండా నిరోధించేందుకు చట్టాలుంటాయి. బంగారం బదులు వాటిని ఏమేరకు అనివార్యంగా అంగీకరించాలో చట్టాలు నిర్ణయిస్తాయి. చలామణీలో రకరకాల నాణేలు నడిచే ప్రత్యేక దారులు, సహజంగానే ఒకదానిలోకి మరీకటి వెళ్లాయి. చిప్పులు బంగారంతో తోడుగా ఉంటాయి- అతిచిన్న బంగారు నాణేలయొక్క చిల్లర భాగాలు(fractional parts) చెల్లించడానికి; ఒకపక్క బంగారం చిల్లర చలామణీలో(retail circulation) కి వస్తూ వుంటుంది. మరీకపక్క నిరంతరాయంగా బయటకు గెంచివేయబడుతుంది - చిప్పులలోకి మారడంద్వారా. ఈ విషయం గురించి డేవిడ్ బుకానిన్ చెప్పినమాటలు పుట్ నోట్లో ఉంటాయి:

“చిల్లర చెల్లింపులకు అవసరమైన వెండి కంటే ఎక్కువ వెండి లేకపోతే, పెద్ద చెల్లింపులకు వెండిని సీకరించడం వీలవదు. ముఖ్య చెల్లింపుల్లో బంగారం వాడడం ఉన్నదంటే చిల్లర వర్ధకంలోనూ బంగారం వాడకం ఉన్నట్లే అని అర్థం: బంగారు నాణెండున్నవ్యక్తి చిన్న కొనుగోళ్లకు కూడా వాటినిచ్చి కొన్న సరుకుతోపాటు తనకు రాపలసిన చిల్లరని వెండిరూపంలో తీసుకుంటాడు; ఆవిధంగా చిల్లరవర్ధకునికి చేరే అదనపు వెండి చలామణీలో చేరుతుంది. చిన్న చెల్లింపులకు సరిపడేంత వెండి- బంగారంతో పనిలేకుండా – ఉంటే, చిల్లర వర్ధకుడు చిల్లర కొనుగోళ్లకు వెండినే పౌందుతాడు; వెండి అతని చేతుల్లో పోగు పడుతుంది.” - డేవిడ్ బుకానిన్

చలామణి ప్రక్రియలో ఒక బోన్ నిజంగా 10 బోన్సులంత అవచ్చ

ఈసావరిస్తు వేర్చుచోట్ల చలామణీలో ఉంటాయి. పుతురోజు ఎన్నో కొన్ని చలనాలు చేస్తాయి. కొన్ని సావరిస్తు ఎక్కువ చలనాలు చేస్తాయి, కొన్ని తక్కువ చేస్తాయి. ఒక బోన్ బంగారం ఒక రోజులో చేసే సగటు చలనాలు 10 అయితే, 1200 బోన్ల బంగారం 12000 బోన్ల బంగారం ఎంత మొత్తం సరుకుల ధరలను సిద్ధింప చేస్తుందో, అంత సిద్ధింప చేస్తుంది. అంటే 46,725 సావరిస్తు సిద్ధింప చేసేటంత. బోన్ల బంగారం ఎటు తిప్పినా ఎలాపంచినా 10 బోన్లు తుగదు. అయితే ఇక్కడ చలామణి ప్రక్రియలో ఒక బోన్ నిజంగా 10 బోన్లులంత

అపుతుంది. చలామణి ప్రక్కియలో ఒక నాణం అదిచేసే చలనాల సంబుచ్ఛ హెచ్చవేస్తే ఎంత బంగారం అపుతుందో అంతకు సమానం. ఒక నిర్దిష్ట పరిమాణంగల బంగారం ముక్కగా వాస్తవ మనుగడకు తోడు, నాణం అది చేసే చర్య వల్ల నామమాత్రపు మనుగడను కూడా పౌందుతుంది. ఒక సావరిన్ ఒక చలనం చేసినా, పది చలనాలు చేసినా, ప్రతి ప్రత్యేకాలమైకంలోనూ, కొనుగోలు లోనూ ఆ నాణం ఒక్క సావరిన్ గా మాత్రమే పనిచేస్తుంది. - .-క్రిటిక్

వెండి, రాగి టోకెన్ లలో లోహం బరువుని రాజ్యం ఇష్టానుసారం నిర్ణయిస్తుంది

చలనంలో అవి బంగారు నాణేల కంటే తొందరగా అరుగుతాయి. నాణంగా బంగారం చర్య ఆబంగారం లోహ విలువకు సంబంధం లేకుండా స్వతంత్ర మైనదవుతుంది. అందువల్ల, ఎవిలువా లేని వస్తువులు- కాగితం నీట్ల వంటివి- బంగారం నాణేల స్థానంలో ఉపకరించగలవు. ఈ చిహ్నా స్వభావం లోహ చిహ్నాలలో కొంత మేరకు మరుగున పడుతుంది. కాగితం డబ్బులో కొట్టొచ్చినట్లు కానేస్తుంది. వాస్తవానికి, మొదటి అడుగు మీద మొత్తం ఆధారపడి ఉంటుంది.

ఇక్కడ ప్రస్తావిస్తున్నది బంగారంలోకి మార్చుకోడానికి వీలులేని కాగితం డబ్బు (inconvertible paper money)గురించి. అది రాజ్యం జారీచేసినదే. అనివార్యంగా చలామణి అపుతున్నదే. కాగితం డబ్బు పుట్టుక లోహ కరెన్సీయే. మరొకపక్క, అప్పుమీద ఆధారపడ్డ డబ్బు ఇతర పరిస్థితులని తెలుపుతుంది. ఆపరిస్థితులు మన సరళ సరుకుల చలామణి దృష్ట్యా ఇప్పటికీ మనకి తెలియవు. అయినా ఒక విషయం గడ్డిగా చెప్పగలం. ఏమంటే, చలామణి సాధనంగా డబ్బు చర్యలో కాగితం డబ్బువీర్పడినట్లే, చెల్లింపు సాధనంగా డబ్బుచేసే చర్యలో ‘అప్పుపై ఆధారపడిన డబ్బు’ సహజంగా ఏర్పడింది.

చలామణిలో కాగితం డబ్బు ఎంత ఉండాలి?

రాజ్యం కాగితంముక్కలమీద 1 పౌండ్, 5 పౌండ్లు వగయిరా పేర్లు ముద్రించి చలామణిలో పడుతుంది. అవి వాస్తవంగా అంతే మొత్తం బంగారం స్థానంలో ఉన్నమేరకు, వాటిచలనం డబ్బు చలనాన్ని నియంత్రించే నియమాలకు అనుగుణంగా ఉంటుంది. కాగితం డబ్బు చలామణికి సంబంధించిన ప్రత్యేక నియమం, ఆ కాగితం డబ్బుప్రాతినిధ్యం వహించే బంగారం నిష్పత్తి నుంచి ఏర్పడుతుంది. అటువంటి నియమం ఉంది; అది ఇదే: చిహ్నాలచేత తోలగించబడకుండా, ఎంత బంగారం వాస్తవ చలామణి లో ఉండిఉండేదో ఆమొత్తం బంగారం/వెండి కన్నా కాగితం డబ్బు ఎక్కువ వుండకూడదు. ఇప్పుడు చలామణి ఇముడ్చుకోగల బంగారం పరిమాణం ఎప్పటికప్పుడు ఒక స్థాయికి అటూ ఇటూ హెచ్చుతూ, తగ్గుతూ ఉంటుంది. అయినాగాని, ఒకానేక దేశంలో చలామణి మాధ్యమం మొత్తం కనీస స్థాయినించి కిందికి ఎన్నటికీ పడనేపడదు. ఈకనీస స్థాయి ఎంతో, అనుభవంతో నిర్దారించవచ్చు. ఈ కనీస మొత్తం దాని భాగాలలో మార్పులు చెందుతుంది అనే వాస్తవంగానీ, దానిలో ఉండే బంగారు ముక్కల స్థానంలో ఎప్పటికప్పుడు కొత్తవి వస్తాయి అనే వాస్తవం కానీ దాని మొత్తంలోనూ, దాని చలామణి సాగింపులోనూ ఏమార్పు కలిగించదు. అందువల్ల దాని స్థానంలో కాగితం చిహ్నాలు ఉంచవచ్చు. మరొకపక్క చలామణి కాలువలు (conduits) అన్నాలవి ఇముడ్చుకోగల

పూర్తిస్థాయిలో కాగితం డబ్బుతో ఇవ్వాళ నిండిపోతే, సరుకుల చలామణీలో ఏర్పడే ఆటుపోట్లు (fluctuation) కారణంగా రేపు ఆకాలువలు వొంగి పోర్చువచ్చు. ఇక ప్రమాణం (standard) అంటూ ఏదీ ఉండదు.

కాగితం డబ్బు కి సరైన పరిమితి: వాస్తవ చలనంలో ఉండగలిగిన బంగారు నాణేల మొత్తం ఎంతో, అంతే.

ఉదాహరణకి లక్ష పొండ్లు బంగారు నాణేలు చలామణీలో ఉండాలి అనుకుంటే, కాగితం నేట్లుయినా లక్ష పొండ్లు మాత్రమే ఉండాలి. అదే పరిమితి. మించి ఉండకూడదు.

బంగారు నాణేలకి ఏనియమం వర్తిస్తుందో అదే నియమం కాగితం డబ్బుకీ వర్తిస్తుంది.

ఎక్కువకాగితం డబ్బు పుంటే ఏమవుతుంది?

ఒకవేళ కాగితం డబ్బు పరిమితిని మించితే, అది అపఖ్యాతి పొలయ్య ప్రమాదం ఉంటుంది. దానికి తేడు సరుకుల చలామణి నియమాల ప్రకారం ఎంత బంగారం అవసరమో, అంత బంగారానికి మాత్రమే అది (ఆకాగితం డబ్బు) ప్రాతినిధ్యం వహిస్తుంది. ఉదాహరణకు లక్ష పొండ్ల ధర గల సరుకులుంటే, చలామణీలో లక్ష పొండ్లు నాణేలు అవసరం. వాటి చిహ్నాలైన కాగితం నేట్లుయినా అంతే ఉండాలి.

అలాకాకుండా, లక్ష పొండ్ల సరుకులే ఉండి, కాగితం డబ్బు 2 లక్షల పొండ్లు జారీ అయ్యాయి అనుకుందాం.

అప్పుడు అంతకుముందు లక్ష పొండ్ల నాణేలకు వచ్చిన సరుకులు ఇప్పుడు రెండులక్షల కాగితం పొండ్లవుతాయి. అంటే, అంతకు ముందు ఒక పొండ్ ధరగా వ్యక్తమయిన విలువలు ఇప్పుడు రెండు పొండ్ల ధరచేత వ్యక్తమయితాయి. పొండ్ అనే డబ్బుపేరు వాస్తవంగా శైన్స్ బంగారంలో నాలుగోపంతుకి డబ్బుపేరు కాకాకుండాపోతుంది. ఎనిమిదోపంతుకు డబ్బుపేరు అవుతుంది.

ధరల ప్రమాణంగా బంగారం చర్యలో మార్పు వల్ల ఎలాంటి ప్రభావం ఉంటుందో, దీనివల్ల కూడా అలాంటి ప్రభావమే ఉంటుంది.

కాగితం డబ్బునేది బంగారానికి, డబ్బుకి ప్రతినిధిగా ఉండే టోకెన్ దానికి సరుకుల విలువలకీ ఉన్న సంబంధం:
సరుకుల విలువలు ఊహాత్మకంగా ఏ బంగారు పరిమాణాల్లో అయితే వ్యక్తమయితాయో,
ఏటంగారు మొత్తాలు కాగితం చేత చిహ్నాలుగా ప్రాతినిధ్యం పొందుతాయో, అవే మొత్తాలలో సరుకుల విలువలు ఊహాత్మకంగా వ్యక్తికరించబడతాయి. కాగితం డబ్బు (అన్ని సరుకులలగే విలువ కలిగివున్న) బంగారానికి ఏమేరకు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తుందో, ఆమేరకే అది విలువ చిహ్నంగా పుంటుంది.

డబ్బు చర్యల విషయంలో ఆర్ద్రక వేత్తల తప్ప అభిప్రాయాలు

డబ్బు గురించి రాసిన అత్యుత్తమ రచయితలు సైతం డబ్బుచేసే భిన్న చర్యల విషయంలో చాలాఅస్పష్టతతో ఉన్నారు. ఎంత అస్పష్టతో పుల్లర్టన్ మాటలు స్వస్పం చేస్తాయి: మన దేశీయ మారకాలకు సంబంధించి, వెండి బంగారాలు నిర్వహించే ధ్రవ్య చర్యలు అన్ని, చట్టం వల్ల చేకూరిన కల్పితమైన/కృతిమమైన సాంప్రదాయికమైన విలువ తప్ప మరే విలువా లేని, మార్పుకోడానికి వీలుకాని నేట్లు (inconvertible notes) చలామణి ద్వారా అంతే సమర్థవంతంగా జరగవచ్చు-అనేది నిరాకరించరాని వాస్తవం అని విశ్వసిస్తున్నాను.

ఈంతరహ విలువ అంతర్గతవిలువ యొక్క అన్ని లక్ష్యాలకూ సమాధానమిచేట్లు, చెయ్యిబడవచ్చు. ఒక ప్రమాణం అవసరాన్ని తోలగించవచ్చు- అయితే జారీ అయ్య నేట్ల పరిమాణాన్ని తగిన పరిమితిలో ఉండాలి. వేరే మాటల్లో, చలామణిలో డబ్బుసరుకు స్థానంలో విలువ చిహ్నాలు చేరగలవు కనుక విలువ కొలమానంగానూ, ధరల ప్రమాణంగానూ అది అనవసరం అని అంటున్నాడు. ఈ విషయంలో పుల్లర్ఫ్స్ పద్ద పొరపాటు చేశాడు. కారణం చలామణి సాధనం చర్యనీ, విలువ కొలమానాన్ని వేరుగా చూడలేకపోవడమే.

అసలు విలువే లేని చిహ్నాలు బంగారం స్థానం లోకి ఎలా రాగలుగుతాయి?

ఇప్పటికే మనం ఒక విషయాన్ని గమనించాం. ఏమంటే: ప్రత్యేకంగా ఒక నాణెంగా పనిచేసినప్పుడు మాత్రమే, అంటే చలామణి మాధ్యమంగా ఉన్నప్పుడు మాత్రమే చిహ్నాం బంగారం స్థానంలో చేరగలదు. వేరే విధంగా చేరడం సాధ్యం అవదు. డబ్బుకి ఇదికాక చేయవలసిన ఇతర చర్యలు కూడా ఉన్నాయి. బంగారు నాణెనికి ఉన్నది, చలామణి మాధ్యమంగా ఉండడం అనే ఒకేఒక పని మాత్రమే కాదు. అయితే అరిగిపోయినప్పటికీ చలామణి అవుతున్న నాణెలు మాత్రం ఈబక్క చర్యనే చేస్తాయి. ప్రతి డబ్బు ముక్కు కేవలం ఒక నాణెం, లేదా చలామణి సాధనం- చలామణిలో ఉన్నంతవరకు మాత్రమే. అయితే కాగితం డబ్బు చేత తోలగించబడే కనీస బంగారం మొత్తానికి మాత్రమే ఇది వర్తిస్తుంది. ఆమొత్తం ఎప్పుడూ చలామణి పరిధిలోనే ఉంటుంది. చలామణి మాధ్యమంగా పనిచేస్తుంటుంది. పూర్తిగా ఆపనికోసమే ఉంటుంది. స-డ-స రూపపరివర్తనలో రెండు విరుద్ధ దశలుంటాయి. ఆ దశల్లో సరుకులు వాటి విలువ రూపాల్ని ఎదుర్కొని, వెంటనే అద్భుతమవుతాయి. ఒక సరుకు మారకం విలువ యొక్క స్వతంత్ర మనుగడ అనేది ఇక్కడ తాత్క్షర్మికమైన దృశ్యం మాత్రమే. ఆసరుకు స్థానంలోకి వెంటనే మరోకసరుకు వస్తుంది. అందువల్ల, డబ్బు ఒకరి చేతినించి మరోకరి చేతికి ఆగకుండా మారే ఈ ప్రక్కియలో కేవలం డబ్బుయొక్క ‘చిహ్నామనుగడ’(symbolical existence) సరిపోతుంది. అందువల్ల ఒక చిహ్నాం చేత తోలగించబడగలదు.

నాణెలుగా ఉన్న మేరకు, అంటే చలామణి మాధ్యమంగా వ్యవహరించిన మేరకు, బంగారం వెండి వాటి సౌంత చిహ్నాలు అవుతాయి. ఈ వాస్తవాన్ని పట్టుకోని నికోల్స్ బార్బ్న్ ప్రభుత్వాలకు డబ్బును పెంచే హక్కు అంటే, పిల్టింగ్ అనబడే వెండి పరిమాణానికి అంతకంటే ఎక్కువ పరిమాణం ఉండే కొన్ లాంటి పేరు పెట్టివచ్చంటాడు. ఆవిధంగా అప్పులవాళ్ళకు కొస్త బదులు పిల్టింగులు ఇవ్వచ్చంటాడు. ‘పదేపదే లెక్కచెట్టడం వల్ల డబ్బు అరిగిపోయి, తేలిక అవుతుంది... బేరం ఆడేటప్పుడు జనం పట్టించుకునేది ఆడబ్బు పేరునీ,, దాని చలామణిని. అంతేగాని వెండి పరిమాణాన్ని కాదు..ఆ లోహం మీద ప్రభుత్వానికి ఉండే అధికారమే దాన్ని డబ్బుగా చేస్తుంది.- నికోలాన్ బార్బ్న్.

ఏది ఏమైనా, ఒకటి తప్పనిసరి; ఈ చిహ్నానికి తనసౌంత వస్తుగత సామాజిక ఆమోదం అవసరం, ఈ కాగితం చిహ్నాం బలవంతపు చలనం ద్వారా సామాజిక ఆమోదాన్ని పొందుతుంది. ఈ తప్పనిసరి రాజ్య చర్య ఆసమాజపు హద్దుల్లో ఉండే అంతర్గత చలామణి రంగంలో మాత్రమే ప్రభావం నెరుపుతుంది. ఆపరిధిలో మాత్రమే చలామణి మాధ్యమంగా దాని చర్యకు స్వందిస్తుంది. అంటే నాణెం అవుతుంది.

విభాగం 3- డబ్బు

A. నిల్య (hoarding)

విలువ కోలమానంగానూ, చలామణి మాధ్యమం గానూ పనిచేసే సరుకే డబ్బు. ఆ పనులు చేసే సరుకు బంగారం(లేక వెండి). అందువల్ల బంగారమే (లేక వెండె) డబ్బు. అది బంగారం శరీరంతో దర్జనం ఇవ్వాల్సివచ్చినపుడు అది డబ్బుగా పనిచేస్తుంది. అప్పుడది డబ్బు సరుకు; నిజమైన బంగారం అక్కడ ఉండాలి.

బంగారం ఉండి తీరాల్సిన అవసరం లేని పరిస్థితులు

1. డబ్బు విలువ కోలమానంగా పనిచేస్తుంది. అందుకు బంగారం అక్కడ ఉండాల్సిన పనిలేదు. ఊహాత్మకం మాత్రమే.

ఒక సరుకు విలువని డబ్బులో చెబితే అదే దాని ధర. అలా చెప్పడానికి డబ్బుగా ఉన్నలోహమేదో తెలిస్తే చాలు. అది బంగారమయితే, 100 కిలోల జోన్సుల ధర 3 రూముల బంగారం. అదే వెండి అయితే 80 రూముల వెండి. ఇలా చెప్పడానికి ఆ డబ్బు చేతిలో ఉండక్కలేదు. అది ఊహాత్మకమైనది.

2. అలాగే బంగారం చలామణి మాధ్యమం గాపనిచేస్తుంది. అయితే ఆచర్యలో ప్రతినిధులని పెట్టగలదు.

ఇక్కడ ఊహాత్మకం వీలవదు. కానీ తానే అక్కడ ఉండాల్సిన పని లేదు. తనకు బదులుగా చిహ్నాలని (tokens) పెట్టాలచ్చా. అంటే, రాగి, నికెల్ లాంటి మరొక పదార్థమో, కాగితం నేటో ఏదో ఒక టోకెన్. అయితే అది రాజ్యం జారీ చేసినది అయి ఉండాలి. అంతే.

ఈ రెండు సందర్భాలలో బంగారం ప్రత్యక్షంగా ఉండాల్సిన పనిలేదు. కానీ అది బంగారం శరీరంతో దర్జనం ఇవ్వాల్సివచ్చినపుడు అది డబ్బు సరుకు; నిజమైన లోహ బంగారం అక్కడ ఉండాలి.

డబ్బు విలువయొక్క ఏకైక రూపం

తన చర్య తనే చేసినా, ప్రతినిధి ద్వారాచేసినా ఆ చర్య చెయ్యడం వల్ల డబ్బు విలువయొక్క ఏకైక రూపం అపుతుంది. మరోమాటల్లో చెబితే, ఉపయోగపు విలువకు భిన్నంగా, మారకం విలువ యొక్క మనుగడ రూపంగా ఉంటుంది. అన్ని ఇతరసరకులూ కేవలం ఉపయోగపు విలువల పాత మాత్రమే పోషిస్తాయి.

అది తనచర్య చేత విలువ యొక్క ఏకైక రూపంలోకి లోకి మనీభవించాల్సివచ్చినపుడు అది డబ్బుగా పనిచేస్తుంది. అది ఆచర్యని స్వయంగా చేసినా, లేక ప్రతినిధిద్వారా చేసినా తేడా ఉండదు. ఆవిలువరూపం ఉపయోగపు విలువకు విరుద్ధమైన మారకం విలువయొక్క తగిన మనుగడ రూపం. ఆరూపం అన్ని ఇతర సరుకుల చేతా ప్రాతినిధ్యం వహించబడేది.

రెండు పనులూ చేస్తే డబ్బునుతుంది

విలువ కోలమానంగానూ, చలామణి సాధనంగానూ రెంటి గానూ పనిచేసే సరుకే డబ్బు. సమాజం మొదట విలువ కోలమానంగా పనిచేసే సరుకుగా బంగారానికి హోదా ఇచ్చింది. రెండో చర్యలో దానికి ఆచరణలో చలామణి సాధనంగా పట్టం గట్టింది. ఆరెండు పనులూ చేసే బంగారమే డబ్బుయింది - ఇక మరో సామూజిక

చర్యతో పనిలేకుండానే. మార్గ్స్ కాలంలో ఈరెండు పసులూ చేసింది బంగారమే. అందువల్ల బంగారమే డబ్బు అని తేల్చాడు.

రెంటిలో ఒక్కప్పనే చేస్తే సరిపోదు

మొదటి చర్య బంగారానికి సాధారణ సమానకం హోదా కల్పించడం. రెండో చర్య అదే లోహాన్ని చలామణి సాధనంగా వాడడం. ఇని రెండూ రెండు భిన్నమైన చర్యలు.రెంటి కలయిక ఒక కొత్త అంశాన్ని తెచ్చింది. వీటిలో ఏచక్కర్చి ఈ కొత్త అంశాన్ని తేలేదు, తేవడానికి సరిపోదు. ఇందుకు చరిత్ర నుంచి ఉదాహరణ ఇస్తాడు: ఇంగ్లండ్ లో వెండి డబ్బు అవలేదు.ఎందుకంటే వెండి అక్కడ విలువ కోలమనంగా లేదు, చలామణి సాధనంగా ప్రభలంగా లేదు. అలాగే హోలండ్ లో బంగారం విలువ కోలమానం స్థానం నించి దిగిపోగానే డబ్బు హోదా పోయింది. ఇక డబ్బుగా ఉండడం నిలిచిపోయింది.

అందువల్ల రెండు చర్యల్లో ఒకట్ జరిగితే అది డబ్బు కాలేదు. రెండు చర్యలు జరగాలి. మూడో చర్య తో పనిలేదు.

విలువ ప్రమాణం చలామణి సాధనం- రెంటి ఐక్యతే డబ్బు.-క్రిటిక్

అయితే అటువంటి ఐక్యత ఉన్న బంగారం ఈ రెండు చర్యలతోనూ సంబంధం లేని స్వతంత్ర మనుగడ కలిగి ఉంది. విలువ కోలమానంగా పనిచేసినప్పుడు వెండి బంగారాలు అక్కడ ఉండక్కరలేదు.

చలామణి సాధనంగా పనిచేసినప్పుడు ప్రతినిధి ద్వారా నడిపించగలదు.ఈరెంటి ఐక్యతగా పనిచేసిప్పుడు మాత్రమే స్వయంగా (తనరూపంలో)బంగారం ఉండితరాలి.-క్రిటిక్

ఇలా బంగారం అక్కడ ఉండాల్సిన చర్యలు ఉంటాయి. వాటిగురించి చర్చ తర్వాత ఉంటుంది.

A.నిల్వ (Hoarding)

అమృకాలూ కొనుగోళ్ళా ఒకదాని వెంట ఒకటిగా ఎడతెగకుండా జరుగుతూ పుంటే, డబ్బు కూడా చలనంలో ఉండగలుగుతుంది. అయితే అమృకం జరిగిన వెంటనే కొనుగోలు జరగాలని లేదు. ఈరూప రెంటికీ మద్య కొంత కాలవ్యవధి ఉండవచ్చు.అటువంటి పరిస్థితిలో, అంటే అమృకం అవగానే కొనుగోలు జరగకపోతే, డబ్బు చలనం ఆగిపోతుంది. ప్రాంత ఆర్థికవేత్త టోయ్స్ గిల్లె బట్ట చెప్పినట్లు, అది చలన స్థితి నుంచి నిశ్చలస్థితికి వస్తుంది, నాణం స్థితి నుంచి డబ్బుస్థితికి మారిపోతుంది. **ఈస్థితి మార్పు ఎందుకొస్తుంది?**

నాణం ప్రతి సరుకు ఓనర్ దగ్గర కాన్సప్ ఉండి, మరొకరికి వెళుతుంది. ఆవిధంగా అది చలన స్థితిలో ఉంటుంది. ఎప్పుడైతే చలన స్థితి నుంచి నిశ్చలస్థితికి వస్తుందే అప్పుడు అమృనవాని దగ్గర కొంత కాలం కదలకుండా ఉంటుంది. అప్పుడు ఆనాణం నాణం గా ఉండదు. కేవలం డబ్బు స్థితికొస్తుంది.e

ఒక నాణం పదిచలనాలు చేసినా పదకొండో చలనం జరగక పోతే, అప్పుడు ఆ నాణం ఎవరి జేబులోపుండో వారి జేబులోనే ఉంటుంది. దాన్ని వీడదు.

తన సరుకులు అమృక ఇతరుల సరుకులు కొనుకుండా ఉంటనే జేబులో ఉన్నదున్నట్టే డబ్బుండడం సాధ్యం.ఈ డబ్బు సరుకు యొక్క మారిన ఆకారం. సరుకు యొక్క బంగారం స్థితి(gold-chrysalis).

సరుకులు ఆవిధంగా అమ్మి ఇతరుల సరుకులు కొనడానికి కాకుండా, సరుకుల రూపొన్ని డబ్బురూపంలోకి మార్చుకోడానికి అమ్మిబడతాయి. ఈ రూపంమార్పు సరుకుల చలామణి జరగడానికి అవసరం, అనివార్యం. సరుకులు డబ్బురూపంపోందాక అంతటితో ఆగిపోతుంది. తాత్కాలిక డబ్బురూపం పరాదీనంకాగల రూపంగా ఉండదు. ఈ డబ్బు రూపమే లక్ష్యం అపుతుంది. డబ్బు నిల్వ (hoard) అపుతుంది. అమ్మినవాడు ‘నిల్వచేసినవాడు’ (hoarder) అపుతాడు.

సరుకుల చలామణి తోలి దశల్లో, మిగులు ఉపయోగపు విలువలు మాత్రమే డబ్బుగా మారాయి. ఆవిధంగా వెండి బంగారాలు superfluity కి, సంపదకి, సామాజిక వ్యక్తికరణలు అయ్యాయి. పరిమితమైన గృహపసరాల కోసం సంప్రదాయక ఉత్పత్తివిధానం కొనసాగిన ఆసమాజాల్లో ఈ రకం నిల్వ చెయ్యడం అనేది మొదలయింది, కమంగా స్థిరపడింది. ఇది సహజమైనది, సరళమైనది. కావాలని చేసినది కాదు. ఆసియా, అందునా ప్రత్యేకించి ఈస్ట్ ఇండియా ప్రజలకు సంబంధించి జరిగిందదే.

ఒక దేశంలో ఉన్న వెండి బంగారాల పరిమాణాన్ని బట్టి ధరలు నిర్ణయమవుతాయి అని (తప్పగా) హించిన వాండర్ లింట్ ఒక ప్రశ్నవేసుకున్నాడు: ఇండియా సరుకులు ఎందువల్ల అంత చోక? ఆయనే జవాబు చెప్పాడు: **హిందువులు డబ్బుని పూడ్చిపెడతారు.** అందువల్ల సరుకులు చోక. దీనర్థం: డబ్బులో కొంత పూడ్చి పెట్టిందువల్ల, తక్కువమార్పుతాయి. ధరల్ని నిర్ణయించేది వెండి బంగారాల పరిమాణం కనుక, అవితక్కువయ్యాయి కనుక ధరలు తగ్గుతాయి. ఇదీ ఆయన వాదన. దీన్ని మార్పు ఇంతకుముందే ఖండించాడు. ఇక్కడ గమనించాల్సింది డబ్బుని నిల్వ చెయ్యడం అనే అలవాటు.

1602-1734 కాలంలో హిందువులు దిగుమతయిన 15 కోట్ల పోస్త వెండి సైరింగుల్ని పొతిపెట్టారు. 1856-1866 కాలంలో అంటే పదేళ్ళలో తనకి ఆశ్చేరియా బంగారం మార్పగా ఇంగ్లండ్ కి వచ్చిన వెండిలో చైనా ఇండియా లకి 12కోట్ల పౌండ్ల వెండిని ఎగుమతి చేసింది. చైనా కి ఎగుమతైన వెండిలో అత్యధిక భాగం ఇండియాకే చేరింది.

కూడ బెట్టడానికి కారణాలు

సరుకుల ఉత్పత్తి ఇంకా పెరిగేకోదీ ప్రతి ఉత్పత్తిదారుడూ సరుకు ఉత్పత్తి చేసే సమయంలో పోషణకూ, అనుకోని అవసరాలకూ కొంత రిజర్వ్ ఉండాల్సి వస్తుంది. హమీగా కొంత డబ్బు అవసరమవుతుంది. అందుకు ఒత్తిడి పడుతుంది. ‘డబ్బు....బక హమీ’ అని జాన్ బెల్లర్స్ తన 1699పుస్తకంలో మాటలు కోట్ చేస్తాడు పుట్ నోట్ లో.

ప్రతి ఉత్పత్తిదారుడికి నిరంతరం అవసరాల ఒత్తిడి ఉంటుంది. అందుకోసం ఇతరుల సరుకులు కొనాల్సివస్తుంది. తన సరుకుల ఉత్పత్తికీ అమ్మకానికి ట్రైం పడుతుంది. ఎంత సమయం అనేది పరిస్థితుల్ని బట్టి ఉంటుంది. తన సరుకులు అమ్మేదాకా అతను తనకు కావాల్సిన సరుకులు కొనలేదు. అమ్మకపోయినా కొనగలగాలి అంటే, అంతకు ముందు అమ్మినా, ఆడబ్బుబెట్టి ఇతరుల సరుకులు కొనకుండా ఉండి ఉండాలి. అప్పుడయితేనే అతనిదగ్గర డబ్బు ఉంటుంది. దాంతే కొనగలడు- అప్పుడు అమ్మకపోయినా.

ప్రతిచోట వ్యక్తులు కూడచెట్టాలనే లక్ష్యంతో ఉంటారు. మరి ఈ నిల్వలు ఎలా సాధ్యం?

ప్రతివాడూ కొనుకుండానే ఎలా అమృగలుగుతాడు? సాధారణ స్థాయిలో జరిగే ఈచర్యలో ఒక వైరుద్యం ఉన్నట్లు కనబడుతుంది. కానీ అమూల్యలోహాలు అవి ఉత్పత్తయిన చోట నేరుగా ఇతరసరుకులతో మారకం అయివున్నాయి. ఇక్కడ సరుకుల ఉత్పత్తిదారుల అమృకాలు ఉన్నాయి, వెండి బంగారాల షనర్లవైపునుండి కొనుగోళ్ళు లేకుండానే.(పుట్ నోట్ లో దీని వివరణ ఉంది: అమృకం అన్నపుండు వెండిబంగారాలు అప్పటికే సరుకుల పరివర్తిత/మారిన రూపం అనే అర్ధం అందులో ఇమిడ్ ఉంది. అంటే అప్పటికే అమృగాని బదులు వచ్చినదని. బంగారం ఉత్పత్తయిన చోట ఉన్న బంగారంతో సరుకులు మారకం అయితే, అది కొనుగోలు కాదు. సరుకుల ఉత్పత్తిదారులు వాళ్ళ సరుకులు అమృకున్నట్లే. వచ్చిన డబ్బుతో ఇతర సరుకులు కొన్నపుండు అది కొనుగోలు.ఎందుకంటే, ఆ బంగారం అతని సరుకులు అమృగా వచ్చినది, అతని సరుకుల మారిన రూపం.)

ఇతర ఉత్పత్తిదారులు తర్వాత కొనుగోళ్ళు చెయ్యకుండా జరిపే అమృకాలు కొత్తగా ఉత్పత్తయిన అమూల్య లోహాల్ని సరుకుల ఉత్పత్తిదారులందరి మద్య పంపిణీ చేస్తుంది. ఈవిధంగా మారకమార్గం పోడపునా వివిధ స్థాయిల్లో వెండి బంగారు నిల్వలు పోగుపడతాయి. ఒక ప్రత్యేక సరుకు (బంగారం)రూపంలో మారకం విలువని నిల్వగా అట్టిపెట్టుకునే అవకాశం ఉంది. ఈ అవకాశం నుంచి బంగారం పట్ల అత్యాశ పుడుతుంది. చలామణి విస్తరణతో పాటు, డబ్బు శక్తి ఎక్కువపుతుంది. డబ్బునేది రెడీగా ఉపయోగించగలిగిన ఎప్పుడుబడితే అప్పుడు ఉపయోగపడే సంపద యొక్క సామాజిక రూపం. 1503 లోనే కోలంబస్ జమైకా నుండి రాసిన ఉత్తరంలో ఇలా అంటాడు: బంగారం అద్భుతమైనది. అది ఉన్న వాడు అతను కోరుకున్నవాతన్నిటికీ ప్రభువు. బంగారంబెట్టి ఆత్మాల్నిపైతం స్వర్గానికి పంపగలడు.

ఏసరుకు బంగారం లోకి మారి, ఆబంగారం వచ్చిందో అది చెప్పాడు. కనుక ప్రతిదీ సరుక్కనదీ, కానిదీ ఏదైనా బంగారం లోకి మారగలడు. ప్రతిదీ అమ్ముందుకూ, కోనేందుకూ వీలయినదే అపుతుంది. చలామణి అనేది అలాచేయగల పెద్దగుండం అపుతుంది. ప్రతిదీ అందులోకి విసరబడి, తిరిగి బంగారం గుళికగా బయటకొస్తుంది. ఈ అల్గోమ్మీని* తట్టుకోగలిగినదంటూ ఏదీ లేదు; సాధువుల ఎముకలు కూడా తట్టుకోని నిలవలేవు. ఇక అంతకన్నా సున్నితమైన, మానవ వర్తకానికి అతీతమైన పవిత్ర వస్తువులు సరే, అసలు తట్టుకోలేవు.

*ఒక పద్మాన్ని మరొక పద్మార్గంలోకి మార్చడమే ఆల్గోమ్మీ.చౌక లోహాల్ని అమూల్య లోహాలుగా ముఖ్యంగా బంగారంలోకి మార్చడమే లక్ష్యం. మారకంలో ఎదైనాసరే బంగారమై తిరిగిరావలసిందే ప్రించ రాజు మూడో హాస్తి పురాతన మత మందిరాలలో ఉన్న స్వారక చిహ్నాలని కొల్లగొట్టి డబ్బులోకి మార్చుకున్నాడు. గ్రీసు చరిత్రలో ఫోషియన్లు చేసిన డెల్స్ ఆలయ ధ్వంసం గురించి తెలిసిందే. ఫోషియన్లు పవిత్రభూమిని సాగు చేసారని కీ.పూ. 357 లో థీబ్ దేశం వారిపై భారీ పైన్ వేసింది. అయితే ఫోషియన్లు

దాన్ని చెల్లించకుండా ఏదెన్న తో కలిసి యుద్ధానికి తలపడ్డారు. డేలీ లోని అపోలో దేవాలయాన్ని స్వాధీనం చేసుకుని అక్కడి నిధుల్ని సైనికావసరాలకు వినియోగించారు.

సరుకుల గుణాత్మక వ్యత్యాసాలలో ప్రతిదీ, డబ్బులో అంతం అవుతుంది. అలాగే డబ్బు ఒక పెద్ద సమవాదిగా (leveller) అన్ని తేడాలనూ అంతరింప చేస్తుంది: వేక్స్పీయర్ నాటకం Timon of Athens(Act 4, Scene 3) లోని ఈ మాటలు ఈవిషయాన్ని వివరిస్తాయి:

బంగారం? పసిమితో మెరసిపోయే అమూల్యమైన బంగారం?

ఈమాత్రం బంగారం నలుపుని తెలుపు చేస్తుంది

తప్పుని ఒప్పు చేస్తుంది

తుచ్ఛమైనదాన్ని ఉత్తమమైనదిగా చేస్తుంది

ముదుసలిని యువకుడిగా చేస్తుంది

పెరికెపందని సాహసిని చేస్తుంది.....

ఈ పసుపుచ్చని బానిస మతాల్చి కలుపుతుంది, బద్దలుకోడుతుంది

శాపర్స్టుల్ని దీవిస్తుంది

దొంగలకి బిరుదులూ, పాదనమస్కరాలూ, పోగడ్లలూ వచ్చేట్లు చేస్తుంది.....

డబ్బుని ప్రాచీన సమాజం చెడ్డదిగా, చెడగోట్టేదిగా భావించింది.

అయితే డబ్బునేదే ఒక సరుకు. బయట ఉండే వస్తువు. కనుక అది ఏ వ్యక్తికైనా ప్రైవేట్ ఆఫీగా ఉండగలదు.

ఆవిధంగా సామాజిక శక్తి ప్రైవేట్ వ్యక్తుల ప్రైవేట్ శక్తి అవుతుంది. ప్రాచీన సమాజం డబ్బుని ఆర్ద్రిక, సైతిక వ్యవస్థని చెడగోడుతుంది అని తెగనాడింది. ఉదాహరణకి,

ఏది డబ్బంత చెడ్డది కాదు.

అది నగరాల్చి కూలుస్తుంది.

మనుషుల్ని వాళ్ళ వాళ్ళ ఇళ్ళనుంచి బయటకు వెళ్ళకోడుతుంది.

నిజాయతీ పరుల్ని సిగ్గుపడే పనులు చేస్త్లు తర్వాదిస్తుంది.

విలస్తు చేసేపనులు జనానికి అలవాటు అయ్యేట్లుగా నేర్చుతుంది..... (గ్రీకు నాటక కర్త పోపోక్లిస్ – ఏంటిగనీ నాటకంలో)

ఇందుకు భిన్నంగా ఆధునిక సమాజం డబ్బుకోసం పరితపిస్తుంది

అయితే ఆధునిక సమాజం పసివయస్సులోనే భూగర్బం నుండి ప్లూటోని జిత్తుబట్టుకోని బయటకి లాగింది. ప్లూటోని రోమస్తు'ధనం ఇచ్చే దేముడి'గా భావిస్తారు. అత్యాశ భూగర్బంలోనించి ప్లూటో నే(ప్లూటోని అని జర్మన్ మూలంలో ఉంది) బయటకి లాగాలని ఆశిస్తుంది.(అన్నాడు Athenaeus అనే గ్రీకు వ్యక్త. అతను 2 వ శతాబ్ది చివర 3 వ శతాబ్ది మొదట జీవించాడు)

బంగారాన్ని Holy Grail గా ఆహ్వానం పరిచింది. హోలీ గ్రేయల్ అనేది శిలువ వేయబడిన జీసుస్ నెత్తురు పట్టిన పాత. ఆయన చివరిగా (last supper)అందులో తిన్నాడు. జీసుస్ శరీరాన్ని పెట్టడానికి సమాధిని

ఇచ్చిన జోసెఫ్ (Joseph of Arimathea) కి ఇవ్వబడేంది. ఆ నెత్తురుకి అన్ని గాయాలనూ మాస్ట్ శక్తి ఉంది అని మతస్తుల విశ్వాసం. దానికోసం Arthur's knights వెదికారు. కానీ ఎక్కువమంది గాయాలతో తిరిగి వచ్చారు. హోలీ రైయల్ కోసం వీరులు చేసినట్టే, బంగారం కోసం ఆధునిక సమాజం విశ్వప్రయత్నం చేస్తున్నది. ధనార్థనే దాని జీవిత పరమార్థం.

ఉపయోగపు విలువగా ఒక సరుకు ఒక ప్రత్యేక కోరికని తీరుస్తుంది. అది భౌతిక సంపదలో ఒక మౌలిక అంశం (element). అది దాని ఓనర్ యొక్క సామాజిక సంపద ఎంతో కొలుస్తుంది. ఒక ఆటవిక సరుకుల ఓనర్ కి, పశ్చిమ ఐపో రైతుకి కూడా విలువ అనేది విలువ రూపం ఎలాంటిదో అలాంటిదే.

అందువల్ల ఎండి బంగారాల నిల్వ పెరుగుదల అంటే అతనికి విలువ పెరుగుదలే. డబ్బు విలువ మార్ది నిజమే; ఒకసారి దాని సొంత విలువలో మార్పు ఫలితంగా డబ్బు విలువ మారుతుంది. మరోకసారి ఇతర సరుకుల విలువల్లో మార్పు వల్ల డబ్బువిలువ మారుతుంది. అయితే ఈపరిస్థితి 100బోన్సుల బంగారంలో కన్నా 200 బోన్సుల బంగారంలో ఎక్కువ విలువ ఉండడాన్ని నివారించలేదు; మరోకషైపు, అన్ని ఇతర సరుకులయొక్క సార్వత్రిక సమానకంగా దాని లోహ రూపం కోసాగడాన్ని, మానవ శ్రమ యొక్క తక్షణ సామాజిక అవతారంగా కోసాగడాన్ని నిరోధించజాలదు.

కూడచెట్టాలనే కోరిక ఆరేదీ, తీరేదీ కాదు.

దాని స్వభావమే అంత. గుణాత్మక అంశంలో డబ్బు సామర్ధ్యానికి అవధులు లేవు. పొదార్థిక సంపదకు అది సార్వత్రిక ప్రతినిధి. ఎందువల్లనంటే, డబ్బు ఎసరుకుతోనైనా నేరుగా మారగలదు కాబట్టి. అయితే అదే సమయంలో, ఎంత మొత్తం వాస్తవ డబ్బుయినా పరిమితమైనదే. ఒక పరిమితి ఉన్నదే. కనుక కోసుగోలు సాధనంగా పరిమిత సామర్ధ్యం మాత్రమే ఉంటుంది.

50 వేల రూపాయలకు ఒక మోటార్ సైకిల్ వస్తుంది. ఆమెత్తానికి కారు రాదు. 3 లక్షలన్నా కావాలి. ఆమెత్తం 50 వేలకన్నా ఎక్కువే. కానీ అదీ పరిమితమయినదే. దానికి విమానం రాదు. కొన్ని కోట్లపుతుంది. పెద్దమొత్తమే అయినా అదీ పరిమితమైనదే. దానికి మిస్టేర్ రాదు. అది ఎంత మొత్తమైనా కావచ్చుగాక, అది పరిమితమైనదే. డబ్బుకున్న పరిమాణాత్మక పరిమితులకీ, దాని గుణాత్మక అపరిమితికీ ఉన్న వైరుద్యం కూడచెట్టటందుకు విక్రాంతి లేకుండా సిసిపున్* లాగా శ్రమ చేస్తట్లు ప్రేరేపిస్తుంది. అందుకు ప్రోత్సాహకంగా పనిచేస్తుంది. దండయాత్రచేసి గలిచినవాడు (conqueror) దేశాల్ని కలుపుకుంటాడు. అతని రాజ్యం సరిహద్దులు మారతాయి. అంతటితో ఆగడు. ఆముందున్న దేశాన్ని జయించాలనుకుంటాడు. అలా గలిచి, ఆక్రమించుకున్న దేశం సరిహద్దు తనదే. అక్కడ నిలబడి అవతల దేశం సరిహద్దుని, ఇంకోక కొత్త సరిహద్దుని మాత్రమే చూస్తాడు. వేరేమీ చూడడు. అలాగే నిల్వదారుడు కూడా. ముందు కోటి. కూడినాక మరోక హద్దు. 10కోట్లు. తర్వాత 100కోట్లు. లక్ష కోట్లు ఇలా ఒకదాని తర్వాత మరోక హద్దు. ఆహద్దులు పరిమితులు లేనివి. అంతూ పౌంతూ లేనివి.

* సినిప్పన్ - గ్రీకు పురాణాల్లో కోరింథ రాజు. మోసగాడు. అబద్ధాలక్రోరు. అతియున్ని, పర్యాటకున్ని ఆదరించకవోగా, చంపుతాడు. జినియా (xenia) ని అతికమించాడు. అతిధి పట్ట స్నేహం అని జినియా కి అర్థం. వచ్చిన వాళ్ళని స్నేహాత్మల్గా ఆప్యాయంగా చూడాలి. దీన్ని అమలయేట్లు చూసే బాధ్యత జీయన్ (Zeus)ది. అదే కాక ఎన్నో తప్పులు చేస్తాడు. అప్పుడు జీయన్ ఒక పెద్ద బండని కొండ ప్రచివరకి తేసుకెళ్ళమని శిక్ వేస్తాడు. శిఖరానికి వెట్టగానే దొర్ధుతూ వచ్చి కింద పదుతుంది. మళ్ళీ కష్టపడే పైకి నేడతాడు. మళ్ళీ కిందికి దొర్ధుతుంది. అతని శ్రమ అలాగే ఎప్పటికీ కొనసాగుతూ ఉంటుంది. అలాగే నిల్వదారుడు కూడా జీవితాంతం కూడచెడుతూనే ఉంటాడు. శ్రమ పదుతూనే ఉంటాడు. అతని ఆశ అంతులేనిది. ఎప్పటికీ తీర్చది కాదు.

నిల్వ చెయ్యాలంటే

డబ్బుగా బంగారాన్ని నిల్వ ఉంచాలంటే, దాన్నిచలామణీలోకి రాకుండా ఆపాలి. అనుభోగ వస్తువుగా మారకుండా చూడాలి. అంటే ఆభరణాలుగానీ, మరొక రకంగానీ మార్పుకుండా ఉండాలి. చలామణీ లో ఉన్నా, అనుభోగ వస్తువుగా ఉన్నా అది నిల్వ కాదు. అందువల్ల నిల్వదారుడు తన శరీర కోర్కెల్ని త్యాగం చేస్తాడు-బంగారాన్ని ఆరాధించడం ధ్యేయంగా పెట్టుకుంటాడు. పైరాగ్య టోధలకు తగినట్లు నడుచుకుంటాడు. మరొకపక్క, చలామణీలో అతను సరుకుల రూపంలో పెట్టిన దాని కంటే, చలామణీ నుండి ఎక్కువ తిరిగి తీసుకోలేదు. ఎక్కువ ఉత్సృతి చేస్తే, ఎక్కువ అమ్ముతాడు. అందువల్ల కరీర శ్రమ, పొదుపు, అత్యాశ – ఇవి మూడూ అతని ముఖ్య సుగుణాలు. ఎక్కువ అమ్మడమూ, తక్కువ కొనడమూ – అతని ఆర్ద్రికవిధానసారం.

వెరీ మాటలు కోట్ చేస్తాడిక్కడ: అర్ధశాస్త్ర చర్యలన్నీ తిరిగే ఇయసులు ఇవి: ప్రతి సరుకు అమ్మవాళ్ళ సంఖ్యని సాధ్యమైనంతగా పెంచడం, కోనేవాళ్ళ సంఖ్యని సాధ్యమైనంతగా తగ్గించడం.

పెండి బంగారు ప్రత్యక్ష నిల్వ రూపంలో ఉండడంతో పాటు, పెండి బంగారాలతో చేసిన కళాత్మక, సౌందర్యత్మక వస్తువుల రూపంలో కూడా ఉంటాయి. పోరసమాజపు సంపద పెరిగేకోద్దీ ఇది పెరుగుతుంది.

‘మనం సంపన్నుల మవుదాం, లేదా సంపన్నులుగా కనపడదాం’ –డిడెరాట్ ఈవిధంగా ఒకపైపు బంగారానికి నిరంతరంపెరిగే మార్కెట్ ఏర్పడుతుంది. ఇది డబ్బుగా బంగారం చర్యతో సంబంధం లేనిది. స్వతంత్రమైనది. మరొకపైపు, ఇవ్వ సరఫరాకి బయటకు కనపడని వనరు ఏర్పడుతుంది. ఈ వనరు ప్రత్యేకించి సంక్లోభసమయాల్లోనూ, సామాజిక కల్లోల కాలాల్లోనూ ఆశ్చయించబడుతుంది.

నిల్వచెయ్యడంవల్ల ప్రయోజనాలు

లోహ చలామణీ ఉండే ఆర్ద్రిక వ్యవస్థలో నిల్వచెయ్యడంవల్ల వివిధ ప్రయోజనాలు ఉంటాయి.

దాని మొదటిచర్య పెండి, బంగారు నాణేల చలనం ఏ పరిస్థితులకు లోభడుతుందో, ఆ పరిస్థితుల నుండి తలెత్తుతుంది. సరుకుల చలామణీ విస్తృతీ వేగాల్లోనూ, సరుకుల ధరలలోనూ అవిశ్రాంతంగా వచ్చే హామ్మతగ్గులతో పాటు, డబ్బు పరిమాణం కూడా ఎలా అవిరామంగా పెరుగుతూ, తగ్గుతూ ఉంటుందో మనకు తెలిసిందే. అందువల్ల డబ్బు మొత్తం పెరగడానికి, తగ్గడానికి తగినట్లు ఉండి తీరాలి. ఒకసమయంలో

చలామణీ నాణంగా వ్యవహరించడానికి డబ్బు ఆకర్షించబడాలి, మరొక సమయంలో ఎంతోకింత కదలికలేని డబ్బుగా వ్యవహరించడానికి చలామణీ నాణం వికర్షించ బడాలి. అంటే చలామణీ నుండి గెంటివేయ బడాలి. వాస్తవంగా చలనంలో ఉన్న డబ్బు మొత్తం చలామణీ యొక్క ఇముడ్చుకునే శక్తికి అనుగుణంగా ఉండాలంటే, నాణం గా అవసరమైన వెండిబంగారాల మొత్తం కంటే దేశంలో మరింత ఉండడం అవసరం. డబ్బు నిల్వ రూపం పొందడం ద్వారా ఈ షరతు నెరవేరుతుంది. చలామణీ లోకి డబ్బుని సరఫరా చెయ్యడానికి, అలాగే చలామణీ నుండి డబ్బుని ఉపసంహరించడానికి ఈనిల్వలు కాల్యలుగా ఉపకరిస్తాయి. ఆవిధంగా చలామణీ గట్టు దాటి ఎప్పటికే పొంగి పోర్తిపోదు.

ఒక దేశం వ్యాపార నిర్వహణకి కొంత మొత్తంలో డబ్బు ఉండాలి; అది పరిస్థితుల్ని బట్టి ఒకప్పుడు ఎక్కువ ఉండాలి, మరొకప్పుడు తక్కువ ఉండాలి. డబ్బు ఎక్కువకావడం, తక్కువ కావడం అనేది దానికదే సర్దుబాటుతుంది. రాజకీయ వేత్తల సహాయం/ జోక్యం అవసరముండదు. డబ్బు కొరవపడితే బులియన్ కాయన్ గా ముద్రించ బడుతుంది/అవుతుంది. బులియన్ కొరవ ఏర్పడితే, నాణేలు కరిగించ బడతాయి (Sir D. North).

ఇస్ట్ ఇండియా కంపెనీలో చాలా కాలం అధికారిగా పనిచేసిన జాన్ స్టువెట్ మిల్ ఒక విషయం చెప్పాడు: ఇండియాలో ఇప్పటికీ వెండి ఆభరణాలు నిల్వలు చేసే చర్యలు చేస్తున్నాయి. వడ్డీ రేటు ఎక్కువగా ఉన్నప్పుడు ఆ వెండి నగలు బయటకు తేబడి నాణేలుగా ముద్రించబడేవి. వడ్డీ రేటు పడిపోతే తిరిగి ఆనాణేలు నగలయ్యావి. (J. S. Mill's Evidence —Reports on Bank Acts, II 1857, 2084.)

ఇండియాలో వెండి బంగారాల ఎగుమతి దిగుమతుల గురించి 1864 పొర్లమెంటరీ పత్రం ప్రకారం, 1863 లో వాటి దిగుమతి ఎగుమతి కన్నా 19,367,764 పొండ్లు ఎక్కువయింది. 1864 ని ఆనుకొని ముందున్నిఃపొర్లో మొత్తం వెండి బంగారాల ఎగుమతుల కంటే దిగుమతులు 109,652,917 పొండ్లు ఎక్కువ. ఈ శతాబ్దింలో ఇండియా 200,000,000 పొండ్ల ను మించి నాణేలు ముద్రించింది. ఆవిధంగా సిద్ధాంతపరంగా చూపిన ప్రతిదానికి మార్గ్స్ చారిత్రక దృష్టాంతాల్ని చూపించాడు.

B. చెల్లింపు సాధనం (means of payment)

ఇంతదాకా పరిశీలించిన సరుకుల చలామణీ (సరుకు-డబ్బు-సరుకు) సరళ చలామణీ. ఇందులో విలువ రెండు ఆకారాల్లో ఉంటుంది: ఒకటి సరుకు, రెండు డబ్బు. ఒకద్రువం వద్ద సరుకు మరొక ద్రువం వద్ద డబ్బు. అని రెండూ సమానమైనవి. వాటి ప్రతినిధులుగా వాటి ఒనర్లు కలుసుకుంటారు. ఒకరు సరుక్కున్న, మరొకరు డబ్బిస్తారు. అలాంటి లావాదేవీల్లో ఒకేచోట ఒకేకాలంలో సరుకూ, డబ్బు ఉండాలి. అయితే సరుకు మారకానికి అలా ఉండడం తప్పనిసరి కాదు. అప్పుడు సరుకు తీసుకొని తర్వాతప్పుడో అనుకున్న రోజుకి డబ్బివ్యవహచ్చ. ఇందుకెప్పుడూ అవకాశం ఉంది. చలామణీ వృధ్యయ్కోద్దీ ఆ అవకాశం వాస్తవమయింది. ముందుగా సరుకులిచ్చి ఆతర్వాత వారానికో నెలకో అనుకున్న ప్రకారం డబ్బు తీసుకోవడం కూడా అమల్లోకోచ్చింది. ఇలాంటి లావాదేవీలు నిరంతరం జరుగుతున్నవే, అందరం ఎరుగున్నవే.

అలాంటి పరిస్థితులు ఏర్పడడానికి కారణాలు

ఒక సరుకు ఓనర్ పేరీకరి సరుకు కొనాలంటే, ముందు తనసరుకు అమ్మాలి. అమ్మి వచ్చిన డబ్బుపెట్టి కొంటాడు. అయితే అమ్మకపోయినా కొనాల్సిన పరిస్థితులు ఏర్పడతాయి.

1. ఒక సరుకు ఉత్పత్తికి తక్కువ ట్రీం పదుతుంది, మరొకదానికి ఎక్కువ ట్రీం పదుతుంది. ఒక సరుకు ఉత్పత్తయ్యచోటే అమ్మడవచ్చు. మరొకటి అమ్మడంకోసం మార్గెట్ కి చాలా దూరం పోవాల్సి రావచ్చు. రండో సరుకు ఓనర్ కొనేదానికి రండో కాక ముందే, మొదటి సరుకు ఓనర్ అమ్మదానికి సిద్ధంగా ఉండవచ్చు.

గడ్డపారలు చేసేవాడు గంటకోకటి చెయ్యగలడు. ఇటుకలు కాల్చేవాడికి కొన్ని వారాలు పదుతుంది. ఇటుకలవానికి గడ్డపార కావలని వచ్చే తనసరుకు ఇంకా తయారవదు. కనుక కొనడానికి డబ్బుండదు.

అందువల్ల కొనగానే డబ్బివ్వులేదు. తనసరుకు అమ్మడయ్యదాకా గడువు కావాలి.

2.దూరప్రాంతాల్లో అమ్మాల్సిన సరుకులు ఉంటాయి. పోయి అమ్మకోని వచ్చేసరికి కొంత ట్రీం పదుతుంది. ఈలోగా తనకు కావలనిని సరుకులు కొనాలంటే చెల్లించడానికి గడువు తప్పనిసరి.

3.రైతులకి పంట సీజన్ లోనే వస్తుంది. దాన్నమ్మేదాకా కొనడానికి డబ్బుండదు. కొన్ని పంటల్ని మార్గెట్ కి తీసుకుపోవాలి. వాళ్ళు అమ్మి డబ్బిచ్చే సందర్భాలు ఉంటాయి. గడువు పెట్టుకుంటారు.

అలాంటి పరిస్థితుల్లో సరుకులు చేతులు మారతాయి. తర్వాత కొంతకాలానికి అవి డబ్బువుతాయి.

సరుకు అవసరం అవడానికి, కొనేందుకు డబ్బు ఉండడానికి పౌంతన ఉండకపోవచ్చు. అలాంటి సందర్భాల్లో డబ్బు చెల్లించడం తర్వాత జరుగుతుంది- ఒచ్చందం ప్రకారం.

4.మరొకపక్క, ఇల్లు లాంటి సరుకు ఉపయోగం కొంత కాలానికి, (ఒక ఏడాదికి అనుకుందాం) అమ్మవచ్చు- ఉదాహరణకి ఇల్లు. దీన్ని మామూలుగా అద్దెకివ్వడం అంటాం. ఆసరుకు ఉపయోగశ్శ విలువని కొన్నవాడు (అద్దెకు తీసుకున్నవాడు) గడువు చివరకి గాని వాస్తవంగా పౌందలేదు. అంటే అతను చెల్లించక ముందే కొంటున్నాడు. అమ్మినవాడు ఉన్న సరుకుని అమ్ముతాడు, కొన్నవాడు డబ్బుయొక్క ప్రతినిధిగా, అదికూడా భవిష్యత్తులో ప్రతినిధిగా కొంటాడు.

రుణ దాత- రుణగ్రహీత

ఆ పరిస్థితుల్లో వాళ్ళ పాతలు మారతాయి. అమ్మినవాడు అప్పిచ్చినవాడు (అంట రుణ దాత) అవుతాడు. కొన్నవాడు అప్పు తీసుకున్నవాడు (అంట రుణగ్రహీత) అవుతాడు. . రుణగ్రహీత, రుణ దాత - స్వభావాలు సరళ చలామణి నుండి తలెత్తుతాయి.

పనులుచేసేవాళ్ళకి వారం చివర్లోగాని కూలీ రాదు. అప్పబేదాకా సరుకులు అరువు తెచ్చుకోని కూలి డబ్బులోచ్చాక చెల్లిస్తారు. డబ్బు చెల్లింపు సాధనమయింది. అది మరొక చర్య చేయవలసి వచ్చింది.

ఈసందర్భంలో సరుకుల రూప పరివర్తన ఒక కొత్త అంశంగా కనబడుతుంది. డబ్బుకి ఇంకోక పనికూడా పదుతుంది. డబ్బు చెల్లింపు సాధనం అవుతుంది

అప్పిచ్చినవాడికి, పుచ్చుకున్న వాడికి మధ్య సంబంధాలు మొరటుగా మారవచ్చు

.చలామణీ యొక్క ఈ మారిన రూపం కొన్నవాడికీ అమ్మినవాడికీ కొత్త రంగు వేస్తుంది. ఈ కొత్త పాత్రాలు అమ్మివాడూ, కోనేవాడూ అనే పాత పాత్రాల లాగే తాత్కాలికమయినవి, ఒకపాత మరోకపాతలోకి మారుతుంది. ఆ సటులే అటూ ఇటూ మారి పాత్రాలు పోషిస్తుంటారు. అయితే ఈ వ్యతిరేకత అంత అనుకూలమైనది కాదు. గట్టిపడే అవకాశం ఉంటుంది. అప్పిచ్చినవాడికీ, పుచ్చుకున్న వాడికీ మధ్య సంబంధాలు మొరటుగా మారవచ్చు. ఇందుకు ఉదాహరణ పుట్ నాట లో ఉండి: 18 వ శతాబ్దం మొదట్లో “ ఇంగ్లండ్ వర్టకుల మధ్య ఉన్న మొరటుదనం మరే ఇతర సమాజాల్లోనూలేదు. ప్రపంచంలో ఏంతర దేశంలోనూలేదు” - (An Essay on Credit and the Bankrupt Act)

సరుకుల చలామణీ ప్రమేయం లేకుండానే స్వతంత్రంగా అవే పాత్రాలు రూపొందివచ్చు కూడా.

ప్రాచీన ప్రపంచంలో వర్గపోరాటాలు ముఖ్యంగా అప్పులిచ్చినవాళ్ళకీ, తీసుకున్న వాళ్ళకీ మధ్య పోటీ రూపం తీసుకున్నావే. రోమ్ లో ఈ పోరాటాలు అప్పుపడ్డ సామాన్యుల (plebeian debtors) వినాశనంతో ముగిసింది. వాళ్ళ స్థానంలో బానిసలోచ్చారు.

మధ్య యుగాల్లో పూర్వాడల రుణర్స్తుల నాశనంతో పోటీ ముగిసింది. వాళ్ళ ఆర్థిక పునాదినీ, దాని మీద ఆధారపడ్డ రాజకీయాధికారాన్ని కూడా కోల్చేయారు. అయినా, ఈరెండు కాలాల్లోనూ అప్పు ఇచ్చినవాడికీ, తీసుకున్న వాడికీ మధ్య ఉండే సంబంధం వర్గాల యొక్కసాధారణ ఆర్థిక పరిస్థితుల మధ్య ఎంతో లోతుగా ఉన్న శత్రుత్వాన్ని మాత్రమే ప్రతిబింబిస్తుంది.

సరుకుల చలామణికి తిరిగొడ్డాం. అమ్మిక ప్రక్కియలో సరుకులూ డబ్బు సమానకాలుగా ఒకేసారి కనబడడం నిలిచి పోతుంది. **మొదటి విషయం**. అమ్మిన సరుకు ధర నిర్దియంలో డబ్బు ఇప్పుడు విలువ కోలుస్తుంగా పనిచేస్తుంది; ఒప్పందంలో నిర్దియమైన ధర, అప్పు తేసుకున్నవాని బాధ్యత ఎంతో కోలుస్తుంది. ఫలానా రోజుకి ఇవ్వాల్సిన మొత్తం ఎంతో కోలుస్తుంది. అంటే ఫలానా తేదీకి ఫలానింత ఇవ్వాలని తేలుస్తుంది.

రెండోవిషయం. అది **భావాత్మక కొనుగోలు సాధనంగా ఉపకరిస్తుంది. చెల్లిస్తాను** అని కొన్నవాడు చేసిన వాగ్దానంలో మాత్రమే ఉండి, సరుకుని చేతులు మారేట్లు చేస్తుంది (అంటే కాని అక్కడ వాస్తవంగా డబ్బుండదు). చెల్లించాల్సిన రోజు వచ్చేదాకా, చెల్లింపు సాధనం చలామణీ లోకి రాదు. అంటే కొన్నవాని చేతిలోంచి అమ్మినవాని చేతిలోకి రాదు.

నిల్వ- చెల్లింపు సాధనమూ

ఈ మూడో చర్య గురించి వివరించేటప్పుడు మార్క్స్ నిలవనీ, చెల్లింపుసాధనాన్ని పోలుస్తాడు.

సరుకు-డబ్బు-సరుకు ప్రక్కియ	తొలి	దశ ‘సరుకు-డబ్బు’ ముగియగానే	అంతటితో
నిలిచిపోయింది. అంటే సరుకు	మారిన	రూపం	అయిన
ఉపసంహరించబడింది. కాబట్టి	చలామణీ	డబ్బు	చలామణీ నుండి
మాత్రమే, చెల్లింపు సాధనం చలామణీలో ప్రవేశిస్తుంది. ఈ ప్రక్కియని తెచ్చేది డబ్బు కాదు.			
ముగించేది మాత్రం డబ్బు. మారకం విలువ యొక్క నిరోపక మనుగడ రూపంగా లేక సార్వత్రిక సరుకుగా			

ప్రవేశించడం ద్వారా ఈ ప్రక్కియని పూర్తిచేస్తుంది. అమ్మినవాడు తనసరుకును డబ్బుగా మార్చుకున్నాడు- ఎదో ఒక అవసరాన్ని తీర్చుకోడానికి. నిల్వదారుడు కూడా అదే చేశాడు -తన సరుకుని డబ్బు రూపంలో ఉంచడానికి. అప్పుపడ్డవాడూ చెల్లించ గలిగేందుకు అదే చేశాడు. అతను చెల్లించకపోతే, పురీఫ్ అతని వస్తువుల్ని అమ్మిపోతాడు. సరుకుల విలువ రూపం అయిన డబ్బు ఇప్పుడు లక్ష్యమూ, పరమావధీ కూడా. అది కూడా చలామణి ప్రక్కియనుండి తలత్తే సామాజిక అవసరమే.

ముందు సరుకు అప్పగింత, తర్వాతే ధర చెల్లింపు

కొన్నివాడు సరుకుల్ని డబ్బులోకి మార్చుముందే డబ్బుని తిరిగి సరుకుల్లోకి మారుస్తాడు. వేరే విధంగా చెబితే, మొదటి రూప పరివర్తన లేకుండానే రెండో రూప పరివర్తనని సాధిస్తాడు. అమ్మినవాని సరుకు చలామణి అవుతుంది. దాని ధరని పౌందుతుంది. అయితే అది ఆడబ్బుమీద చట్టబడ్డమైన హక్కు రూపంలో మాత్రమే. అది డబ్బులోకి మారకముందే ఉపయోగపువిలువలోకి మారుతుంది. దాని మొదటి రూప పరివర్తన తర్వాతి కాలంలో మాత్రమే పూర్తపుతుంది.

ముందు ధర చెల్లింపు, తర్వాతే సరుకు అప్పగింత

ముందు డబ్బివ్వడం తర్వాతప్పుడో సరుకులు పౌందడం కూడా ఉంటుంది.

డబ్బు ఉపయోగపువిలువ సిద్ధించకముందే, వాస్తవంగా సరుకు అప్పగింతకు ముందే, సరుకుధర సిద్ధించవచ్చు. ముందస్తు చెల్లింపుల రూపంలో ఇది ప్రతిరోజు నిరంతరం జరుగుతుంటుంది. ఇంగ్లీష్ ప్రభుత్వం ఇండియా రైతులనుండి సల్లమందు ఈ పద్ధతిలోనే కోసాది... రష్యాలో ఉత్పత్తుల్ని కొనడానికి విదేశీ వర్తకులు ఈవిధానాన్ని పాటించేవాళ్ళు. ఏమైనా ఈ సందర్భాలలో డబ్బు కొనుగోలు సాధనంగా పనిచేస్తుంది.... పెట్టుబడి కూడా డబ్బురూపంలో అడ్వ్యూన్ చెయ్యబడుతుంది.... అయితే ఈ ధృక్వధం (point of view) సరళ చలామణి పరిధిలోకి రాదు. -క్రిటిక్

చలామణి లోకోచ్చే సరుకు కోసాదానికి ఉపయోగపువిలువ అయ్యే ముందే, అమ్మినవానికి మొదట మారకం విలువ, డబ్బు అవాలి. మారిన అమ్మకం పద్ధతిలో ఈరెండు దశలు కూడా తారుమారపుతాయి. మొదట కొన్నివాడికి అది ఉపయోగపువిలువ అవుతుంది. అమ్మినవానికి మారకం విలువ అవడం ఆలస్యమవుతుంది.

ఒక నిర్మీత సమయంలో బాకీలు చెల్లించాల్సిన బాధ్యతలు అమ్ముడయిన సరుకుల ధరల మొత్తానికి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తాయి. ఆమొత్తాన్ని సిద్ధింప చెయ్యడానికి అవసరమైన బంగారం పరిమాణం మొదట చెల్లింపు సాధనంయొక్క వేగాన్ని బట్టి ఉంటుంది. ఆపరిమాణం రెండు పరిస్తితులమీద ఆధార పడుతుంది.

1. అప్పు పెట్టినవాళ్ళ, తీసుకున్నవాళ్ళ సంబంధాలు ఒక గొలుసుగా ఏర్పడతాయి. ఎలాగంటే, తనబాకీదారుడు B డబ్బివ్వగానే A దాన్ని సేరుగా తనకి అప్పిచ్చిన C చేతిలో పెడతాడు. C నించి D కి D నించి E కి.... ఇలా పోతూనే ఉంటుంది. ఇదే గొలుసు ఏర్పడడం అంటే.

2. రెండో పరిస్థితి. బకాయాలు చెల్లించాల్సిన వేర్సీరు గడువు రోజుల మధ్య వ్యవధులు. ఆగని చెల్లింపుల గొలుసు లేక నెమ్ముదించిన మొదటి రూప పరివర్తనలు సారభూతంగా భిన్నమైనది. దీనికి ఇంతకు ముందు మనం పరిశీలించిన పరస్పరం పెనవేసుకునే రూపపరివర్తనల పరంపరకీ తేడా ఉంది. చలామణి మాధ్యమం చలనం వల్ల అమ్మవాళ్ళకి కోనేవాళ్ళకి మధ్య సంబంధం వ్యక్తం కావడమే కాదు, ఈ సంబంధం చలామణి లోనే ఏర్పడింది, చలామణిలో మాత్రమే మనుగడలో ఉంటుంది. అందుకు భిన్నంగా చెల్లింపు సాధనం యొక్క చలనం ఎంతోకాలం ముందు నించే ఉన్న సామాజిక సంబంధాన్ని తెలుపుతుంది.

చెల్లించాల్సిన ఒక శేషం

ఎన్నో అమ్మకాలు ఏకకాలంలో జరుగుతాయి. పక్కపక్కనే జరుగుతాయి. ఈ వాస్తవం చలనవేగం వల్ల నాచెం ఏ మేరకు తోలగించబడుతుందో ఆమేరని పరిమిత పరుస్తుంది. మరొకపక్క, ఈ వాస్తవం చెల్లింపు సాధనాన్ని తగించే కొత్త లివర్ . ఒక చోట చెల్లింపులు కేంద్రీకరించబడే నిష్పత్తిలోనే, వాటి రద్దు(liquidation) కోసం ప్రత్యేక సంస్థలూ, విధానాలూ వృద్ధి చెందుతాయి. మధ్యయుగాల్లో లియోన్స్ లో ఉన్న వేర్ మెంట్స్* అలాంటివే.(ఒక అకొంట్ నుంచి మరొక అకొంట్ కిమార్ప్ సంస్థ)Bనుంచి A కి రావాల్సిన అప్పులు, B కి C నుంచి రావాల్సిన అప్పులు, C నుంచి Aకి రావాల్సిన అప్పులు ....ఇంకా అలాంటివి అవి ఎదో మేరకు రద్దపుతాయి- ధన రుణ పరిమాణాలుగా. ఆవిధంగా చెల్లించాల్సిన ఒక శేషం (single balance) మిగులిపుంటుంది. రద్దుల వల్ల చెల్లింపు సాధనంగా అవసరమైన డబ్బుపరిమాణం పోదుపుతుంది. తగ్గుతుంది. కేంద్రీక్తతమైన చెల్లిమ్ములమొట్టం ఎంత ఎక్కువైతే ఆమెత్తానికి సాపేక్షంగా ఈ శేషం అంత తక్కువగా ఉంటుంది, చలామణిలో చెల్లింపు సాధనం అంతే తక్కువగా వుంటుంది.

చెల్లింపు సాధనంగా డబ్బు చర్యలో వైరుద్యం

చెల్లింపులు పరస్పరం రద్దవడం సామాజిక స్థాయిలో చెదిరితే, చెల్లించాసిన బాధ్యతలు సెటీల్ చెయ్యడానికి అందుభాటులోన్నడబ్బుకంటే ఎక్కువ కావాలి : సంక్షోభం.

చెల్లింపు సాధనంగా డబ్బు చర్యలో ఒక వైరుద్యం ఉంది. చెల్లింపులు ఒకదానికొకటి బాలేన్న అయినమేరకు డబ్బు ఉపాత్మకంగా కాతా డబ్బుగా, విలువ కోలమానంగా పనిచేస్తుంది. వాస్తవంగా చెల్లించాల్సిన మేరకు డబ్బు చలామణి మాధ్యమంగా ఉపకరించదు. సామాజిక శ్రమ యొక్క అవతారంగా, మారకం విలువ యొక్క స్వతంత్ర మనుగడ రూపంగా, సార్వత్రిక సరుకుగా* ఉపకరిస్తుంది. పారిక్షామిక, వాణిజ్య సంక్షోభాలలో ఉండే ద్రవ్య సంక్షోభాలు అనబడే దశలలో ఈ వైరుద్యం తీవ్రమౌతుంది/మొనదేలుతుంది. **ఒడ్డులపుతుంది.**

ఇక్కడ చెప్పిన ద్రవ్య సంక్షోభమనేది ప్రతి సంక్షోభంలోనూ ఒక దశ. దానికదే స్వతంత్రంగా ఏర్పడే ద్రవ్య సంక్షోభం కూడా ఉంటుంది. అది పరిశ్రమ మీదా, వ్యాపారం మీదా పరోక్షంగా ప్రభావం చూపుతుంది. ఈరెంటినీ వేరువేరుగా గమనించాలి. వాటి భేదాల్సి సృష్టింగా గ్రహించాలి. డబ్బు పెట్టుబడిలోనే వీటి ఇరుసు ఉంటుంది. కనుక వాటి ప్రత్యేక కార్బరంగం ఆ పెట్టుబడి రంగమే, అంటే, బాంకింగ్, స్టార్క ఎక్స్చ్యూప్స్, ద్రవ్య రంగాలే.

అలాంటి సంక్షోభం ఎక్కడ ఏర్పడుతుంది?

చెల్లింపుల గొలుసు అంతులేకుండా పెరిగిపోయి, ఆ చెల్లింపుల్ని సటీల్ చెయ్యడానికి కృతిమ వ్యవస్థ పూర్తిగా అభివృద్ధి చెందిన చేట మాత్రమే అలాంటి సంక్షోభం ఏర్పడుతుంది. ఏ కారణం చేతైనాగానీ, ఈ విధానం/వీరాపు మరీ ఎక్కువగా అస్తవ్యస్తం అయినప్పుడు డబ్బు భిత్తా డబ్బు (money of account) అనే భావాత్మక ఆకారం నుండి అకస్మాత్తుగా, తక్షణమే నగదు (hard cash) లోకి మారుతుంది. మామూలు సరుకులేనీ ఇక దాని స్థానంలోకి రాలేను. సరుకుల ఉపయోగశ్లువులు విలువలేనిది (valueless) అవుతుంది. వాటి విలువ దాని సౌంత స్వయంత రూపం ముందు అద్వశ్యం అవుతుంది. సంక్షోభం వచ్చే ముందు మత్తుగోలీపే భారీ సంపదవల్ల కలిగిన స్వయం సముద్రి భావనతో ఉన్న బూర్జువా డబ్బు అనేది నిష్పాలమైన ఊహ మాత్రమే అంటాడు. **సరుకులు మాత్రమే డబ్బు.** అయితే ప్రస్తుతం ప్రతిచోటూ ఒకట్ కేక: **డబ్బు మాత్రమే సరుకు!**

అప్పు విధానం నుంచి ఆకస్మికంగా నగదు విధానానికి వెనుదిరగడం భయోత్సాతాన్ని ఆమైన సిద్ధాంత పరమైన విపరీత భీతినీ కలిగిస్తుంది; చలామణిని నడిపే వ్యాపారులు తమ సౌంత ఆర్దిక సంబంధాలను ఆవహించిన దుర్బేద్యమైన రహస్యం (mystery) ముందు గడగడ వణికిపోతారు (Karl Marx, I.c., p. 126.) పేదలు పనిలేక కాళీగా ఉంటారు. కారణం పనివ్వడానికి ధనవంతులదగ్గర, యచ్చాలూ, బట్టలూ ఇవ్వడానికి గతంలోలాగే భూమీ, చేతులూ ఉన్న పుటీకీ, డబ్బు లేకపోవడం;... నిజమైన దేశ సంపద అదే, (యచ్చాలూ, బట్టలో) డబ్బుకాదు.-అని 1696 లో జాన్ చెల్లర్స్ రాసిన వాక్యాన్ని ఉటంకిస్తాడు.

లేడి తాజా నీటికోసం ఎలా పరితపించి పోతుందో, ఏకైక సంపద రూపం అయిన డబ్బు కోసం బూర్జువా ఆత్మ అలా పరితపిస్తుంది. ఆపరిస్తితుల్లో సంపద అంటే ఒక్క డబ్బు.

సంక్షోభంలో సరుకులకీ, వాటి విలువ రూపం అయిన డబ్బుకీ మర్య ఉండే వ్యతిరేకత ఎదిగి పరమ వైరుద్యంగా పరిణమిస్తుంది. కనుక అలాంటి సందర్భాల్లో డబ్బు కనబడే రూపం ముఖ్యం కాదు. చెల్లింపులు బంగారంలో జరిగినా, బాంక్ నోట్ల వంటి భిత్తా డబ్బులో జరిగినా డబ్బు కరువు మాత్రం కొనసాగుతుంది.

అలాంటి పరిస్తితుల్ని వ్యాపారులు తమకనుకూలంగా వినియోగించుకుంటారు. 1839 లో ఒక సందర్భంలో స్వార్థపరుడైన ఒక బాంకర్ అతను కూర్చున్న డెస్క్ తెరచి నోట్ల కట్టలు ఒక మిత్రుడికి చూపాడు. అవి 6 లక్షల పౌండ్లు అని ఆనందపడుతూ చెప్పాడు. డబ్బు చలనంలో లేకుండా ఉంచడానికి వాటిని బిగబట్టినట్లూ, అదే రోజు 3 గంటలు కొట్టాక విడుదల చేయబోతున్నట్లూ చెప్పాడు. 1864 ఏప్రిల్ అబ్బర్వర్ లో ఇలాడంది: బాంక్ నోట్ల కొరత స్వాప్తించడానికి అవలంబించే సాధనాల గురించి ఆసక్తికరమైన రూమర్లు చక్కర్లు కొడుతున్నాయి ... అలాంటి ట్రీక్యూలు పన్నుతారని అనుకోవడం సందేహించదగినదే అనిపించినా, ఆ రిపోర్టు సర్వత్రా ఉన్నది కనక దాన్ని ప్రస్త్రావించడం నిజంగా సముచ్చితం.

ఒకనిర్దీత కాలంలో చలనంలో ఉండే డబ్బుమొత్తం

చలనవేగమూ, చెల్లింపు సాధనాల చలన వేగమూ నిర్దిష్టంగా వున్నప్పుడు చలనంలో ఉండే డబ్బుమొత్తం = సిద్ధించాల్సిన ధరలమొత్తం + చెల్లించాల్సిన బాకీల మొత్తం - ఒకదాన్ని కటి రద్దుపరుచుకునే చెల్లింపులు -

ఒకసారి చలామణీ సాధనంగానూ, మరొకసారి చెల్లింపు సాధనంగానూ ఉపకరించే ఒకే నాణెం చేసే సర్వ్యాట్ల సంఖ్య. దీని ప్రకారం చివరికి వచ్చేదే చలనంలో ఉండే డబ్బుమొత్తం.

ఉదాహరణకి ఒకరైతు గోదుమల్ని 2పొండ్లకి అమ్మాడు. ఆడబ్బు చలామణీ మాధ్యమంగా ఉపకరిస్తుంది. తనకు బట్టనిచ్చిన నేతగానికి చెల్లించాల్సిన రోజోచ్చినప్పుడు ఆడబ్బుని ఉపయోగితాడు. అదే 2 పొండ్లు ఇప్పుడు చెల్లింపు సాధనంగా ఉపకరించింది. ఆ నేతగాడు ఇప్పుడు డబ్బుచ్చి టైబిల్ కొంటాడు. ఇది మళ్ళీ చలామణీ మాధ్యమంగా పనిచేస్తుంది. అలా..అలా.....

అందువల్ల, ధరలూ, చలన వేగమూ, చెల్లింపుల విస్తృతీ తెలిసినప్పటికీ, ఒక నిర్దిష్ట కాలంలో ఉదాహరణకి ఒకరోజులో, చలనంలో ఉన్న డబ్బు పరిమాణమూ, చలామణీ లో ఉన్న సరుకుల మొత్తమూ రెండూ ఒకటిగా ఉండవు.

ఎప్పుడో చలామణీ నుంచి ఉపసంహరించబడిన సరుకులకు ప్రతినిధిగా ఉండే డబ్బు, చలనంలో కొనసాగుతుంది. సరుకులు చలామణీ అవుతుంటాయి. కానీ, వాటి సమానకం అయిన డబ్బు రాబోయే కాలంలో ఏదో రోజున మాత్రమే కనబడుతుంది. అంతాకా రంగంలో కనబడదు. అంతేగారు, ప్రతిరోజు ఒప్పందం అయ్యేయే అప్పులూ, అదేరోజు చెయ్యాల్సిన చెల్లింపులూ రెండూ ఒకేరకంగా కొలవడానికి వీలుకాని రాసులు (incommensurable quantities).

ఒక రోజులో జరిగిన కొనుగోళ్ళ మొత్తం గానీ, ఒప్పందాల మొత్తంగానీ అదే రోజున చలనంలో ఉండే డబ్బు పరిమాణం మీద ప్రభావం చూపవు. కానీ, అత్యధిక సందర్భాల్లో కొనుగోళ్ళ, ఒప్పందాల డబ్బు పరిమాణం తర్వాతి తేదీల్లో దగ్గరలోనే దూరంలోనే అమలయ్యే వివిధ తొప్పుల లోకి వాటికవే రిజాల్స్ అవుతాయి. ....ఇవ్వాళ మంజూరైన బిల్లులు, తెరిచిన అప్పులు రేపో ఎల్లుండో మంజూరయ్యే బిల్లుల, చేసే అప్పుల పరిమాణంలోగానీ, కాలవ్యవధిలో గానీ ఏ పోలికతోనూ ఉండవు. అంతేకాదు, ఇవ్వాల్సి చాలా బిల్లులూ, అప్పులూ చెల్లించవలసిననాడే ఎప్పుడెప్పుడో తీసుకున్న బిల్లులూ అప్పులూ చెల్లించాల్సి వస్తుంది. 12 నేలలక్కితమో, ఆర్నెల్ల కీతమో, మూడ్సెల్ల కీతమో, నేలక్కితమో ఏర్పడ్డ బిల్లులు తరచు కలిసి ఒక రోజు పెద్దమొత్తం చెల్లించాల్సి రావచ్చు.- The Currency Theory Reviewed: A Letter to Scotch People. By a Banker in England, Edinburgh, 1845, pp. 29, 30 passim).

ఖాతాడబ్బు చెల్లింపు సాధనంగా డబ్బు చేసే చర్య నుండి నేరుగా తలెత్తుతుంది. కొన్న సరుకుల వల్ల ఏర్పడిన అప్పుల పత్రాలు ఆ అప్పుల్ని ఇతరులకు బదిలీ చేయడం కోసం చలామణీ అవుతాయి. మరొక పక్క, అప్పు వ్యవవస్థ ఏ మేరకు వృద్ధపుతుందో, ఆ మేరకు చెల్లింపు సాధనంగా డబ్బు చర్య కూడా వృద్ధపుతుంది. ఆపాత్రలో అది తనకు ప్రత్యేకమైన వివిధ రూపాలు - మారకం బిల్లులు (bills of exchange), చెక్కులు, స్టోనిక నోట్లు మొదలయిన రూపాలు - తీసుకుంటుంది. ఆయారూపాల్లో అది భారీ వాణిజ్య లావాదేవీల రంగంలో సాకర్యవంతంగా మనులుకోగలుగుతుంది. మరొకపక్క, వెండి బంగారు నాటేలు ఎక్కువగా చిల్లర పర్టక రంగానికి పరిమితం చేయ బడతాయి

వాస్తవ వాణిజ్య లావాదీలకు రెడీగా ఎంత తక్కువ డబ్బు సరిపోతుందో చూపడానికి ఒక ఉదాహరణ ఇచ్చాడు. అది ఒక భారీ వ్యాపార సంస్థ 1856 సంవత్సర జమాఖర్చుల పట్టిక. ఎన్నో మిలియన్ల లావాదీల్ని ఒక మిలియన్ కి కుదించబడింది.

రాబడులు

గడవు తర్వాత(బాంకర్లు, వర్తకులు) చెల్లించాల్సిన బిల్లులు	£ 533,596
డిమూండ్ పై బాంకర్లు, ఇతరులూ చెల్లించాల్సిన చెక్కులు	£ 357,715
కంట్రీ నోట్లు	£ 9,627
ఇంగ్లండ్ బాంక్ నోట్లు	£ 68,554
బంగారం	£ 28,089
వెండి, రాగి	£ 1,486
పోష్ట్ ఆఫీస్ ఆర్డర్లు	£ 933
మొత్తం	£ 1 ,000,000

ఈమొత్తంలో డబ్బుఒక లక్షకి కొంచెం పెచ్చు.

చెల్లింపులు

గడవు తేదీ తర్వాత చెల్లించాల్సిన బిల్లులు	£302,674
లండన్ బాస్కుర్ల చెక్కులు	£663,672
ఇంగ్లండ్ బాంక్ నోట్లు	£22,743
బంగారం	£9,427
వెండి, రాగి	£1 ,484
మొత్తం	£ 1 ,000,000

ఈమొత్తంలో డబ్బు 34,000 కి కొంచెం తక్కువ.

(Report from the Select Committee on the Bank Acts, July 1 1858, p. lxxi)

చెల్లింపు సాధనంగా డబ్బు చర్య విస్తరించడం

సరుకుల ఉత్పత్తి ఒక స్థాయికి విస్తరించినప్పుడు, సరుకుల చలామణిరంగాన్ని దాటి, చెల్లింపు సాధనంగా డబ్బు చర్య విస్తరించడం మొదలవుతుంది. అది అన్ని ఒప్పందాలకు సార్వత్రిక విషయం అయిన సరుకు అప్పుతుంది.

వర్తకం ఆదారి కి మళ్ళీక, అంటే వస్తువులకు వస్తువుల మారకం నుండి, ఇచ్చి పుచ్చుకోవడం నుండి, అమ్మడం చెల్లించడం అనే దానికి వచ్చాక, అన్ని బోలూ ..ఇప్పుడు ధర ప్రాతిపదిక మీద డబ్బులో చెప్పబడతాయి.(డేనియల్ డెఫో) An Essay upon Public Credit, 3rd edn, London, 1710, p.

అద్దెలూ, పన్నులూ వంటి చెల్లింపులు వస్తుచెల్లింపుల నుండి డబ్బు చెల్లింపులలోకి మారతాయి. ఈ మార్పి సాధారణ ఉత్పత్తి పరిస్థితులమీద ఏ స్థాయిలో ఆదారపడుతుంది అనేదాన్ని సోదాహరణంగా వివరించాడు. రోమన్ సాపూజ్యం అన్ని పసూళ్ళనీ డబ్బులో విధించాలని ప్రయత్నించి రెండుమార్లు విపులమయింది. (దీన్నిచట్టి ఉత్పత్తి పరిస్థితులు అక్కడ లపుటికి పూర్తి డబ్బు చెల్లింపులకు అనుకూలంగా లేవు.) 14వ లూయి కాలంలో ప్రించ రైతులు చెప్పలేనంత కష్టం బాధ అనుభవించారు. బాయిన్ గుల్లెబ్బ్ర్, మార్ల్ వోబన్ మరికొందరు వాళ్ళ కష్టాల్ని అనగ్గంగా ఖండించారు. ఈకష్టాలకు కారణం పన్నుల భారం ఒక్కట కాదు, వస్తురూపంలో చెల్లించే పన్నుల్ని డబ్బు రూపంలో చెల్లించేవిగా మార్చడం కూడా. .55

డబ్బు అన్నిటినీ ఉరితీనీ తలారి అయింది. పైనాన్స్ అనేది మరణాంకమైనసారాన్ని దింపడానికి సరుకుల్ని భయంకర పరిమాణంలో అవిరిచేసే సాధనం (alembic). డబ్బు మొత్తం మానవజాతి మీదే యుద్ధం ప్రకటిస్తుంది.- బాయిన్ గుల్లెబ్బ్ర్ 1843

అలాకాకుండా ఆసియాలో పన్నులలో ఎక్కువభాగం కొళ్ళు. వాటిని వస్తురూపంలో చెల్లించవచ్చు. ఈవాస్తుపం(కొళ్ళవస్తురూపచెల్లింపు) ప్రకృతి పరిస్థితుల క్రమబద్ధతతో పునరుత్పత్తి అయ్యే ఉత్పత్తి పరిస్థితులమీద ఆదారపడుతుంది. ఈరకమైన చెల్లింపు ప్రాచీన ఉత్పత్తి రూపాన్ని నిర్వహించే పని చేస్తుంది. ఆటోమన్ సాపూజ్యం చెక్కుచెదరకుండా ఉండడానికి ఒక కారణం ఈ చెల్లింపు విధానం కూడా. ఐరోపా వాళ్ళు జపాన్ వాళ్ళమీద బలవంతంగా రుద్దిన విదేశీవ్యాపారం చెల్లింపులు వస్తు రూపంలో కాకుండా, డబ్బులో అయివున్నట్టయితే శైఫ్ట్మైన ఆదేశవ్యవసాయం నాశనం అయ్యది. ఆవ్యవసాయం కొనసాగే ఆర్ద్రికపరిస్థితులు తుడిచిపెట్టుకు వోయెవి.

ప్రత్యేక చెల్లింపు దినాలు

ప్రతి దేశంలోనూ వివిధ చెల్లింపులూ కొద్దివీ పెద్దవీ సెలీల చేసుకునే రోజులు అలవాటుగా ఉంటాయి. ఆరోజులు పునరుత్పత్తి చక్కంలో జరిగే ఇతర భ్రమణాలను పక్కనబెడితే, బుతువులతో ముడిబడిన పరిస్థితుల మీద ఆధారపడి ఉంటాయి. సరుకుల చలామణీతో నేరుగా సంబంధంలేని పన్నులు, కొళ్ళు వగయిరా చెల్లింపుల తేదీలను అవి నియంత్రిస్తాయి/క్రమబద్ధం చేస్తాయి. ఆరోజుల్లో దేశం అంతట చెల్లించాల్సిన వాటికి అవసరపడే డబ్బుపరిమాణం చెల్లింపు మాధ్యమ ఎకానమీలో అప్పుడప్పుడు చిందరపందరలు కలిగిస్తుంది-కేవలం పైపై అయినప్పటికీ.

ఈష్టర్ తర్వాతపచ్చ 4 వ ఆదివారం Whitsunday. దాని తర్వాత వారం Whitsuntide. 1824 సంవత్సరం ఆ వారంలో ఎడింబర్ బాంక్ కి నోట్ల కోసం విపరీతమైన డిమాండ్ ఎర్వడ్డది. ఎంతగా అంటే 11గంటలకల్లా కస్టడీలో

ఒక్క నోట్లన్నాలేదు. అప్పుకోసం అన్ని బాంకులకూ పంపారు. కానీ దీరకలేదు. చాలా లావాదేవీలు కాగితం చీట్లమీద సర్దుబాటు చెయ్యబడ్డాయి. అయితే సాయంత్రం 3 గంటలయ్యసరికి ప్రోద్ధున ఇచ్చిన నోట్లన్నీ తిరిగి బాంకుల్లోపడ్డాయి. అది చేతినుండి చేతికి బదిలీ అవడమే.- స్క్రోట్ లాండ్ లో సగటు బాంక్ నోట్ల చలామణి రెమిలియన్ స్ట్రింగ్ లకు లోప్ ఉంటుంది. అయితే సంవత్సరంలో కొన్ని చెల్లింపు రోజుల్లో బాంకర్ల చేతిలో ఉన్న 7 మిలియన్లో ప్రతినోటూ క్రీయాశీలమవుతుంది. ఆసందర్భాలలో నోట్లకి ఒక ఒక ప్రత్యేక చర్య ఉంటుంది. ఆపని అయ్య అవగానే, అవి ఇచ్చిన బాంకులకే తిరిగి వస్తాయి- జూన్ పుల్లార్టన్ 1845

మార్క్స్ ఇక్కడ చిన్న వివరణ ఇచ్చాడు: పుల్లార్టన్ పుస్తకం రాస్ నాటికి స్క్రోట్ లాండ్ లో డిపోజిట్లు తీసుకోవడానికి ఇంకా చెక్కులు రాలేదు. నోట్ల వాడేవారు.

చెల్లింపు సాధనం యొక్క చలన వేగం నియమాన్ని అనుసరించి, అన్ని నిర్ణీత కాలాల చెల్లింపులకూ కావలసిన చెల్లింపు సాధనం పరిమాణం వాటి గడువుల పోడవుకి చిల్లోమంగ్/అనులోమంగా* ఉంటుంది- *కాపిటల్ మూడోకూర్చు (1887)వరకూ విలోమం అని ఉంది. కానీ నాలుగో జర్చన్ కూర్చు (1890)లో అనులోమం గా మారింది. ఆమార్చు చేసింది ఎంగెల్స్ అని అక్కడే ఉంది.

క్రూపుంగా, కాలం ఎక్కువయితే, ఎక్కువడబ్యు కావాలి తక్కువయితే తక్కువ డబ్యు కావాలి.

వ్యాపారవసరాలకు ఏడాదికి 40 మిలియన్లు పెంచాల్సిన పరిస్థితి ఉంటే, మెలియన్లు (బంగారం) ఆబ్రమణాలకీ, చలామణీలకీ సరిపోతుందా?

అనే ప్రశ్నకి పెట్టే అప్పును అన్నాడు. ఎలాగో లేక్కచేప్పాడు. మొత్తం ఖర్చు 4 కోట్లు కనుక భ్రమణాలు తక్కువ కాలంలో అంటే వారానికి, అంటే ప్రతి శనివారం పనివాళ్ళు కూలి తీసుకోని చెల్లించినట్లుగా జరిగితే అప్పుడు 40,000,000 నీ 52 భాగిస్తే వచ్చే మొత్తం సరిపోతుంది. అది ఒక మిలియన్ లోప్, అలాకాక కొళ్ళు, పన్నుల విషయంలో మాదిరిగా మూన్సెల్లకో సారి భ్రమణం జరిగితే $40,000,000 / 4 = 10$ మిలియన్లు అవసరమవుతాయి. ఒకవేళ చెల్లింపులు వారానికి, 13 వారాలకీ మధ్యలో అప్పుడప్పుడు జరిగితే అప్పుడు 10 మిలియన్లకీ 1 మిలియన్ కలిపి వచ్చే 11 మిలియన్లో సగం $5\frac{1}{2}$ మిలియన్లు సరిపోతాయి. - విలియం పెట్టే Political Anatomy of Ireland 1672

అప్పులు తీర్చడానికి నిల్వ అవసరం

చలామణి సాధనంగా డబ్యు అభివృద్ధి చెందడం వల్ల బాకీల మొత్తాల్సి గడువు తేదీలు వచ్చేటప్పటికి కూడ బెట్టాల్సిన అవసరం ఏర్పడింది. సంపద సముప్పార్డనకి డబ్యు కూడ బెట్టడం ఒక విస్మయిన విధానం కాగా, సమాజం పురోగామించేకోద్దీ ఆపద్ధతి కనపడకుండా పోతుంది. చెల్లింపు సాధనం నిల్వలు (reserves) ఏర్పడడం సమాజ పురోగమనంతో పాటు పెరుగుతుంది. అంటే అంతకుముందు సంపదగా డబ్యుని కూడబెట్టడం ఏర్పడి ఉంది. ఖాతా డబ్యు వచ్చాక అప్పులు తీర్చడానికి నిల్వ చెయ్యాల్సిన అవసరం ఏర్పడింది.

ప్రపంచ డబ్యు గురించి వచ్చే పోట్టి

C. ప్రపంచ డబ్యు (Universal Money)

దేశ సరిహద్దుల లోపల డబ్యు దరల ప్రమాణంగా, నాటంగా, టోకెన్ లుగా, విలువ చిహ్నాలుగా స్థానిక దుస్తులు ధరిస్తుంది. అయితే దేశహద్దులు దాటగానే, ఆదుస్తుల్ని వదలివేస్తుంది. తన మొదటి రూపం అయిన బులియన్ కి తిరిగివస్తుంది. ప్రపంచ మార్కెట్ల మధ్య వర్తకంలో సరుకులవిలువ సార్వత్రికంగా గుర్తించబడినట్లు వ్యక్తం కావాలి. అందువల్ల వాటి స్వతంత్ర విలువ రూపం కూడా ఈసందర్భాల్లో వాటిని **సార్వత్రిక డబ్యు** రూపంలో ఎదుర్కొవాలి. ప్రపంచ మార్కెట్లలో మాత్రమే ఏసరుకు శరీర రూపం అన్విష్ట మానవ శ్రమ యొక్క తక్షణ సామాజిక ఆకారమో, పూర్తిగా ఆ సరుకు స్వభావాన్ని సంతరించుకుంటుంది. ఈ రంగంలో దాని వాస్తవ మనగడ దాని భావన (concept) కి కచ్చితంగా సరిపోయినట్లు ఉంటుంది.

ప్రపంచ డబ్యుకీ, దేశాల డబ్యులకీ తేడా

ఒక దేశంలో చలామణి రంగంలో ఒకే ఒక సరుకు మాత్రమే విలువకోటమానం గా ఉన్నందువల్ల, ఆ సరుకే డబ్యు అవుతుంది. కానీ ప్రపంచమార్కెట్లలో రెండు విలువ కోటమానాలు -బంగారం, వెండి - ఉంటాయి. ఆ రెండు లోహాలూ డబ్యు.

అందువల్ల ఒక దేశ బాంకులు ఆదేశంలో చలామణిలో ఉన్న అమూల్య లోహం ఒక్కటే రిజర్వ్ లని ఏర్పాచాలి అనే చట్టాలు అర్ధంలేనివి. ఈ సందర్భంలో బాంక్ ఆఫ్ ఇంగ్లండ్ తనకుతాను కలిగించుకున్న చిక్కులు తెలిసినవే. వెండి బంగారాల సాపేక్షవిలువల్లో మార్పుల చరిత్ర లోని గొప్ప యుగాల గురించి క్రిటిక్ లో ఉంది. రాబర్ట్ పీల్ 1844 బాంక్ చట్టం తెచ్చాడు. వెండి బులియన్ స్థానంలో నోట్లు జారి చేసేందుకు బాంక్ ఆఫ్ ఇంగ్లండ్ కి ఒక ఘరతు పెట్టి అనుమతించాడు. ఆ ఘరతు ఇదే: బంగారం నిల్వలో నాలుగోపంతుని మించి వెండి నిల్వ ఉండరాదు. అందుకోసం వెండి విలువ లండన్ మార్కెట్ ని బట్టి నిర్దయమయింది.

నాలుగో జర్జ్ కూర్చు (1890)లో ఎంగెల్స్ ఈకింది వాక్యాలు కలిపాడు:

వెండి బంగారాల సాపేక్షవిలువ ఎంతగానో మారిన కాలంలో ఉన్నాం. 25 ఏళ్ళనాడు బంగారం వెండి విలువల నిష్పత్తి $15\frac{1}{2} : 1$. ఇప్పుడు 22:1. ఇంకా బంగారంతో పోలిస్ట్ వెండి విలువ తగ్గుతూ వస్తున్నది. ఇది రెండు లోహాల ఉత్సత్తి పద్ధతుల్లో వచ్చిన విస్తవాత్క మార్పుల పులితమే. ఇంతకుముందు బంగారం ఉన్న ఒండ్రు మట్టిని కడిగితే చాలు బంగారం వచ్చేది. ఇప్పుడది సరిపోవడం లేదు. ప్రాసెన్ చెయ్యాల్ని వస్తున్నది. అంతేకాదు ఉత్తర అమెరికాలో కొత్తగా భారీ వెండి గనులు బయటుపడ్డాయి. ఇప్పుడే మేక్సికో వెండిగనులూ రైలు లైన్లు వెయ్యడానికి దారితీశాయి. ఈలైన్లు వెయ్యడం వల్ల ఆదునిక యంత్రాల్ని, ఇంధనాన్ని రవాణాచెయ్యడం సాధ్యమయింది. దాంతో భారీ స్థాయిలో వెండి తప్పకం చోక పడింది.

ఏమయినా, ముడి ఖనిజాల్‌లో రెండు లోహాలూ శిలల్లో ఉండే తీరుల్లో చాలా తేడా ఉంది. బంగారం ఎక్కువ భాగం అలాగే బంగారంలాగే ఒండ్రుల్లో కలిసి ఉంటుంది. అయితే అది ఖనిజం అంతటా అతి కొద్ది పరిమాణాల్లో పరాయించుకొని ఉంటుంది. కనుక మొత్తం ఖనిజాన్ని పోడుం చెయ్యాలి. దాన్ని కడిగి బంగారం వేరుచేయాలి. లేదా పాదరసం ద్వారా వేరుపరచాలి. తరచుగా 10లక్షల రూముల క్వార్ట్ నుండి 1 రూము నించి 3 రూముల బంగారం మాత్రమే వచ్చేది. ఎప్పుడో అరుదుగా 30 నుంచి 60 రూములు వచ్చేది.

వెండి విషయం వేరు. వెండి అలాగే వెండిలాగే అరుదుగా మాత్రమే దొరుకుతుంది. ఒకరమైన ఇసుక రాళ్ళలో ఉంటుంది. ముడి వెండిని వేరుపరచడం సాపేక్షంగా సులభం. ఆరాళ్ళలో 40-90 శాతం వెండి ఉంటుంది. లేదా రాగి, సీసం, తదితర ఖనిజాల్లో కొద్ది పరిమాణాల్లో ఉంటుంది. వీటినుండి కూడా వెండిని వేరుపచవచ్చు... బంగారం ఉత్పత్తికి పట్ట శమ పెరుగుతున్నదనీ, వెండి ఉత్పత్తికి వ్యయించే శమ కచ్చితంగా తగ్గిందనీ స్వప్తం చెయ్యడానికి ఇదొక్కటే చాలు. వెండివిలువ తగ్గడానికి కారణాన్ని ఇది సహజంగానే వివరిస్తుంది. ఈ విలువ తగ్గడం అనేది కృతిమ పద్ధతులద్వారా ఇవ్వాళ వెండి ధరని నిలబెట్టి అలాగే ఉంచక పోయి ఉన్నట్టయితే, వెండి విలువ మరింతగా తగ్గిన ధరలో వ్యక్తమయ్యది.

అయితే అమెరికా సమ్మానాలు వెండి నిక్షేపాలు కొద్దిగా మాత్రమే తీశారు. (ముందుముందు వాటిని తీసే అవకాశం ఉంది) అందువల్ల ఎంతో కాలం పాటు వెండి విలువ తగ్గి అవకాశాలున్నాయి. సాధారణ వాడకం వస్తువులకీ, విలాస వస్తువులకీ వెండివాటికి బదులు గిల్లు వస్తువులు రావడం వల్ల వెండి అవసరం తగ్గడానికి దోహదం చేసింది. అప్పటి పాత విలువ నిష్పత్తి 1:15½ కి వెండి పెరుగుతుంది అనుకునే ద్వాంద్వలోహాదుల ఆలోచన ఎంత ఊహాజనితమో ఎవరైనా అంచనా వెయ్యపచ్చ. ప్రపంచ మార్కెట్లలో డబ్బు చర్యని వెండి కోలోపడానికి అవకాశం అధికంగా ఉంటుంది.-ఎంగెల్స్

ఆర్ద్రికవేత్తల పొరపాటు

ప్రపంచ డబ్బు సార్వత్రిక చెల్లింపు సాధనంగా, సార్వత్రిక కొనుగోలు సాధనంగా ఉపకరిస్తుంది. సార్వత్రికంగా గుర్తించబడిన సంపద మొత్తానికి ఆకారంగా ఉపకరిస్తుంది. అంతర్జాతీయ వ్యాపార శేషాల్బ్స్ (balances) సెటీల్ చేసే చెల్లింపు సాధనంగా పనిచెయ్యడమే దాని ప్రధాన విధి. అందువల్ల వాణిజ్య వాదుల (mercantilists) ఆలోచనని తెలిపే విషయం): వాణిజ్య శేషం (balance of trade)

వీళ్ళు వెండిబంగారాల్లో వాణిజ్య శేషాన్ని సెటీల్ చెయ్యడమే అంతర్జాతీయ వాణిజ్య లక్ష్యంగా పరిగణించారు. వారి వ్యతిరేకలు సైతం ప్రపంచ డబ్బుని గురించి పూర్తగా పొరబడ్డారు., చలామణి మాధ్యమం పరిమాణాన్ని నియంత్రించే నియమాలగురించినే వాళ్ళ పొరపాటు భావన, అమూల్యలోహాల యొక్క అంతర్జాతీయ చలనం గురించిన తప్పు భావనలో కూడా అంతగానే ప్రతిబింబించింది. రికార్డోని ఉదాహరణగా తీసుకొని ఆ భావన ఏవిధంగా తప్పో క్రిటిక్ లో చూపించాను. రికార్డో పిడివాదన ఇదే: కరెన్సీ మితీమీరి ఉంటే తప్ప ప్రతికూల వాణిజ్య శేషం ఏర్పడదు.....నాణం ఎగుమతి కావడానికి కారణం అది చౌకగా ఉండడమే, అంతేకాని దాని ఫలితంకాదు. కానీ ప్రతికూల శేషం యొక్క కారణం. - అనే అభిప్రాయం అంతకుముందే బార్బున్ కి ఉంది -

వాణిజ్య శేషం అంటూ ఉంటే, అది దేశం నించి డబ్బు బయటకు పోయేందుకు కారణం కాదు; కానీ ప్రతి దేశంలోనూ బులియన్ విలువ వ్యత్యాసం నుండి అది ఏర్పడుతుంది. N. Barbon; I.c., pp. 59, 60.) అలా ముందుగా భార్యన్ చెప్పినందుకు మాకెల్లోక్ వహ్వ వహ్వ అన్నాడు. అయితే కరెన్సీ నియమం ఆధారపడిన ఈ అసంబధ అనిశ్చిత నమ్మకం అభిప్రాయానికి (absurd supposition) ఎటువంటి బట్టలు తోడిగాడీ మాత్రం తెలివిగా దాటవేసాడు. అయిన కరెన్సీ నియమం ఈ ప్రతిపాదనమీదనే ఆధారపడింది. ఆయన 'కాటలగ్' లో డబ్బు సిద్ధాంత చరిత్ర కు సంబంధిన విభాగంలో నిజమైన విమర్శ లేదు. కనీసం నిజాయితీ అయినా లేదు. ఈరెంటి లోపం పరాకాష్టకు చేరింది. ఆభాగంలో లార్డ్ ఓవర్ స్టెన్ ని కీర్తిస్తాడు. 'డబ్బు వర్తకులకు గుర్తింపుపోందిన రాజు' (the recognized king of the money merchants) అని శాఫీస్తాడు.

నిల్వల అవసరం

భిన్న దేశాల మధ్య ఉత్పత్తుల పరస్పర మారకాల్లో ఉండే సమతల్యత ఆకన్సైకంగా భగ్గం అయిన కాలాల్లో, వెండి బంగారాలు ముఖ్యంగానూ, అవసరంగానూ అంతర్జాతీయ కోసుగోలు సాధనాలుగా పనిచేస్తాయి.

పరిస్థితి అమ్మడం లేక కోనడం కానప్పాడు, సంపదని ఒక దేశం నుండి మరొక దేశానికి బదిలీ చెయ్యడం అయినప్పుడు, అప్పటి మార్కెట్ ప్రత్యేక పరిస్థితుల వల్లనే, ఆశించిన లక్ష్యం వల్లనే ఈ బదిలీ సరుకుల రూపంలో అసాధ్యం అయినప్పుడు, అది సామాజిక సంపద యొక్క సార్వత్రిక గుర్తింపు ఉన్న ఆకారంగా ఉపకరిస్తుంది. ఉదాహరణకు సచ్చిదీల విషయంలోనూ, యుద్ధాలు చెయ్యడానికో, బ్యాంకులు నగదు చెల్లించేందుకో - అలాంటి వాటికోసం చేసే అప్పుల విషయంలోనూ విలువ డబ్బురూపంలోనే ఉండాలి.

దేశంలో చలామణి కి రిజర్వ్ అలా అవసరమో, అలాగే ఇంకోక రిజర్వ్ ప్రపంచ మార్కెట్లలో చలామణి కి అవసరం. అందువల్ల నిల్వల చర్యలు కొంత వరకూ దేశయ చలామణి, దేశయ చెల్లింపుల మాధ్యమంగా డబ్బు చర్య వల్లా, కొంతవరకూ ప్రపంచ డబ్బుగా దాని చర్యవల్లా ఏర్పడతాయి.

వెండి బంగారాల్లో (కాయన్న గానీ, బులియన్ గానీ) చెల్లించే దేశాల్లో సాధారణ చలామణి నుండి తగిన సహకారం లేకుండానే, ప్రతి అంతర్జాతీయ సద్రూబాటు సులువుగా చేసే నిల్వల సామర్థ్యానికి ప్రాప్తున్న ని మించిన ఉదాహరణ లేదు. విద్యుంసకర విదేశీ దండయాత్ర నుండి అప్పుడప్పుడే కోలుకుంటున్న ప్రాప్తున్న తనపై బలవంతంగా రుద్దిన ఇంచుమించు 2 కోట్లు allied powers కి 27నెలల్లో ఇచ్చింది. ప్రాగా దేశయ కరెన్సీ లో గమనించగలిగే తగ్గుదలగానీ, అస్తవ్యస్తత గానీ, మారకాల్లో ఆందోళన కలిగించే ఆటుపోట్లు గానీ ఏర్పడకుండానే, చెల్లించింది. -పుల్లర్ టన్.

నాలుగో జర్మన్ కూర్చుకు కలిపినది: ఇంకోక మంచిఉదాహరణ. 1871-73 కాలంలో ఇదే ప్రాప్తున్న 30నెలల్లో అంతకు పదింతలు అంతే సుకరంగా చెల్లించింది. అదికూడా బలవంతంగా తనపై రుద్దినదే. అందులో గణనీయమైన భాగం వెండి బంగారాల్లో చెల్లించింది. - ఎంగెల్స్

ప్రపంచ డబ్బుగా పనిచెయ్యడానికి అసలు డబ్బుసురుకు- అంటే వాస్తవమైన వెండి, బంగారం - అవసరం. అందువల్ల స్థానిక ప్రత్యామ్నాయాల నుండి వేరుచేయడానికి సర్ జేమ్స్ ష్టువర్ట్ బంగారాన్ని వెండినీ ప్రపంచ డబ్బు అన్నాడు,

ఒక దేశపు బంగారం రిజర్వ్ ల దేశీయ చర్యలు ఆరిజర్వ్ ల అంతర్జాతీయ చర్యల నుండి ఏవిధంగా భిన్నమైనవి?

ఇవిరెండూ ఒకదానితో ఒకటి ఘర్షణ పడతాయా? ఇక మార్క్స్ వెండి బంగారాల అంతర్జాతీయ చలనాల్ని చర్చిస్తాడు:-

బంగారం, వెండి -వీటి ప్రవాహ చలనం ద్వాంద్వచలనం. ఒకపక్క, అది ఉత్పత్తయిన చోట్ల నుండి ప్రపంచ మార్కెంట్లన్నిటికి వ్యాపిస్తుంది:

1. భిన్న జాతీయ చలామణి రంగాల్లో వివిధ స్థాయిల్లో యిమడి ఉండడానికి
2. కర్నీని తీసుకేళ్ళకాలువల్ని నింపడానికి
3. అరిగిపోయిన వెండి బంగారు నాటేలను సరి చెయ్యడానికి
4. విలాస వస్తువులకు పద్ధతి సరఫరా చెయ్యడానికి
5. నిల్వలుగా ఏర్పడడానికి.

అయి దేశాలకు డబ్బు అవసరాన్ని బట్టి దేశాల మధ్య డబ్బు పంపిణీ అవుతుంది... అది ఉత్సాధితాలచే ఎల్లప్పుడూ ఆకర్షించ బడుతుతుంది కనుక.-లే టోన్ను.

బంగారాన్ని వెండినీ ఆపకుండా ఇచ్చే గనులు ప్రతి దేశానికి అవసరమున్నంత శేషాన్ని (balance) ని సరఫరా చెయ్యడానికి సరిపోయినంత ఇస్తాయి.-వాండర్ లింట్

ఈ చలనం ఎక్కుడ మొదలవుతుంది?

వెండి బంగారాలు ఉత్పత్తిచేసే దేశాల చేత. ఏ దేశాలు వెండిబంగారాల్ని ఉత్పత్తిచేసే దేశాల అమూల్య లోహాలకు తమ సరుకుల్ని మారకం చేసుకుంటాయో ఆ దేశాలచేత ఈ చలనం మొదలవుతుంది. మరొకపక్క, భిన్న జాతీయ చలామణి రంగాల మధ్య బంగారమూ, వెండి అటుకి ఇటుకి నిరంతరాయంగా చలనంలో ఉంటుంది. ఈ చలనం మారక క్రమంలో ఆగకుండా ఏర్పడే హాచ్చుతగ్గుల మీద ఆధారపడుతుంది

వారం వారం మారకాలు పెరుగుతూ, తగ్గుతూ ఉంటాయి. ఏడాదిలో ఏదోఒక ప్రత్యేక సమయంలో ఒకదేశంతో ఈ మారకాలు ఎక్కువగా ఉంటాయి. మరికొన్ని సమయాల్లో అందుకుభిన్నంగా అంటే తగ్గుతాయి..-బార్బన్ డబ్బు పరిమాణాన్ని తగ్గించడం

బూర్జువా ఉత్పత్తి విధానం ఒకమేరకు అభివృద్ధి చెందిన దేశాలు నిల్వల ప్రత్యేక చర్యలని సక్రమంగా నిర్వహించడం కోసం బ్యాంకుల గదుల్లో (strong rooms) ఉన్న నిలవల్ని కనీస స్థాయికి పరిమితం చేస్తాయి.

నిల్వ రెండు చర్యలూ ఘర్షణలో పడతాయి

దేశీయ చలామణి, అంతర్జాతీయ చలామణి- రెంటిలోనూ నిల్వ పనిచేస్తుంది.

బంగారమూ, వెండి బాంక్ నేట్ల మార్పిడికి ఫండ్ గా పని చెయ్యాల్సిపచినప్పుడు, ఈ విభిన్న చర్యలు ఒకదానితో ఒకటి ప్రమాదకర ఘర్షణలో పడతాయి. 1884 పీల్ బాంక్ చట్టానికి వ్యతిరేకమైన వాదన ఈ ఘుట్ నోట్ లో ఉంది. ఆచట్టం బాంక్ ఆఫ్ ఇంగ్లండ్ ప్రైవెట్ కెటాయింపుదారుల నేట్లను తన నొంత నేట్లలోకి మార్చడం ద్వారా స్వల్పకాలిక బుఱం ఇవ్వడానికి బంగారం రిజర్వ్ లమీద ఆధారపడేట్లు చేసింది. నిల్వ రెండు చర్యలూ - దేశీయ చలామణి, అంతర్జాతీయ చలామణి- ఇప్పుడు ఘర్షణ పడతాయి.

ఈ నిల్వలు సగటు స్థాయిని మరీ మించి ఉంటే, కొన్నిమినహాయింపులతో, అది సరుకుల చలామణిలో స్థాయిని ఒక సంకేతం. సరుకుల రూప పరివర్తనల సమ ప్రవాహ అంతరాయానికి సంకేతం.

దేశీయ వర్తకానికి అవసరమైనంత కన్నా ఎక్కువగా ఉన్న డబ్బింతా మృతనిల్స్...అది ఉన్న దేశానికి లాభం చేకూర్చదు. కానీ అది వర్తకంలో ఎగుమతైనా దిగుమతైనా లాభం తెస్తుంది.-జాన్ టెల్ర్స్

ఎక్కువ కాయస్తు ఉంటే ఏమిటి?

బరువైన వాటిని కరిగించి ధగధగ మెరినే వెండి బంగారు స్లెట్లుగా, గిన్నెలుగా, పాత్రలుగా మార్చివచ్చు, లేక సరుకుగా దాని అవసరం, గిరాకీ ఉన్న చోటికి బయటకు పంపవచ్చు; లేదా ఎక్కువ వడ్డి ఉన్న చోట అప్పుగా ఇవ్వవచ్చు.-విలియంపెట్టే

డబ్బి సమాజంశరీరం కొప్పు వంటిది. ఎక్కువగా ఉంటే, చురుకుదనానికి అడ్డం అపుతుంది. మరీ తక్కువ ఉంటే, అనారోగ్యం కలుగుతుంది. కందల చలనానికి కొప్పు కందెనలా పనిచేస్తుంది. ఆహారం లేనప్పుడు అందిస్తుంది/పోషిస్తుంది. అసమంగా ఉన్న చోట్ల చేరి శరీరాన్ని అందంగా ఉంచుతుంది. అదే విధంగా రాజ్యంలో డబ్బి దాని చర్యని వేగిరపరుస్తుంది. దేశంలో కొరవ పడ్డప్పుడు సకాలంలో విదేశాల నుండి సరపురా చేస్తుంది.... ఎక్కువ తక్కువలు లేకుండా సమపరుస్తుంది.... మొత్తాన్ని అందంగా తీర్చి దిద్దుతుంది; మరీ ముఖ్యంగా డబ్బి పుప్పులంగా ఉన్న వాళ్ళని మరింత అందంగా మలిచినప్పటికీ.- విలియం పెట్టే.

కాపిటల్ మొదటి సంపుటంలో ఒకటవ భాగం 'సరుకులూ-డబ్బా' అయిపోయింది.